

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

Топлофикация София ЕАД

31 декември 2022 г.

**топлофикация
софия ЕАД**

Топлина в твоя дом!

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността, декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Отчет за промените в собствения капитал	4
Отчет за паричните потоци	5
Пояснения към финансовия отчет	6

топлофикация
софия ЕАД

Топлина в твоя дом!

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ ЕАД ЗА 2022 г.

НАСТОЯЩИЯТ ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА Е ИЗГОТВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЧЛ. 39 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО, ЧЛ. 100Н, АЛ. 7 ОТ ЗППЦК И ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 КЪМ ЧЛ. 10, Т. 1, ЧЛ. 11, Т. 1, ЧЛ. 21, Т. 1, БУКВА „А“ И Т. 2, БУКВА „А“ ОТ НАРЕДБА №2 ОТ 09.11.2021 Г. ЗА ПЪРВОНАЧАЛНО И ПОСЛЕДВАЩО РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ПРИ ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА И ДОПУСКАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР

„Топлофикация София“ ЕАД
Централно управление
ул. „Ястребиц“ № 23Б, 1680 София, България
тел.: 0700 11 111, факс: +359 2 859 91 24
www.toplo.bg

Управителният съвет на „Топлофикация София“ ЕАД, на основание разпоредбите на чл. 39 от Закона за счетоводството, чл.100н, ал.7 от ЗППЦК и Приложение № 2 към чл. 10, т. 1, чл. 11, т. 1, чл. 21, т. 1, буква „а“ и т. 2, буква „а“ от Наредба №2 от 09.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар (Наредба 2 на КФН), изготвихме настоящия доклад за дейността на Дружеството през 2022 г. (Доклада).

С измененията и допълненията на Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), обн. в ДВ бр. 42 от 03.06.2016 г., в § 1д, ал.1 от ДР е въведено изискване разпоредбите на Глава шеста „а“ за разкриване на информация да се прилагат и за лицата, чиято дейност се регулира по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги от Комисията за енергийно и водно регулиране, държавно или общинско участие в капитала. В този смисъл „Топлофикация София“ ЕАД попада в приложното поле на § 1д, ал.1 от ДР от ЗППЦК и съгласно изискванията на чл. 100н, ал. 7 от ЗППЦК представя настоящия годишен доклад за дейността към 31.12.2022 г. съгласно изискванията на ЗППЦК и Наредба 2 на КФН.

Докладът представя коментар и анализ на основни финансови и нефинансови показатели за резултатите на „Топлофикация София“ ЕАД, имащи отношение към стопанската дейност на Дружеството, включително информация по въпроси, свързани с екологията и служителите. Докладът съдържа обективен преглед, който представя вярно и честно развитието и резултатите от дейността на „Топлофикация София“ ЕАД, както и неговото състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправено Дружеството.

Ръководството е задължено да дава вярна и честна представа за състоянието на компанията към края на финансовата година във финансовия отчет. Финансовият отчет на „Топлофикация София“ ЕАД е изготвен съгласно международните стандарти за финансово отчитане.

Управителният съвет потвърждава, че е прилагал последователно адекватна счетоводна политика и че при изготвянето на финансовите отчети към 31 декември 2022 г. е спазен принципът на предпазливостта при оценката на активите, пасивите, приходите и разходите.

Управителният съвет също така потвърждава, че Дружеството се е придържало към действащите Международни стандарти за финансово отчитане, като финансовите отчети са изготвени на принципа на действащото предприятие.

Ръководството не е информирано за нецелесъобразно стопанисване на активите и предприема необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Приложени като отделни документи към настоящия доклад са Нефинансова декларация и Декларация за корпоративно управление на „Топлофикация София“ ЕАД, изготвени съгласно разпоредбите на Закона за счетоводството.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Фирмено наименование	„Топлофикация София“ ЕАД
ЕИК	831609046
Седалище и адрес на управление	Република България област София (столица), община Столична гр. София 1680 район Красно село ул. „Ястребец“ № 23 Б Интернет страница: www.toplo.bg
Предмет на дейност	Производство на топлинна енергия, пренос на топлинна енергия, Производство на електрическа и топлинна енергия и други дейности, обслужващи основните дейности.
Собственост и управление	Едноличен собственик на капитала – Столична община ЕИК 000696327
Надзорен съвет	Сашо Петров Чакалски – председател на НС Милена Стайкова Ценова – зам.- председател на НС Валентин Георгиев Терзийски – член на НС
Управителен съвет	Ивайло Ивов Епитропов – председател на УС Лъчезар Иванов Чотов – зам. председател на УС Александър Славчев Александров – изпълнителен директор
Историческа справка	„Топлофикация София“ ЕАД е създадена като общинско предприятие през 1957 г. с Решение на изпълнителният комитет на СГНС, под името ДСП „Топлофикация“. През 1978 г. на базата на ДСП „Топлофикация“ и двете градски топлоцентрали – ТЕЦ „София“ и ТЕЦ „София Изток“ е създаден Стопански енергиен комбинат „София“. С Разпореждане № 73/11.06.1992 г. на Министерски съвет и Решение № 4 от Протокол №16/07.10.1992 г., като правоприменик на Стопански енергиен комбинат „София“, е регистрирано в Софийски градски съд (СГС) еднолично акционерно дружество „Топлофикация София“ ЕАД.
Структура на управление	Компанията осъществява дейността си чрез Централно управление и четири Топлофикационни района (ТР), които нямат статут на отделни юридически лица: ТР „София“, ТР „София Изток“, ТР „Земляне“ и ТР „Люлин“.
Лицензии и удостоверения	Производство на топлинна енергия - Лицензия № Л-031-02/15.11.2000 г., изменена с решение № И1-Л-031-02/13.06.2005 г. и № И2-Л-031/29.03.2010 г. и № И8-Л-032/25.09.2020 г. на КЕВР; Производство на топлинна и електрическа енергия – Лицензия № Л-032-03/15.11.2000 г., изменена с решение № И3-Л-032/10.10.2011 г.; № И4-Л-032/28.08.2015 г. и № И5-Л-032-05/22.12.2015 г. и № И6-Л-032 от 21.06.2016 г. И7-Л-032/28.02.2019 г., и № И8-Л-032/25.09.2020 г. на КЕВР; Пренос на топлинна енергия – Лицензия №Л-033-05/15.11.2000 г., изменена с решение № И1-Л-033-05/23.04.2007 г. и № И2-Л-033/12.12.2011 г. № И8-Л-032/25.09.2020 г. на КЕВР; Търговия с електрическа енергия - № Л-648/27.04.2016 г.; Търговия с природен газ - № Л-56115 от 28.09.2021 г.; Удостоверение за регистрация № Р-34-4/19.05.2022 г. за вписване в публичния регистър на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма за извършване на услугата дялово разпределение с уреди Siemens, Sensus, Apaton, Qundis.

II. ПРЕГЛЕД НА РАЗВИТИЕТО, РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА И СЪСТОЯНИЕТО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

През 2022 г. основните направления в дейността на „Топлофикация София“ ЕАД са производство, пренос и продажба на топлинна енергия и производство и продажба на електрическа енергия. Успоредно с основните си дейности, Дружеството осъществява ремонтна дейност в топлоизточниците и топлопреносната мрежа, както и активна инвестиционна дейност.

1. Производство и продажби на електрическа енергия през 2022 г.

През 2022 г. са произведени брутно 972 056 МВтч електрическа енергия, което е със 177 453 МВтч (15.4%) по-малко в сравнение с 2021 г.

Таблица 1

Година / МВтч	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Производство на електрическа енергия	972 056	1 149 509	959 591	992 811	845 898	738 522

За покриване на собствените нужди и разходите за трансформация на електрическа енергия през 2022 г., двете топлоелектрически централи на Дружеството са изразходили общо 167 189 МВтч електроенергия.

От края на 2020 г. Дружеството се възползва от предвидената в чл. 119, ал. 1, т.1 от Закона за енергетиката възможност за обезпечаване на собственото потребление на част от своите обекти със собствено производство. Към 31.12.2022 г. използваната електроенергия за собствено потребление е 27 886 МВтч.

Изнесената електрическа енергия към електропреносната и електроразпределителната мрежа през 2022 г. е 804 866 МВтч, което с 16.5% по-малко в сравнение с 2021 г. Помесечно сравнение с предходната година е представено на *Графика 1*.

Графика 1

Графика 2

2. Производство и продажба на топлинна енергия през 2022 г.

През 2022 г. в „Топлофикация София“ ЕАД са произведени брутно 4 530 491 МВтч топлинна енергия с топлоносител гореща вода за отопление и битово горещо водоснабдяване, което е с 437 677 МВтч (-8.8%) по-малко в сравнение със същия период на 2021 г. Това се дължи основно на факта, че отоплителният сезон 2022/2023 г. стартира на 09.11.2022 г., или с 29 дни по-късно от отоплителен сезон 2021/2022 г.

Таблица 2

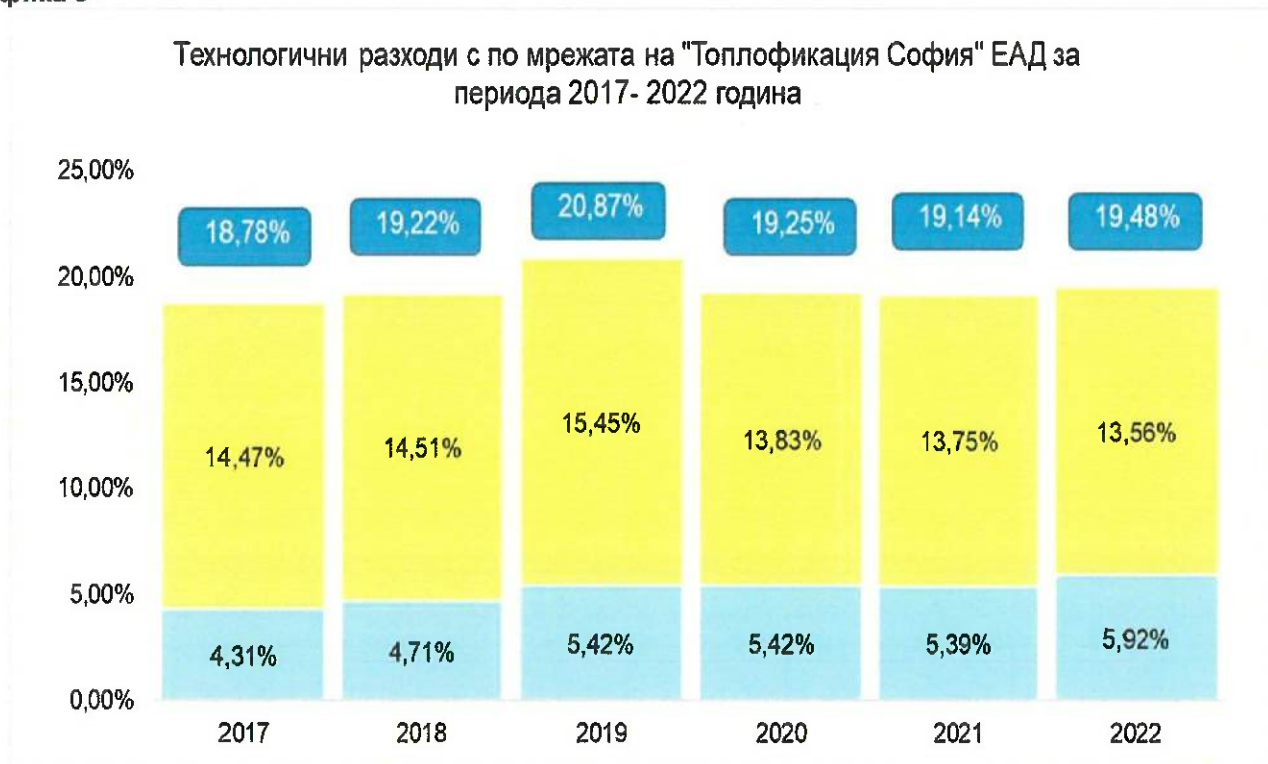
Отчетен период	Общо произведена топлинна енергия МВтч	Собствени нужди от топлинна енергия МВтч	Собствени нужди от топлинна енергия %
2017	4 814 648	80 671	1,68
2018	4 660 236	75 353	1,62
2019	4 553 712	80 546	1,77
2020	4 658 401	84 544	1,81
2021	4 968 168	91 557	1,84
2022	4 530 491	83 131	1,83

Таблица 3

Отчетен период	Отпуснатата топлинна енергия към ТПМ МВтч	Технологични разходи по мрежата МВтч	Технологични разходи по мрежата %
2017	4 736 146	889 295	18,78%
2018	4 586 720	881 609	19,22%
2019	4 474 492	933 800	20,87%
2020	4 573 857	880 533	19,25%
2021	4 876 611	933 591	19,14%
2022	4 448 662	866 514	19,48%

През 2022 г. общите технологични разходи по мрежата (транспортни разходи при преноса през топлопреносната мрежа) за 2022 г. възлизат на 866 514 МВтч. Транспортните разходи от изтичане (пробиви в топлопреносната мрежа) представляват 5,92%, а тези от топлоотдаване 13,56 или общо 19,48% спрямо отпуснатата топлинна енергия.

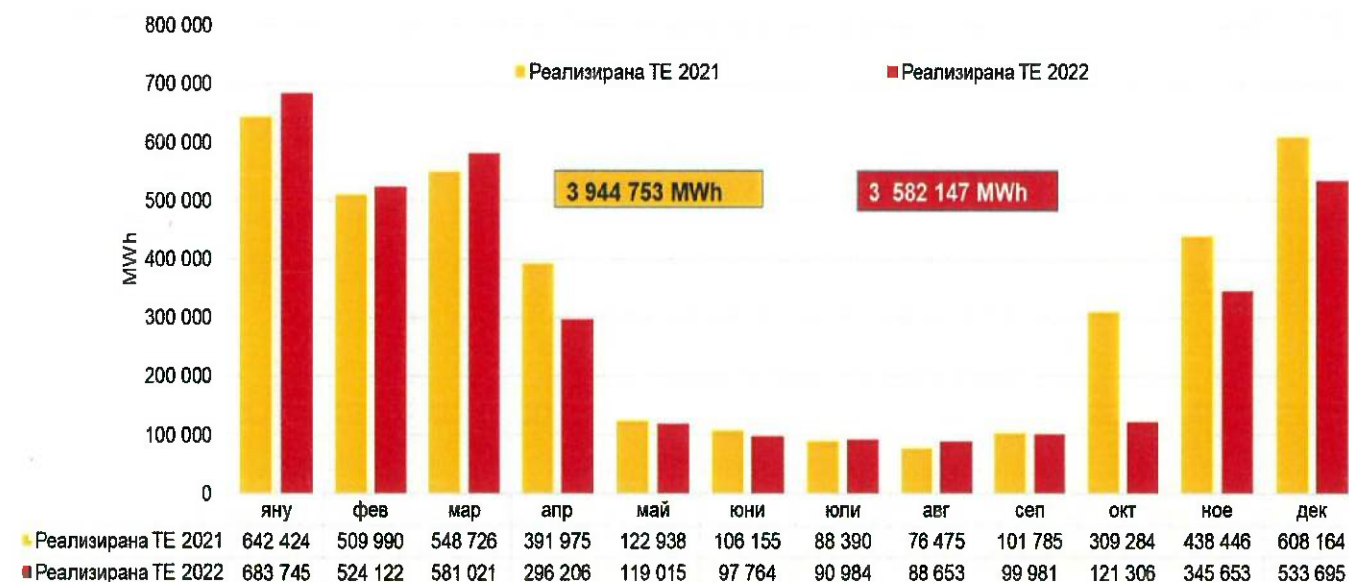
Графика 3

През 2022 г. Дружеството е доставило до потребителите си 3 582 147 МВтч топлинна енергия или с 9,2% по-малко спрямо 2021 г., когато продадената топлинна енергия е 3 944 753 МВтч. Помесечно разпределение е представено на *Графика 4*.

Графика 4

Реализирана топлинна енергия - отчет 2021 г. и 2022 г.

3. Горива за производство

Разходът на горива за производство на топлинна и електрическа енергия по видове в „Топлофикация София“ ЕАД през последните шест години е представен в Таблица 4.

Таблица 4

Година	Природен газ, хил. нм3	Котелно гориво (мазут), тона	Промишлен газьол, тона
2017	651 412	8	56
2018	649 045	1	53
2019	658 632	-	45
2020	667 305	16	66
2021	750 014	17	61
2022	663 092	33	55

За произведената през 2022 г. топлинна и електрическа енергия „Топлофикация София“ ЕАД е изразходвала общо 663 092 хм3 природен газ, 33 тона мазут и 55 тона промишлен газьол. Намаленият разход на природен газ се дължи на по-ниското електро и топлопроизводство.

Графика 5

4. Разход на гориво за единица произведена енергия

Дружеството произвежда топлинна енергия за нуждите на своите клиенти с инсталации за високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, както и със съоръжения за разделно производство на топлинна енергия. Един от технологичните показатели, характеризиращ работата на компанията по отношение на производството на енергия, е специфичният разход на условно гориво за производството на единица енергия. Определящ фактор, за специфичните разходи са технологичните режими и техническото състояние на съоръженията, с които централите са работили през разглеждания период. Специфичният разход за производство на топлинна енергия за 2022 г. е 131,83 kg/MWh и е с 0,77 пункта по-висок от постигнатия през 2021 г. Специфичен разход на условно гориво за производство на електрическа енергия през 2022 г. е 205,05 kg/KWh и е по-нисък от отчетения през 2021 г. 0,40 пункта. Специфичният разход на условно гориво по отчетни данни за периода 2017–2022 е представен на Таблица 5.

Таблица 5

Година	Специфичен разход на условно гориво за производство на електрическа енергия, грама условно гориво/кВтч	Специфичен разход на условно гориво за производство на топлинна енергия, килограма условно гориво/МВтч
2017	200,83	130,17
2018	194,45	129,99
2019	192,06	130,20
2020	193,46	129,90
2021	205,45	131,06
2022	205,05	131,83

5. Купена електрическа енергия през 2022 г.

Дружеството използва електрическа енергия за производствени нужди в отоплителните централи (ОЦ), временните отоплителни централи (ВОЦ), абонатните станции (АС), в мрежовите помпени станции, както и за административните си обекти. През 2022 г. собственото потребление възлиза на общо 55 378 МВтч, от които 27 866 МВтч са обезпечени със собствено производство.

Таблица 6

Година	ОЦ, ВОЦ, ПС, ТЕЦ МВтч	АС и други МВтч	Общо МВтч
2017	44 637	19 603	64 241
2018	41 348	16 437	57 784
2019	33 936	17 676	51 612
2020	34 439	21 090	55 529
2021	38 052	19 696	57 748
2022	35 693	19 685	55 378

6. Консумирани количества вода

Общата консумация на вода в „Топлофикация София“ ЕАД през 2022 г. е 6 832 хил.м3, от които: условно чиста вода 5 860 хил.м3, питейна вода 261 хил.м3 и от собствени водоизточници 712 хил.м3.

Таблица 7

Година	Условно чиста хил.м3	Питейна хил.м3	Собствен водоизточник хил.м3	Всичко хил.м3
2018	4 600	124	691	5 415
2019	5 112	126	675	5 912
2020	5 151	130	792	6 070
2021	5 323	160	791	6 275
2022	5 860	261	712	6 832

7. Ремонтна дейност

Одобрената от собственика на капитала Ремонтна програма за 2022 г. е на обща стойност 5 623 хил. лева. Изпълнението към 31.12.2022 г. е в размер на 4 335 хил. лева, което представлява 77% от планираните разходи за ремонт за годината. Голяма част от планираните ремонтни дейности, включително на основни енергийни съоръжения бяха изпълнени със собствени средства.

Ремонтна дейност в топлоизточниците и топлопреносната мрежа:

След приключване на отоплителния сезон 2021/2022 г. стартираха предвидените обследвания, профилактики и ремонтни дейности в топлоизточниците и топлопреносната мрежа на „Топлофикация София“ ЕАД.

В топлоизточниците бяха извършени необходимите ремонти, прегледи и проверки на основните и спомагателни съоръжения и на изпълнителните им механизми, на автоматизираните им системи за управление на технологичните процеси, технологичните защити и блокировки, средства за оперативни връзки. Бяха предприети необходимите мерки против замръзване чрез поставяне на топлинна изолация.

В топлопреносната мрежа беше извършена ревизия и ремонт на главни стебла, отклонения, помпени станции, абонатни станции, като бе обърнато особено внимание на опорните конструкции, компенсаторите, регулиращата и спирателна арматура. Аварийните ремонти по топлопреносната мрежа бяха изпълнени от ремонтни екипи на топлорайоните при непрекъснат режим на работа и топлоподаването към клиентите беше възстановявано в законоустановения 48-часов срок. За всички аварийни пробиви беше създадена необходимата организация за незабавното им отстраняване. Беше извършен пълен оглед на видимите участъци от ТПМ, като беше констатирано, че състоянието им е технически добро.

Всички проведени дейности през 2022 г. бяха изцяло подчинени на основните приоритети на Дружеството - осигуряване на необходимата сигурност и надеждност на системата за качествено топлоснабдяване и повишаване ефективността на производството и преноса на топлинна енергия.

Графика 6

8. Инвестиционна дейност

Планираните собствени средства в утвърдената от Столична община Инвестиционна програма за 2022 г. са на обща стойност от 79 726 хил. лв., като към 31.12.2022 г. инвестиционните разходи възлизат на 25 695 хил. лв., което представлява изпълнение от 32% спрямо планираните собствени средства. През 2022 г. Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) прие „Финален доклад за верификация на успешно завършване“ на *Проекта за обновяване и модернизация на производството и преноса на енергия в топлофикационната система на гр. София ЕБВР 12/15А*, в резултат на което „Топлофикация София“ ЕАД получи безвъзмездна финансова помощ, отпусната от Международен фонд „Козлодуй“ в размер на 4 116 хил. лв.

Графика 7

Наред с обектите предназначени за осигуряване на необходимата сигурност и надеждност на системата за качествено топлоснабдяване, в Инвестиционната програма на „Топлофикация София“ ЕАД за 2022 г. бяха включени проекти, чието изпълнение ще продължи и през 2023 г. и ще гарантира повишаване на ефективността при производството и преноса на топлинна енергия.

През годината в Дружеството се работеше по следните основни проекти:

- Проект за цялостна модернизация на „Топлофикация София“ ЕАД, включващ План за надграждане, капитален ремонт и капитализация на Дружеството;
- Проекти по подмяна на участъци от ТПМ от Инвестиционната програма за 2022 г.;
- Мониторинг система за дистанционен контрол на абонатни станции (SCADA);
- Развитие на топлопреносната мрежа и присъединяване на нови клиенти през 2022 г.;
- Мониторинг система за локализиране на пробиви по топлопреносната мрежа.

През 2022 г. в Инвестиционната програма и Бизнес плана на Дружеството залегнаха за изпълнение общо дванадесет обекта, разделени в три основни групи:

- Група А: Пет обекта с избран изпълнител и сключени договори по процедура за възлагане на обществена поръчка и допълнителен обект към тях с очакване за сключване на договор;
- Група Б: Пет обекта с издадени разрешения за строеж с очакване за провеждане на процедура за избор на изпълнител по ЗОП;
- Група В: Два допълнителни обекта с възможност за изграждане и с приоритет предвид значимостта им за развитие на топлопреносната мрежа.
- В група А не можа да се изпълни допълнителният обект на територията на СО – район „Младост“ към ТР „София Изток“ поради неприключила процедура за обжалване.

В група Б процедурата по избор на изпълнител стартира със закъснение и продължава към момента, поради което обектите се прехвърлят за изпълнение през 2023 г.

В група В поради затруднения с осигуряването на Разрешение за строеж не беше изпълнен обектът по ул. „Оборище“. За разпределителния топлопровод – обект ВВ-21-1 се извършва препроектиране и при възможност също ще се прехвърли за изпълнение през 2023 г.

През 2022 г. се реализираха общо шест обекта:

- Два обекта на територията на СО – район „Младост“ към ТР „София Изток“;
- Един обект на територията на СО – район „Илинден“ към ТР „Земляне“;
- Един обект на територията на СО – район „Връбница“ към ТР „Люлин“ – изцяло рехабилитирано трасе на II-ра Люлинска ТПМ;
- Един обект на територията на СО – район „Сердика“ към ТР „София“ – рехабилитирано трасе на V-а градска ТПМ в двора на ТР „София“;
- Съвместно със Столична община при рехабилитацията на ул. „Първа Българска армия“ беше извършена подмяна на опори и тръбопровод на „Индустиална водна магистрала“ на кръстовището на ул. „Иван Георгов“ и ул. „Първа Българска армия“.

Изпълнените общо шест обекта с обща дължина на трасетата от 6 256 метра и 12 512 м тръби.

9. Обслужване на клиенти

През 2022 г. продължи активната работа в насока ефективното управление на вземанията и повишаването на събираемостта, като бяха оптимизирани редица вътрешните процеси свързани с тях, за да се гарантира продължаването на положителната тенденция при текущата събираемост от последните години.

Същевременно различни икономически, социални и политически фактори оказват влияние върху дейността по събиране на вземанията. Тази динамична среда налага прилагането на гъвкави и адаптивни подходи в процеса по комуникация с длъжниците и анализирането на резултатите. Допълнително предизвикателство пред събираемостта е фактът, че сметките за топлинна енергия са със сравнително нисък приоритет при заплащане на задълженията от населението поради липсата на ограничения, свързани с преустановяването на услугата.

Благодарение на внедрената интегрирана информационна система SAP, се обединиха в единна база данни всички дейности в Дружеството. Процесите се изпълняват в системата, което улеснява обмяната на информация между различните структурни звена в Дружеството. Това създаде възможност за бързо

генериране на пълна информация до клиентите, ефективен контрол и качествено обслужване. Оптимизираха се процесите по обработка на клиентски данни и събиране на просрочени задължения.

Въведената електронна система за контрол на опашките в ЦУ работи успешно, като способства за правилното и равномерно насочване на клиентския поток. Внедряването на системата предостави възможност на клиентите за планиране и съкращаване на времето за извършване на дадена услуга и/или получаване на информация. Всеки клиент може да запази удобен за него час за посещение на клиентския център в централното управление през сайта на Дружеството. Системата позволява да се избере и конкретен повод за посещението, като по този начин се създава допълнително улеснение за клиентите. Системата ще информира клиентите за предлаганите услуги, за времето за чакане и обслужване и предостави възможност на клиентите за планиране и съкращаване на времето за извършване на дадена услуга и/или получаване на информация. Ритмичността, експедитивността и качеството на обслужване на клиентите в Центровете за обслужване на клиенти на „Топлофикация София“ ЕАД от служители „Специалист, обслужване на клиенти“ се проследява и анализира ежедневно.

Въпреки създадените възможности за получаване на информация чрез електронна поща, Телефонен център и сайта на Дружеството и през изтеклия период се наблюдава запазване на броя на клиентите, посещаващи Центровете за обслужване на клиенти (ЦОК). Основна цел за посещението на клиентите е промяна на титуляр на партидата, сключване на договор за продажба на топлинна енергия, сключване на споразумение за разсрочено плащане на просрочени задължения, получаване на информация за начислени и дължими суми, разяснения по фактури и др.

През 2022 г. бяха направени конкретни стъпки в насока подобряване комуникацията с клиентите, като част от тях са:

- Промяната в информационната система на Дружеството и нови функционалности на уебсайта;
- Възможност за получаване на фактури чрез сайта на „Топлофикация София“ ЕАД;
- Подаване на заявление за получаване на електронна фактура чрез сайта на Дружеството;
- Публикуване на данни за месечното потребление и средномесечна температура в сравнение със същия месец на предходни отоплителни сезони;
- Подобрената визия на месечната фактура;
- Регулиране на приема на клиенти в информационния център на Дружеството чрез система за управление на опашки;
- Изготвяне на регулярни съобщения с актуална информация за предстоящи планови ремонти;
- Незабавно информиране на клиентите при аварийни ремонти, с посочване на предполагаем час за възстановяване на топлоподаването.

На 21.07.2022 г. на редовно заседание Столичен общински съвет прие Решение за изменение на условията за сключване на споразумения за разсрочено плащане между „Топлофикация София“ ЕАД и клиенти на Дружеството. Новите критерии са съобразени с актуалната обществено-икономическа и социална обстановка в страната, като се предвиждат варианти за разсрочване с между 6 и 36 месечни вноски. Условията също така предвиждат възможност за индивидуален подход при сключването на споразумение, като при определянето на срока могат да се вземат предвид социалният и здравословният статус на длъжниците.

Кампания по възстановяване на суми от изравнителни сметки

Годишната кампания 2022 г. по възстановяване на суми от изравнителните сметки за отчетен период м. 05.2021 г. до м. 04.2022 г. стартира на 15.07.2022 г. и протече в тясно сътрудничество с всички дирекции в Дружеството. От страна на Дирекция „Обслужване на клиенти и управление на вземания“ (ОКУВ) бяха извършени всички предварителни действия, организация и обезпечаване с необходимите материали, консумативи и човешки ресурси. Основна цел за посещението на клиентите е: възстановяване на суми на каса и по банков път, заплащане на задължение по обща фактура, промяна на титуляр на партидата, сключване на договор за продажба на топлинна енергия, сключване на споразумение за разсрочено плащане на просрочени задължения, получаване на информация за начислени и дължими суми. Фокусът беше насочен върху повишаване на клиентската удовлетвореност и събираемостта, както и елиминиране на оперативния риск за Дружеството. Подготовката за кампанията започна през м. април 2022 г., като бяха осъществени двустранни срещи с фирмите за дялово разпределение по оперативни и текущи въпроси. Проведеха се редица срещи, съгласуваха се начин и срок на действия по отношение на отчитаното на уреди, комуникация и фактуриране.

С цел по-добра информираност и обезпечаване на пълен процес по обслужване на клиентите на Дружеството беше създадена специална приемна за консултиране на граждани по повод казуси, касаещи взаимоотношения с фирмите за дялово разпределение. Създадената приемна през периода на кампанията по изравнителни сметки 2022 г. оказва положително влияние и ефект за значително намаляване броя на подадените жалби. Беше проведена анкета сред посетителите на централите за обслужване на клиенти, резултатите от която показаха, че новият облик на фактурите и проведената разяснителна кампания са допринесли за по-ясна и точна информираност на клиентите.

За периода 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. присъединените нови сгради към услугата централизирано топлоснабдяване са представени в Таблица 8.

Таблица 8

Новоприсъединени сгради за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г.						
Тип сгради	Брой сгради	Битови клиенти	Стопански клиенти	Бюджетни клиенти	Общ брой клиенти	Общ брой сгради етажна собственост
Битови	94	2 722	1 491	-	4 213	94
Стопански	12	70	31	2	103	3
Общо	106	2 792	1 522	2	4 316	97

10. Съдебни вземания

Във връзка с предприети действия за принудително събиране на дължими суми срещу неизрядни клиенти на компанията за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. „Топлофикация София“ ЕАД е завела в съответния надлежен съд общо 13 024 броя дела, от които:

- 8 867 броя са заявления за издаване на заповеди за изпълнение по чл. 410 от ГПК;
- 2 640 броя дела, образувани по общия исков ред, предвиден в ГПК и разпределен между юристите на Дружеството.
- 1 517 броя дела, по които е депозиран осъдителен иск.

За периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. срещу „Топлофикация София“ ЕАД са заведени 371 броя съдебни дела, а за същия период Дружеството е завело 7 281 броя изпълнителни дела при съдия изпълнител.

11. Резултати от дейността през 2022 г.

Нетният финансов резултат на „Топлофикация София“ ЕАД към 31.12.2022 г. е загуба в размер на 352 544 хил. лв., при отчетена към 31.12.2021 г. нетна печалба в размер на 304 214 хил. лв.

Отчетената загуба се дължи основно на значителното увеличение на разходната част вследствие на високите цени на природния газ през 2022 г., както и на наложения от Народното събрание мораториум върху цените на електроенергията, ВиК услугите и топлинната енергия на регулиран пазар, чрез който цените за първото тримесечие на 2022 г. бяха запазени на нивата от 16.12.2021 г. Съгласно регулаторната нормативна уредба КЕВР определя премиите по чл. 33а от ЗЕ в едно ценово решение с цената на топлинната енергия, като резултат от общо производство по изменение на цените, поради което наложеният мораториум обхваща и премията, която Дружеството получава за от Фонд СЕС. Тъй като Комисията актуализира цените не по-често от веднъж на шест месеца, поради наложения мораториум „Топлофикация София“ ЕАД извършваше дейността си при фиксирани регулаторни цени, формиращи основния дял от приходната част през целия регулаторен период (от 01.07.2021 до 30.06.2022 г.)

Същевременно през 2022 г. Дружеството участваше активно на пазарния сегмент „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ), където се възползва от растящите цени на електроенергията и регистрира значителен ръст в приходите от борсови продажби.

• Приходи

Съгласно Отчета за всеобхватния доход на „Топлофикация София“ ЕАД, изготвен в съответствие с Международни стандарти за финансово отчитане към 31.12.2022 г. Дружеството отчита общо приходи от продажби в размер на 1 043 542 хил. лв. спрямо 634 499 хил. лв. за 2021 г., което представлява увеличение с близо 65%.

Таблица 9

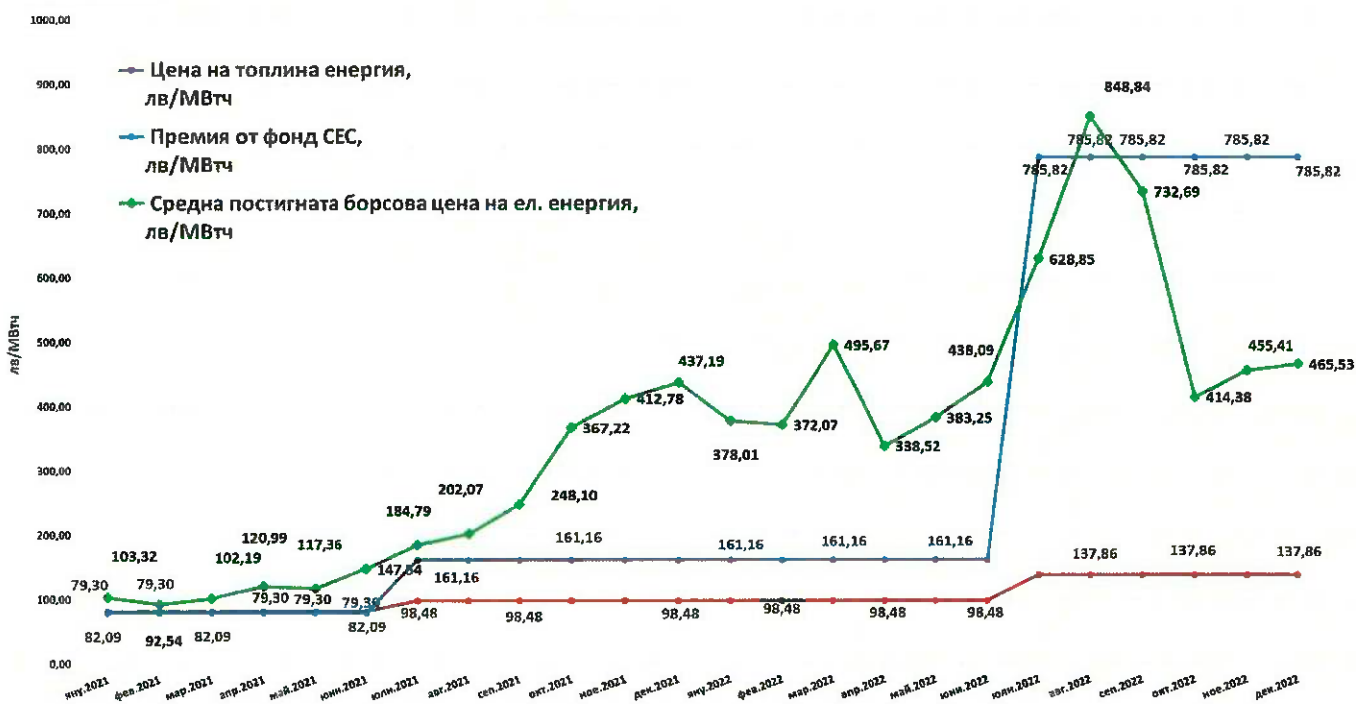
Приходи от дейността	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.	Изменение	Изменение %
1. Продажби	1 043 542	634 499	409 043	64,5%
<i>в т. ч. от топлинна енергия</i>	396 411	350 007	46 404	13,3%
<i>в т. ч. от електрическа енергия</i>	647 131	284 492	362 639	127,5%
2. Други приходи	26 896	25 947	949	3,7%
<i>в т. ч. от "Дялово разпределение"</i>	11 320	10 291	1 029	10,0%
3. Приходи от финансираня	176 021	33 782	142 239	421,1%
4. Приходи от признати нематериални активи	-	585 830	-585 830	-100,0%
5. Общо приходи	1 246 459	1 280 058	-33 599	-2,6%

Към 31.12.2022 г. *приходите от продажба на топлинна енергия* са в размер на 396 411 хил. лв., което представлява увеличение от 13,3% спрямо отчетените към 31.12.2021 г. Увеличението се дължи изцяло на утвърдените по-високи средни цени през годината, тъй като в резултат на климатичния фактор и по-късно стартиралия отоплителен сезон, реализираната топлинна енергия бележи спад спрямо 2021 г.

Към 31.12.2022 г. *приходите от продажба на електрическа енергия* са в размер на 647 131 хил. лв. В сравнение с отчетените през 2021 г. се наблюдава значителен ръст от 127,5%. Увеличение има както при приходите от свободния пазар, поради по-високите нива на борсовите цени през 2022 г., така и при приходите от Фонд СЕС, в резултат на увеличението на премията по чл. 33а от Закона за енергетиката в Решение Ц-18/01.07.2022 г. на КЕВР.

На Графика 8 е представена динамиката на цените, формиращи приходите от продажби на „Топлофикация София“ ЕАД за периода 01.01.2021 – 31.12.2022 г.

Графика 8

„Други приходи“ към 31.12.2022 г. са в размер на 26 896 хил. лв. и бележат увеличение от 3,7% спрямо отчетените през 2021 г. Те се формират основно от услугата „дялово разпределение“, начислени неустойки по просрочени вземания, приходи от юрисконсултски възнаграждения, приходи от извършени услуги и др. Увеличението спрямо предходния период се дължи главно на отчетените по-високи приходи от услугата „дялово разпределение“.

Като мярка за справяне с енергийната криза Министерският съвет прие *Програма за компенсиране на битовите клиенти на природен газ и топлофикационните дружества, използващи като основно гориво природен газ*, както и *Програма за компенсиране на стопанските потребители на електроенергия*. Посредством приетите програми през 2022 г. Дружеството получи частични компенсации за увеличените си разходи, които са отчетени в **приходи от финансираня**. За 2022 г. получената компенсация за високите цени на природния газ е на стойност 166 809 хил. лв. и е изплатена директно на „Булгаргаз“ ЕАД за покриване на текущи задължения, а тази за електроенергията е в размер на 5 270 хил. лв.

През 2021 г., в резултат на извършен анализ и на разполагаемите активи на Дружеството и след консултации с вътрешни и външни експерти в областта, Дружеството признава нематериални активи с неограничен полезен живот – сервитути във връзка с изградената топлопреносната мрежа. В резултат на първоначалното им признаване е отчетен приход за 2021 г. размер на 585 830 хил. лв. С цел доказване на правото на собственост върху сервитутните вещни права е извършен задълбочен правен анализ, обективиран в правни становища, включващи анализ на същността на сервитутните права, срокове за ползване, начин на придобиване, права на получателя им, възможни начини на разпореждане с тях от страна на ползвателя им, законова рамка по отношение начина на придобиване на сервитутните права, необходими процедури и документи по отношение на вече изградените и въвеждането на нови съоръжения. Сервитутните права на Дружеството възникват по силата на закон без да е изискуемо заплащането към трети страни, както и няма ограничаващи условия за придобиването им при влизането в сила на съответните законови разпоредби. Отчитайки, че сервитутите са безсрочни права, същите са третирани като активи с неограничен полезен живот. Към 31 декември 2022 г. е извършена преоценка на сервитутите на база доклад на независим лицензиран оценител, при прилагане на метод на пазарните сравнения, отчитайки стойността на терените, обхванати от инфраструктурата, в резултат, а което е определена нова справедлива стойност на сервитутите, възлизаща на 644 907 хил. лв.

Графика 9

Структура на приходите на "Топлофикация София" ЕАД през 2022 г.

През изминалата 2022 г. за първи път на годишна база приходите от електрическа енергия надвишават тези от топлинна, достигайки близо 52% от общите приходи на Дружеството. Това се дължи най-вече на увеличените приходи от Фонд СЕС вследствие на утвърдената от 01.07.2022 г. премия по чл. 33а от Закона за енергетиката, в която е включена компенсация за недовзетия приход от предходния регулаторен период юли 2021 – юни 2022 г. Също така Дружеството отчита и по-високи приходи от борсови продажби на електроенергия, които бележат ръст от близо 81% спрямо предходната година.

- **Разходи**

Таблица 10

Разходи	2022 хил. лв.	отн. дял %	2021 хил. лв.	отн. дял %	Изменение 2022-2021	Изменение %
Разходи по икономически елементи						
1. Разходи за материали	1 133 667	71%	507 790	53%	625 877	123%
<i>в т.ч. за природен газ</i>	1 100 112	69%	486 571	51%	613 541	126%
2. Разходи за външни услуги	31 898	2%	36 713	4%	-4 815	-13%
3. Разходи за амортизация и обезценка	37 543	2%	31 820	3%	5 723	18%
4. Разходи за персонал	82 604	5%	78 158	8%	4 446	6%
5. Други	263 441	16%	258 780	27%	4 661	2%
<i>в т.ч. за въглеродни емисии</i>	189 020	12%	227 944	24%	-38 924	-17%
<i>в т.ч. за лихви и неустойки природен газ</i>	34 714	2%	8 168	1%	26 546	325%
6. Нетен ефект от обезценка и отписване на вземания	15 449	1%	11 595	1%	3 854	33%
7. Финансови разходи	37 683	3%	39 054	4%	-1 371	-4%
Общо:	1 602 285	100%	963 910	100%	638 375	66%
Капитализирани разходи за придобиване на активи	3 053		2 420		633	26%

Разходите по икономически елементи са представени в Таблица 10, където е видно, че към 31.12.2022 г. общите разходи (вкл. нетен ефект от обезценка на вземания) на Дружеството се увеличават с 66% спрямо предходния период, достигайки 1 602 285 хил. лв. Основната причина за увеличената разходна част са разходите за природен газ, които нарастват с 613 541 хил. лв. (+126%), а относителният им дял достига 69% от общите разходи при 51% през 2021 г.

Разходите за покупка на квоти за въглеродни емисии формират 12% от общите разходи на Дружеството през 2022 г., като намаляват спрямо отчетените през предходния период с 38 924 хил. лв. (-17%). Размерът им е формиран на база необходимите за покупка квоти за 2022 г., които след приспадането на получените безплатни квоти по Европейската схема за търговия с емисии възлизат на 1 046 086 тона. Намалението се дължи предимно на по-ниския размер на генерираните емисии през 2022 г. в съответствие с по-ниската консумация на природен газ.

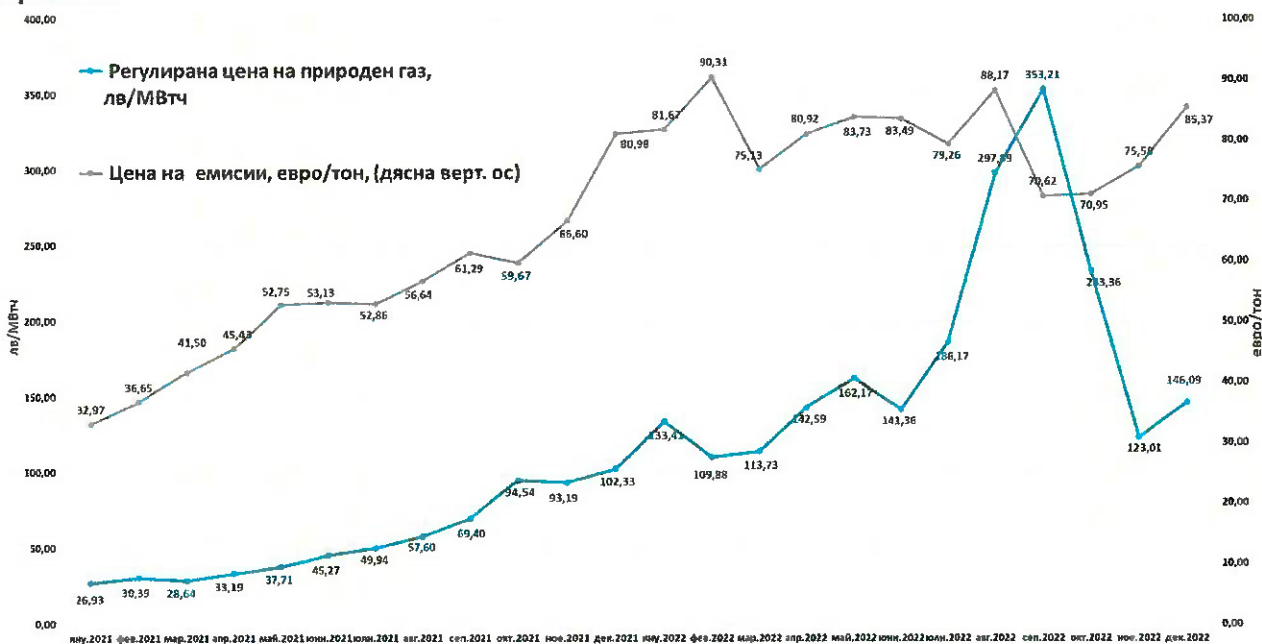
Разходите за неустойки за природен газ по договора за доставка с „Булгаргаз“ ЕАД се увеличават с 26 546 хил. лв., като това се дължи на нарастването на дълга през 2022 г. спрямо предходния период, в резултат на драстичното покачване на цената на синьото гориво и запазването на цената на топлоенергията и премията от Фонд СЕС непроменени, което рефлектира изключително негативно върху способността на Дружеството да изплаща текущите си задължения.

Намалението на разходите за външни услуги спрямо предходния период е следствие основно на отчетените през 2021 г. по-високи „съдебни и нотариални разходи“ във връзка с приключили съдебни дела, по които Дружеството е било страна.

Увеличените разходи за амортизация през отчетния период спрямо 2021 г. са предимно резултат от извършената преоценка на нетекущи активи в отчета към 31.12.2021 г.

На Графика 10 е представена динамиката на регулираната цена на природния газ и борсовите цени на квотите за въглеродни емисии за периода януари 2021 – декември 2022 г., където е виден възходящият тренд на цените и рекордните нива на природния газ през изминалата 2022 г.

Графика 10

Видно от Таблица 11 през 2022 г. средната цена на използвания от „Топлофикация София“ ЕАД природен газ е значително по-висока в сравнение с последните пет години, а спрямо 2021 г. нараства със 156%.

Таблица 11

Средни цени на използваното гориво	мярка	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Природен газ (вкл. мрежови услуги и акциз, лв/хнм ³)	лв/хнм ³	1 657,63	648,75	324,68	513,78	436,67	359,55
Мазут	лв/тон	461,12	459,08	470,44	-	442,38	457,39
Газьол	лв/тон	2 123,57	1 856,04	1 859,84	2 025,28	1 972,92	1 888,12

*през 2019 г. не е изразходван мазут за производство

- Вземания**

Таблица 12

Вземания към 31.12	2022	2021	Изменение 2022-2021	Изменение
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	%
Търговски вземания				
Търговски вземания, брутно	327 455	283 373	44 082	16%
Вземания от картови и други оператори по извършени плащания	3 266	2 018	1 248	62%
Обезценка и очаквани кредитни загуби	(105 666)	(100 569)	-5 097	5%
Търговски вземания (нетно)	225 055	184 822	40 233	22%
Други вземания				
Съдебни и присъдени вземания, брутно	281 188	273 633	7 555	3%
Други вземания	173	-	173	100 %
Обезценка	(234 950)	(234 187)	(763)	0%
Финансови активи (нетно)	46 411	39 446	6 965	18%
Държавна компенсация	-	29 745	(29 745)	-100%
Гаранции	1 911	1 603	308	19%
Предплатени разходи и предоставени аванси	84	256	(172)	-67%
Други нефинансови активи	107	1 232	(1 125)	-91%
Обезценка на нефинансови активи	(90)	(90)	-	0%
Нефинансови активи	2 012	32 746	(30 734)	-94%
Други вземания	48 423	72 192	(23 769)	-33%

Вземания към 31.12	2022	2021	Изменение 2022-2021	Изменение
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	%
Данъчни вземания				
Данък добавена стойност за възстановяване	887	13 292	(12 405)	-93%
Данъчни вземания	887	13 292	(12 405)	-93%
Общо вземания	274 365	270 306	4 059	2%

Търговските вземания към 31.12.2022 г. възлизат на 274 365 хил. лв. С най-голям дял от тях са търговските вземания, които са в нетен размер на 225 055 хил. лв. и нарастват спрямо предходния период с 40 233 хил. лв. Основната причина за увеличението са непогасените към 31.12.2022 г. вземания от Фонд СЕС, които са с падеж през м. януари 2023 г.

„Други вземания“ към 31.12.2022 г. са в общ размер на 48 423 хил. лв. и бележат спад от 23 769 хил. лв. – 33%. Най-голям дял в тях заемат финансовите активи, които са в нетен размер от 46 411 хил. лв. и се увеличават с 18% спрямо 2021 г. Общото намаление на „други вземания“ се дължи основно на отчетените в предходния период вземания в размер на 29 745 хил. лв., представляващи държавната компенсация за високите цени на природния газ за м. декември 2021 г., които са усвоени след края на отчетния период.

Значителната разлика при данъчните вземания през двата периода е в резултат на акумулирания по-висок размер на ДДС за възстановяване към 31.12.2021 г. на стойност 13 292 хил. лв.

- **Задължения и други пасиви**

Таблица 13

Задължения и други пасиви	2022	2021	Изменение 2022-2021	Изменение
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	%
Безвъзмездни средства по програми	55 619	50 448	5 171	10%
Пенсионни и други задължения към персонала	21 173	17 831	3 342	19%
Заеми	897 307	930 558	-33 251	-4%
<i>в т.ч. към БЕХ ЕАД</i>	<i>886 718</i>	<i>901 816</i>	<i>-15 098</i>	<i>-2%</i>
<i>в т.ч. банков заем</i>	<i>10 589</i>	<i>28 742</i>	<i>-18 153</i>	<i>-63%</i>
Търговски задължения	567 737	71 758	495 979	691%
<i>в т.ч. към "Булгаргаз" ЕАД</i>	<i>552 863</i>	<i>47 681</i>	<i>505 182</i>	<i>1060%</i>
Други задължения	110 019	215 956	-105 937	-49%
<i>в т.ч. за въглеродни емисии</i>	<i>98 761</i>	<i>206 731</i>	<i>-107 970</i>	<i>-52%</i>
Задължения за данък върху дохода	-	15 107	-15 107	-100%
Данъчни задължения	858	1 251	-393	-31%
Отсрочени данъчни пасиви	107 331	86 956	20 375	23%
Общо пасиви	1 760 044	1 389 865	370 179	27%

Общите пасиви в баланса на Дружеството към 31.12.2022 г. са в размер на 1 760 044 хил. лв. Видно от Таблица 13 те се увеличават с 370 179 хил. лв. (+27%) спрямо предходния период, като основната причина за това е нарастването на задълженията за природен газ към Обществения доставчик – „Булгаргаз“ ЕАД, които се увеличават с 505 182 хил. лв. Покачването им е резултат от влиянието на обективни фактори като: регулаторната среда, в която Дружеството извършва дейността си, наложения от Народното събрание мораториум върху цената на топлоенергията за първото тримесечие на 2022 г., както и рекордно високите цени на синьото гориво през отчетната 2022 г. С оглед запазването на социалната поносимост на цената топлинната енергия в Решение Ц-18/01.07.2022 г. КЕВР приложи рестриктивен подход и коригира голяма част от ценообразуващите елементи, като същевременно използва прогнозната цена на природния газ за новия регулаторен период, която в последствие беше значително по-ниска спрямо утвърдените ежемесечни цени на обществения доставчик. Това се отрази изключително негативно върху способността на Дружеството да погасява текущите си задължения към „Булгаргаз“ ЕАД, като в същото решение Комисията определи за „Топлофикация София“ ЕАД корекции на необходимите приходи от предходния регулаторен период - юли

2021 – юни 2022 г. съгласно чл. 24 а, ал. 1 от НРЦЕЕ¹ и чл. 8, ал. 10 от НРЦТЕ² (недовзет приход) в размер на 332 270 хил. лв. До края на 2022 г. в резултат на продължилния ръст на цената на природния газ беше натрупан допълнителен недовзет приход от още 185 390 хил. лв.

Намалението на „други задължения“ се дължи на задължението за покупка на квоти въглеродни емисии.

- **Парични постъпления**

През 2022 г. Дружеството отчита ръст на постъпленията, които нарастват общо с 34% спрямо 2021 г. Видно от Таблица 14 увеличението е резултат основно от по-високите постъпления от електрическа енергия в резултат на повишението на борсовите цени и активното участие на Дружеството на Българска независима енергийна борса ЕАД. По-ниският ръст на постъпленията от електрическа енергия спрямо този на отчетените приходи електроенергия е в резултат на подписаните през 2022 г. тристранни споразумения между „Топлофикация София“ ЕАД, Фонд СЕС, „Булгаргаз“ ЕАД, БЕХ ЕАД, по силата на които фондът превежда дължимите премии по чл. 33а от ЗЕ директно на кредиторите на Дружеството и тези плащания не са отразени в паричния поток към 31.12.2022 г.

Таблица 14

Парични постъпления	2022	2021	Изменение	Изменени
	хил. лв.	хил. лв.	2022-2021	е
			хил. лв.	%
Постъпления от основната дейност				
- от електрическа енергия	528 700	336 169	192 531	57%
- от топлинна енергия	458 321	401 917	56 404	14%
- услуги за дялово разпределение	519	457	62	14%
- други продажби и услуги	6 332	1 277	5 055	396%
Общо постъпления	993 872	739 820	254 052	34%

12. Финансови показатели

Показатели за ликвидност

Показателите за ликвидност са в зависимост от продължителността на производствения цикъл, бързината на оборота и спецификата на дейностите, извършвани от Дружеството. Към 31.12.2022 г. показателите за ликвидност бележат спад спрямо предходния период в резултат на увеличения размер на текущите търговски задължения. Коефициентите за ликвидност към 31.12.2022 г. и към 31.12.2021 г. са представени на следващата таблица:

Таблица 15

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЛИКВИДНОСТ:	31.12.2022	31.12.2021
Коефициент за обща ликвидност	0,35	0,72
Коефициент за бърза ликвидност	0,32	0,66
Коефициент за абсолютна ликвидност	0,01	0,03
Коефициент за незабавна ликвидност	0,01	0,03

Коефициентът на **обща ликвидност** за 2022 г. е 0,35 като бележи намаление от 0,37 пункта спрямо 2021 г. Той съдържа един съществен недостатък - обикновено част от оборотния капитал е ангажиран с материални запаси, които не винаги могат да се отнесат към бързоликвидните средства и изисква непрекъснато да се оптимизират. За Дружеството материалните запаси формират около 9% от текущите активи и са предимно под формата на резервни части и материали, необходими за аварийни и планови ремонти.

Коефициентът на **бърза ликвидност** за 2022 г. е 0,32 и също отчита спад спрямо предходния период. Той показва възможността на Дружеството да посрещне своите непосредствени плащания в съответствие с тяхната изискуемост, т.е. с бързоликвидните си активи (краткотрайните активи без материалните запаси).

¹ Наредба № 1 на КЕВР от 14 март 2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия

² Наредба № 5 на КЕВР от 23 януари 2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия

Материалните запаси не оказват съществено влияние върху ликвидността на Дружеството, като коефициентът намалява с 0,03 пункта спрямо този за обща ликвидност.

Коефициентът на **абсолютна ликвидност** се изчислява като съотношение на паричните средства и текущите пасиви и изразява способността на Дружеството да посреща краткосрочните си задължения с наличните си парични средства. Предвид структурата на текущите активи на Дружеството стойностите му са идентични с тези на коефициента за незабавна ликвидност.

Показатели за финансова автономност, задлъжнялост и съотношение на дълга към сумата на активите

Най-съществен негативен ефект върху показателите за задлъжнялост към 31.12.2022 г. оказва значителното увеличение на общите пасиви вследствие на нарасналите текущи търговски задължения за природен газ. Същевременно положителен ефект върху показателите има извършената преценка на имоти, машини и съоръжения, както и нематериални активи на Дружеството, в резултат на което общият им размер нараства с 205 732 хил. лв. спрямо 31.12.2021 г.

Таблица 16

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЗАДЪЛЖНЯЛОСТ:	31.12.2022	31.12.2021
Коефициент на задлъжнялост	3,29	1,98
Дълг / Активи	0,77	0,66
Коефициент на финансова автономност	0,30	0,50

Графика 11

Коефициент на задлъжнялост

Коефициентът на задлъжнялост изразява степента на зависимост на предприятието от своите кредитори за уреждане на задълженията си. Този показател показва колко задължения са отчетени на един лев собствен капитал. Колкото коефициентът е по-голям от единица, толкова зависимостта на предприятието от външни източници на средства е по-голяма. Към 31.12.2022 г. стойността на коефициента на задлъжнялост е 3,29, като увеличението му спрямо 2021 г. е в размер на 1,31 пункта.

Съотношение дълг към обща сума на активите

Съотношението Дълг/Активи показва директно какъв процент от активите на Дружеството се финансира чрез дълг. Към 31.12.2022 г. стойността на съотношението Дълг/Активи е 0,77 и бележи покачване от 0,11 пункта.

Коефициент за финансова автономност

Коефициентът на финансова автономност е реципрочен на коефициента на задлъжнялост и представлява степента на финансовата независимост на предприятието от кредиторите, т.е. степента на използване на привлечения капитал. Към 31.12.2022 г. коефициентът на финансова автономност е 0,30 и понижава

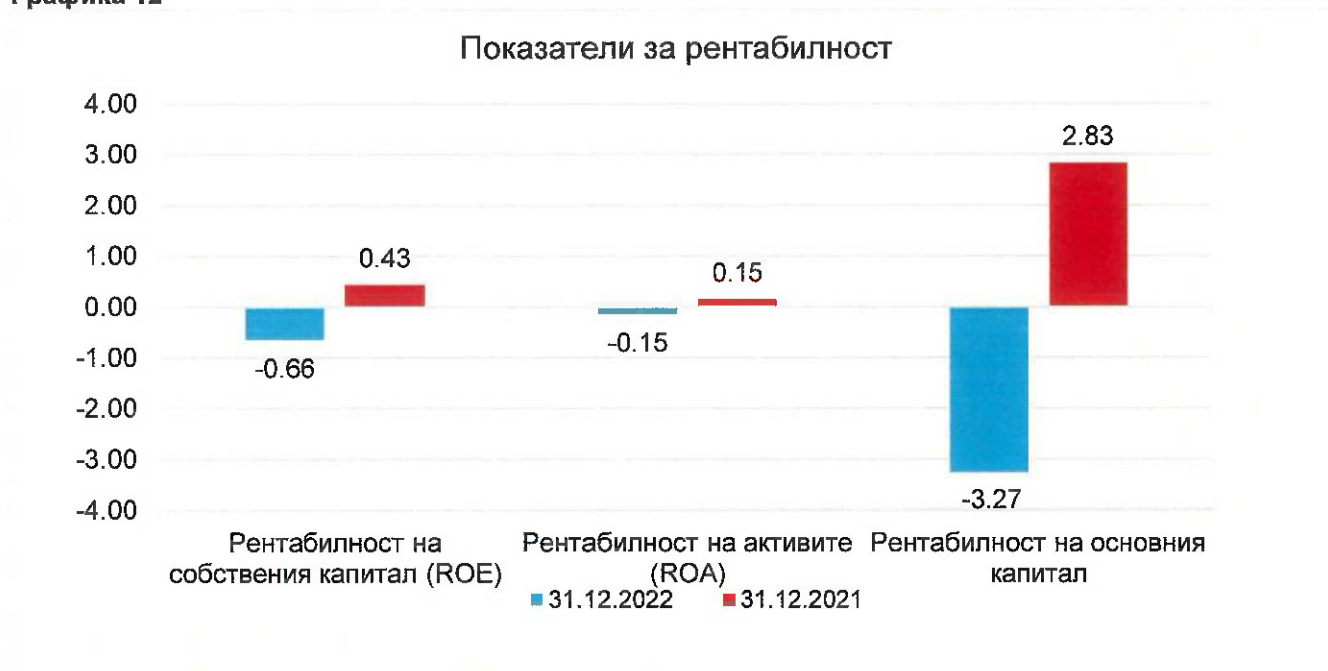
стойността си с 0,20 пункта в сравнение с 2021 г. Към 31.12.2022 г. собственият капитал на „Топлофикация София“ ЕАД намалява със 166 318 хил. лв. като нетен ефект от натрупаната загуба и увеличения преоценъчен резерв в резултат на извършената преценка на нетекущите активи. Същевременно общите пасиви на Дружеството се нарастват с 370 179 хил. лв. в резултат на увеличените задължения за природен газ вследствие на рекордно високите цени на синьото гориво през годината.

Показатели за рентабилност на база нетна печалба

Таблица 17

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РЕНТАБИЛНОСТ:	31.12.2022	31.12.2021
Рентабилност на собствения капитал (ROE)	-0,66	0,43
Рентабилност на активите (ROA)	-0,15	0,15
Рентабилност на основния капитал	-3,27	2,83

Графика 12

За ефективността от дейността на Дружеството най-обобщаващият показател е рентабилността, която намира проявление в няколко основни направления като: доходност от продажби, от активи, пасиви и собствен капитал. Способността на Дружеството да генерира печалби зависи от обема на продажбите и от разходите за дейността и се определя като рентабилност от продажбите. Показателите имат подчертано оперативен характер и важно значение за усъвършенстване на производствената структура. Тъй като Дружеството извършва основната си дейност в регулирана среда, финансовите му резултати в най-голяма степен зависят от регулаторните решения за определяне на цени на произвежданата продукция и на основния енергиен ресурс – природен газ. Основната причина за отрицателните стойности на показателите за рентабилност през 2022 г. е отчетената загуба вследствие на регулаторния фактор, високите цени на природния газ и квотите за въглеродни емисии и действащия през първото тримесечие мораториум върху цента на топлинната енергия.

Коефициентът на рентабилност на собствения капитал (ROE) се определя като отношение на годишния нетен финансов резултат към размера на собствения капитал и е известен още като финансова рентабилност или ефективност на собствения капитал. В резултат на отчетената загуба за годината показателят бележи намаление спрямо 2021 г., като стойностите му са съответно: -0,66 за 2022 г. и 0,43 за 2021 г.

Коефициентът на рентабилност на активите (ROA) изразява ефективността на използване на активите на Дружеството и каква печалба са донесли за съответния период. Стойността на показателя през 2022 г. намалява с 0,30 пункта до -0,15 при отчетен за предходния период 0,15.

Коефициентът на рентабилност на основния капитал изразява съотношението на нетния финансов резултат, спрямо акционерния капитал на Дружеството. Към 31.12.2022 г. този показател е – 3,27 и намалява спрямо 2021 г. с 6,10 пункта.

Управленски показатели

Таблица 18

ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ, хил. лв.:	31.12.2022	31.12.2021
ЕБИТДА	-279 108	389 048
ЕБИТ	-315 090	357 622

Към 31.12.2022 г. показателите ЕБИТ и ЕБИТДА са отрицателни и намаляват значително спрямо предходния отчетен период. Основна причина за съществената разлика между периодите е отчетената към 31.12.2021 г., печалба в резултат на признатите приходи от придобити активи във връзка с първоначалното признаване на сервитутните права по топлопреносната мрежа.

13. Действащо предприятие

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие и като са взети предвид възможните ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус Covid-19 и усложнена международна обстановка, свързана с военната инвазия на Руската Федерация в Украйна.

За годината приключваща на 31 декември 2022 г., Дружеството отчита загуба в размер на 352 544 хил. лв. Към същата дата натрупаната загуба на Дружеството възлиза на 786 107 хил. лв., а текущите му пасиви превишават текущите активи със 562 276 хил. лв.

Отчетената загуба за се дължи в голяма степен на извънредната среда, в която Дружеството извършваше дейността си през 2022 г., предизвикана от безпрецедентно високите цени на природния газ, наложения мораториум върху цената на топлинната енергия. Изпълнението на лицензионните задължения на Дружеството като доставчик на топлинна енергия на лицензионната територия на гр. София зависи пряко от регулаторния режим, бизнес средата, обезпечаването на доставките на природен газ от страна на обществения доставчик – „Булгаргаз“ ЕАД, както и от поддържане на необходимата финансова обезпеченост за осъществяване на дейността.

Тези обстоятелства показват наличието на значителна несигурност, която може да породи съществено съмнение относно възможността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на едноличния акционер и други източници на финансиране.

Основните фактори, носещи потенциален риск относно нарушаване на принципа за действащо предприятие са регулаторния и ликвидния риск, произтичащи от утвърждаване на цени на топлинна енергия и премии по чл. 33а от ЗЕ, приходите от които не биха могли да покрият оперативните разходи за дейността, съответно да осигурят необходимия паричен поток за обслужване на текущите задължения и дългосрочния дълг.

От друга страна Дружеството отчита положителен паричен поток от оперативна дейност възлизащ на 76 706 хил. лв. Собственият капитал превишава вписания с 427 461 хил. лв.

Ръководството е предприело следните по-значими мерки за подобряване на финансовото състояние на Дружеството:

- На 14 септември 2022 г. е подписано тристранно споразумение между Дружеството, Български енергиен холдинг ЕАД и Булгаргаз ЕАД, което предвижда 80% от постъпленията по дължимите ежемесечни премии от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ за регулаторен период 1 юли 2022 г. – 30 юни 2023 г. да бъдат директно превеждани по сметките на газовия доставчик за погасяване на текущите задължения, при предварително осигуряване на определени условия, заложен в споразумението. Подписаните споразумения оказват положително влияние върху ликвидния риск с оглед на факта, че гарантират предвидими и сигурни постъпления към основните кредитори. За периода на действие на споразумението са погасени общо 417 306 хил. лв., представляващи 80% от получените премии за периода август 2022 г. – юни 2023 г.
- С протоколно решение №Е-РД-26-Б-608 от 24.08.2022 г. Министърът на енергетиката не е възразил относно сключването на тристранно споразумение между Дружеството, Български енергиен холдинг ЕАД и Фонд Сигурност на електроенергийната система, по силата на което 20% от стойността на дължимите от фонда премии на топлофикационното дружество за регулаторен период от 1 юли 2022 г. до 30 юни 2023 г. ще бъдат превеждани към Български енергиен холдинг ЕАД за погасяване на задълженията на Дружеството. Тристранното споразумение между страните е подписано на 29 август 2022 г. За периода на споразумението са погасени общо 104 327 хил. лв., представляващи 20% от получените премии за периода август 2022 г. – юни 2023 г.

- Подписаните тристранни споразумения оказват положително влияние върху ликвидния риск с оглед на факта, че гарантират предвидими и сигурни постъпления към основните кредитори на Дружеството.
- Ръководството на Дружеството поддържа редовна комуникация и открит диалог с Булгаргаз ЕАД относно възможностите за обслужване на текущите задължения, като ежесечно се изпраща актуализирана тримесечна прогноза за директните плащания и очакваните погасяванията по действащото тристранно споразумение.
 - С протоколно решение №Е-РД-21-41 от 13 септември 2022 г. Министерът на енергетиката е дал своето одобрение за сключване на споразумение между Дружеството и Български енергиен холдинг ЕАД за разсрочване на задълженията на Дружеството, произтичащи от Договори за цесия № 57-2020/23.12.2020 г., № 69-2021/28.10.2021 г. и № 72-2021/18.11.2021 г. възлизащи общо на 333 597 хил. лв. към 31 март 2022 г. Споразумението е сключено на 15 септември 2022 г. като се договаря погасителен план за погасяване на задълженията до 2029 г., с гратисен период за главницата до март 2023 г., като се фиксира и годишна лихва в размер на 3.525 %.
 - Дружеството е включило в инвестиционната си програма изпълнение на проекти, които да гарантират повишаване на ефективността при производството и преноса на топлинна енергия и ефективността при комбинираното производство на топлинна и електрическа енергия. Дружеството е предприело мерки за увеличение на интензитета на рехабилитация на топлопреносната мрежа. Основният акцент в топлоизточниците е проектът за „Модернизация на турбогенератор ТГ-3 в ТЕЦ „София-Изток“ с нова противоналегателна турбина“. С включването си в енергийната система на България през 2022 г. новият агрегат допринесе за сигурността на услугата през отоплителния сезон, като въвеждането му в експлоатация повиши значително както ефективността от производството на топлинна и електроенергия, така и качеството на услугите към крайните потребители.
 - Дружеството провежда политика на оптимизиране на разходите, материалните запаси и други елементи на оборотния капитал.

През 2023 г. (вж. секция V. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД) Дружеството сключва и нови тристранни споразумения, с Български енергиен холдинг ЕАД, Булгаргаз ЕАД и Фонд Сигурност на електроенергийната система, които също са насочени към подобряване на ликвидните позиции и прилагане на по-ефективни механизми за погасяване на задълженията.

Ръководството на Дружеството, с подкрепата на едноличния собственик - Столична община полагат всички възможни усилия и предприемат необходимите мерки, така че да гарантират осъществяването на непрекъсната дейност на Дружеството по начин, който да осигурява изпълнение на основното предназначение на „Топлофикация София“ ЕАД, а именно да произвежда и доставя топлинна енергия на територията на гр. София.

Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на Дружеството и предприетите мерки, както и поради продължаващата финансова подкрепа от собствениците ще успее да продължи своята дейност и да погасява своите задължения, без да се продават активи и без да се предприемат съществени промени в неговата дейност.

III. ИНФОРМАЦИЯ ПО ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С ЕКОЛОГИЯТА И СЛУЖИТЕЛИТЕ

Информацията относно въпроси, свързани с екологията, опазване на околната среда и служителите е включена в Нефинансовата декларация, представляваща неразделна част от настоящия доклад за дейността.

IV. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

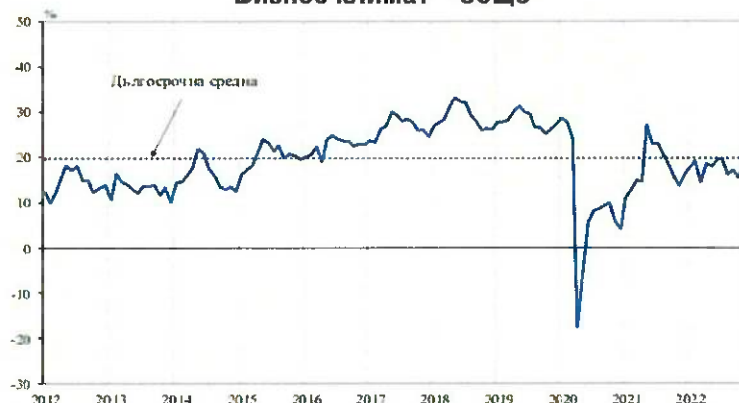
СИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

Систематичните рискове са свързани с пазара и макросредата, в която Дружеството функционира, поради което те не могат да бъдат управлявани и контролирани от мениджмънта на компанията. Систематични рискове са: политическият риск, макроикономическият риск, инфлационният риск, валутният риск, лихвеният риск, данъчният риск.

Таблица 19

Вид риск	Описание
ПОЛИТИЧЕСКИ РИСК	<p>На 24 февруари 2022 г. Руската федерация започна военни действия на територията на Република Украйна, които имат широк международен отзвук, изразяващ се в налагането на редица икономически и финансови санкции на Руската държава.</p> <p>Военният конфликт е особено значимо събитие, което води и ще води до множество политически, социални и икономически последици не само за тези две държави, но и за целия свят. Извънредната ситуация има трудно предвидими последици, като разрастване на военния конфликт и породените от това хуманитарна криза, енергийна криза, кумулативно нарастваща инфлация, които вероятно ще окажат влияние върху дейността на Дружеството през 2023 г. и в обозрим период.</p> <p>В резултат на военния конфликт цените на енергийните ресурси се повишиха значително, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19, като ценовите сътресения оказаха влияние и в световен мащаб. Цените на природния газ се увеличиха допълнително и след ограничаванията на част от доставките на синьо гориво от Русия за Европейските държави. При тези условия търсенето на природен газ през летните месеци беше изключително високо поради стремежа за ускорено запълване на газовите хранилища, което от своя страна предизвика абсолютни ценови рекорди.</p> <p>В отговор на наложените санкции, Руската федерация обяви едностранно като задължително условие за доставка на природен газ по действащите договори, разплащанията да бъдат извършвани в рубли. По този начин, въпреки наличието на валиден договор за доставка със срок до 31 декември 2022 г. между Булгаргаз ЕАД и Газпром Експорт ООО, от руската страна беше изпратено уведомление, че поради отказа за плащане в рубли доставките на природен газ ще бъдат преустановени, считано 27 април 2022 г.</p> <p>Продължаващата към момента на изготвяне на доклада война в Украйна и икономическите санкции срещу Русия генерират продължаваща несигурност на пазарите на храни и енергия. Военният конфликт наложи цялостна реорганизация на доставките на енергийни суровини за европейския континент, като това доведе до значителна несигурност относно доставките и ценообразуването на енергоизточниците в целия свят.</p> <p>Краткосрочните и дългосрочните ефекти на военните действия на територията на Украйна, върху международната икономическа обстановка не могат да бъдат оценени, но рискове, които биха могли да доведат до преки негативни ефекти върху дейността на Дружеството, в контекста на влиянието им върху цялостната глобална икономика. Ръководството на Дружеството наблюдава международната икономическа обстановка, състоянието на веригите за доставки, както и ефектите върху всички икономически отрасли и, по-специално, тези които касаят пряко неговата бизнес активност, като адаптира цялостната конфигурация на осъществяваната от него дейност в допустимите и възможни граници, наложени от динамичната международна обстановка и предприема всички необходими мерки, за да ограничи потенциалните бъдещи негативни ефекти върху финансовото му състояние.</p>
ОБЩ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ РИСК	<p>По данни на Националния статистически институт през декември 2022 г. общият показател на бизнес климата нараства с 1,0 пункт спрямо предходния месец. Повишение на показателя се наблюдава в промишлеността, търговията на дребно, в строителството запазва нивото си, а в сектора на услугите е регистрирано понижение.</p>

Бизнес климат – общо

Източник: НСИ

Съставният показател „бизнес климат в промишлеността се покачва с 2,5 пункта в резултат на по-позитивните очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състояние на предприятията през следващите шест месеца. Според тях през последния месец има известно увеличение на осигуреността на производството с поръчки, което обаче не е съпроводено с повишени очаквания за производствената активност през следващите месеци.

По данни на Националния статистически институт през м. декември 2022 г. съставният показател „бизнес климат в строителството“ запазва нивото си от предходния месец в размер на 13,9 пункта. Очакванията на строителните предприемачи, както за бизнес състоянието на предприятията, така и за дейността им през следващите месеци са резервирани.

По данни на Националния статистически институт през декември 2022 г. съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ се увеличава с 0,7 пункта в резултат на подобрените оценки на търговците на дребно за настоящото бизнес състояние на предприятията. Позитивни са и прогнозите за обема на продажбите и поръчките към доставчиците през следващото тримесечие.

Несигурната икономическа среда, конкуренцията в бранша и недостатъчното търсене продължават да са най-сериозните проблеми за бизнеса, макар през последния месец да се отчита намаление на негативното влияние на последния фактор.

По данни на Националния статистически институт през декември 2022 г. съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ се понижава с 1,1 пункта, в резултат на по-неблагоприятните оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. По-умерени са и мненията им относно настоящото и очакваното търсене на услуги.

Стартиралите на 24 февруари 2022 г. военни действия в Украйна от страна на Руската Федерация предизвиках широк международен отзвук и засегнаха различни аспекти страните в Европа. Военният конфликт се отрази негативно и засегна в различна степен всички аспекти на международната икономика. Инфлационният натиск беше усилен допълнително от повишените котировки на всички суровини.

Това поражда необходимостта Дружеството да анализира, базирайки се на текущо разполагаемата информация, потенциалния ефект върху своето финансово състояние и в частност върху преценките и допусканията, прилагани при определяне на обезценките на финансови активи. На база извършения анализ, и при отчитане на събираемостта на вземанията си в периода след началото на военния конфликт, до датата на изготвяне на настоящия доклад за дейността, Ръководството на Дружеството счита, че в краткосрочен план не са налични индикации за влошаване на кредитното

	<p>качество на контрагентите, както и че към настоящия момент не са налице основания за промяна на преценките относно събираемостта на вземанията. Дългосрочните перспективи и потенциални ефекти върху събираемостта и кредитното качество на разчетите са обект на постоянен мониторинг и актуализация от страна на Ръководството.</p> <p>Общата несигурност и невъзможност за формиране на конкретни очаквания и параметри на ефектите от военния конфликт, дават основание на Ръководството да подходи консервативно при тяхната оценка и същевременно го ограничават при извършването на надеждна оценка.</p>
ЛИХВЕН РИСК	<p>Лихвеният риск е свързан с възможни, евентуални, негативни промени в лихвените нива, установени от финансовите институции на Република България.</p> <p>На свое заседание през м. декември 2022 г. Управителният съвет на Европейската централна банка (ЕЦБ) взе решение да повиши лихвените проценти и очаква да продължава да ги повишава значително, защото инфлацията се запазва твърде висока и се прогнозира да остане над целевото равнище за продължителен период от време.</p> <p>Управителният съвет също така реши да повиши трите основни лихвени процента на ЕЦБ с 50 базисни пункта и предвид съществено ревизираната нагоре перспектива за инфлацията очаква да ги повишава още. Съгласно това решение лихвеният процент по основните операции за рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и по депозитното улеснение бяха увеличени до съответно 2,50%, 2,75% и 2,00%, в сила от 21 декември 2022 г. Лихвените проценти ще трябва да се повишават значително с равномерен темп, за да достигнат достатъчно рестриктивни нива за осигуряване на навременно връщане на инфлацията към средносрочната цел от 2%. Запазването на лихвените проценти на ограничителни равнища ще намали инфлацията с течение на времето, отслабвайки търсенето, и също така ще предпазва от риска от трайно възходяща промяна в инфлационните очаквания.</p> <p>Рисковете пред прогнозата за икономическия растеж са в низходяща посока, особено в краткосрочен план. Войната в Украйна продължава да поражда съществен неблагоприятен риск за икономиката. Рисковете по отношение на прогнозата за инфлацията са предимно във възходяща посока. В краткосрочен план съществуващият верижен натиск може да доведе до по-значително от очакваното увеличение на цените на дребно на енергията и храните. В средносрочен план рисковете произтичат най-вече от вътрешни фактори, като продължително повишение на очакванията за инфлацията над целевото равнище на ЕЦБ от 2% или по-високо от предвиденото увеличение на доходите.</p>

	<p style="text-align: center;">Основен лихвен процент 2022 г.</p> <table border="1"> <caption>Основен лихвен процент 2022 г.</caption> <thead> <tr> <th>Дата</th> <th>Лихвен процент</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>01.01.2022</td><td>0.0%</td></tr> <tr><td>01.02.2022</td><td>0.0%</td></tr> <tr><td>01.03.2022</td><td>0.0%</td></tr> <tr><td>01.04.2022</td><td>0.0%</td></tr> <tr><td>01.05.2022</td><td>0.0%</td></tr> <tr><td>01.06.2022</td><td>0.0%</td></tr> <tr><td>01.07.2022</td><td>0.0%</td></tr> <tr><td>01.08.2022</td><td>0.0%</td></tr> <tr><td>01.09.2022</td><td>0.0%</td></tr> <tr><td>01.10.2022</td><td>0.49%</td></tr> <tr><td>01.11.2022</td><td>0.59%</td></tr> <tr><td>01.12.2022</td><td>1.30%</td></tr> </tbody> </table> <p style="text-align: right;">*Източник: БНБ</p> <p>Лихвеният риск е и основен вид пазарен риск. Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември и на двата сравними периода Дружеството е изложено на незначителен риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент, поради минималните изменения на базовия индекс. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.</p>	Дата	Лихвен процент	01.01.2022	0.0%	01.02.2022	0.0%	01.03.2022	0.0%	01.04.2022	0.0%	01.05.2022	0.0%	01.06.2022	0.0%	01.07.2022	0.0%	01.08.2022	0.0%	01.09.2022	0.0%	01.10.2022	0.49%	01.11.2022	0.59%	01.12.2022	1.30%
Дата	Лихвен процент																										
01.01.2022	0.0%																										
01.02.2022	0.0%																										
01.03.2022	0.0%																										
01.04.2022	0.0%																										
01.05.2022	0.0%																										
01.06.2022	0.0%																										
01.07.2022	0.0%																										
01.08.2022	0.0%																										
01.09.2022	0.0%																										
01.10.2022	0.49%																										
01.11.2022	0.59%																										
01.12.2022	1.30%																										
<p>ИНФЛАЦИОНЕН РИСК</p>	<p>Инфлационният риск представлява всеобщо повишаване на цените, при което парите се обезценяват и съществува вероятност от понасяне на загуба от домакинствата и фирмите.</p> <p>През 2022 г. инфлацията се разрасна в световен мащаб, като в много страни ръстът на потребителските цени достигна най-високите си нива от десетилетия насам. След започналото инфлационно покачване на цените в резултат на антикризисните парични политики на централните банки, през 2022 г. безспорно основният катализатор на инфлацията в световен мащаб е руската инвазия в Украйна, която доведе до ръст на цените на енергоносителите.</p> <p>В България годишната инфлация за декември 2022 г. спрямо декември 2021 г., измерена спрямо индекса на потребителските цени (ИПЦ) е 16.9%, а хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) измерва 14.3%.</p> <p>По данни на НСИ индексът на потребителските цени за януари 2022 г. Месечната инфлация за януари 2022 г. спрямо декември 2021 г. е 1.5%. Годишната инфлация за януари 2022 г. спрямо януари 2021 г. е 9,1%. Средногодишната инфлация за периода февруари 2021 - януари 2022 г. спрямо периода февруари 2020 - януари 2021 г. е 4.1%.</p> <p>По данни на НСИ ХИПЦ за януари 2022 г. месечната инфлация за януари 2022 спрямо декември 2021 г. е 1.2%. Годишната инфлация за януари 2022 г. спрямо януари 2021 г. е 7.7%. Средногодишната инфлация за периода февруари 2021 - януари 2022 г. спрямо периода февруари 2020 - януари 2021 г. е 3,5%.</p> <p>ИПЦ за февруари 2022 г. Месечната инфлация за февруари 2022 г. спрямо януари 2022 г. е 1.4%. Инфлацията от началото на годината (февруари 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 2.9%, а годишната инфлация за февруари 2022 г. спрямо февруари 2021 г. е 10,0%. Средногодишната инфлация за периода март 2021 - февруари 2022 г. спрямо периода март 2020 - февруари 2021 г. е 5.0%.</p>																										

ХИПЦ за февруари 2022 г. Месечната инфлация за февруари 2022 г. спрямо януари 2022 г. е 1.2%. Инфлацията от началото на годината (февруари 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 2.4%, а годишната инфлация за февруари 2022 г. спрямо февруари 2021 г. е 8.4%. Средногодишната инфлация за периода март 2021 - февруари 2022 г. спрямо периода март 2020 - февруари 2021 г. е 4.2%.

ИПЦ за март 2022 г. Месечната инфлация за март 2022 г. спрямо февруари 2022 г. е 2.2%. Инфлацията от началото на годината (март 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 5.2%, а годишната инфлация за март 2022 г. спрямо март 2021 г. е 12.4%. Средногодишната инфлация за периода април 2021 - март 2022 г. спрямо периода април 2020 - март 2021 г. е 6.0%.

ХИПЦ за март 2022 г. Месечната инфлация за март 2022 г. спрямо февруари 2022 г. е 2.1%. Инфлацията от началото на годината (март 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 4.5%, а годишната инфлация за март 2022 г. спрямо март 2021 г. е 10,5%. Средногодишната инфлация за периода април 2021 - март 2022 г. спрямо периода април 2020 - март 2021 г. е 5.0%.

ИПЦ за април 2022 г. Месечната инфлация за април 2022 г. спрямо март 2022 г. е 2.5%. Инфлацията от началото на годината (април 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 7.8%, а годишната инфлация за април 2022 г. спрямо април 2021 г. е 14.4%. Средногодишната инфлация за периода май 2021 - април 2022 г. спрямо периода май 2020 - април 2021 г. е 7.0%.

ХИПЦ за април 2022 г. Месечната инфлация за април 2022 г. спрямо март 2022 г. е 2.1%. Инфлацията от началото на годината (април 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 6.8%, а годишната инфлация за април 2022 г. спрямо април 2021 г. е 12,1%. Средногодишната инфлация за периода май 2021 - април 2022 г. спрямо периода май 2020 - април 2021 г. е 5.9%.

ИПЦ за май 2022 г. Месечната инфлация за май 2022 г. спрямо април 2022 г. е 1.2%. Инфлацията от началото на годината (май 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 9.1%, а годишната инфлация за май 2022 г. спрямо май 2021 г. е 15.6%. Средногодишната инфлация за периода юни 2021 - май 2022 г. спрямо периода юни 2020 - май 2021 г. е 8.1%.

ХИПЦ за май 2022 г. Месечната инфлация за май 2022 г. спрямо април 2022 г. е 1.3%. Инфлацията от началото на годината (май 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 8.2%, а годишната инфлация за май 2022 г. спрямо май 2021 г. е 13.4%. Средногодишната инфлация за периода юни 2021 - май 2022 г. спрямо периода юни 2020 - май 2021 г. е 6.8%.

ИПЦ за юни 2022 г. Месечната инфлация за юни 2022 г. спрямо май 2022 г. е 0.9%. Инфлацията от началото на годината (юни 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 10.1%, а годишната инфлация за юни 2022 г. спрямо юни 2021 г. е 16.9%. Средногодишната инфлация за периода юли 2021 - юни 2022 г. спрямо периода юли 2020 - юни 2021 г. е 9.3%.

ХИПЦ за юни 2022 г. Месечната инфлация за юни 2022 г. спрямо май 2022 г. е 1.2%. Инфлацията от началото на годината (юни 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 9.4%, а годишната инфлация за юни 2022 г. спрямо юни 2021 г. е 14.8%. Средногодишната инфлация за периода юли 2021 - юни 2022 г. спрямо периода юли 2020 - юни 2021 г. е 7.8%.

ИПЦ за юли 2022 г. Месечната инфлация за юли 2022 г. спрямо юни 2022 г. е 1.1%, а годишната инфлация за юли 2022 г. спрямо юли 2021 г. е 17.3%. Инфлацията от началото на годината (юли 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 11.3%, а средногодишната инфлация за периода август 2021 - юли 2022 г. спрямо периода август 2020 - юли 2021 г. е 10.5%.

ХИПЦ за юли 2022 г. Месечната инфлация за юли 2022 г. спрямо юни 2022 г. е 0.8%, а годишната инфлация за юли 2022 г. спрямо юли 2021 г. е 14.9%. Инфлацията от началото на годината (юли 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 10.3%, а средногодишната инфлация за периода август 2021 - юли 2022 г. спрямо периода август 2020 - юли 2021 г. е 8.9%.

ИПЦ за август 2022 г. Месечната инфлация за август 2022 г. спрямо юли 2022 г. е 1.2%, а годишната инфлация за август 2022 г. спрямо август 2021 г. е 17.7%. Инфлацията от началото на годината (август 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 12.6%, а средногодишната инфлация за периода септември 2021 - август 2022 г. спрямо периода септември 2020 - август 2021 г. е 11.7 %.

ХИПЦ за август 2022 г. Месечната инфлация за август 2022 г. спрямо юли 2022 г. е 0.8%, а годишната инфлация за август 2022 г. спрямо август 2021 г. е 15.0%. Инфлацията от началото на годината (август 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 11.2%, а средногодишната инфлация за периода септември 2021 - август 2022 г. спрямо периода септември 2020 - август 2021 г. е 9.9%.

ИПЦ за септември 2022 г. Месечната инфлация за септември 2022 г. спрямо август 2022 г. е 1.2%, а годишната инфлация за септември 2022 г. спрямо септември 2021 г. е 18.7%. Инфлацията от началото на годината (септември 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 14.0%, а средногодишната инфлация за периода октомври 2021 - септември 2022 г. спрямо периода октомври 2020 - септември 2021 г. е 12.8%.

ХИПЦ за септември 2022 г. Месечната инфлация за септември 2022 г. спрямо август 2022 г. е 0.7% а годишната инфлация за септември 2022 г. спрямо септември 2021 г. е 15.6%. Инфлацията от началото на годината (септември 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 12.0%, а средногодишната инфлация за периода октомври 2021 - септември 2022 г. спрямо периода октомври 2020 - септември 2021 г. е 10.9%.

ИПЦ за октомври 2022 г. Месечната инфлация за октомври 2022 г. спрямо септември 2022 г. е 0.9%, а годишната инфлация за октомври 2022 г. спрямо октомври 2021 г. е 17.6%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 15.0%, а средногодишната инфлация за периода ноември 2021 - октомври 2022 г. спрямо периода ноември 2020 - октомври 2021 г. е 13.8%.

ХИПЦ за октомври 2022 г. Месечната инфлация за октомври 2022 г. спрямо септември 2022 г. е 0.6%, а годишната инфлация за октомври 2022 г. спрямо октомври 2021 г. е 14.8%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 12.7%, а средногодишната инфлация за периода ноември 2021 - октомври 2022 г. спрямо периода ноември 2020 - октомври 2021 г. е 11.7%.

ИПЦ за ноември 2022 г. Месечната инфлация за ноември 2022 г. спрямо октомври 2022 г. е 0.8%, а годишната инфлация за ноември 2022 г. спрямо ноември 2021 г. е 16.9%. Инфлацията от началото на годината (ноември 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 15.8%, а средногодишната инфлация за периода декември 2021 - ноември 2022 г. спрямо периода декември 2020 - ноември 2021 г. е 14.6%.

ХИПЦ за ноември 2022 г. Месечната инфлация за ноември 2022 г. спрямо октомври 2022 г. е 0.6%, а годишната инфлация за ноември 2022 г. спрямо ноември 2021 г. е 14.3%. Инфлацията от началото на годината (ноември 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 13.4%, а средногодишната инфлация за периода декември 2021 - ноември 2022 г. спрямо периода декември 2020 - ноември 2021 г. е 12.4%.

ИПЦ за декември 2022 г. Месечната инфлация за декември 2022 г. спрямо ноември 2022 г. е 0.9%, а годишната инфлация за декември 2022 г. спрямо

декември 2021 г. е 16.9%. Средногодишната инфлация за периода януари - декември 2022 г. спрямо периода януари - декември 2021 г. е 15.3%.

ХИПЦ за декември 2022 г. Месечната инфлация за декември 2022 г. спрямо ноември 2022 г. е 0.8%. Годишната инфлация за декември 2022 г. спрямо декември 2021 г. е 14.3%. Средногодишната инфлация за периода януари - декември 2022 г. спрямо периода януари - декември 2021 г. е 13.0%.

*Източник: НСИ

ВАЛУТЕН РИСК

Валутният риск е и ключов пазарен риск. Експозицията към валутния риск представлява зависимостта и ефектите от изменението на валутните курсове. Систематичният валутен риск е вероятността от евентуална промяна на валутния режим на страната (валутен борд), което би довело или до обезценяване на лева или до поскъпване на лева спрямо чуждестранните валути.

Валутният риск ще има влияния върху компании, имащи пазарни дялове, плащанията на които се извършват във валута, различна от лева и еврото. Тъй като съгласно действащото законодателство в страната българският лев е фиксиран към еврото в съотношение EUR 1 = BGN 1.95583, а Българската народна банка е длъжна да поддържа ниво на българските левове в обръщение, равно на валутните резерви на банката, рискът от обезценяване на лева спрямо европейската валута е минимален и се състои във евентуално предсрочно премахване на валутния борд в страната. На този етап това изглежда малко вероятно, тъй като очакванията са валутният борд да бъде отменен при приемането на еврото в България за официална платежна единица.

Фиксираният курс на лева към еврото не елиминира риска за българската валута от неблагоприятни движения на курса на еврото спрямо другите основни валути (щатски долар, британски паунд, швейцарски франк) на международните финансови пазари, но към настоящия момент Дружеството не счита, че такъв риск би бил съществен по отношение на дейността му. Дружеството може да бъдат засегнато от валутния риск в зависимост от вида на валутата на паричните постъпления и от вида на валутата на потенциалните заеми на Дружеството.

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции на Дружеството деноминирани главно в евро не излагат Дружеството на валутен риск поради фиксирания валутен курс на българския лев към еврото.

ДАНЪЧЕН РИСК	<p>От определящо значение за финансовия резултат на компанията е запазването на текущия данъчен режим. Няма гаранция, че данъчното законодателство, което е от пряко значение за дейността на Дружеството, няма да бъде изменено в посока, която да доведе до значителни непредвидени разходи и съответно да се отрази неблагоприятно на неговата печалба. Системата на данъчно облагане в България все още се развива, в резултат на което може да възникне противоречива данъчна практика.</p> <p>Ръководството на Дружеството не счита че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България които биха наложили корекции във финансовия отчет за годината приключваща на 31 декември 2022 г.</p>
---------------------	--

НЕСИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

Ликвиден риск

„Топлофикация София“ ЕАД посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на прогнози. Към 31 декември 2022 г. падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

Таблица 20

31 декември 2022 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Заеми	134 986	64 771	452 759	379 189
Търговски и други задължения	567 737	-	-	-
Други задължения	98 764	-	-	-
Общо	801 487	64 771	452 759	379 189

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2021 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Заеми	89 119	48 493	473 510	483 576
Търговски и други задължения	71 758	-	-	-
Други задължения	206 734	-	-	-
Общо	367 611	48 493	473 510	483 576

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията са недисконтирани.

Основният ликвиден риск за Дружеството е свързан с възможността му да заплаща текущите си задължения по договора за доставка на природен газ с обществения доставчик „Булгаргаз“ ЕАД, както и обслужването на погасителните планове по задълженията към БЕХ ЕАД. Тъй като „Топлофикация София“ ЕАД извършва основната си дейност в регулаторна среда, възможността на Дружеството да обслужва задълженията си в голяма степен зависи от решенията на Регулатора за утвърждаване на тарифите, по които Дружеството продава своята продукция (топлинна и електрическа енергия) и регулираната цена по която купува природния газ. От ключово значение за ликвидността на Дружеството също така е честотата, с която КЕВР отразява промените в цените на суровините (основно природен газ и въглеродни емисии) в цените на топлинната и електрическата енергия, като този проблем е разгледан в частта „Регулаторен риск“.

През 2022 г. ръководството на Дружеството предприема следните мерки за ограничаване на ликвидния риск:

- На 29.08.2022 г. беше подписано тристранно споразумение между „Топлофикация София“ ЕАД, БЕХ ЕАД и Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (Фонд СЕС) по силата на което 20% от постъпленията по дължимите ежемесечни премии от Фонда за регулаторен период 01.07.2022 – 30.06.2023 г. да бъдат директно превеждани по сметките на БЕХ ЕАД. Общият прогнозен размер на задълженията, които ще бъдат погасени по силата на споразумението възлиза на 126 609 хил. лв.
- На 14.09.2022 г. е подписано тристранно споразумение между „Топлофикация София“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД и Фонд СЕС, което предвижда 80% от постъпленията по дължимите ежемесечни премии от Фонда за регулаторен период 01.07.2022 – 30.06.2023 г. да бъдат директно превеждани по сметките на газовия доставчик за погасяване на текущите задължения. Общият прогнозен размер на задълженията, които ще бъдат погасени по силата на споразумението възлиза на 506 438 хил. лв.
- С протоколно решение №Е-РД-21-41 от 13 септември 2022 г. Министерът на енергетиката е дал своето одобрение за сключване на споразумение между Дружеството и Български енергиен холдинг ЕАД за разсрочване на задълженията на Дружеството, произтичащи от Договори за цесия № 57-2020/23.12.2020 г., № 69-2021/28.10.2021 г. и № 72-2021/18.11.2021 г. възлизащи общо на 333 597 хил. лв. към 31 март 2022 г. Споразумението е сключено на 15 септември 2022 г. като се договаря погасителен план за погасяване на задълженията до 2029 г., с гратисен период за главницата до март 2023 г., като се фиксира и годишна лихва в размер на 3.525 %.

Подписаните споразумения оказаха положително влияние върху ликвидния риск с оглед на факта, че гарантират предвидими и сигурни постъпления към основните кредитори.

Секторен риск

Българският енергиен сектор е от изключително важно значение по отношение на своя принос в БВП. Промислеността и енергетиката сформират около 20% от БВП. Тъй като топлофикационния сектор се регулира от КЕВР, секторният риск се свързва основно с промяна в законовите и подзаконовите нормативни актове, касаещи дейността на компаниите, както и с правителствената политика относно развитието на сектора и създаването на благоприятни условия за инвестиции.

Насоките на развитие на енергийния сектор в близките в голяма степен са свързани в с Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ). Планът съдържа описание на основните структурни реформи и инвестиции, които ще се подкрепят с европейско финансиране по Механизма за възстановяване и устойчивост. Енергийният сектор е най-силно застъпен в Плана, като близо 44% от общите средства са планирани да се изразходват за проекти в областта на енергетиката и енергийната ефективност, като по този начин държавата ни изпълнява един от основните критерии на Европейската комисия поне 37% от разходите да са заделени за реформи и проекти за борба с климатичните промени.

Най-голямо финансиране е предвидено за „Схема в подкрепа на изграждането на минимум 1,7GW ВЕИ и батерии в България“. Проектът цели интегриране в електропреносната мрежа на по-голям процент на възобновяеми енергийни източници, съчетано с изграждане на минимално необходимия капацитет за съхранение на електроенергия (батерии). Проектът е на обща стойност 2.7 млрд. лв., като 1.8 млрд. лв. са частно финансиране, а малко под 1 млрд. лв. са с източник Механизма за възстановяване и устойчивост.

Вторият по големина на финансирането проект в енергетиката е „Схема за подпомагане на процеса на декарбонизация чрез изграждане на високоефективни електроцентрали на нисковъглеродно гориво, заместващи въглищни мощности във въглищните региони“. Общият му бюджет е 1.7 млрд. лв.

Третият голям енергиен проект, който е с най-голям дял на финансиране от ЕС е „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд“. Той е на обща стойност 1.4 млрд. лв., от които 1.2 млрд. лв. са европейско финансиране и цели подобряване енергийните характеристики на националния жилищен сграден фонд, спестяване на първична енергия за обновените жилищни сгради и достигане на клас на енергопотребление минимум „В“ след прилагане на енергоспестяващи мерки при жилищни сгради.

През януари 2023 г. Народното събрание прие решение, с което възлага на Министерски съвет въз основа на промяна в обективните обстоятелства и невъзможността на България да изпълни поетия ангажимент и с цел постигане на приоритетите на плана REPowerEU да отправи обосновано искане до Европейската комисия, като отправи предложение за изменение на Плана за възстановяване и устойчивост на България. Едно от изричните условия, залегнало в решението е работата на въглищните централи да не бъде ограничавана до 2038 г. Също така се предвижда планът да бъде предоговорен в частта му, засягаща изграждането на паркове за батерии с общ капацитет 6000 мегавата. Вместо това парите трябва да отидат за нови възобновяеми енергийни източници, геотермална енергия и модернизиране на електропреносната и електроразпределителната мрежа.

Регулаторен риск

„Топлофикация София“ ЕАД е най-голямото общинско предприятие в гр. София, както и най-голямото топлофикационно дружество, обслужващо около 70% от всички потребителите на централизирано топлоснабдяване в страната. Както всички компании от енергийния сектор, Дружеството се стреми да съвместява от една страна вменените му със Закона за енергетиката задължения към обществото, свързани със сигурността на снабдяването, непрекъснатостта и качеството на услугите и поддържането на „обществено приемливата“ цена, защита на околната среда, и от друга страна, интересите си на търговско дружество.

Затрудненото финансово състояние на Дружеството в голяма степен е следствие от социалния подход, който КЕВР прилага при образуването на цените на произвежданата от Дружеството топлинна енергия и електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство (ВЕКП). Утвърдена практика през годините е КЕВР да признава по-нисък размер на ценообразуващи разходи и съответно да утвърждава цени, които не покриват пълната себестойност на произвежданата от Дружеството продукция, съблюдавайки социалната поносимост на цената на топлинната енергия, като в резултат на това Дружеството отчита загуба от дейността и увеличение на задълженията за природен газ.

Проявлението на регулаторния риск за „Топлофикация София“ ЕАД се увеличи особено много следствие на последните два регулаторни прегледа за утвърждаване на цените на топлинната енергия и преференциални цени на електрическата енергия. В Решение Ц-18 от 01.07.2022 г. КЕВР изчисли, че за предходния регулаторен период в Дружеството е натрупало дефицит (недовзет приход) от предходния регулаторен период в общ размер на 332 270 хил. лв. и определи същият да бъде възстановен на Дружеството чрез премията по чл. 33а от Закона за енергетиката през следващия регулаторен период юли 2022 – юни 2023 г.

Генерирането на ликвиден дефицит за „Топлофикация София“ ЕАД продължи и през второто полугодие на 2022 г. поради значителното покачване на цената на природния газ в резултат от ограниченията в доставките на синьо гориво от Русия за Европейските държави. При тези условия търсенето на природен газ през летните месеци беше изключително високо поради стремежа за ускорено запълване на газовите хранилища, което от своя страна предизвика абсолютни ценови рекорди. Така само три месеца след като в Решение Ц-18 от 01.07.2022 г. КЕВР прогнозира средна цена на природния газ за регулаторен период юли 2022 – юни 2023 г. от 115,67 лв./МВтч, за м. септември регулираната цена на „Булгаргаз“ ЕАД достигна 353,21 лв./МВтч. През октомври и ноември последва значително намаление на цените поради въвеждането в експлоатация на интерконекторната връзка с Република Гърция и възможността за доставка пълните количества азерски газ. Със стартирането на отоплителния сезон и увеличението на консумацията, в микса на потреблението бяха включени количества от газохранилището в „Чирен“, които бяха нагнетени на високите цени през летните месеци, което от своя страна доведе до ново покачване на цената през м. декември 2022 г. В резултат на описаните отклонения в цената на природния газ „Топлофикация София“ ЕАД продължи да натрупва недовзет приход съгласно чл. 24 а, ал. 1 от НРЦЕЕ и чл. 8, ал. 10 от НРЦТЕ и за второто полугодие на 2022 г. беше генериран нов недовзет приход от 185 390 хил. лв.

Регулаторният риск беше идентифициран и от консултантът, изготвил Плана за надграждане, капитален ремонт и капитализация на „Топлофикация София“ ЕАД, в който като основна предпоставка за реализацията на инвестиционните намерения е дефинирана необходимостта от навременно и пълно отразяване на цените на природния газ и въглеродните емисии в тарифите на произвежданата от Дружеството енергия.

Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск от неизпълнение или просрочие на длъжниците, реструктуриране на задължението при условия, които Дружеството иначе не би разглеждало, индикации, че длъжник ще изпадне в неплатежоспособност, неблагоприятни промени в статуса на плащанията на длъжник, които водят до неизпълнение и др. Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на клиентите си и другите контрагенти и използва тази информация за контрол на кредитния риск.

Ръководството на „Топлофикация София“ разпознава ефективното управление на вземанията и повишаването на събираемостта им като основен източник на парични потоци и работи върху подобряването на вътрешните процеси свързани с тях, за да гарантира продължаването на положителната тенденция при текущата събираемост от последните години. Корпоративното управление и през 2022 г. продължи да развива мерките, предприети за смекчаване на кредитния риск. Продължи проактивната си политика за повишаване на събираемостта на вземанията си от клиенти в две посоки – текуща събираемост и по просрочени задължения.

Същевременно различни икономически, социални и политически фактори оказват влияние върху кредитния риск, на който е изложено Дружеството. Динамична среда налага прилагането на гъвкави и адаптивни подходи в процеса по комуникация с длъжниците и анализирането на резултатите, чрез което в максимална степен да бъде управляван кредитния риск. Допълнително предизвикателство пред събираемостта на вземанията е фактът, че сметките за топлинна енергия са със сравнително нисък приоритет при заплащане на задълженията от населението поради липсата на ограничения, свързани с преустановяването на услугата.

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

Таблица 21

Групи финансови активи – балансови стойности:	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Търговски вземания	225 055	184 822
Други вземания	46 411	39 446
Пари и парични еквиваленти	5 489	11 964
Ценни книжа	665	665
Балансова стойност	277 620	236 897

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на клиентите си и другите контрагенти и използва тази информация за контрол на кредитния риск.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на тези финансови инструменти.

Ценови риск

Тъй като Дружеството извършва дейността си в регулаторна среда, проявлението на ценовия риск е свързано най-вече с решенията на Регулатора за определяне на цени на топлинна енергия и преференциална цена на електрическата енергия и в тази връзка в голяма степен се припокрива с регулаторния риск. Цените на произвежданата от „Топлофикация София“ ЕАД енергия се регулират от КЕВР по метода „норма на възвръщаемост на капитала“ в съответствие с Наредба № 5 от 23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинна енергия и Наредба № 1 от 14 март 2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия.

За произвежданата от Дружеството електроенергия, която покрива показателите за ВЕКП, КЕВР определя премия по чл. 33а от Закона за енергетиката в лв/МВтч, която се изплаща на Дружеството ежемесечно от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ на база на издадени от Комисията сертификати за произход на енергията.

Същевременно компанията продава произведената електроенергия по свободно договорени цени, като през 2022 г. цялата електроенергия е реализирана на пазарните сегменти „ден напред“ и „в рамките на деня“ на „Българската независима енергийна борса“ ЕАД.

През 2022 г. ценовият риск за Дружеството беше свързан основно с исторически високите цени на природния газ, които не бяха отразени текущо в цените на топлоенергията. Определянето на цените за „Топлофикация София“ ЕАД при последните два регулаторни прегледа беше извършено при прогнозни цена на природния газ, които се оказаха значително по-ниски спрямо пазарните нива и утвърдените впоследствие от КЕВР цени на обществения доставчик, като помесечните отклонения за периода от юли 2021 г. до декември 2022 г. са представени на Графика 13.

В резултат отклоненията в цената на природния газ „Топлофикация София“ ЕАД ежемесечно натрупваше недовзет приход съгласно чл. 24 а, ал. 1 от Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия и чл. 8, ал. 10 от Наредбата за регулиране на цените на топлинната енергия и изпитваше сериозни ликвидни затруднения да обслужва задълженията си.

Графика 13

Потенциалното проявление на ценовия риск също така е свързано със задържането на трайно високи цени на синьото гориво, при което себестойността на предоставяната услуга да надхвърли социалния праг и да се наблюдава отлив на потребители.

Зависимост от ключов персонал

Напускането или освобождаването на ключови служители, заети с основната дейност би могло в краткосрочен план да окаже негативно влияние върху плавното осъществяване на дейността на компанията и на качествено реализиране на основните приоритети. С оглед ограничаване негативното въздействие на този риск „Топлофикация София“ ЕАД е изградила комплексна вътрешна организация, която гарантира до голяма степен дългосрочното изпълнение на ангажиментите на компанията към нейните клиенти. Правата и задълженията на работниците и служителите са уредени чрез Колективен трудов договор, като по този начин и чрез поетите ангажименти от страна на Дружеството се управлява този риск.

Екологичен риск

Екологичният риск се свързва със замърсяването на околната среда и своевременните мерки за нейното опазване. Във връзка с това „Топлофикация София“ ЕАД развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда. Комисията по околната среда следи за последователното изпълнение на политиката на Дружеството в областта на околната среда.

V. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване с изключение на оповестените по-долу събития:

- На 15 февруари 2023 г. Дружеството, в качеството си на възложител, прекрати процедурата за възлагане на обществена поръчка за Проектиране и изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в София с оползотворяване на RDF-гориво. Решението за прекратяване беше взето във връзка с Решение № 335 от 12.01.2023 г на Върховния административен съд, в което бяха дадени задължителни указания за отстраняване на единия от двамата участници, допуснати до оценка на ценовите предложения. Предвид наличието на само една подходяща оферта Дружеството попадна в обективна невъзможност за формиране на оценка в условията на реална конкуренция и избор на изпълнител след класиране по избрания критерий за възлагане. Следствие на тези обстоятелства, на основание чл. 110, ал. 2, т. 2 от ЗОП, с мотивирано решение възложителят прекрати процедурата с оглед осигуряване на принципите на публичност и прозрачност при разходване на европейски средства, с каквито в конкретния случай се осигурява финансирането на обществената поръчка. За своето решение възложителят отчете и обстоятелствата, свързани с липсата на гарантирано финансиране за цялостната реализация на Проекта, предвид изтичането на срока за допустимост на разходите по Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. на 31.12.2023 г.

- На 3 май 2023 г. беше подписано Допълнително споразумение към сключено през септември 2022 г. Тристранното споразумение между Дружеството, Булгаргаз ЕАД и Фонд Сигурност на електроенергийната система, в резултат на което ще продължи директното изплащане към Булгаргаз ЕАД на 80% от премията по чл. 33а от ЗЕ и през следващия регулаторен период – от 01.07.2023 г. до 30.06.2024 г. Допълнителното споразумение продължава предприетите мерки от страна на ръководството на Дружеството за навременно обслужване на дълга за природен газ и оказва положително влияние върху ликвидния риск с оглед на факта, че гарантира предвидими и сигурни постъпления към основния кредитор.
- С Решение № 357 от редовно заседание проведено на 25.05.2023 г. Столичният общински съвет утвърди Бизнес план на „Топлофикация София“ ЕАД за 2023 г., включващ инвестиционна и ремонтна програми. Със същото решение едноличният собственик на капитала възложи на Управителния съвет на „Топлофикация София“ ЕАД в срок до 31 октомври 2023 г. да внесе до Столичен общински съвет проект за инвестиционна и ремонтна програма за 2024 г., както и анализ и отчет за възможностите за проектиране и изграждане на нови трасета, с цел топлофициране на нови зони от територията на Столична община.
- На 30 юни 2023 г. КЕВР утвърди цени на топлинната енергия и премии за електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство за предстоящия регулаторен период 01.07.2023 – 30.06.2024 г. Съгласно Решение Ц-12 от 30.06.2023 г. цената на топлинната енергия за Дружеството за новия регулаторен период ще бъде в размер на 137.93 лв./МВтч без ДДС, което представлява минимално увеличение от 0.05%. Утвърдената премия по чл. 33а от Закона за енергетиката е в размер на 714.94 лв./МВтч и включва в себе си корекция на необходимите приходи от регулаторна дейност за изминалия регулаторен период в размер на 252.35 лв./ МВтч или общо 191 282 хил. лв.
- На 19 юли 2023 г. Дружеството сключи ново тристранно споразумение с Български енергиен холдинг ЕАД и Фонд Сигурност на електроенергийната система, за новия регулаторен период, по силата на което до 30 юни 2024 г. се предвижда да бъдат погасени задължения към холдинга в прогнозен размер от 108 384 хил. лв.

VI. ВЕРОЯТНОТО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

С Решение № 357 от 25.05.2023 г. Столичният общински съвет утвърди Бизнес плана на „Топлофикация София“ ЕАД за 2023 г., включващ Инвестиционна програма и Ремонтна програма за 2023 г. Планираният финансов резултат на Дружеството за 2023 г. е загуба в размер на 144 922 хил. лв., като тази прогноза съдържа значителна неопределеност, свързана със съществени допускания относно динамиката на пазарите на природния газ и въглеродните емисии, борсовите цени на електроенергията, както и цената на топлинната енергия и премията по чл. 33а от ЗЕ, които КЕВР ще утвърди считано от 01.07.2023 г.

Върху финансовите показатели на Дружеството за първото полугодие на 2023 г. продължи негативното влияние от ценовото решение на КЕВР за регулаторен период 2022/2023 г., в което регулаторът, с оглед запазване на социалната поносимост на цената на топлоенергията коригира голяма част от ценообразуващите елементи.

Същевременно от началото на 2023 г. се наблюдава устойчива тенденция за спад на цената на природния газ на международните пазари, съответно на регулираната от КЕВР цена, което оказва положителен ефект върху финансовото състояние на Дружеството и актуалните разчети към момента на изготвяне на настоящия доклад обосновават очаквания за значително по-ниска загуба към 31.12.2023 г. спрямо планираната. В резултат на пазарните тенденции от м. март регулираната цена на „Булгаргаз“ ЕАД е по-ниска от прогнозната цена, която КЕВР заложи при ценообразуването, в резултат на което натрупаният недовзет приход от началото на текущия регулаторен отбеляза спад. В Решение Ц-12 от 30.06.2023 г. КЕВР определи недовзет приход от природен газ и квоти за въглеродни емисии в размер на 191 282 хил. лв., който ще бъдат възстановени на Дружеството през следващия регулаторен период от 01.07.2023 г. до 30.06.2024 г. чрез премията от Фонд СЕС.

През 2023 г. Дружеството ще продължи изпълнението на стартиралите проекти, касаещи технологичната модернизация, автоматизация и дигитализация на системите. Ще бъде продължен акцентът върху целенасочената работа за подобряване на комуникацията с клиентите, което е в основата за решаването на ключовия проблем, свързан с доверието към работата на Дружеството.

От стратегическо значение за бъдещото развитие на Дружеството ще бъде провеждането през 2023 г. на открита процедура по ЗОП с предмет „Привличане на инвеститор с цел технологична модернизация, подобряване на ефективността и финансово-икономическо оздравяване на „Топлофикация София“ ЕАД, чрез проектиране, изграждане, вкл. авторски надзор, на нови когенерационни мощности, модернизация на съществуващата топлопреносна инфраструктура и предоставяне на консултантски и административно-технически услуги“. Тръжната документация се изготвя в изпълнение на Решение № 499 от 07.07.2022 г. на Столичен общински съвет, с което се възлага на Управителния съвет на Дружеството да предприеме

необходимите действия за изготвяне на съответната документация за провеждане на процедура за избор на изпълнител и възлагане на смесена обществена поръчка за строителство на енергийни мощности и предоставяне на консултантски и административно-технически услуги от страна на външен инвеститор. Документацията се базира на разработения на цялостен План за надграждане, капитален ремонт и капитализация на „Топлофикация София“ ЕАД, изготвен от американката консултантска компания Black&Veatch, с подкрепата на Green Energy Advisors LLC и Marathon Capital LLC.

Планираната модернизация включва в срок от шестдесет месеца да бъдат извършени следните инвестиции :

- Проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на нови когенерационни инсталации – за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергии в ТЕЦ „София Изток“ и ОЦ „Люлин“ с инсталирана мощност - 2 броя по 240 MWe и по 240 MWt и модернизация за съществуващите централи;
- Реконструкция и модернизация на топлопреносната мрежа, чрез създаването на кръгова структура от магистрални топлопроводи – градски затворен кръг от магистрални тръбопроводи, който може да се захранва от множество топлоизточници;
- Изграждане на нови и модернизация на съществуващите котли за намаляване емисиите NOx и CO2.

Важен акцент в целия план е фактът, че заложените високоефективни технологии за комбинирано производство отговарят изцяло на най-добрите налични техники, а предвидените газови турбини правят възможно изпълнението на заложеното в зелената таксономия изискване за последващо преминаване на гориво от възобновяемо генериран „зелен водород“, като тази замяна се планира да започне след 2030 г.

С реализация на Плана за обновление и модернизация на съоръженията и инсталациите в „Топлофикация София“ ЕАД най-общо ще се постигнат следните положителни резултати:

- Бъдещата замяна на изгаряния природна газ с възобновяемо генериран „зелен водород“, ще се постигне съществена редукция на изпускания в атмосферата парникови газове;
- Реализацията на плана ще гарантира, че емисиите NOx от топлогенериращите мощности ще бъдат под границите, заложи в Директива 2010/75/ЕС за промишлените емисии;
- Значително ще се повиши надеждността на снабдяване с топлина за клиентите на „Топлофикация - София“ ЕАД, което е в резултат на инвестиране в ново оборудване и в разпределителната система;
- Дружеството значително ще подобри топлинната и електрическата ефективност на топлогенериращите съоръжения, същевременно при намаляване на парниковите газове като цяло за България, заменяйки част от досегашното производство на електроенергия с въглища.
- Планираното ново оборудване ще бъде разположено на площадките на съществуващите централи ТЕЦ „София Изток“ и ОЦ „Люлин“ в покрайнините на града, с което за населението в градската част на столицата ще бъде осигурена необходимата чистота на атмосферния въздух;
- Осигуряване на достатъчен ресурс от топлинна енергия до 2050 г., което ще позволи около 15% ръст на клиентите през следващите 20 години. Същевременно значително ще бъде подобрена техническа поддръжка на съоръженията при спазване на гаранциите за изпълнение на нормативните изисквания валидни за ЕС;
- Значително ще се намали риска за безопасността на работниците на „Топлофикация София“ ЕАД, като на базата на новото технологично оборудване ще се прекрати използването на стари и амортизирани съоръжения, което ще допринесе за надграждания за безопасността на всички топлоцентрали;
- Подобряване на качеството на предлаганата услуга за присъединените потребители и осигуряване на социално приемлива цена на услугата в дългосрочен план;
- В резултат от Плана за надграждане, капитален ремонт и рекапитализация, се очаква „Топлофикация София“ да бъде реструктурирана във финансово жизнеспособна, стабилна, самоиздържаща се и печеливша компания, със стабилен финансов капацитет за обслужване на задълженията си.

VII. ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНАТА ДЕЙНОСТ

През 2022 г. „Топлофикация София“ ЕАД не е провеждало действия в областта на научноизследователската и развойната дейност.

VIII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СОБСТВЕНИ АКЦИИ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187Д ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

1. Броят и номиналната стойност на придобитите и прехвърлените през годината собствени акции, частта от капитала, която те представляват, както и цената, по която е станало придобиването или прехвърлянето

„Топлофикация София“ ЕАД е еднолично акционерно дружество и всички акции от капитала на Дружеството се притежават от едноличен собственик на капитала – Столична община. През годината не е извършвана нова емисия на акции.

2. Броят и номиналната стойност на притежаваните собствени акции и частта от капитала, която те представляват

Дружеството не притежава собствени акции.

IX. ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

1. Възнагражденията, получени общо през годината от членовете на съветите

Общият брутен размер на възнагражденията на членовете на Надзорния съвет на „Топлофикация София“ ЕАД за 2022 г. е 179 235 лв., нетен размер – 146 577 лв. и неизплатени суми към 31 декември 2022 г. – 12 154 хил. лв.

Общият брутен размер на възнагражденията на членовете на Управителния съвет на „Топлофикация София“ ЕАД за 2022 г. е 204 635 лв., нетен размер – 173 594 лв. и неизплатени суми към 31 декември 2022 г. – 14 410 хил. лв.

2. Придобитите, притежаваните и прехвърлените от членовете на съветите през годината акции и облигации на Дружеството

Към 31.12.2022 г. членовете на действащите към този момент Надзорен съвет и Управителен съвет не притежават акции от капитала на Дружеството. Едноличен собственик на капитала на „Топлофикация София“ ЕАД е Столична община с ЕИК 000696327.

3. Правата на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на Дружеството

„Топлофикация София“ ЕАД е еднолично акционерно дружество, 100 % собственост на Столична община с ЕИК:000696327. Няма дефинирани изрични права членовете на съветите да придобиват акции и облигации на Дружеството.

4. Участието на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети към 31.12.2022 г.

Таблица 22

	Участие като неограничено отговорен съдружник	Участие (повече от 25 на сто) в капитала на други дружества	Участие в управителните и надзорни органи на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети
Александър Славчев Александров – член на УС и изпълнителен директор	не участва	не участва	Управляващ в СДРУЖЕНИЕ "Автомобилен Спортен Клуб-Булстар", ЕИК 130236438
Ивайло Ивов Елитропов - председател на УС и представляващ	не участва	не участва	Управляващ в СДРУЖЕНИЕ "ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ИНОВАТИВНИ ПРАКТИКИ", ЕИК 175396301

	Участие като неограничено отговорен съдружник	Участие (повече от 25 на сто) в капитала на други дружества	Участие в управителните и надзорни органи на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети
			Управляващ в СДРУЖЕНИЕ "ПРИЯТЕЛСКА РЪКА", ЕИК 131426942
Лъчезар Иванов Чотов – член на УС	не участва	не участва	не участва
Милена Стайкова – Ценова – член на НС	не участва	не участва	не участва
Сашо Петров Чакалки – член на НС	не участва	Едноличен собственик на Хелиос Делта ЕООД, ЕИК 204355470	Управляващ в ЛОЗАРСКО ДРУЖЕСТВО "РЕЧКА", ЕИК 177476995 и 15 % собственик
		Едноличен собственик на Тракийска изба ЕООД, ЕИК 112623853	Управляващ на За активно образование, ЕИК 177102613
			Управляващ на СДРУЖЕНИЕ "ЕВРОПЕЙСКИ РИЦАРСКИ ОРДЕН НА ВИНОТО-КОНСУЛАТ БЪЛГАРИЯ ", ЕИК 175360006
Валентин Георгиев Терзийски – член на НС	не участва	не участва	Терива Асосиътс-клон България, клон на чуждестранен търговец, ЕИК 203292362

5. Сключени през 2022 г. договори с членове на Надзорния съвет и на Управителния съвет или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Дружеството или съществено се отклоняват от пазарните условия.

През 2022 г. членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет или свързани с тях лица не са сключвали договори с Дружеството, които излизат извън обичайната дейност на Дружеството или съществено се отклоняват от пазарните условия.

6. Планираната стопанска политика през следващата година, в т.ч. очакваните инвестиции и развитие на персонала, очакваният доход от инвестиции и развитие на Дружеството, както и предстоящите сделки от съществено значение за дейността на Дружеството

Подробна информация относно планираната стопанска политика и предстоящи проекти през следващата година е представена в раздел VI. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ от настоящия доклад.

Планираните средства по инвестиционната програма на Дружеството за 2023 г. са в размер на 163 627 хил. лв. Тя е изготвена след подробен преглед и приоритизация на предвидените за изпълнение проекти, в контекста на цялостна оптимизация на инвестиционните разходи. Във връзка с изготвения План за надграждане, капитален ремонт и капитализация, който предвижда цялостна мащабна модернизация на производствените мощности и топлопреносната мрежа, наличните инвестиционни намерения на Дружеството бяха реорганизирани и ограничени до тези, гарантиращи оперативната безопасност и сигурността на топлоснабдяването. Основните усилия ще бъдат насочени в проекти, свързани с реконструкция на топлопроводи и съответно намаляване на технологичните загуби по преноса.

През последните години ръководството прилага целенасочена политиката по човешките ресурси, която е комбинация от постоянно търсене на възможности за оптимизация на персонала чрез модернизация на бизнес процесите и плавно нарастване на възнагражденията. Същевременно за привличане на квалифицирани млади специалисти се работи в сътрудничество със средните и висши учебни заведения за осигуряване на квалифицирани кадри в бъдеще.

Към момента на изготвяне на Годишния доклад за дейността не се планират сделки извън обичайната дейност на Дружеството, за които може да се предположи, че ще бъдат от съществено значение за дейността му.

X. НАЛИЧИЕТО НА КЛОНОВЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Дружеството няма регистрирани клонове.

XI. ИЗПОЛЗВАНИ ОТ ПРЕДПРИЯТИЕТО ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

„Топлофикация София“ ЕАД не е използвала финансови инструменти през 2022 г. за хеджиране на рискове от промяна на валутни курсове, лихвени нива или парични потоци. През отчетната година Дружеството не е извършвало сделки за хеджиране на валутен риск, тъй като няма сделки в USD или други валути с плаващ спрямо лева курс. Основните финансови инструменти, които Дружеството използва за търговски вземания и задължения, заеми, парични средства и др. Експозициите към различните видове финансови рискове са оповестени в пояснение 35 от финансовия отчет

XII. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 НА НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г. НА КФН

1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на лицето по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК, като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

Подробна информацията, относно стойностното и количественото изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, е посочена в Раздел II.

Относителният дял на приходите през 2022 г. и през предходния период е следният:

Таблица 23

Относителен дял на приходите	2022 г.	2021 г.
Продажба на топлинна енергия	32%	27%
Продажба на електрическа енергия	52%	22%
в т.ч. премия по чл. 33а от ЗЕ	28%	15%
в т.ч. борсови продажби	24%	7%
Услуга "Дялово разпределение"	1%	1%
Финансирания	14%	3%
Признати активи	-%	46%
Други приходи	1%	1%
Общо	100%	100%

2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/ потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с лицето по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Информацията относно приходите и разходите е посочена в раздел II ПРЕГЛЕД НА РАЗВИТИЕТО, РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА И СЪСТОЯНИЕТО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО.

През 2022 г. „Булгаргаз“ ЕАД в качеството си на обществен доставчик на природен газ е единственият доставчик на Дружеството. През годината 100% от изразходения природен газ е закупен от държавния газов доставчик.

„Топлофикация София“ ЕАД получава премия за високоефективно комбинирано производство от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ за реализираната електрическа енергия. Делът на приходите от Фонд СЕС от общите приходи на Дружеството за 2022 г. е 28%. Останалата част от приходите от електрическа енергия през 2022 г. са получени от борсови продажби на „Българската независима енергийна борса“ на пазарните сегменти „ден напред“ и „в рамките на деня“ и относителният им дял спрямо общите приходи е 23%.

Приходите от топлинна енергия през 2022 г. са формирани от над 450 000 битови и стопански клиенти на територията на гр. София., като относителният им дял в общите приходи е 32%. И през двата отчетни периода Дружеството няма клиенти на услугата централизирано топлоснабдяване, от които да е генерирало над 10 % от приходите си.

Приходите на Дружеството от външни клиенти, както и нетекущите активи на Дружеството са локализирани в Република България.

3. Информация за сключени съществени сделки

На 18.11.2022 г. „Топлофикация София“ ЕАД сключи Договор с обществения доставчик за доставка на природен газ на изходен пункт на газопреносната мрежа по регулирана цена през 2023 г., като по този начин Дружеството обезпечи нужните количества за следващата година.

Други съществени сделки са тези, касаещи прилагане на механизми за по-успешно управление на ликвидността на Дружеството, упоменати в раздел II. ПРЕГЛЕД НА РАЗВИТИЕТО, РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА И СЪСТОЯНИЕТО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО, т. 13.

4. Информация относно сделките, сключени между лицето по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които лицето по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на лицето по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

През 2022 г. „Топлофикация София“ ЕАД не е сключвала сделки със свързани лица, с изключение на сделките с ключов управленски персонал, както и не е правило или получавало предложение за сключване на такива сделки.

През 2022 г. не са сключвани сделки извън обичайната дейност на Дружеството или такива, които съществено да се отклоняват от пазарните условия.

4. Информация за събития и показатели с необичаен за лицето по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК, характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

През 2022 г. „Топлофикация София“ ЕАД беше пряко засегната от наложения от Народното събрание мораториум върху цените на електроенергията, ВиК услугите и топлинната енергия на регулиран пазар. С решение от 16.12.2021 г. Парламентът запази цените за първото тримесечие на 2022 г. на нивата от 16.12.2021 г. Наложеният мораториум съществено ограничи приходите на Дружеството, наруши ликвидността му през отоплителния сезон 2021/2022, което доведе до значително нарастване на текущите задължения за природен газ.

На 25 януари 2022 г. Министерски съвет прие Решение №31, с което беше одобрена Програма за компенсиране на битови клиенти на природен газ и топлофикационни дружества, използващи като основно гориво природен газ. В резултат на одобрената програма и последвалото ѝ удължаване, за периода от 1 декември 2021 г. до 31 май 2022 г. Дружеството получи частична държавна компенсация за високите цени на природния газ в размер на 196 554 хил. лв. Сумата беше изплатена директно на „Булгаргаз“ ЕАД и с нея беше намалено текущото салдо по дълга към обществения доставчик.

През 2022 г. се наблюдаваше безпрецедентен ръст на цените на природния газ, като регулираната цена на обществения доставчик - „Булгаргаз“ ЕАД достигна исторически най-високото си ниво от 353,21 лв/МВтч през м. септември. Същевременно при определянето на цените на топлинната енергия и премията по чл. 33а от ЗЕ от 01.07.2022 г. КЕВР определи прогнозна цена на природния газ за регулаторния период юли 2022 г. – юни 2023 г. в размер на 118,45 лв/МВтч. В резултат на отклоненията между прогнозната цена и утвърдените в последствие помесечни цени на обществения доставчик за периода юли – декември 2022 г. Дружеството натрупа недовзет приход от природен газ по чл. 8, ал. 10 от Наредбата за регулиране на цените на топлинната енергия в размер на 185 390 хил. лв.

6. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за лицето по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на лицето по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

През 2022 г. не са водени извънбалансово сделки на Дружеството от съществено значение за финансовото състояние. С цел, по-прецизна отчетност, Дружеството отчита задбалансово предимно учредени в негова полза гаранции и застрахователни полици.

7. Информация за дялови участия на лицето по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството и източниците/начините на финансиране.

Таблица 24

Дялови участия на "Топлофикация София" ЕАД	% участие	2022 хил лв.	2021 хил лв.
ЗАД ОЗК Застраховане АД	9,324%	659	659
Общинска банка АД	0,0119%	6	6
Общо		665	665

Стойността на нематериалните активи към 31.12.2022 г. е в размер на 652 806 хил. лв. и включва основно сервитутни права на топлопреносната мрежа, както и програмни продукти и лицензии.

Стойността на имотите, машините и съоръженията към 31.12.2022 г. е в размер на 1 333 745 хил. лв., а на инвестиционните имоти – 1 642 хил. лв.

8. Информация относно сключените от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, от негово дъщерно дружество, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения

Параметрите на заема към Българска банка за развитие АД са следните:

- Размер на заема: 40 000 хил. лв.;
- Усвоен заем: 36 306 хил. лв.;
- Лихвен процент: 3 месечен EURIBOR + 3.0 (три) процентни пункта надбавка;
- Срок: юли 2023 г. съгласно погасителен план;
- Гратисен период 1 година;
- Плащанията на главница и лихва са всеки месец считано от 20.08.2021 г.;
- Обезпечения: особен залог на вземания от продажба на ел. енергия до размера на одобрения кредит, особен залог върху вземания по всички сметки на Дружеството открити в търговски банки на територията на страната, в размер до 40 000 хил. лв., който при определени нива на задлъжнялост може да се увеличи със заложен в договора коефициент.

Дружеството отчита задължения към Български енергиен холдинг ЕАД във връзка с търговски задължения на Дружеството към Булгаргаз ЕАД, в следствие прехвърлени към Български енергиен холдинг ЕАД чрез договори за цесии и трансформирани в заеми. Към 31 декември 2022 г. параметрите им са като следва:

- Задължение по споразумение между Дружеството и Български енергиен холдинг ЕАД от 1 април 2019 г. в размер на 63 807 хил. лв. (2021 г.: 66 959 хил. лв.), със срок на погасяване на вноски, съгласно погасителен план, до 2025 г. и годишна лихва в размер на 4.66 %. Към 31 декември 2022 г. просрочената част от задължението възлиза на 19 544 хил. лв. (2021 г.: 6 340 хил. лв.).
- Задължение по споразумение между Дружеството и Български енергиен холдинг ЕАД от 11 декември 2015 г. в размер на 480 477 хил. лв. (2021 г.: 504 570 хил. лв.), със срок на погасяване на вноски, съгласно погасителен план, до 2035 г. и годишна лихва в размер на 3.25 %. Към 31 декември 2022 г. просрочената част от задължението възлиза на 44 775 хил. лв. (2021 г.: 37 469 хил. лв.)
- Задължение по споразумение между Дружеството и Български енергиен холдинг ЕАД от 15 септември 2022 г. в размер на 342 435 хил. лв. (2021 г.: 330 287 хил. лв.), със срок на погасяване на вноски, съгласно погасителен план, до 2029 г., гратисен период за главницата до март 2023 г. и годишна лихва в размер на 3.525 %. Задълженията по споразумението са обезпечени със: залог върху всички настоящи, бъдещи и условни вземания на Дружеството по банкови сметки, открити в търговски банки на територията на Република България, както и всички вземания по новооткрити след датата на

споразумението сметки, в т.ч. за приходи от продажби на енергия, за премии от Фонд СЕС и всички други постъпления на Дружеството по сметки, открити в изброени в споразумението банки; всички настоящи, бъдещи и условни вземания на Дружеството по договори с изброени в споразумението контрагенти; всички настоящи, бъдещи и условни вземания на Дружеството по договори за продажба на енергия на Българска независима енергийна борса ЕАД. Към 31 декември 2022 г. просрочената част от задължението възлиза на 7 858 хил. лв.

9. Информация за отпуснатите от емитент, съответно от лице по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или от техни дъщерни дружества заеми, предоставяне на гаранции или поемане на задължения общо към едно лице или негово дъщерно дружество, включително и на свързани лица с посочване на имена или наименование и ЕИК на лицето, характера на взаимоотношенията между емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или техните дъщерни дружества и лицето заемополучател, размер на неизплатената главница, лихвен процент, дата на сключване на договора, краен срок на погасяване, размер на поето задължение, специфични условия, различни от посочените в тази разпоредба, както и целта за която са отпуснати, в случай че са сключени като целеви.

През 2022 г. „Топлофикация София“ ЕАД не е сключвало договори в качеството си на заемодател.

10. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

На 08.03.2022 г. „Топлофикация София“ ЕАД внесе за разглеждане в Столичен общински съвет Бизнес план на Дружеството за 2022 г. ведно с Инвестиционна и Ремонтна програми за 2022 г. Бизнес планът на Дружеството беше приет с Решение № 498 от 07.07.2022 г. на Столичен общински съвет. Планираният финансов резултат в бизнес плана е загуба в размер на 134 037 хил. лв.

Съгласно финансовият отчет към 31.12.2022 г. финансовият резултат на „Топлофикация София“ ЕАД е загуба в размер на 352 544 хил. лв. Основната причина за голямото отклонение между планирания и отчетения финансов резултат е значителното увеличение на разходната част на Дружеството в резултат на безпрецедентно високите цени на природния газ, породени от войната в Украйна. Към 31.12.2022 г. Дружеството отчита разходи за природен газ в размер на 1 100 112 хил. лв. при заложен в Бизнес плана 710 282. Същевременно отчетените приходи от електрическа към 31.12.2022 г. нараснаха със 179 400 хил. лв. спрямо заложените в Бизнес плана поради високите борсови цени на електрическата енергия през годината и в резултат на възприетия от КЕВР подход за компенсиране на недовзетия приход от изминалия регулаторен период юли 2021 - юни 2022 чрез премията по чл. 33а от ЗЕ, което значително увеличи приходите от Фонд СЕС спрямо планираните през второто полугодие на 2022 г.

11. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които лицето по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК, е предприело или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

„Топлофикация София“ ЕАД осъществява оперативната си дейност като управлението на финансовите ресурси е подчинено изключително на структурирането на такава капиталова структура, която да позволи да се комбинират по-ниският риск на финансирането със собствени средства с по-високата ефективност и гъвкавост на привлечения капитал, като във всеки един момент да може да се премине от един към друг вид финансиране с оглед на конкретните нужди на Дружеството.

Паричните потоци на компанията се анализират и следят на дневна, седмична и месечна база, като мениджърският екип полага максимални усилия за оптимално управление на входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност на Дружеството, спазвайки строга финансова дисциплина.

През 2022 г. Дружеството няма просрочени задължения към държавния бюджет, персонала и осигурителните институции, финансови институции, както и към други доставчици с изключение на „Булгаргаз“ ЕАД и БЕХ ЕАД.

През 2022 г. „Топлофикация София“ ЕАД изпитваше сериозен ликвиден дефицит в резултат на растящите цени на природния газ и квотите за въглеродни емисии, съчетани с фиксираните от Регулатора цени на

топлинната енергия и премия за високоефективно комбинирано производство, в следствие на което търговските задължения на Дружеството нараснаха.

През годината основен приоритет пред ръководството беше осигуряването на възможността за обслужване на задълженията си към основните кредитори – „Булгаргаз“ ЕАД и БЕХ ЕАД, като в тази насока бяха постигнати конкретни резултати. Проведени бяха интензивни преговори и кореспонденция между „Топлофикация София“ ЕАД, БЕХ ЕАД и „Булгаргаз“ ЕАД, с цел намиране на устойчиво решение за обслужване на дълговата експозиция и предоговаряне на задълженията. В резултат на преговорите между страните през 2022 г. бяха сключени три споразумения, с които бяха приведени в редовност голяма част от просрочените задължения и бяха осигурени гарантирани и предвидими плащания към основните кредитори на Дружеството през регулаторния период юли 2022 г. – юни 2023 г.

Сделки, касаещи прилагане на механизми за по-успешно управление на ликвидността на Дружеството, са упоменати в раздел II. ПРЕГЛЕД НА РАЗВИТИЕТО, РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА И СЪСТОЯНИЕТО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО, т. 13.

12. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

Инвестиционната програма за 2023 г. е изготвена след подробен преглед и приоритизация на предвидените за изпълнение проекти. Общият размер на предвидените инвестиционни разходи е 163 627 хил. лв., от тях 49 555 по проекти в топлоизточниците и 95 294 хил. лв. в топлопреносната мрежа. Реализацията инвестиционните намерения на Дружеството в голяма степен зависи от ликвидните му възможности, които ще бъдат лимитирани и в зависимост от динамиката на цените на природния газ, борсовите цени на електрическата енергия и регулаторните решения на КЕБВ.

От ключово значение за инвестиционните намерения на Дружеството ще бъдат резултатите от предстоящото провеждане на открита процедура по Закона за обществени поръчки с предмет „Привличане на инвеститор с цел технологична модернизация, подобряване на ефективността и финансово-икономическо оздравяване на „Топлофикация София“ ЕАД, чрез проектиране, изграждане, вкл. авторски надзор, на нови когенерационни мощности, модернизация на съществуващата топлопреносна инфраструктура и предоставяне на консултантски и административно-технически услуги“.

Избрания стратегически инвеститор следва да изпълни следните основни инвестиционни дейности в срок от шестдесет месеца:

- Проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на нови когенерационни инсталации – за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергии в съществуващите централи на дружеството;
- Реконструкция и модернизация на топлопреносната мрежа, чрез създаването на кръгова структура от магистрални топлопроводи – градски затворен кръг от магистрални тръбопроводи, който може да се захранва от множество източници;
- Изграждане на нови котли и модернизация на съществуващите за намаляване емисиите NOx и CO2.

13. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на лицето по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

С решение № 37/13.01.2022 г. на Столичен общински съвет, са приети изменения в Устава на „Топлофикация София“ ЕАД, съгласно които Дружеството се представлява съвместно от двама членове на Управителния съвет, овластени от същия. С решение от 28 януари 2022 г. Управителният съвет овластява изпълнителния директор – Александър Александров, да представлява Дружеството само съвместно с Председателя на Управителния съвет – Ивайло Епитропов. На заседание на Надзорния съвет от същата дата, решението на Управителния съвет е одобрено от членовете на Надзорния съвет. Промяната в представителството е вписана в партидата на Дружеството в Търговския регистър на 7 февруари 2022 г., като считано от тази дата то се представлява само съвместно от изпълнителния директор – Александър Александров и председателя на Управителния съвет – Ивайло Епитропов.

14. Информация за основните характеристики на прилаганите от лицето по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК, в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рискове

Информация за основните характеристики на системата за вътрешен контрол и системата за управление на рисковете е представена в Декларацията за корпоративно управление.

15. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година

През отчетната 2022 г. не са извършвани промени в състава на Управителния и Надзорния съвет на Дружеството.

16. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или произтичат от разпределение на печалбата.

- **Получени суми и непарични възнаграждения**

Общият брутен размер на възнагражденията на членовете на Надзорния съвет на „Топлофикация София“ ЕАД за 2022 г. е 179 235 лв., нетен размер – 146 577 лв. и неизплатени суми към 31 декември 2022 г. – 12 154 хил. лв.

Общият брутен размер на възнагражденията на членовете на Управителния съвет на „Топлофикация София“ ЕАД за 2022 г. е 204 635 лв., нетен размер – 173 594 лв. и неизплатени суми към 31 декември 2022 г. – 14 410 лв.

Таблица 25

Надзорен съвет	Длъжност	Брутни	Нетни
		възнаграждения	възнаграждения
		2022 (лв.)	
Сашо Петров Чакалски	Председател на НС	59 745	48 859
Милена Стайкова Ценова	Зам. председател на НС	59 745	48 859
Валентин Георгиев Терзийски	Член на НС	59 745	48 859
Общо		179 235	146 577
Управителен съвет	Длъжност	Брутни	Нетни
		възнаграждения	възнаграждения
		2022 (лв.)	
Ивайло Ивов Епитропов	Председател на УС	59 745	49 401
Лъчезар Иванов Чотов	Зам. председател на УС	59 540	52 288
Александър Славчев Александров	Изпълнителен директор	85 350	71 903
Общо		204 635	173 592

През 2022 г. членовете на управителните и на контролните органи на Дружеството не са получавали непарични възнаграждения.

- **Условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент.**

През 2022 г. за „Топлофикация София“ ЕАД не са възникнали условни или разсрочени възнаграждения.

- Сума, дължима от лицето по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или негови дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения

Таблица 26

Други възнаграждения (задължения към 31.12.2022 г.)	2022 лв.
Неизползвани отпуски	1 523

17. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

Към 31.12.2022 г. „Топлофикация София“ ЕАД не е страна по дело с материален интерес, надвишаващ 10% от собствения капитал на Дружеството. Поради спецификите на основната си дейност – предоставяне на комунална услуга централизирано топлоснабдяване, Дружеството е страна по голям брой съдебни производства за срещу битови и стопански потребители, като информация за всички дела, касаещи съдебни вземания не може да бъде предоставена в Годишния доклад за дейността поради особено големия им брой.

18. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

Дружеството не разполага с такава информация.

19. Друга информация по преценка на Дружеството

„Топлофикация София“ ЕАД преценява, че не е налице друга информация, която не е публично оповестена от Дружеството и която би била важна за заинтересованите лица.

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

Декларацията за нефинансова информация се изготвя от дружествата, които отговарят на следните критерии: големи предприятия от обществен интерес, които към 31 декември на отчетния период надвишават критерия за среден брой служители през финансовата година от 500 души. Предприятията от обществен интерес са: публичните дружества и други емитенти на ценни книжа; кредитни институции; финансови институции; застрахователи и презастрахователи, пенсионноосигурителни дружества и управляваните от тях фондове; инвестиционни посредници; търговски дружества, които произвеждат, пренасят и продават електрическа енергия и топлоенергия; търговски дружества, които внасят, пренасят, разпределят и транзитират природен газ; търговски дружества, които предоставят водоснабдителни, канализационни и телекомуникационни услуги; „Български държавни железници“ ЕАД и дъщерните му предприятия.

Като големи предприятия са дефинирани такива с нетни приходи от продажби - 76 млн. лв., или балансова стойност на активите – 38 млн. лв.

Съгласно действащата нормативна уредба за „Топлофикация София“ ЕАД възниква задължение за представяне на декларация за представяне на нефинансова информация, приложена като отделен документ към настоящия доклад за дейността.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Съгласно чл. 61, ал 3, т.5 от Правилник за прилагане на закона за публичните предприятия (ППЗПП) в сила от 05.05.2020 г., за „Топлофикация София“ ЕАД възниква задължение за изготвяне на Декларация за корпоративно управление съгласно изискванията на чл. 100н, ал. 7, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК).

„Топлофикация София“ ЕАД осъществява дейността си в съответствие с принципите и разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление (НККУ), приет от Националната комисия за корпоративно

управление и одобрен като кодекс за корпоративно управление по чл. 100н, ал. 7, т. 1 във връзка с ал. 8, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК). Ръководството на Дружеството съобразява, прилага и спазва в дейността си корпоративните практики и международно признатите стандарти за добро корпоративно управление заложи в НККУ, основавайки се на принципите за своевременно разкриване на информация; отговорност, независимост и прозрачност на дейността на корпоративното ръководство; защита правата на акционерите и равнопоставеност на всички акционери; зачитане на заинтересованите лица.

Декларацията за корпоративно управление е приложена като отделен документ към настоящия доклад за дейността.

Дата: 17.10.2023 г.

За „Топлофикация София“ ЕАД:

Александър Александров
/Изпълнителен директор/

Ивайло Бритзов
/Председател на Управителния съвет/

Съгласували:

Иванка Попова
Зам. изпълнителен директор „Икономическа дейност“

Пламен Иванов
Директор Дирекция „Икономическа политика“

Димитър Тарлев
Зам. директор дирекция „Икономическа политика“

Изготвил:

Михаил Михайлов
Р-л отдел „Планиране и анализи“

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА

„ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД ЗА 2022 г.

ОСНОВАНИЕ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Съгласно чл.61, ал 3, т.5 от Правилник за прилагане на закона за публичните предприятия (ППЗПП) в сила от 05.05.2020 г., за „Топлофикация София“ ЕАД възниква задължение за изготвяне на Декларация за корпоративно управление съгласно изискванията на чл. 100н, ал. 7, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Настоящата Декларация за корпоративно управление се основава на определените от българското законодателство принципи и норми за добро корпоративно управление посредством разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление, Търговския закон, Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за счетоводството, Закона за независим финансов одит и други закони и подзаконовни актове и международно признати стандарти.

Доброто корпоративно управление е съвкупност от балансирано взаимоотношения между Управителните органи на Дружеството, неговите акционери и всички заинтересовани страни - служители, търговски партньори, кредитори на Дружеството, потенциални и бъдещи инвеститори и обществото като цяло.

I. ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 100Н, АЛ. 8, Т. 1 ОТ ЗППЦК ОТНОСНО СПАЗВАНЕ ПО ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТ НА КОДЕКСА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ, ОДОБРЕН ОТ КОМИСИЯТА ИЛИ ДРУГ КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

„Топлофикация София“ ЕАД осъществява дейността си в съответствие с принципите и разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление (НККУ, Кодекса), приет от Националната комисия за корпоративно управление и одобрен като кодекс за корпоративно управление по чл. 100н, ал. 7, т. 1 във връзка с ал. 8, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК). Ръководството на Дружеството съобразява, прилага и спазва в дейността си корпоративните практики и международно признатите стандарти за добро корпоративно управление заложи в Кодекса, основавайки се на принципите за своевременно разкриване на информация; отговорност, независимост и прозрачност на дейността на корпоративното ръководство; защита правата на акционерите и равнопоставеност на всички акционери; зачитане на заинтересованите лица.

През 2022 г. Дружеството не се е отклонявало в дейността си от залягалите в Кодекса правила и норми, като е спазвало и прилагало добрите практики и принципите на корпоративно управление. Дружеството не прилага допълнителни практики на корпоративно управление, в допълнение към НККУ.

II. ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 100Н, АЛ. 8, Т. 2 ОТ ЗППЦК СЪДЪРЖАЩА ОБЯСНЕНИЕ КОИ ЧАСТИ НА КОДЕКСА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НЕ СПАЗВА И КАКВИ СА ОСНОВАНИЯТА ЗА ТОВА, СЪОТВЕТНО КОГАТО ЕМИТЕНТЪТ Е РЕШИЛ ДА НЕ СЕ ПОЗОВАВА НА НИКОЕ ОТ ПРАВИЛАТА НА КОДЕКСА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ - ОСНОВАНИЕ ЗА ТОВА

Ръководство на „Топлофикация София“ ЕАД счита, че няма части на НККУ, които Дружеството не е спазвало по целесъобразност през 2022 г. Националният кодекс за корпоративно управление се прилага на основата на принципа „спазвай или обяснявай“, което означава, че Дружеството спазва Кодекса, а в случай на отклонение неговото ръководство следва да изясни причините за това.

1. Информация по Глава първа от НККУ – „Корпоративно ръководство“

„Топлофикация София“ ЕАД е еднолично акционерно дружество по смисъла на Търговския закон, като едноличен собственик на капитала му е Столична община.

С Решение № 874 от 20.12.2018 г. на Столичен общински съвет е извършена промяна в Устава на „Топлофикация София“ ЕАД, с която е въведена двустепенна система на управление на Дружеството, при запазване на линиите на докладване.

Надзорният съвет и Управителният съвет действат съвместно в съответствие с установените визия, цели и стратегии на Дружеството и интересите на акционерите.

С Решение № 37 от 13.01.2022 г. на Столичен общински съвет е извършена промяна в Устава на „Топлофикация София“ ЕАД, с която е въведено съвместно представителство на Дружеството, като в изменения Устав се предвижда то да се представлява съвместно от изпълнителния член и председателя на Управителния съвет. С промяната се цели минимизиране на всички потенциални рискове пред Дружеството присъщи на самостоятелното представителство, като се постига своеобразна форма на „текущ“ контрол. Съвместното представителство е добра корпоративна практика, която спомага за гарантирането на ефективното и надеждно управление, доколкото чрез него се постига допълнителна стабилност в оперативното управление, което от своя страна благоприятства своевременното постигане на заложените цели пред търговското дружество. Преобладаваща практика е акционерните дружества, които извършват по-крупна стопанска дейност да се задължават с подписите на поне двама свои членове, като по този начин се постига взаимен контрол между членовете и се ограничава опасността от предприемането на рискови и прибързани действия, които биха могли да доведат до вреда за Дружеството.

1.1 Управителен съвет

Функциите, задълженията и дейността на Управителния съвет са дефинирани в Устава на Дружеството и в Правилника за устройството и дейността на „Топлофикация София“ ЕАД и съответстват на заложените в НККУ

- Управителният съвет организира изпълнението на решенията на едноличния собственик на капитала и на Надзорния съвет;
- Взема решения за броя на изпълнителните членове (изпълнителните директори);
- Представява Дружеството и овластява членове от състава си, които да го представляват съвместно;
- Взема решения по основни за Дружеството финансови и търговски въпроси;
- Изготвя годишния финансов отчет и доклад за дейността на Дружеството;
- Предлага на общото събрание (едноличния собственик на капитала) да вземе решение за съществени организационни или структурни промени или съществени промени в дейността на Дружеството;
- Предлага на едноличния собственик на капитала да вземе решение за участие, разпореждане с участието или прекратяване на участието в други търговски или граждански дружества в страната или в чужбина;
- Предлага на едноличния собственик на капитала да вземе решение за откриване, прехвърляне и закриване на клонове;
- Предлага на едноличния собственик на капитала увеличаване или намаляване на капитала, вземане решение за образуване на парични фондове и определяне реда за набирането и разходването им;
- Предлага на едноличния собственик на капитала да вземе решение за придобиване или разпореждане с недвижими имоти на Дружеството, в това число отчуждаване и учредяване на вещни права върху тях;
- Предлага на едноличния собственик на капитала да вземе решение за даване на обезпечения в полза на трети лица, за сключване на договори за кредитиране на трети лица, за учредяване на ипотека и залог върху дълготрайни материални активи на Дружеството, за ползване на инвестиционни и оборотни кредити, даване на гаранции и поемане на поръчителство, за сключване на договори за заем, издаване на записи на заповед и учредяване на менителнични задължения, за наем на недвижими имоти с балансова стойност, която надхвърля 5 на сто от общата балансова стойност на дълготрайните активи към 31 декември на предходната година, за сключване на съдебна или извънсъдебна спогодба, с която се признават задължения или се опрощава дълг;
- Прави предложение на едноличния собственик на капитала за разпределение на печалбата;
- Решава и други въпроси, предвидени в неговата компетентност от закона или Устава на Дружеството;
- Утвърждава организационната структура на Дружеството, задачите и функциите на отделните структурни звена, както и връзките и взаимоотношенията между тях и управителните органи;
- Взема решения за одобрение на предложения за приемане на проекти на правилници, наредби и инструкции;
- Предоставя сведения, доклади и всяка друга информация за дейността си на Надзорния съвет;
- В изпълнение на своите функции и по въпроси от вътрешно организационен характер на Дружеството Управителният съвет приема решения и следи за тяхното изпълнение.

Структура на Управителния съвет

- Броят на членовете и структурата на Управителния съвет са определени в Устава на „Топлофикация София“ ЕАД.
- Управителният съвет се състои от трима членове, които се избират от Надзорния съвет за срок от 3 (три) години и могат да бъдат преизбрани без ограничения.
- За своята дейност Управителният съвет се отчита пред Надзорния съвет и едноличния собственик на капитала, като едно лице не може да бъде едновременно член на Управителния съвет и на Надзорния съвет на Дружеството
- Член на Управителния съвет на „Топлофикация София“ ЕАД може да бъде само дееспособно физическо лице.
- Управителният съвет, след одобрение от Надзорния съвет, възлага управлението на Дружеството за срок от 3(три) години на избран от състава си Изпълнителен член. Той може да бъде сменен по всяко време след одобрение на промяната от Надзорния съвет.
- След избирането си членовете на Управителния съвет са длъжни да изпълняват своите задължения в интерес на Дружеството.
- Управителният съвет се събира на редовни заседания най-малко веднъж на 3 (три) месеца.
- Членовете на Управителния съвет избират от състава си председател и зам. председател

Възнаграждения на членовете

- Възнаграждението на членовете на Управителния съвет, се определя от Надзорния съвет в съответствие с чл. 60, ал.3 и ал. 4 от Наредба за реда за учредяване и упражняване правата на общината в публични предприятия и търговски дружества с общинско участие в капитала.
- Информация за възнагражденията на членовете на Управителния съвет на „Топлофикация София“ ЕАД се представя в Годишния доклад за дейността на Дружеството.
- Членовете на Управителния съвет задължително дават гаранция за своето управление в размер на 3-месечното им брутно възнаграждение.

Конфликт на интереси

- Членовете на Управителния съвет се стремят да избягват и да не допускат реален или потенциален конфликт на интереси.
- Процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси са регламентирани в Етичния кодекс.
- Членовете на Управителния съвет се стремят да разкриват незабавно конфликти на интереси и да осигуряват на акционерите достъп до информация за сделки между Дружеството и членове на управителните органи или свързани с тях лица.
- Всеки конфликт на интереси се разкрива пред Надзорния съвет.

1.2 Надзорен съвет

Функциите, задълженията и дейността на Надзорния съвет са дефинирани в Устава на Дружеството и в Правилника за устройството и дейността на „Топлофикация София“ ЕАД и съответстват на заложените в НККУ

- Надзорният съвет избира и освобождава членовете на Управителния съвет, както и определя техните възнаграждения;
- Надзорният съвет контролира дейността на Управителния съвет, като изисква и изслушва сведения и доклади по всеки въпрос, който засяга дейността на Дружеството.
- Надзорният съвет одобрява Правилата за работа на Управителния съвет;
- Надзорният съвет на „Топлофикация София“ ЕАД е постоянно действащ колективен орган, който осъществява цялостен контрол върху дейността на Дружеството, като следи за съответствието на дейността с приложимото право, Устава и решенията на едноличния собственик на капитала.
- Надзорният съвет решава всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на едноличния собственик на капитала, съгласно чл. 23, ал. 1, от *Наредбата за реда за учредяване и упражняване правата на общината в публични предприятия и търговски дружества с общинско участие в капитала*. На основание чл. 242 от Търговския закон, Надзорният съвет не може да участва в управлението на Дружеството, като той представлява Дружеството само в отношенията с Управителния съвет.
- Членовете на Надзорния съвет имат право на информация за цялостната дейност на Дружеството.

Назначаване и освобождаване на членове на Управителния съвет

- Надзорният съвет назначава и освобождава членовете на Управителния съвет, съобразно закона и устройствените актове на Дружеството, както и в съответствие с принципите за непрекъснатост и устойчивост на работата на Управителния съвет.
- Надзорният съвет одобрява изборния от Управителния съвет изпълнителен член (изпълнителен Директор), който представлява Дружеството пред трети лица.

Структура и компетентност

- Надзорният съвет е колективен орган на Дружеството, състоящ се от дееспособни физически лица, отговарящи на изискванията на законите и Устава на Дружеството, които са избрани от едноличния собственик на капитала.
- Надзорният съвет се състои от трима членове.
- За членове на Надзорния съвет следва да се избират лица с подходящи знания и опит с оглед изпълнение на надзорните им функции.
- Членовете на Надзорния съвет:
 - Са длъжни да изпълняват задълженията си в интерес на Дружеството, както и да опазват всички негови тайни по време на мандата си и след като бъдат освободени като членове на Надзорния съвет;
 - Са длъжни да осъществяват правата си и да изпълняват задълженията си в най-благоприятен интерес за Дружеството в съответствие с Устава и Правилника за устройство и дейност на „Топлофикация София“ ЕАД.
- Членовете на Надзорния съвет избират от състава си председател и заместник председател.
- Надзорния съвет се събира на редовни заседания най-малко веднъж на 3 (три) месеца.

Възнаграждения на членовете на Надзорния съвет

- Възнаграждението на членовете на Надзорния съвет, се определя от Общото събрание на акционерите.
- Правилата за формиране и изплащане на възнаграждения са регламентирани в *Наредба за реда за учредяване и упражняване правата на общината в публични предприятия и търговки дружества с общинско участие в капитала приета от Столичен общински съвет.*
- Членовете на Надзорния съвет не получават допълнително възнаграждение под формата на акции.
- Информация за възнагражденията на членовете на Надзорния съвет на „Топлофикация София“ ЕАД се представя в Годишния доклад за дейността на Дружеството, в съответствие със законовите норми.

Конфликт на интереси

- Членовете на Надзорния съвет не допускат реален и потенциален конфликт на интереси. Процедурите за избягване на конфликт на интереси са регламентирани в Етичния кодекс.
- Членовете на Надзорния съвет разкриват конфликти на интереси и осигуряват достъп на акционерите до информация за сделки между Дружеството и членове на Надзорния съвет и свързани с тях лица.

1.3 Комитети

В изпълнение на чл. 107 от Закона за независимия финансов одит, с решение на Столичен общински съвет в „Топлофикация София“ ЕАД, представляващо предприятие от обществен интерес по смисъла на § 1, т. 26 от допълнителните разпоредби на Закона за независимия финансов одит и § 1, т. 22, букви „и“ и „к“ от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, е създаден Одитен комитет, със следните права и задължения, произлизащи от чл. 108, ал. 1 от Закона за независимия финансов одит:

- Информира органите на управление или контрол на предприятието за резултатите от задължителния одит и пояснява по какъв начин задължителният одит е допринесъл за достоверността на финансовото отчитане, както и ролята на одитния комитет в този процес;
- Наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
- Наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в одитираното предприятие;

- Наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
- Проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от закона, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита на одитираното предприятие по чл. 5 от същия регламент;
- Уведомява чрез своя председател Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори, както и органите на управление или контрол на предприятието за всяко дадено одобрение по чл. 64, ал. 3 и чл. 66, ал. 3 в 7-дневен срок от датата на решението;
- Отчита дейността си пред органа по назначаване;
- Изготвя и чрез своя председател предоставя на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в срок до 31 май годишен доклад за дейността си; докладът се изготвя по форма и със съдържание съгласно приета от Комисията наредба.

2. Информация по Глава втора от НККУ – „Одит и вътрешен контрол“

Одитният комитет наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане, като по този начин подпомага принципала и ръководството на Дружеството, да се съблюдават принципите на доброто корпоративно управление и да се постигат поставените стратегически цели пред „Топлофикация София“ ЕАД.

Столичен общински съвет, съгласно разпоредбите на *Наредба за реда за учредяване и упражняване правата на общината в публични предприятия и търговски дружества с общинско участие в капитала*, избира външен одитор за всяка финансова година. Прилага се ротационен принцип при предложенията и избора на външен одитор.

Корпоративното ръководство на „Топлофикация София“ ЕАД осигурява спазването на приложимото право по отношение на независимия финансов одит, като прилагат и разпоредбите на специалните закони.

Функции на вътрешния одит

В изпълнение на чл. 12, ал. 2, т. 6 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор, в „Топлофикация София“ ЕАД, представляващо търговско дружество, с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и с годишен оборот над 10 млн. лв. за всяка от последните три години, е изградено звено за вътрешен одит в структурата на организацията, на пряко подчинение на изпълнителният директор на Дружеството. Вътрешният одит е независима и обективна дейност за предоставяне на увереност и консултиране, предназначена да носи полза и да подобрява дейността на организацията. Вътрешният одит помага на организацията да постигне целите си чрез прилагането на систематичен и дисциплиниран подход за оценяване и подобряване ефективността на процесите за управление на риска, контрол и управление при спазване на следните принципи:

1. независимост и обективност;
2. компетентност и професионална грижа;
3. почтеност и поверителност.

Вътрешният одит подпомага организацията за постигане на целите ѝ, като:

1. идентифицира и оценява рисковете в организацията;
2. оценява адекватността и ефективността на системите за финансово управление и контрол по отношение на:
 - а) идентифицирането, оценяването и управлението на риска от ръководството на организацията;
 - б) съответствието със законодателството, вътрешните актове и договорите;
 - в) надеждността и всеобхватността на финансовата и оперативната информация;
 - г) ефективността, ефикасността и икономичността на дейностите;
 - д) опазването на активите и информацията;
 - е) изпълнението на задачите и постигането на целите;
3. дава препоръки за подобряване на дейностите в организацията.

Вътрешният одит се осъществява чрез изпълнение на конкретни одитни ангажменти за даване на увереност или консултиране.

Одитният ангажимент за даване на увереност се изразява в обективен преглед и оценка на доказателствата от страна на вътрешните одитори с цел да се предостави независимо мнение или извод относно процес, система или друг обект на одит. Естеството и обхватът на ангажимента за даване на увереност се определят от ръководителя на вътрешния одит. Одитните ангажменти за даване на увереност се осъществяват основно чрез: одит на системите; одит за съответствие; одит на изпълнението; финансов одит; одит на информационните системи и технологии и преглед на състоянието.

Одитният ангажимент за консултиране се изразява в даване на съвет, мнение, обучение и други, предназначени да подобряват процесите на управление на риска и контрола, без вътрешния одит да поема управленска отговорност за това. Извършва се по инициатива на висшето ръководство на „Топлофикация София“ ЕАД. Естеството и обхватът на всеки одитен ангажимент за консултиране се определят съвместно с ръководството на „Топлофикация София“ ЕАД.

3. Информация по Глава трета от НККУ – „Защита правата на акционерите“

Столична община притежава 100% от акциите на „Топлофикация София“ ЕАД. Правомощията на Общото събрание на акционерите се упражняват от Столичния общински съвет. Като еднолично акционерно дружество, чиято собственост е 100% на Столична община, „Топлофикация София“ ЕАД, спазва стриктно разпоредбите на *Наредбата за реда за учредяване и упражняване правата на общината в публични предприятия и търговски дружества с общинско участие в капитала*, с което се гарантира защитата правилата на акционерите.

Организирането и провеждането на редовните и извънредните общи събрания на акционерите се извършва съгласно Правилника за организацията и дейността на Столичния общински съвет. Ръководството на „Топлофикация София“ ЕАД осигурява информираност на всички акционери относно техните права и всички важни въпроси, касаещи дейността на Дружеството.

4. Информация по Глава четвърта от НККУ – „Разкриване на информация“

„Топлофикация София“ ЕАД стриктно спазва добрите практики по отношение на разкриването на информация. Всяка промяна в процеса на разкриване на информация бива оторизирана от корпоративното ръководство.

Съгласно изискванията на чл.63 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия (ППЗПП), ръководството на „Топлофикация София“ ЕАД е разработило Политика за публично оповестяване на информацията. Политика съдържа ред, правила и процедури за публично оповестяване на информация от различните отдели, звена, дирекции и ресори на „Топлофикация София“ ЕАД, съгласно изискванията на ППЗПП. Информацията, подлежаща на публично оповестяване от „Топлофикация София“ ЕАД се изготвя при спазване на реда и правилата, предвидени в относимото към тази дейност законодателство, вътрешните актове на Дружеството и други. Чрез разработената политика за публично оповестяване на информацията се осигурява пълна, навременна, вярна и разбираема информация, която дава възможност за обективни и информирани решения и оценки.

„Топлофикация София“ ЕАД и през 2022 г. поддържа електронна страница <https://toplo.bg/>, с утвърдено съдържание, обхват и периодичност на разкриваната чрез нея информация. На електронната страница се публикува информация за проектите на Дружеството, за инвестиционна политика, актуални новини, законово определената информация, подлежаща на публикуване, както и друга информация.

Дружеството не поддържа англоезична версия на интернет страницата си, тъй като то осъществява дейност само на територията на Република България.

През 2022 г. в съответствие с принципа за своевременно разкриване на информация, Дружеството е оповестявало всяка регулирана информация в законоустановените срокове и по реда, предвиден в ЗППЦК, ППЗПП и други нормативни актовете. Ръководството на „Топлофикация София“ ЕАД разкрива публично регулярна информация чрез предоставянето ѝ на Комисията за финансов надзор и на обществеността.

С цел постигане на по-голяма прозрачност при спазване на законовоопределените си задължения, Дружеството информира обществеността за значимите събития, свързани с дейността му, като публикува подлежаща на разкриване информация и чрез електронния бюлетин на Фокус информационна агенция <http://focus-news.net/>.

5. Информация по Глава пета от НККУ – „Заинтересовани лица “

В своята политика спрямо заинтересованите лица, ръководствата на „Топлофикация София“ ЕАД се съобразяват със законовите изисквания и принципите за прозрачност, отчетност и бизнес етика. Ръководството на Дружеството гарантира достатъчна информираност на всички заинтересовани лица относно законово установените им права.

III. ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 100Н, АЛ. 8, Т. 3 ОТ ЗППЦК ОПИСВАЩА ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА СИСТЕМИТЕ ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ВЪВ ВРЪЗКА С ПРОЦЕСА НА ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ

Общо описание на системата за вътрешен контрол

В Дружеството е изградена и функционира системата за финансово управление и контрол, разработена в съответствие с разпоредбите на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор и утвърдената методология за вътрешен контрол, Закона за вътрешния одит в публичния сектор и Указанията за тяхното прилагане, издадени от Министерство на финансите, която гарантира ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация. Системата е изградена и функционира и с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на Дружеството и подпомагане тяхното ефективно управление.

Финансовото управление и вътрешният контрол е цялостен процес интегриран в дейността на „Топлофикация София“ ЕАД, който се осъществява от ръководството и служителите на Дружеството. Финансовото управление и контрол се осъществяват чрез системи за финансово управление и контрол, включващи политики и процедури, въведени от ръководството, с цел да се осигури разумна увереност, че целите на Дружеството са постигнати чрез:

- Съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори;
- Надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативната информация;
- Икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
- Опазване на активите и информацията;
- Предотвратяване и разкриване на измами и нередности, както и предприемане на последващи действия.

Висшето ръководство и оперативният мениджмънт на „Топлофикация София“ ЕАД отговарят за:

- Определянето на целите на Дружеството, разработването и прилагането на стратегически и годишни планове, планове за действие и програми за достигане на поставените цели;
- Идентифицирането, оценката и управлението на рисковете, застрашаващи постигането на целите на Дружеството;
- Планирането, управлението и отчитането на средствата с оглед постигане на целите на Дружеството;
- Спазването на принципите за добро финансово управление, прозрачност и законсъобразност при управление и разходване на средствата;
- Ефективното управление на персонала и поддържане нивото на компетентността му;
- Съхранението и опазването на активите и информацията от погиване, кражба, неправолен достъп и злоупотреба;
- Създаването на подходяща организационна структура с цел ефективно изпълнение на задълженията;
- Разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение;
- Осигуряването на функцията по вътрешен одит в съответствие с действащото законодателство;
- Наблюдението и актуализирането на системите за финансово управление и контрол и предприемането на мерки за подобряването им в изпълнение на препоръки от вътрешния одит и други проверки;
- Осигуряването на антикорупционни процедури;
- Отчетността и докладването за състоянието на системите за финансово управление и контрол;
- Въвеждането на вътрешни правила за финансово управление и контрол с административен акт или система от актове;
- Създаването на условия за законосъобразно и целесъобразно управление, адекватно и етично поведение на персонала в организациите.

Контролна среда

Контролната среда, създадена в „Топлофикация София“ ЕАД определя климата в организацията и оказва влияние върху отношението на служителите към контрола. Контролната среда включва лична почтеност и професионална етика на корпоративното ръководство и служителите на Дружеството; управленска философия /подход/ и стил на работа; организационна структура, осигуряваща разделяне на отговорностите, йерархичност и ясни правила, права, задължения и нива на докладване; политики и практики по управление на човешките ресурси; компетентност на персонала.

- **Лична почтеност и професионална етика на корпоративното ръководство и служителите** – При изпълнение на своите задължения, ръководството и служителите на „Топлофикация София“ ЕАД, подхождат с лична почтеност и професионална етика при спазване на „Кодекс за етично поведение на работниците и служителите в „Топлофикация София“ ЕАД“. Дейността на „Топлофикация София“ ЕАД се базира на принципите на професионална етика, коректност, икономичност, ефективност и ефикасност на процесите, и е съвместима с мисията на Дружеството.
- **Управленска философия /подход/ и стил на работа** – Философията и оперативният стил на ръководството обхващат широка гама характеристики. Нагласите на ръководството и неговите действия във връзка с финансовото отчитане се проявяват чрез консервативния избор измежду наличните алтернативни счетоводни принципи. Въведеният стил на управление от корпоративното ръководство осигурява възможността утвърдените политики, процедури и практики да насърчават правилното, етичното, икономичното и ефективното поведение на служителите. Философията на управление в „Топлофикация София“ ЕАД се основава на независимо и компетентно управление, осъществявано чрез личния пример на ръководството за постоянна подкрепа на вътрешния контрол, изразяваща се във въвеждане на ясни и адекватни правила и процедури, следене за прилагането им, провеждане на редовни срещи с оперативните ръководители, поддържане на условия за функциониране на независим вътрешен контрол.
- **Организационна структура, осигуряваща разделяне на отговорностите, йерархичност и ясни правила, права, задължения и нива на докладване**

Изградената организационна структура в „Топлофикация София“ ЕАД обезпечават изпълнение на стратегическите и оперативните цели, и съответства на нормативно определените функции. При утвърждаване на организационна структура в Дружеството са взети под внимание основните области на правомощия и отговорности, и подходящите йерархични нива на отчетност и докладване. Организационната структура на „Топлофикация София“ ЕАД, е съобразена с размера и характера на дейностите на Дружеството. При възлагането на правомощия и отговорности на служителите в Дружеството се отчитат приложимите за сектора бизнес практики, познания и опит на служителите и наличните в Дружеството ресурси. Организационната структура на „Топлофикация София“ ЕАД е формализирана в приети и утвърдени вътрешни документи като Правилник за устройство и дейност на „Топлофикация София“ ЕАД, Органиграми, функционални и длъжностни характеристики, заповеди за делегиране на правомощия. Въведени са адекватни линии за докладване.

- **Политики и практики по управление на човешките ресурси** – Политиката и практиките, свързани с управлението на човешките ресурси в „Топлофикация София“ ЕАД включват подбора, назначаването, обучението, атестирането, кариерното развитие, определянето на нивата на заплащане на служителите. При подбора на персонал ръководните органи се фокусират върху образователния ценз, предишен професионален опит, минали постижения и доказателства за почтеност и етично поведение. По този начин се изразява и ангажираността на Дружеството да назначава компетентни и надеждни служители. Обученията, в които участват работниците и служителите на Дружеството осигуряват възможности за доразвиване на компетенциите им и подпомага изпълнението на задачите и отговорностите, които са им възложени. В Дружеството е въведена система за атестиране и тримесечна оценка на изпълнението, които насърчават качествено и отговорно изпълнение на възложената работа, професионалното развитие и стимулират служителите. Наред с това, като система за санкциониране се прилагат възможностите, които предоставя Кодекса на труда, което демонстрира отношението на ръководството на Дружеството към нарушенията на установените правила и липсата на толерантност към тях.
- **Компетентност на персонала:** Оценката на компетентността на служителите в „Топлофикация София“ ЕАД е постоянен процес на анализ, в резултат на който се определят нужните знания, умения, опит за изпълнение на функциите и задачите с оглед постигане на целите за развитие на Дружеството. Конкретните изисквания за компетентност, необходими за всяка длъжност са определени в утвърдените длъжностните характеристики. Ежегодната програма за обучения осигурява възможности за поддържане и развиване на необходимите знания и умения на служителите, тяхната квалификация и преквалификация. Управителният съвет на Дружеството, служителите, заемащи ръководни длъжности, отдел „Вътрешен одит“, Одитният комитет, отдел „Финансово-стопански контрол“, лицата ангажирани с процеса по управление на риска притежават познанията и уменията, необходими за изпълнение на задачите, които изискват администрираните от тях процеси. Ръководството на Дружеството следи за нивата на компетентност за всички конкретни работни места и начините, по които тези нива се превръщат в изисквани критерии за умения и познания.

Процес на управление на рисковете на Дружеството

Управлението на риска е интегриран процес, в който вземат участие ръководството и всички служители в „Топлофикация София“ ЕАД. Корпоративното ръководство на „Топлофикация София“ ЕАД носи отговорност за цялостния процес по управление на рисковете, както и за осигуряване на текущ мониторинг и актуализиране на вътрешнонормативната рамка при необходимост, а конкретни функции и отговорности по изпълнение на процеса по управление на рисковете съществуват на всички йерархични нива от структурата. Управлението на риска включва идентифициране, оценяване, контролиране и мониторинг на потенциални събития или ситуации, които могат да повлияят негативно върху постигане целите на организацията и е предназначено да даде разумна увереност, че целите ще бъдат постигнати.

Управлението на риска в „Топлофикация София“ ЕАД включва и идентифициране, и оценка на рискове от нередности и измами.

В „Топлофикация София“ ЕАД са създадени условия за управление на риска, чрез утвърдената вътрешна нормативна рамка, регламентираща процеса. В приетата и утвърдена Стратегия за управление на риска е разработена методика за оценка на риска, определяне на риск – апетита, разписани са реакциите на риска, осигурена е ефективност на процеса по управление на риска чрез осъществяването на текущо и периодично наблюдение - мониторинга на риска. Стратегията за управление на риска в „Топлофикация София“ ЕАД се актуализира на всеки три години и при настъпване на съществени промени в рисковата среда.

В този елемент на вътрешния контрол процесът по идентификация и оценка на рисковете на Дружеството е от съществена важност. Идентифицираните видове риск, относими към Дружеството и неговата дейност, са общи (систематични) и специфични (несистематични) рискове. Систематичните рискове са свързани с макросредата, в която Дружеството функционира, поради което в повечето случаи същите не подлежат на управление от страна на ръководния екип.

Несистематични рискове са пряко относими към дейността на Дружеството. За тяхното минимизиране се разчита на повишаване ефективността от вътрешно-фирменото планиране, прогнозиране и управление, които осигуряват възможности за преодоляване на евентуални негативни последици от настъпило рисково събитие.

Всеки от рисковете, свързани с държавата – политически, икономически, кредитен, инфлационен, валутен – има самостоятелно значение, но общото им разглеждане и взаимодействието между тях формират цялостна представа за основните икономически показатели, пазарните условия, конкурентните условия в страната, в която Дружеството осъществява своята дейност.

Контролни дейности

В „Топлофикация София“ ЕАД са осигурени контролни дейности, включващи писмени политики и процедури, създадени да дават разумна увереност, че рисковете са ограничени в допустимите граници, определени в процеса на управление на риска. Контролните дейности са адекватни и разходите за осъществяването им не превишават очакваните от тях ползи. Контролните дейности се прилагат на всички нива в Дружеството и на всички етапи при постигането на целите. Те са превантивни, разкриващи и коригиращи и включват: Система за двоен подпис; Правила за достъп до активите и информацията; Политики и процедури за предварителен контрол за законосъобразност; Политики и процедури за текущ контрол върху изпълнението на поети финансови ангажименти и сключени договори; Политики и процедури за последващи оценки на изпълнението; Политики и процедури за обективно, точно, пълно, достоверно и навременно осчетоводяване на всички стопански операции; Политики и процедури за управление на човешките ресурси; Политики и процедури за спазване на лична почтеност и професионална етика; Писмени правила и процедури, регламентиращи дейностите, които се осъществяват в Дружеството.

Информация и комуникация

Системите за информация и комуникация в „Топлофикация София“ ЕАД осигуряват своевременна, уместна, актуална, точна, вярна и достъпна информация, която се свежда до служителите от всички йерархични нива и позволява изпълнението на задълженията от всяко длъжностно лице в организацията. В „Топлофикация София“ ЕАД са въведени, разработени и се прилагат информационни и комуникационни системи, обезпечаващи дейността на Дружеството. Те осигуряват идентифициране, събиране, разпространяване, в подходяща форма и срокове, на надеждна и достоверна информация, позволяваща на всяко длъжностно лице поемане на определена отговорност и осъществяване на ефективна комуникация, която да протича по хоризонтала и вертикала до всички йерархични нива на организацията. Въведените политики и процедури по документиране, архивиране и съхраняване на информацията подпомагат осъществяването на текущата дейност, вземането на правилни управленски решения и контрола върху процесите в Дружеството.

Мониторинг

В „Топлофикация София“ ЕАД са предприети действия по осигуряване на система за мониторинг на финансовото управление и контрол, с цел да се оцени неговото функциониране, и своевременно да се предостави информация за установени слабости и пропуски пред лицата, отговорни за предприемане на коригиращи действия. Внедрената система за мониторинг в Дружеството осигурява навременното ѝ актуализиране при промени в условията, чрез текущо наблюдение, самооценка и вътрешен одит.

Мониторингът чрез текущото наблюдение се извършва посредством създадената организация за контрол по изпълнението на заповедите, за отчитане на отделните дейности и процеси, прилагане на система за ежеседмично обсъждане изпълнението на дейностите и проблемите, свързани с тях в структурните звена и на ниво на цялото дружество.

Мониторингът чрез самооценка се осъществява посредством изготвяне на отчетни годишни доклади за дейността, попълването на въпросници, в т.ч. и ежегодния „Въпросник за самооценка на системите за финансово управление и контрол“, утвърден от министъра на финансите, изготвяне на ежемесечни доклади за дейността и др.

Мониторингът чрез вътрешен одит се осъществява посредством изграденото звено за вътрешен одит в Дружеството. Мониторингът се отразява в изготвените доклади по одитните ангажименти за даване на увереност и консултиране от страна на отдел „Вътрешен одит“, както и шестмесечния и годишния доклад за дейността по вътрешен одит, където се оценява състоянието на вътрешния контрол, чрез посочване на основни изводи за функционирането на системите за финансово управление и контрол. Ръководството на Дружеството анализира одитните доклади и отчита дадените препоръки при самооценката и текущото наблюдение на бизнес целите, както и при оценката на рисковете.

В случай на установени слабости или недостатъци на адекватността и ефективността на системите за финансово управление и контрол, същите се докладват на оперативните и управителните органи на Дружеството. Като реакция на установите слабости или недостатъците, Управителният съвет или Изпълнителният директор предприемат необходимите мерки за отстраняването им, част от които могат да бъдат актуализиране на действащите вътрешни правила в Дружеството, заповеди или други действия, които разрешават констатираните несъответствия, слабости или недостатъци.

IV. ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 10, ПАРАГРАФ 1, БУКВИ „В“, „Г“, „Е“, „З“ И „И“ ОТ ДИРЕКТИВА 2004/25/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА ОТ 21 АПРИЛ 2004 ОТНОСНО ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ЗА ПОГЛЪЩАНЕ, СЪГЛАСНО РАЗПОРЕДБАТА НА ЧЛ. 100Н, АЛ. 8, Т.4 ОТ ЗППЦК

1. Информация по Параграф 1 буква „В“ - Значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО;

„Топлофикация София“ ЕАД е еднолично акционерно дружество и всички акции от капитала на Дружеството се притежават от едноличен собственик на капитала – Столична община. Дружеството е учредено с капитал с номинална стойност 107 649 хил. лв., разпределени в 107 649 хил. броя поименни акции с номинална стойност по 1 лев всяка.

2. Параграф 1 буква „Г“ - Притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права;

„Топлофикация София“ ЕАД няма акции, които да дават специални права на контрол.

3. Параграф 1 буква „Е“ - Всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас, или системи, посредством които чрез сътрудничество с Дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа;

Не са налице ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с Дружеството, финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа във връзка с акциите, издадени от „Топлофикация София“ ЕАД.

4. Параграф 1 буква „З“ - Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор;

Правилата за избор на членове на Надзорния съвет и на Управителния съвет на „Топлофикация София“ ЕАД, както и техните правомощия са уредени в Устава на Дружеството. Съгласно чл. 21, ал. 4 от Устава на

„Топлофикация София“ ЕАД, назначаването и освобождаването на членовете на Надзорния съвет се осъществява от Общото събрание /Едноличен собственик на капитала - Столична Община/. Надзорният съвет се избира за срок от 3 години. В чл.23 от Устава на Дружеството са посочени изискванията към лицата, предложени за членове.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет съгласно чл. 28, ал.2 -1 от Устава на Дружеството. Правилата са подробно описани в Устава на Дружеството, който е достъпен на страницата на Търговския регистър, давайки възможност на всички трети лица да се запознаят с него.

5. Параграф 1 буква „И“ - Правомощията на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции.

Правомощията на членовете на Надзорния и Управителния съвет на „Топлофикация София“ ЕАД са посочени в чл. 28, ал. 2 и чл. 37, ал.2 от Устава на Дружеството. Правата да се емитират или изкупуват обратно акции са в компетентността на Общото събрание на акционерите в съответствие с разпоредбите на чл. 187 б от ТЗ и чл. 111 от ЗППЦК.

Съгласно чл.13, от Устава на Дружеството Всяка акция дава прав на един глас в общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерни с нейната номинална стойност. Издаваните привилегировани акции могат да бъдат само без право на глас. Допълнителните права, които дават привилегированите акции за всяка отделна емисия, се определят с решението за издаването им.

V. ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 100Н, АЛ. 8, Т. 5 ОТ ЗППЦК ОТНОСНО СЪСТАВА И ФУНКЦИОНИРАНЕТО НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ, УПРАВИТЕЛНИТЕ И НАДЗОРНИТЕ ОРГАНИ И ТЕХНИТЕ КОМИТЕТИ

Административни органи

Административните органи на Дружеството са структурирани в Централно управление и четири топлофикационни района - ТР „София“, ТР „София-Изток“, ТР „Земляне“ и ТР „Люлин“, които са производствени звена със стопанска дейност без юридическа самостоятелност, функциониращи на определена територия.

Централното управление на Дружеството координира и осъществява административното и методично ръководство на поделенията на Дружеството в съответствие с действащото законодателство в Република България. Централното управление на Дружеството е структурирано в:

1. Звена на пряко подчинение на Изпълнителния директор;
2. Ресор „Правна дейност и управление на вземанията“
3. Ресор „Експлоатационна и ремонтна дейност“;
4. Ресор „Икономическа дейност“
5. Ресор „Административно-стопанска дейност и човешки ресурси“.

Ресорите са организирани в дирекции, отдели и звена, които се ръководят от заместник-изпълнителни директори, дирекциите – от директори, а отделите и звената – от ръководители.

Управителният съвет ръководи и организира дейността на Дружеството в съответствие с разпоредбите на Търговския закон, Устава на Дружеството, Закона за енергетиката, Наредбата за реда за учредяване и упражняване правата на общината в публични предприятия и търговски дружества с общинско участие в капитала, действащото законодателство, решенията на едноличния собственик на капитала и разпоредбите на този правилник. Управителния съвет разпределя функциите между отделните му членове, взема решения и възлага изпълнението им на своите членове.

Съгласно чл. 30. ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от Устава на Дружеството, Управителния съвет на „Топлофикация София“ ЕАД се избира от Надзорния съвет за срок от 3 години и се състои от трима членове, като съставът им към 31.12.2022 г. е следния:

Ивайло Ивов Епитропов – **Председател на УС**
Лъчезар Иванов Чотов - **Зам. - председател на УС**
Александър Славчев Александров – **член на УС и Изпълнителен директор**

Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Управителния съвет следват изискванията на закона, устава и вътрешно-нормативните документи на Дружеството и стандартите за добра професионална и управителна практика.

Членовете на Управителния съвет избират от състава си председател и зам. председател. След одобрение от Надзорния съвет, Управителния съвет, възлага управлението на Дружеството за срок от 3 години на Изпълнителен директор.

Задълженията на Изпълнителния директор са :

- Докладва незабавно на председателя на Управителния съвет за настъпили обстоятелства, които са от съществено значение за Дружеството;
- Организира изпълнението на решенията на УС;
- Организира, ръководи и контролира цялостната дейност на Дружеството, осигурява стопанисването и опазването на неговото имущество;
- Представя Дружеството пред съдебните, данъчните, държавните и общинските органи, пред банковите и финансови институции и пред други физически и юридически лица;
- Сключва, изменя и прекратява трудовите договори, командирова, налага дисциплинарни наказания и стимулира работниците и служителите на Дружеството, организира обучението, квалификацията и преквалификацията им в съответствие с действащата нормативна уредба;
- Извършва всички действия и сделки в случаите, когато е упълномощен при условията на чл. 21 и чл. 22 от Търговския закон;
- Предлага на Управителния съвет промени в структурата и щатното разписание на Дружеството за одобрение;
- Представя на Управителния съвет проект на правилник за устройство и дейност на Дружеството за приемане;
- Утвърждава длъжностни характеристики;
- Представя на Управителния съвет ежегоден доклад за дейността и състоянието на Дружеството;
- Представя на Управителния съвет бизнес план на Дружеството и проект на годишна инвестиционна програма за изграждане, поддържане, ремонт и рехабилитация на топлоизточниците и топлопреносната мрежа;
- Одобрява вътрешните правила и процедури на Дружеството за функциониране и управление на дейностите;
- Представя счетоводната политика на Дружеството на Управителния съвет за одобрение;
- Страна е по колективния трудов договор, който подписва като работодател след решение на УС;
- Отчита дейността си пред УС;
- Решава и други въпроси, предвидени в неговата компетентност от нормативен акт или устава на Дружеството, и/или които не са от изключителната компетентност на Общото събрание или тази на Управителния съвет.

„Топлофикация София“ ЕАД има разработени Правила за работа на Управителния съвет, които съответстват и са в продължение на принципите, залегнали в Кодекса за корпоративно управление. Съгласно Устава на Дружеството Управителния съвет се събира на редовни заседания най-малко веднъж на три месеца.

Членовете на Управителния съвет отговарят солидарно за вредите, които са причинили на Дружеството. За взетите решение от Управителния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички членове, присъствали на заседанието.

Надзорният съвет е постоянно действащ колективен орган, който осъществява цялостен контрол върху дейността на Дружеството, като следи за съответствието на дейността с приложимото право, Устава и решенията на едноличния собственик на капитала. Надзорния съвет не може да участва в управлението на „Топлофикация София“ ЕАД.

Съгласно чл. 23. ал. 2 и ал. 3 от Устава на Дружеството, Надзорния съвет се избира за срок от 3 години и се състои от трима членове, като съставът им към 31.12.2022 г. е следния :

Сашо Петров Чакалки – **Председател на Надзорния съвет;**
Милена Стайкова Ценова - **Зам.- председател на Надзорния съвет;**
Валентин Георгиев Терзийски – **Член на надзорния съвет.**

Едноличният собственик на капитала избира и освобождава членовете на Надзорния съвет съобразно закона и устройствените актове на Дружеството. Съгласно Устава, Надзорният съвет се събира на редовни заседания най-малко веднъж на три месеца. Членовете на Надзорния съвет имат подходящи знания и опит, които изисква заеманата от тях позиция. Съгласно Устава на Дружеството членовете на Надзорния съвет могат да бъдат преизбирани без ограничение.

Размерът на възнагражденията на членовете на Надзорния съвет се определя от Общото събрание на акционерите. Във Финансовия отчет за 2022 г. и в приложения към него Годишен отчет за дейността на Дружеството за 2022 г. се съдържа подробна информация за получените възнагражденията от Надзорния съвет.

Членовете на Надзорния съвет задължително дават парична гаранция за своето управление в размер, определен от Общото събрание в размер на 3-месечното им брутно възнаграждение.

„Топлофикация София“ ЕАД има разработени Правила за работа на Надзорния съвет, които съответстват и са в продължение на принципите, залегнали в Кодекса за корпоративно управление. Съгласно Устава на Дружеството Надзорния съвет се събира на редовни заседания най-малко веднъж на три месеца. Всеки от членовете на Надзорния съвет може да бъде освободен от отговорност, ако се установи, че няма вина за настъпилите вреди.

Членовете на Надзорния съвет отговарят солидарно за вредите, които са причинили на Дружеството. За взетите решения от Надзорния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички членове, присъствали на заседанието.

Правомощията на Едноличния собственик на капитала се упражняват от

Столичен общински съвет.

Компетентност на Общото събрание (едноличния акционер):

- Изменя и допълва устава на Дружеството;
- Увеличава и намалява капитала;
- Преобразува и прекратява Дружеството;
- Избира и освобождава членовете на Надзорния съвет и определя възнаграждението им;
- Назначава и освобождава регистрирани одитори;
- Одобрява годишния финансов отчет след заверка от назначения регистриран одитор;
- Взема решение за начина на разпределение и ползване на печалбата;
- Освобождава от отговорност членовете на Управителния съвет и на Надзорния съвет;
- Решава издаването на облигации;
- Назначава ликвидаторите при прекратяване на Дружеството, освен в случай на несъстоятелност;
- Взема решения за откриване, прехвърляне или закриване на клонове, търговски представителство, за назначаване на управител/и/ клонове, за закриване на значително части от предприятието, за съществени организационни или структурни промени или съществени промени в дейността на Дружеството;
- Дава разрешение за участие, разпореждане с участието или прекратяване на участието в други търговски или граждански дружества в страната или в чужбина;
- Взема решения за придобиване и разпореждане с недвижими имоти на Дружеството, в това число отчуждаване и учредяване на ограничени вещни права върху тях;
- Дава разрешение за ползване на инвестиционни и оборотни кредити, даване на гаранции и поемане на поръчителство;
- Дава разрешение за учредяване на ипотека и залог върху дълготрайните материални активи на Дружеството;
- Утвърждава бизнес-програми и задачи на Дружеството
- Одобрява избора на застраховател преди сключването на договори за задължително застраховане на имуществото;
- Дава разрешение за даване на обезпечения в полза на трети лица;
- Дава разрешение за сключване на договори за кредитиране на трети лица;
- Дава разрешение на сключване на договори за заем, издаване на записи за заповед и учредяване на менителнични задължения;
- Дава разрешение за сключване на договори за наем на недвижими имоти с балансова стойност, която надхвърля 5 на сто от общата балансова стойност на дълготрайните активи на Дружеството към 31 декември на предходната година;
- Дава разрешение за сключване на съдебна или извънсъдебна спогодба, с която се признават задължения или се опрощава дълг;
- Едноличният собственик на капитала има право да изисква информация и документа относно дейността на Дружеството по всяко време.

В „Топлофикация София“ ЕАД функционира **Одитен комитет**, който е създаден с решение на Столичен общински съвет на основание чл.107, ал.1, ал.2 и ал.8 от Закона за независимия финансов одит, във връзка с изискванията към независимия финансов одит на предприятия, извършващи дейност от обществен интерес. Мандатът на Одитния комитет на Дружеството е 3 (три) години.

Одитният комитет съдейства на корпоративното ръководство относно вътрешните контролни системи и финансовата отчетност, вътрешния одит и управлението на риска с оглед принципите на доброто корпоративно управление и поставените стратегически цели на „Топлофикация София“ ЕАД, като изпълнява следните функции:

- Наблюдава процесите по финансово отчитане и предоставя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
- Информира управителите и надзорните органи на предприятието за резултатите от задължителния одит и пояснява по какъв начин задължителният одит е допринесъл за достоверността на финансовото отчитане, както и ролята на одитния комитет в този процес;
- Наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в одитираното предприятие;
- Наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
- Проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от закона, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита на одитираното предприятие по чл. 5 от същия регламент;
- Отговаря за процедурата за подбор на регистрирания одитор и препоръчва назначаването му с изключение на случаите, когато одитираното предприятие разполага с комисия за провеждане на процедура за подбор; когато предприятието разполага с комисия за провеждане на процедура за подбор;
- Уведомява чрез своя председател Комисията, както и органите на управление или контрол на предприятието за всяко дадено одобрение по чл. 64, ал. 3 и чл. 66, ал. 3 в 7-дневен срок от датата на решението;
- Отчита дейността си пред органа по назначаване;
- Изготвя и чрез своя председател предоставя на Комисията в срок до 31 май годишен доклад за дейността си;

Членовете на Одитния комитет към на Дружеството са избрани с Решение № 579 от 12.11.2020 г. на Столична общински съвет, като съставът му към 31.12.2022 г. е следният:

Мита Дончева Георгиева – Председател на Одитния комитет

Михаела Атанасова Иванова – Член на Одитния комитет

Албена Георгиева Николова – Член на Одитния комитет

През 2022 г. са извършени следните промени в състава на Одитния комитет:

С Решение № 557 от 21.07.2022 г. Столичен общински съвет освобождава Светослав Величков Тодоров от длъжността член на Одитния комитет на „Топлофикация София“ ЕАД и избира на негово място д-р Михаела Атанасова Иванова.

С Решение № 1004 от 15.12.2022 г. Столичен общински съвет освобождава от длъжността член на Одитния комитет на „Топлофикация София“ ЕАД Георги Николов Калоянов и избира на негово място Албена Георгиева Николова.

Членовете на Одитния комитет отговарят на изискванията на Закона за независимия финансов одит.

VI.ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 100Н, АЛ. 8, Т. 6 ОТ ЗППЦК СЪДЪРЖАЩА ОПИСАНИЕ НА ПОЛИТИКАТА НА МНОГООБРАЗИЕ, ПРИЛАГАНА ПО ОТНОШЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ, УПРАВИТЕЛНИТЕ И НАДЗОРНИТЕ ОРГАНИ НА ДРУЖЕСТВОТО ВЪВ ВРЪЗКА С АСПЕКТИ, КАТО ВЪЗРАСТ, ПОЛ ИЛИ ОБРАЗОВАНИЕ И ПРОФЕСИОНАЛЕН ОПИТ, ЦЕЛИТЕ НА ТАЗИ ПОЛИТИКА НА МНОГООБРАЗИЕ, НАЧИНЪТ НА ПРИЛОЖЕНИЕТО Й И РЕЗУЛТАТИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД.

„Топлофикация София“ ЕАД е разработило редица вътрешни документи, прилагането на които формира политика на многообразие по отношение на административните, управителните и надзорните органи във връзка с аспекти, като пол, възраст, образование и професионален опит.

Такива вътрешни документи са: Процедура за подбор и назначаване на персонал в „Топлофикация София“ ЕАД, Правилник за устройството и дейност на „Топлофикация София“ ЕАД, Инструкция за мерките за защита на личните данни, събрани, обработвани, съхранявани и предоставяни от „Топлофикация София“ ЕАД, Кодекс за етично поведение на работниците и служителите в „Топлофикация София“ ЕАД.

Изборът на управителните и контролни органи на Дружеството се осъществява по реда на *Наредба за реда за учредяване и упражняване правата на общината в публични предприятия и търговски дружества с общинско участие в капитала*, приета от Столичен общински съвет.

Всеки един от горепосочените документи самостоятелно и съвкупно с останалите изграждат политиката на Дружеството за многообразие на управителните и надзорните органи във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит.

Ръководството на Дружеството не допуска никакви прояви на дискриминация, независимо на какво се базира, като ги определя за несъвместими с традициите на компанията за осигуряване на почтено и достойно работно място. В Дружеството не се допуска дискриминация по отношение членовете на административните, управителните и надзорните органи на основата на критерия възраст.

В състава на управителните и контролните органи на Дружеството участват лица с различно висше образование и умения - икономическо, юридическо, инженерно, като всяко от тях е с допълнителна квалификация в сферата на управление на бизнеса.

Членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на „Топлофикация София“ ЕАД притежават богат професионален опит, придобит по време на заемани предишни длъжности и изпълнявани проекти в съответствие с личните им компетентности, при което са доказали високо ниво на управленски способности, високи професионални и нравствени качества. Притежават професионални умения, придобити чрез образование, обучения и квалификации.

Дата: 17.10.2023 г.

За „Топлофикация София“ ЕАД:

Александър Александров
/Изпълнителен директор/

Ивайло Епитропов
/Председател на УС/

Съгласували:

Иванка Попова
Зам. изпълнителен директор „Икономическа дейност“

Пламен Иванов
Директор Дирекция „Икономическа политика“

Димитър Тарлев
Зам. директор дирекция „Икономическа политика“

Изготвил:

Михаил Михайлов
Р-л отдел „Планиране и анализи“

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ НА

„ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД ЗА 2022 г.

I. ОСНОВАНИЕ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА НЕФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ

Съгласно изискванията на чл. 41 от Закона за счетоводството, големите предприятия, които са предприятия от обществен интерес и които към 31 декември на отчетния период надвишават критерия за среден брой служители през финансовата година от 500 души, включват в доклада за дейността си нефинансова декларация.

При изготвянето на Нефинансовата декларация дружеството се позовава на широко приети и висококачествени рамки за докладване. Като се позовава на всички международни, основани на нормите на ЕС рамки.

Предприятието се възползва от гъвкавостта, предоставена в рамките на съобщение на Европейската комисия по отношение на насоки относно оповестяването на нефинансова информация (методика за оповестяването на нефинансова информация) (2017/C 215/01) за оповестяване на нефинансовата информация.

II. КРАТКО ОПИСАНИЕ НА БИЗНЕС МОДЕЛА НА ДРУЖЕСТВОТО

„Топлофикация София“ ЕАД (Дружеството) е най-голямото общинско предприятие в гр. София, както и най-голямото топлофикационно дружество, обслужващо около 70% от всички потребителите на централизирано топлоснабдяване в страната.

Дружеството притежава следните лицензии и удостоверения за:

1. Производство на топлинна енергия - Лицензия № Л-031-02/15.11.2000 г., изменена с решение № И1-Л-031-02/13.06.2005 г. и № И2-Л-031/29.03.2010 г. и № И8-Л-032/25.09.2020 г. на КЕВР;
2. Производство на топлинна и електрическа енергия – Лицензия № Л-032-03/15.11.2000 г., изменена с решение № И3-Л-032/10.10.2011 г.; № И4-Л-032/28.08.2015 г. и № И5-Л-032-05/22.12.2015 г. и № И6-Л-032 от 21.06.2016 г. И7-Л-032/28.02.2019 г., и № И8-Л-032/25.09.2020 г. на КЕВР;
3. Пренос на топлинна енергия – Лицензия №Л-033-05/15.11.2000 г., изменена с решение № И1-Л-033-05/23.04.2007 г. и № И2-Л-033/12.12.2011 г. № И8-Л-032/25.09.2020 г. на КЕВР;
4. Търговия с електрическа енергия - № Л-468/27.04.2016 г.;
5. Търговия с природен газ - № Л-561-15 от 28.09.2021 г.;
6. Лицензия за дейност по осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност № 183 / 25.01.2006 г. от Държавна агенция по метрология и технически надзор;
7. Лицензия за дейност по осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност № 814 / 16.02.2021 г. от Държавна агенция по метрология и технически надзор;
8. Удостоверение за регистрация № Р-34-1/28.07.2011 г. за вписване в публичния регистър на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма за извършване на услугата дялово разпределение с уреди Siemens, Sensus, Apatog, Qvedis.
9. Удостоверение за вписване в регистъра по чл. 36а, ал. (1) от Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП) издадено от Държавна агенция за метрологичен и технически надзор за осъществяване на дейности по поддържане, ремонтване и преустройство на съоръжения с повишена опасност: Парни и водогрейни котли; Съдове, работещи под налягане и тръбопроводи за водна пара и гореща вода“ № С 401 от 23.09.2008 г.;
10. Удостоверение за вписване в регистъра по чл. 36а, ал. (1) от Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП) издадено от Държавна агенция за метрологичен и технически надзор за осъществяване на дейности по поддържане, ремонтване и преустройство на съоръжения с повишена опасност: Стоманени промишлени и сградни газови инсталации и газови уреди за природен газ, стоманени промишлени и сградни газови инсталации и газови уреди за ВВГ № С 447 от 09.02.2009 г.

Дружеството осъществява дейността си чрез Централно управление и четири топлофикационни района: ТР „София“, ТР „София Изток“, ТР „Земляне“ и ТР „Люлин“, които са без статут на отделни юридически лица. Общо в Дружеството са обособени единадесет централи (обекта) за производство на енергия:

- ТЕЦ „София“ - топлоелектрическа централа за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия;
- ТЕЦ „София Изток“ - топлоелектрическа централа за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия;
- ОЦ „Земляне“ - отоплителна централа за производство на топлинна енергия;
- ОЦ „Люлин“ - отоплителна централа за производство на топлинна енергия;
- ВОЦ „Сува река“ - временна отоплителна централа за производство на топлинна енергия;
- ВОЦ „Хаджи Димитър“ - временна отоплителна централа за производство на топлинна енергия;
- ВОЦ „Левски Г“ - временна отоплителна централа за производство на топлинна енергия;
- ВОЦ „Орландовци“ - временна отоплителна централа за производство на топлинна енергия;
- ВОЦ „Овча купел 1“ - временна отоплителна централа за производство на топлинна енергия;
- ВОЦ „Овча купел 2“ - временна отоплителна централа за производство на топлинна енергия;
- ВОЦ „Инжстрой“ - централа за производство на топлинна енергия.

Топлофикационната система на гр. София е най-голямата и най-развитата в България с близо 460 000 битови и стопански абонати, над 1 000 км. двупосочна топлофикационна мрежа и общ отопляем обем от 100 347 264 м³. Общата инсталирана мощност на производство на електроенергия възлиза на 236,8 MW_e, а разполагаемата топлинна мощност е 3 623 MW_t.

Дейността на Дружеството се регулира от „Комисията за енергийно и водно регулиране“ (КЕВР) съгласно Закона за енергетиката и подзаконовите нормативни актове, касаещи сектор „топлоенергетика“. Услугата „централизирано топлоснабдяване“ се предоставя на клиентите по регулирани цени, които се утвърждават от КЕВР съгласно разпоредбите на Наредба № 1 от 14 март 2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия и Наредба № 5 от 23 януари 2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия по метода за ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала“.

Дружеството произвежда електрическа енергия в две от централите си – ТЕЦ „София“ и ТЕЦ „София изток“ в комбиниран цикъл на производство с топлинната енергия. Електрическата енергия се реализира на свободния пазар по пазарни борсови цени. За всеки мегаватчас произведената електрическа енергия, за която са постигнати показатели за високоефективно комбинирано производство (ВЕКП) Дружеството получава премия по чл. 33а от Закона за енергетиката от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (Фонд СЕС). Основното гориво за производство е природен газ, който Дружеството закупува по регулирана цена от обществения доставчик „Булгаргаз“ ЕАД или по свободно договорени цени от борсовия пазар.

Стратегически и оперативни цели на Дружеството

Устойчивото управление на градовете все повече зависи от рационалното използване на енергия за отопление и охлаждане в тях. През годините е доказано, че централизираното топлоснабдяване е най-ефективният и екологичен начин за осигуряване на топлинна енергия в гъсто населени урбанизирани територии, каквато е лицензионната територия на „Топлофикация София“ ЕАД. В сравнение с индивидуалните отоплителни системи или други видове отопление, то е най-сигурният, най-екологичният и най-безопасен начин за отопление. Доставяната енергия до жителите на столицата намалява въглеродния отпечатък в страната с над 2.5 пъти в сравнение с индивидуалните методи за отопление, което на практика превръща Дружеството в най-големия екологичен проект на града и основен партньор на Столична община в опазването на околната среда.

В този контекст, ръководството и принципалът на „Топлофикация София“ ЕАД е фокусирано върху основната стратегическа цел на Дружеството, а именно: **постигане на устойчиво развитие на компанията, чрез оползотворяване на потенциала за високоефективно комбинирано производство на територията на гр. София, внедряване на нисковъглеродни технологии за допринасяне за декарбонизацията на енергийния сектор в страната и осигуряване на социално приемлива цена на топлоенергията.**

Постигането на стратегическата цел на Дружеството е свързано с изпълнението на голям брой оперативни цели, основните от които са следните:

- подобряване на ефективността при производството и преноса на топлинна и електрическа енергия и гарантиране покриването на изисквания на ЕС за намаляване на емисиите парникови газове;
- диверсификация на горивната база чрез поетапна, частична замяна на консумирания природен газ с възобновяеми източници на енергия;

- допринасяне за подобряване качеството на градската среда чрез развитие на топлопреносната мрежа и привличане на нови клиенти, използващи индивидуални методи за отопление;
- развитие и модернизация на топлопреносната мрежа с цел свързаност и взаимозаменяемост между отделните топлоцентрали, което да гарантира целогодишна непрекъсваемост и надеждност на услугата.

Настоящото технологично състояние на „Топлофикация София“ ЕАД и постигането на оперативните цели, съответно изпълнението на стратегическата цел на компанията, обуславят необходимостта от реализиране на цялостен план за обновление и модернизация на съоръженията и инсталациите в Дружеството.

През последните две години от страна на принципала на Дружеството – Столична община и оперативното ръководство бяха предприети конкретни стъпки в тази насока.

През май 2021 г. Столичният общински съвет прие предложението на Агенцията за търговия и развитие на САЩ (USTDA) за оказване на безвъзмездна финансова помощ за изготвяне на анализ на финансовите показатели и на възможностите за оздравяване и модернизация на „Топлофикация София“ ЕАД. В тази връзка беше сключено Споразумение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Столична община и Американската агенция за търговия и развитие (USTDA). За изпълнител на анализа беше избрана международна консултантска компания със стогодишна история в изграждането на енергийни и ютилити проекти - Black&Veatch, който беше подкрепен от Green Energy Advisors LLC и Marathon Capital LLC, като на базата на извършено обследване състоянието на „Топлофикация София“, бяха дефинирани мероприятия за обновление и модернизация на топлогенериращите мощности в топлоизточниците, на базата на внедряване на съвременни технологични инсталации за високоефективно комбинирано производство - парогазови инсталации в големите топлоелектрически и отоплителни централи, а също така инсталации с газови бутални двигатели във временните отоплителни централи. Освен инвестиции в производствените мощности Планът предвижда и реконструкция на топлопреносната мрежа, с което да се осигури цялостна свързаност между отделните производствени централи и ще доведе до намаляване на загубите на енергия при преноса, непрекъснатост на топлопоснабдяването при извършване на аварийни и планови ремонти, както и цялостно подобряване на качеството на услугата.

През май 2021 г. Кметът на Столична община г-жа Йорданка Фандъкова, ръководителят на Агенцията за търговия и развитие на САЩ г-жа Ино Ибонг и Н. Пр. посланикът на САЩ г-жа Херо Мустафа подписаха споразумението за безвъзмездно финансиране за плана на Столична община за анализ на възможностите за оздравяване, модернизация и рекапитализация на „Топлофикация София“ ЕАД.

През ноември 2021 г. на свое редовно заседание Столичният общински съвет одобри изготвените Предпроектно проучване за надграждане, капитален ремонт и капитализация на „Топлофикация София“ ЕАД и Програмата за финансиране на плана.

През юли 2022 г. Столичен общински съвет прие Решение № 499, с което възложи на Управителния съвет на Дружеството да предприеме необходимите действия за изготвяне документация за провеждане на процедура за избор на изпълнител и възлагане на смесена обществена поръчка за строителство на енергийни мощности и предоставяне на консултантски и административно-технически услуги от страна на външен инвеститор. Обществената поръчка има за цел намирането на външен международен инвеститор, който да изгради необходимите когенерационни мощности и да ги оперира за период от 35 г., с което се цели да бъде осигурено финансовото и технологично стабилизиране на Дружеството.

Цялостният План за модернизация включва в себе си три основни направления:

- **Изграждане на нови когенерационни инсталации за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергии в две от централите на Дружеството - ТЕЦ „София Изток“ и ОЦ „Люлин“**

Предвидено изграждането на когенерационни инсталации с инсталирана мощност - 2 броя по 240 MWe и 240 MWt и модернизация за съществуващите централи, които да заместят съществуващи амортизирани и нискоефективни съоръжения за обслужване на топлинния товар на топлофикационната система на гр. София. По този начин общата нова мощност за производство на енергия ще е в размер на 480 MWe и 480 MWt нето, като новите инсталации ще използват газови турбини с гориво природен газ и ще предоставят възможност за преход към използването на възобновяемо гориво – „зелен водород“, в размер от 32% до 50% водород от общия обем на използваното гориво.

- **Реконструкция, модернизация на топлопреносната мрежа**

Планът за модернизация предвижда ново технологично решение на хидравликата на топлопреносната мрежа с реализация на затворен пръстен от магистрални тръбопроводи (за разлика от съществуващата радиална разпределена мрежа на отделните райони), позволяващ гарантиране на сигурност и резервиране при топлоснабдяването на присъединените товари. Чрез реконструкция на 17,6 км. топлопреносна мрежа и изграждане на 27 км. нови топлопроводи ще се създаде затворен кръг, който ще свърже и ще има възможност да се захранва от четирите основни топлоизточника (ТЕЦ „София-Изток“, ТЕЦ „Люлин“, ТЕЦ „София“ и ОЦ „Земляне“, а това ще гарантира сигурността при топлоснабдяването на присъединените товари, оптимизиране на топлоподаването и намаляване на времето за идентифициране и отстраняване на аварийни ситуации в мрежата и в абонатните станции.

- **Изграждане на нови котли и модернизация на съществуващите за намаляване емисиите NOx и CO2 в ТЕЦ „София Изток“, ТЕЦ „София“, ОЦ „Земляне“ и ОЦ Люлин**

Другият основен елемент в Плана за модернизация е предвидената замяна на два от съществуващите в ТЕЦ „София Изток“ парогенератори с нови, с мощност 157 MW всеки, както и добавяне на четири нови водогрейни котли с обща мощност от 400 MWt, за да се осигури топлинният товар през зимните месеци, когато консумацията на топлоенергия е значително по-висока. Предвижда се и реконструкция и модернизация на общо пет броя водогрейни котли с мощност по 116 MW чрез въвеждане на системи за селективна некаталитична редукция (SNCR) с цел постигане на допустимите стойности на емисии азотни и въглеродни оксиди, с което ще се гарантира чистотата на въздуха, безопасна среда за живот и икономическото развитие на столичния град.

III. ОТЧЕТ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

В изпълнение на дейностите по опазване на околната среда „Топлофикация София“ ЕАД осъществява управление по опазването на околната среда чрез спазване на условията, посочени в издадените от Министерство на околната среда и водите (МОСВ) Комплексни разрешителни за ТЕЦ „София“; ТЕЦ „София Изток“; ОЦ „Земляне“ и ОЦ „Люлин“, засягащи всички компоненти по опазване на околната среда (въздух, вода и почва).

„Топлофикация София“ ЕАД е дружество, чиято основна дейност оказва пряко и косвено влияние върху околната среда. Във връзка с това Дружеството развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията на българското и европейско законодателство по опазване на околната среда.

В този смисъл Дружеството провежда активна и целенасочена политика по:

- Управление на оценените аспекти, въздействащи върху околната среда;
- Повишаване качеството на живот на населението чрез недопускане на замърсяване на околната среда;
- Възстановяване на нарушените компоненти на околната среда и тяхното по нататъшно подобряване;
- Системен мониторинг и управление на аспектите, които въздействат неблагоприятно върху околната среда;
- Извършване на периодичен екологичен преглед, с анализ на въпросите, свързани с околната среда и въздействието върху нея, при изпълнение на дейностите на Дружеството, определяне, контрол и управление на аспектите въздействащи върху околната среда;
- Постигане на резултатност спрямо околната среда, изразена в измерими резултати от управлението на аспектите на околната среда;
- Анализ на провежданите мерки за опазване на околната среда и оценка за тяхната ефективност / резултатност;
- Периодичен анализ на националните и международни нормативни документи, оценка за отражението им върху извършваната от Дружеството дейност, както и непрекъснат контрол за изпълнението на всички задължения, наложени от този вид документи.

1. Съществена информация, свързана с контрола върху замърсяването на околната среда и мерките за предотвратяването му:

Според критерия „компонент на средата“, който се уврежда, замърсяването е съответно на въздуха (атмосферата), на водата (хидросферата) и на почвата (литосферата).

В осъществяването на основната си и съпътстващите си дейности „Топлофикация София“ ЕАД изпълнява редица мерки, с които покрива аспектите на управление по опазването на околната среда (ООС), както следва:

- Спазване условията в издадените от МОСВ Комплексни разрешителни (КР) за ТЕЦ „София Изток“; ОЦ „Люлин“ ОЦ „Земляне“ и ТЕЦ „София“, засягащи всички компоненти и фактори по ООС (въздух, вода, почва, шум, отпадъци), а така също и съобразяване с националното и европейско законодателство;
 - С цел предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях за живота и здравето на хората и за околната среда, предприятията следва да се класифицират според степента на опасност спрямо нормативната база на съответната държава. Дружеството е класифицирано като предприятие с нисък рисков потенциал – съгласно Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях (обн. ДВ, бр. 5 от 19.01.2016 г., изм. и доп.). Във връзка с това „Топлофикация София“ ЕАД има одобрени четири броя Доклади за политиката за предотвратяване на големи аварии, съответно за ТЕЦ „София Изток“; ОЦ „Люлин“ ОЦ „Земляне“ и ТЕЦ „София“.
За спазването на заложените в докладите мерки, контролните органи извършват ежегодни проверки.
 - На територията на Дружеството се съхраняват химични вещества и смеси съгласно Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси (обн., ДВ, бр. 43 от 7.06.2011 г., изм. и доп.), като се поддържа необходимата инфраструктура и актуални инструкции за експлоатация и съхранение, а така също и информационни листове за безопасност както на площадката за съхранение, така и по цехове.
 - Изпълняване на отделни Програми за управление на дейностите по отпадъците;
 - По отношение опазването на въздуха - системно се упражнява контрол върху качеството на горивния процес, чрез спазване на режимните карти на котлоагрегатите.
- 2. Въздействието върху околната среда от използването на енергия (енергийните характеристики и подобренията в енергийните характеристики):**

В условията на издадените Комплексни разрешителни са заложен годишни норма за ефективност на енергията, които Дружеството спазва.

- 3. Преките и непреките емисии в атмосферата (емисиите на парникови газове в метрични тонове еквивалент на въглероден диоксид (CO₂) и интензитета на емисиите на парникови газове):**

Дружеството упражнява мониторинг на емисиите на вредни вещества изхвърляни с отпадъчните димни газове, посредством въведените автоматични системи за собствени непрекъснати измервания (СНИ), които дават възможност и за оперативна намеса с избор на оптимален режим на работа на котлоагрегатите, като дават в реално време показателите на димните газове;

Контролът и мониторингът на емисиите на парникови газове се осъществява, чрез спазване на изискванията заложен в Разрешителните за парникови газове, издадени на „Топлофикация София“ ЕАД за 9 инсталации, както следва:

- Разрешително №103/2009 г. - за ВОЦ „Хаджи Димитър“;
- Разрешително №104/2009 г. - за ВОЦ „Суха река“;
- Разрешително №105/2009 г. - за ВОЦ „Левски Г“;
- Разрешително №106/2009 г. - за ВОЦ „Овча купел 1“;
- Разрешително №107/2009 г. - за ВОЦ „Овча купел 2“;
- Разрешително №108/2009 г. - за ТЕЦ „София Изток“;
- Разрешително №109/2009 г. - за ТЕЦ „София“;
- Разрешително №110/2009 г. - за ОЦ „Люлин“;
- Разрешително №111/2009 г. – за ОЦ „Земляне“.

В изпълнение на разрешителните целогодишно се следват мониторингови планове за определяне на количествата емисии. Извършват се вътрешни проверки за тяхното спазване и въз основа на тях се изготвят годишни доклади за емисии. Годишните доклади се заверяват за достоверност от сертифициран верификатор и се представят в Изпълнителната агенция по околна среда.

С изброените девет инсталации Дружеството е участник в Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ), и в тази връзка има задължението да закупи и предаде определено количество квоти спрямо генерираните през изминалата година въглеродни емисии. През изминалите години разходите за покупка на квоти за въглеродни емисии нарастват ежегодно като за 2022 г. заемат второ място по относителен дял от общите разходи, след разходите за природен газ. Тъй като генерираните годишни количества квоти са относително постоянни основната причина за увеличението при разходите е трайната тенденция за покачване на борсовите цени.

По отношение на неорганизираните емисии от площадките се водят дневници за наличието им и при необходимост се предприемат коригиращи действия за тяхното отстраняване.

4. Използването и опазването на природните ресурси – вода и почва и свързаното с тях опазване на биологичното разнообразие:

Опазването на водите се гарантира чрез системен контрол на няколко нива, както по отношение на отпадъчните води, така и на подземните води, които обезпечават производствения процес в някои от топлоизточниците на Дружеството.

Отпадъчни води: Собственият мониторинг в големите топлоизточници е ежедневен по отношение на ключови показатели. Два пъти годишно се контролира пълният набор от показатели за качеството на отпадъчните води. Във временните отоплителни централи контрол се извършва два пъти месечно от органа за контрол на „Топлофикация София“ ЕАД. Допълнителен контрол върху качеството на отпадъчните води упражнява „Софийска вода“ АД. На подземните води контрол се упражнява веднъж годишно. На площадките с Комплексни разрешителни, контрол на почвите е извършван веднъж на три години.

5. Въздействията върху природни екосистеми, които водят до поток на ценни за екосистемата материали в бъдеще

Дейността на Дружеството не оказва пряко въздействие върху природните екосистеми.

6. Управление на отпадъците

Отпадъците се управляват съгласно действащото законодателство. Спазват се условията на Комплексните разрешителни за площадките на топлоизточниците. Транспортирането им става посредством регистрационен документ за транспорт издаден от РИОСВ – София.

Води се и постоянен отчет за отпадъците по реда определен с Наредба 9 на Министерство на околната среда и водите (ДВ, бр.95/2004 г.);

Дружеството е сертифицирано по стандарт ISO 14001 и е проведен сертификационен одит от „Бюро Веритас“ за съответствие на осъществяваната дейност.

7. Влиянието на транспорта върху околната среда

Влиянието на транспорта от Дружеството е незначителен.

8. Разработването на екологично чисти продукти, услуги и технологии

Усилията на ръководството са насочени към предлагането на екологично чиста услуга към населението на територията на Столична община.

IV. ОТЧЕТ ЗА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ И ТРУДОВИТЕ ОТНОШЕНИЯ

Дирекция „Управление на човешките ресурси“ в „Топлофикация София“ ЕАД осъществява дейността по наемане, администриране, мотивиране, обучение и развитие на персонала, с оглед постигане на стратегическите цели на Дружеството, при спазване разпоредбите на трудовото законодателство.

Към 31.12.2022 г. общата численост на персонала в „Топлофикация София“ ЕАД възлиза на 2 166 души. От тях в дейността по производство на топлинна и електрическа енергия и пренос на топлоенергия са ангажирани 1 509 души или 69.67%. Общо в административното обслужване на Дружеството са ангажирани 657 души или 30.33%.

1. Численост на служители от различни полове по области на заетост и по професии

Таблица 1

Численост на служителите в "Топлофикация София" през 2022 г. по пол	яну	фев	мар	апр	май	юни	юли	авг	сеп	окт	ное	дек
Мъже	1563	1554	1552	1548	1544	1542	1570	1528	1522	1526	1524	1532
Жени	674	663	663	658	662	667	657	652	646	643	646	634

Таблица 2

НКПД по длъжностно разписание (бр.)	2022 г.	2021 г.
1. Ръководители	148	147
2. Специалисти	261	281
3. Техници и приложни специалисти	550	539
4. Помощен и административен персонал	153	175
5. Персонал зает с услуги	27	50
6. Работници и сродни на тях занаятчии	711	724
7. Машинни оператори и монтажници	258	267
8. Професии неизискващи спец. квалификация	58	60
Общо:	2166	2 243

2. Управление на човешкия капитал

Към 31.12.2022 г. средната брутна работна заплата в Дружеството се увеличава със 7.8 % спрямо 31.12.2021 г. и е 2 096 лв. През 2022 г. броят на персонала се променя като общата численост на реално заетите намалява със 77 души (3.55%) спрямо 2021 г., а щатните бройки намаляват с 12 броя (0.51%).

Таблица 3

ПЕРСОНАЛ (брой)	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
НАЗНАЧЕНИ	137	143
НАПУСНАЛИ	214	164
реален брой персонал	2 166	2 243
щатен брой персонал, ведно с незаетите работни места по щат	2 320	2 332

В Дружеството се провеждат програми за повишаване на професионалната квалификация на заетите, като данните през 2022 г. са както следва:

Таблица 4

Година	Обучения	брой обучения	брой служители	сума	брой безплатни обучения
2022	Планирани	104	1 357	270 285 лв	12
	Проведени	62	715	144 584 лв	8
	проведени / планирани	59,6%	52,7%	53,5%	66,7%
	проведени планирани обучения	56	651	72 126 лв	6
	проведени непланирани обучения	6	64	72 458 лв	2

През последните години ръководството прилага целенасочена политиката по човешките ресурси, която е комбинация от постоянно търсене на възможности за оптимизация на персонала чрез модернизация на бизнес процесите и нарастване на възнаграденията, обвързано с нарастване на минималната работна заплата за страната. Същевременно за привличане на квалифицирани млади специалисти се работи в сътрудничество със средните и висши учебни заведения за осигуряване на квалифицирани кадри в

бъдеще. През изминалата година продължи дуалното обучение на ученици в 12 клас на ПГТЕ „Хенри Форд“.

През 2022 г. в Дружеството са проведени процедури за подбор на кандидати за 76 позиции, които да отговарят в най-голяма степен на изискванията за заемане на различни длъжности, по-голяма част от експлоатацията и по-малка част от администрацията.

V. СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ

„Топлофикация София“ ЕАД има внедрена Интегрирана система за управление (ИСУ) на:

- Качеството, в съответствие с изискванията на стандарт ISO 9001;
- Околната среда, в съответствие с изискванията на стандарт ISO 14001;
- Здравословните и безопасни условия на труд, в съответствие с изискванията на стандарт ISO 45001:2018.

За съответствието с трите стандарта на Дружеството са издадени сертификати от 2021 г. с актуализирано издание от ресертификационния одит, извършен през март 2022 г. от „Бюро Веритас България“ ЕООД с валидност 03 май 2024 г. и успешна ресертификация тогава с нов 3-годишен период на валидност в условията на надзор през 12 месеца.

Сигурността на информацията, в съответствие с изискванията на стандарт ISO/IEC 27001, за което притежава сертификат от „Рина България“ ЕООД с извършена последна ресертификация, считано от 18 юли 2022 г. и валидност 3 години в режим на ежегодни надзори;

В основата на Интегрираната система за управление (ИСУ) на Дружеството е поставен стандарта за управление на качеството. В нея са обединени пет отделни системи, функциониращи синхронизирано в цялостна система и в същото време - в известна независимост, като всяка от тях подлежи на поддържане, контрол и свое развитие. Това се доказва чрез успешно проведените надзорни одити. За всяка от дейностите, обхваната в избраните стандарти:

- **Качеството** - съгласно стандарт ISO 9001
- **Околната среда** - съгласно стандарт ISO 14001
- **Безопасни и здравословни условия на труд** - съгласно стандарт ISO 45001:2018
- **Сигурност на информацията** - съгласно изискванията на стандарт ISO/IEC 27001

Дружеството поддържа квалификацията на своите специалисти – вътрешни одитори на ИСУ за качеството, околната среда, безопасните и здравословни условия на труд, както и по ISO/IEC 27001 за сигурността на информацията, съгласно приетия за годината обучителен план.

Социалната отговорност като част от поддържаната Интегрирана система за управление след изтичане на сертификационния цикъл се продължава като практика в Дружеството без упражняване на контрол от акредитиран за това орган. Дейността, отнасяща се до социалната политика на работодателя спрямо персонала бе продължена през 2022 г. чрез реализирането на всички специфични дейности. Социалната програма по отношение на персонала се планира и реализира от ръководството на Дружеството устойчиво. Финансирането ѝ се осъществява изцяло със средства на работодателя, съобразно годишния бизнес план на Дружеството, като разходването се определя от Кодекса на труда и Закона за корпоративното подоходно облагане; отчетането се извършва в съответствие със Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти.

Ежегодно управителният орган на Дружеството (Управителен съвет) взема решение за свикване на Общо събрание на пълномощниците (ОСП) и приемане на план-сметка за социално-битово и културно обслужване (СБКО), като размерът на средствата се предвижда в бизнес плана на Дружеството за предстоящата година. Формирането на бюджета и финансирането на дейностите от план-сметката се представят от директор, дирекция „Административно-стопанска дейност“ (АСД) за вземане на управленско решение. Събранията се провеждат според договорения в КТД срок – до 15 април, като на тях се приема план-сметката за финансовото осигуряване на дейностите по СБКО за текущата година и отчети за изтеклата.

На 09.11.2022 г. след тригодишно прекъсване поради Covid ограниченията беше проведено ОСП във връзка с чл. 52 и чл. 53 от Колективния трудов договор, на което беше приет отчет за дейността по социално-битово и културно обслужване (СБКО) в Дружеството за 2019 г., 2020 г. и 2021 г., както и беше приета план-сметка за фонд СБКО за 2022 г.

Усложнената обстановка с разпространението на COVID-19 и наличието на решение по т. 2.3. от дневния ред на проведеното последно ОСП, са обстоятелствата, във връзка с които работодателят изпълнява ангажиментите си спрямо персонала, въз основа на това решение и разчетите по т. Социални разходи от приетия едногодишен Бизнес план за 2022 г.

В своята цялост социалната програма на „Топлофикация София“ ЕАД има за цел да бъдат повлияни положително резултатите от дейността на Дружеството чрез мотивация на персонала. Това се постига чрез реализирането на дейности и задачи по управление оптимизацията на възвращаемостта от човешкия ресурс като капитал на Дружеството, един от способите за което е изпълнението на план-сметката за СБКО.

3. Провеждане на консултации и участие на служителите при вземане на решения за условията на заетост и условията на труд

Съгласно действащата нормативна уредба част от дейностите в съществуващата социална програма се отнасят финансово до социално-битовото и културно обслужване, т.е. разходите са от фонд СБКО. Съгласно Кодекса на труда фонд СБКО е предмет на договаряне в най-широка форма - между работодателя и работещите, чрез решенията на ОСРС. Без да е в противоречие с взетите на него решения, фонд СБКО е обект на договаряне и между социалните партньори в Дружеството чрез Колективен трудов договор (КТД) и/или други форми на споразумения в по-широк мащаб със синдикални организации в „Топлофикация София“ ЕАД, извън КТД.

Най-широкото, касаещо всички работещи в предприятието, е партньорството между работодател и работещи чрез ОСРС. Общото събрание на работниците и служителите е форум, на който се взема решение за план-сметката за СБКО като съдържание и проектиране начина на разходването на средствата по дейности в рамките на фонда, утвърден от „Топлофикация София“ ЕАД с бизнес плана на Дружеството.

Друга форма на социално партньорство е колективното трудово договаряне, което се реализира между работодателя и синдикатите – страна по това договаряне без да противоречи на решенията на ОСРС. След проведени преговори с легитимните представители на синдикалните организации в Дружеството, на 07.10.2022 г. е сключен нов КТД за срок от две години. Социално партньорство работодателят осъществява и чрез други форми на споразумения в по-широк мащаб със синдикални организации в „Топлофикация София“ ЕАД, извън КТД.

Протоколите от провежданите срещи по подписване на КТД се водят от дирекция „Управление на човешките ресурси“ (УЧР) и се съхраняват там.

4. Отношенията на предприятието със синдикалните организации

Освен договарянето на условията в КТД, Дружеството и синдикатите към него водят преговори по всички въпроси – предмет на социално партньорство. Протоколите по преговори за подписване на КТД и допълнителни споразумения към тях се изготвят и съхраняват в Дирекция УЧР. В изпълнение на КТД е създадена Комисия по социално сътрудничество със Заповед 3-РД-360/25.08.2020 г. (изменена със заповед № 3-РД-107/09.04.2021 г.), която заседава и взема решения с протоколи, резултатите от които се представят на работодателя за окончателно решаване.

Въпросът за партньорството със синдикалните организации е обвързан тясно с въпросите за колективно трудово договаряне и с тези за социалната политика, както и подобряване условията на труд, поради което данни за това се намират в съответните раздели.

5. Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)

Фирмената политика на „Топлофикация София“ ЕАД за осигуряване на здраве и безопасност при работа е насочена към повишаване качеството на труда и даване на възможност за високоефективен труд на работещите. Управлението на дейността е интегрирано в цялостното управление на Дружеството.

Ръководството на „Топлофикация София“ ЕАД има ангажимент за спазване на всички нормативни изисквания свързани със ЗБУТ и целенасочен стремеж за предотвратяване на наранявания, заболявания и инциденти на територията на Дружеството.

В изпълнение на чл. 24, ал. 1 от Закон за здравословни и безопасни условия на труд за организиране на изпълнението на дейности, свързани със защитата от професионалните рискове и превенция на тези рискове, работодателят в зависимост от обема на дейността, естеството на работата и характера на професионалния риск е определил длъжностни лица с подходящо образование и квалификация – отдел „ВВТН, ТЕ и ЗБР“. Функциите и задачите на длъжностните лица се определят с наредба на министъра на труда и социалната политика - Наредба № 3 от 27.07.1998 г. за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите, свързани със защитата от професионалните рискове и превенция на тези рискове.

При изпълнението на основните функции органът за безопасност и здраве при работа:

- провежда и документира начален инструктаж на всички новоназначени лица в Дружеството, както и на командировани работници и служители; работещи от други предприятия, които ще работят на територията на Дружеството; лица, приети за обучение или за повишаване на квалификацията; лица, с които се провежда производствена практика; и всички други лица, които ще посещават производствени звена на Дружеството. За 2022 г.: на 122 новоназначени служители и работници, като са издадените служебни бележки в съответствие с Приложение № 2 от Наредба № РД-07-2/16.12.2009 г., които се съхраняват в личното досие на работещия; и на 831 души от външни дружества, които са работили на обекти на „Топлофикация София“ ЕАД, контролни органи и посетители;
- провежда и документира: периодичен инструктаж на всяко тримесечие на ръководния персонал в централно управление и топлофикационните райони, чиято дейност е свързана с ремонт, обслужване, експлоатация, контрол на машини и съоръжения или е свързана с висок производствен риск; веднъж годишно на останалия ръководен персонал; извънреден инструктаж на ръководния персонал в централно управление и топлофикационните райони: след всяка трудова злополука по чл. 55, ал. 1 на Кодекса за социално осигуряване и установена професионална болест, както и след пожар, промишлена авария и природно бедствие; при констатирани груби нарушения на правилата, нормите и изискванията по здраве и безопасност при работа; при промяна на технологичния процес, при въвеждане на нови машини и съоръжения, при промяна на работното място или организацията на работа; по предписание на контролен орган. Общо проведен периодичен и извънреден инструктаж на служители от Дружеството от инспекторите ЗБР за 2022 г. – 509 броя;
- осъществява контрол върху провеждането и документирането на видовете инструктажи в структурните единици на Дружеството, съгласно изискванията на нормативните актове и издадените Заповеди;
- провежда обучения и участва в комисии за обучения и проверка на знанията по Наредбите и Правилниците касаещи безопасност и здраве при работа и контрол по спазване на сроковете за провеждане на изпитите. За 2022 г. на лица, които ръководят и управляват трудовите процеси и лицата, които са определени от работодателя да провеждат инструктажите по безопасност и здраве при работа съгласно чл. 6, ал. 1 от Наредба № РД- 07-2/16.12.2009 за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд е проведено периодично обучение – 210 броя;
- извършва проверки по спазване на нормативните актове по ЗБУТ. За констатираните нарушения незабавно е уведомено длъжностното лице за предприемане на мерки и отстраняване на опасностите, издадени са протоколи с предписания и срокове за тяхното изпълнение, одити. За 2022 г. от служителите от отдел ВВТН, ТЕ и ЗБР са документирани 183 броя проверки с констатирани 293 броя нарушения и 302 броя одита. Няма констатирани нарушения, които са създали непосредствена опасност за живота и здравето на работещите. Няма спрени машини и съоръжения. Изготвили две „Съответствия на дейностите в „Топлофикация София“ ЕАД по ЗБР с нормативните изисквания“, съдържащи оценка с основните нормативни актове касаещи дейностите на Дружеството;
- участва в проверки съвместно с контролните органи на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ и контролира изпълнението на дадените в протокола за извършена проверка предписания. За 2022 г. ИА „ГИТ“ са извършили 11 броя проверки с дадени принудителни административни мерки 58 на брой;
- организира и участва в разработването на вътрешни документи, свързани с безопасността и здравето при работа;
- участва в Комитета по условия на труд;
- разработва програми и конкретни мерки за подобряване условията на труд с цел премахване или свеждане до минимум на риска за живота и здравето на работещите;
- консултира длъжностни лица, работници и служители по прилагането на правилата за безопасни и здравословни условия на труд;

- сътрудничество със службата по трудова медицина при установяването и оценката на професионалните рискове. За 2022 г. е извършено: утвърждаване на Оценките на риска за Централно управление, Топлофикационен район „София Изток“; преразглеждане и утвърждаване на Оценката на риска за Топлофикационен район „София“;
- участва в планиране и съдействие при извършване на контролни измервания фактори на работната среда в съответствие с нормативните изисквания. За 2022 г. са направени необходимите измервания фактори на работната среда - „микроклимат“, „шум“, „съпротивление на мълниезащитни заземителни уредби“, „импеданс на контура – фаза защитен проводник“ от акредитирани органи за контрол, по установения ред от Българска служба за акредитация и в съответствие с нормативните изисквания;
- участва в комисии за разследване на причините на възникналите трудови злополуки. Води се регистър. Съхраняване на документацията от разследването и контрол по изпълнение на предвидените в Протокола мероприятия. През 2022 г. има допуснати три броя трудови злополуки.;
- изготвя анализи за състоянието на здравословните и безопасни условия на труда и трудовия травматизъм от 27.01.2022 г. за 2021 г. и от 31.01.2023 г. за 2022 г.;
- изготвяне на списъци с длъжностите, работещите с видеодисплей, за които работодателя осигурява средства за закупуване на средства за корекция на зрението в съответствие с КТД на Дружеството.

При реализирането на политиката по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, работодателят работи в тясно сътрудничество с консултативния орган по здравословни и безопасни условия на труд – Комитета по условия на труд (КУТ). Ролята на Комитета е функция на политиката за насърчаването на здравето и безопасността на работното място под формата на съвместните усилия на работодателя, специализирания орган по здраве и безопасност, службата по трудова медицина, служителите и синдикалните организации за подобряване на здравето и благосъстоянието на работещите.

Комитетът изпълнява функциите си, определени с чл. 29 от ЗЗБУТ, като работи в сътрудничество със специализираните служби. Със заповеди З-РД-364/26.08.2020 г. и З-РД-159/21.06.2021 г. са променени част от състава на представителите от страна на работодателя в КУТ. Протоколите се водят от секретар и документите се съхраняват от Председателят на КУТ.

Съгласно Правилника за организацията и дейността на Комитета по условия на труд в „Топлофикация София“ ЕАД, Комитетът по условия на труд провежда редовни периодични и извънредни заседания. При необходимост заседанията могат да се провеждат и чрез дистанционна форма на комуникация в зависимост от епидемиологичната обстановка. Осъществени са задачи в изпълнение на следните планирани дейности:

- обсъждане цялостната дейност по опазване на здравето и осигуряване на безопасността на работещите, както и предложените мерки за подобряването ѝ;
- обсъждане „Анализ на дейностите по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в Дружеството през 2022 г.“;
- обсъждане резултатите от оценката на професионалния риск и анализите на здравното състояние на работещите, докладите на Службата по трудова медицина (СТМ) за 2021 г. и годишни профилактични прегледи.
- извършване на проверка по спазване на здравословните и безопасни условия на труд в ТР „София Изток“, във връзка с т.13 от плана за работа на КУТ и на основание чл.50, т.4 и т.5 от КТД, подписан на 19.08.2020 г.
- проследяване резултатите за състоянието на трудовия травматизъм и професионалната заболяемост;
- Запознаване с организацията по изпълнението на изискванията на Наредба № 7 от 15.08.2005 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплей и Заповед №З-РД-44/09.02.2017 г., касаещи условия и ред за осигуряване на средства за корекция на зрението. Със Заповед №З-РД-25/24.01.2022 са утвърдени списъци на длъжностите, работещи с видеодисплей в ЦУ и всички ТР в „Топлофикация София“ ЕАД.
- обучение на членовете на КУТ, съгласно ЗЗБУТ, чл.30, ал.1; Наредба 4 на МТСП.
- извършени измервания на факторите на работна среда (ФРС) по работни места, както и запознаването и анализа на резултатите от измерванията.
- разглеждане на сигнали и предложения, адресирани до КУТ като консултативен орган по Здраве и безопасност при работа (ЗБР) и представяне на становища и предложения пред работодателя;

Освен гореописаните документи, Комитетът по условия на труд е изготвил и предложил на работодателя или приел изготвените от специалисти, следните вътрешни документи:

- Взето е решение на заседание и със Заповед 3-РД-341/22.12.2022 г. е създадена работна група за актуализация на списъка на длъжностите, подлежащи на застраховка за риска „Трудова злополука“ за 2023 г. в „Топлофикация София“ ЕАД.
- Запознаване и обсъждане на картите за оценка на риска на работните места в ТР „София“ - новото в изготвянето на оценките е промяна в структурата на документа, имаме две карти, като Карта № 1 е за оценка на работното място и Карта № 2 е за оценка на професионалния риск (съгласно „Наръчника по здраве и безопасност при работа“ в Дружеството, утвърден през м. февруари, 2021 г.).
- Разглеждане и актуализиране на списъци на длъжности с право на специално работно облекло лични предпазни средства, съобразно Наредба №3 за минималните изисквания за безопасност и опазване здравето на работещите при използване на ЛПС и безплатно работно облекло, съгласно Наредба за безплатно работно и униформено облекло.
- Преразглеждане на списъка на длъжностите с право на безплатна храна и добавки към нея, съгласно Наредба 11, както във връзка с промените на имената на отделите и звената, настъпили с промяна в щатното разписание на дирекция ИРД, така и включване на експертите от отдел „Екология“ (работещи в ТР).
- Разглеждане на всички инциденти настъпили в „Топлофикация София“ ЕАД. През 2022 г. в Регистъра на Дружеството са регистрирани три трудови злополуки. Общо седем са всички инциденти, за които е проведено вътрешно разследване.
- Разглеждане на сигнали и предложения, адресирани до КУТ като консултативен орган по ЗБР и представяне на становища и предложения пред работодателя.

Членове на КУТ са вземали участие при всички проведени одити на системата за управление на здравословни и безопасни условия на труд в „Топлофикация София“ ЕАД.

6. Медицинско обслужване – специализирана дейност

Дейността по медицинско обслужване на персонала е част от социалната програма на работодателя. Работодателят в „Топлофикация София“ ЕАД е регистрирал и поддържа собствена СТМ, съгласно Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ) и Наредба № 3 / 2008 г. Регистрирана е и Амбулатория за първична медицинска помощ (ТР „София Изток“ и ТР „София“) с консултативни кабинети в структурните подразделения.

Множеството дейности на СТМ, целящи контрол и превенция здравето на работещите и осигуряването ЗБУТ, са част от критериите, на които „Топлофикация София“ ЕАД отговори успешно с въвеждане и поддържане на Интегрираната система за управление по изискванията на стандарти ISO 9001, ISO 14001 и ISO 45001. С разкриването на консултативните медицински кабинети се осигурява медицинско обслужване на работещите в „Топлофикация София“ ЕАД.

През 2022 г. СТМ е извършвала пълен обем от дейности, предвидени в ЗЗБУТ, Наредба № 3 за службите по трудова медицина, Закона за здравето и други нормативни изисквания, а именно:

- Изготвяне на списък с работни места, подходящи за трудоустрояване на лица с намалена работоспособност, в процент от общия брой на работниците и служителите в зависимост от основната икономическа дейност за 2022 г.;
- Участие в изготвянето и съгласуването на списъците за работа с видеодисплей по топлорайони;
- Изготвяне на цялостен анализ на заболяемостта по въведените болнични листове в счетоводната система и предаването му СРЗИ;
- От 07.02.2022 г. до 11.05.2022 г. се проведеха задължителните годишни профилактичните медицински прегледи /по предварително съгласуван и приет пакет от медицински прегледи и изследвания/ на работещите в „Топлофикация София“ ЕАД, на база сключен договор;
- Зареждане и окомплектоване на обособените аптечки с медикаменти и превързочни материали за оказване на първа долекарска помощ по работни места;
- С отмяната на извънредната епидемична обстановка в страната, бе разпуснат кризисния екип (комисия) за планиране, организиране и контрол на мерките за справяне с COVID-19 на територията на цялото Дружество. Всички поставени цели и задачи бяха своевременно изпълнявани;

- Активно участие в извършването на актуализацията на оценките на риска за здравето и безопасността на работещите в ТР „София изток“, ЦУ и ТР „София“, които бяха разгледани и обсъдени в КУТ, и се представиха на Изпълнителния Директор за утвърждаване;
- Обработване на постъпилите заявления - набор от медицински и финансови документи/ пред комисията за социално подпомагане и стимулиране на работещите в „Топлофикация София“ ЕАД;
- Активно участие при провеждането на одита по прилагането на Интегрираната система за управление по изискванията на ISO 9001, ISO 14001 и ISO 45001;
- Участия в комисии и работни групи в Дружеството: Комисия по трудоустрояване, Комисия по социално подпомагане, КУТ - като представител на работодателя, Комисия по тютюнопушене, Комисия по повод пандемията от COVID-19, Работна група за изготвяне на списък за работно облекло и ЛПС, Работна група за определяне на длъжностите имащи право на допълнителен платен допълнителен отпуск, работна група за определяне на длъжностите, имащи право на безплатна храна и/или добавки към нея, работна група за определяне на длъжностите подлежащи на задължителна застраховка за риска „трудова злополука“, участие е комисии за разследване на трудови злополуки в Дружеството и др.;
- Изготвяне на производствени характеристики за явяване пред ТЕЛК, както и изготвяне на заключения и становища за пригодност след получаване на експертните решения;
- Лечебно-профилактична дейност, която се осъществява в три постоянни кабинета на територията на ЦУ, ТР „София“ и ТР „София Изток“:
 - амбулаторна медицинска помощ (прегледи, консултации, изследвания на кръвна захар, урина, ЕКГ, извършване на обработка на наранявания и ухапвания с превръзки, мускулни и венозни инжекции, включително и при спешни случаи - аварии, травматизъм, отравяния и др.);
 - трудово-лекарска експертиза - издаване на болнични листове за временна неработоспособност;
- Периодичен санитарен оглед и контрол върху състоянието на работната среда и трудовия процес, санитарно-техническото благоустройство и др., основно на територията на топлорайоните, в т.ч. и проверка на окомплектоването и зареждането на аптечките за оказване на долекарска помощ - най-малко веднъж месечно;
- През 2022 г. са извършени различни проверки на СТМ и дейността на Дружеството по ЗБУТ от Главна инспекция по труда към Министерството на труда и социалната политика, както и проверки от Столична регионална здравна инспекция (проверки от СРЗИ, относно въвеждането и спазването на противоепидемичните мерки срещу COVID-19, както и спазването на забраната за тютюнопушене на територията на ЦУ и ТР „Земляне“, без да бъдат съставени предписания или направени забележки във връзка с дейността на службата;
- Съвместна работа с отдел ВВТН, ТЕ и ЗБР, Дирекция УЧР, Орган за контрол, длъжностни лица, както и със Синдикалните организации по теми, касаещи ЗБУТ;
- Инфраструктура и параметри на работната среда - за 2022 г. са направени необходимите измервания фактори на работната среда „осветеност“, „микроклимат“, „шум“ и „съпротивлението на защитни заземителни и мълниезащитни уредби“ от акредитиран орган за контрол, по установения ред от Българска служба за акредитация и в съответствие с нормативните изисквания.

7. Връзки с потребителите – удовлетвореност, достъпност, продукти с въздействие върху здравето и безопасността на потребителите

Ръководството на „Топлофикация София“ ЕАД работи постоянно за подобряване обслужването на клиентите, така че Дружеството да се превърне в търговска компания, която е в постоянен диалог със своите потребители. През 2022 г. Дружеството продължи да предоставя възможността за изпращане на мобилен екип за подписване на споразумение за разсрочено плащане на адрес посочен от клиента.

Доказателство за доверието на потребителите към столичната Топлофикация и одобрението на предлаганите услуги са присъединените през 2022 г. нови 4 213 битови и 103 небитови клиенти.

8. Отговорна търговия

Информираността на потребителите относно точни и ясни ценови условия на предлаганата услуга е приоритет на ръководството.

На електронната страница на Дружеството потребителите и клиентите на „Топлофикация София“ ЕАД могат да намерят актуална информация за своите права, да проверят своята сметка в реално време, както и да се свържат с Дружеството на телефонната линия за обслужване на клиенти - 0700 11111, на цената на един градски разговор.

Съществуващата програма „Лоялен клиент“ предоставя възможност за участие в програмата „Търговска отстъпка“ за клиенти без просрочени задължения като в този случай клиентите получават 3% намаление от дължимата месечна сума. Дружеството е предоставило възможност на своите клиенти да балансират разходите си за топлинна енергия, като заплащат потреблението си на единадесет равни месечни вноски и една изравнителна, като при избор на този вариант абонатите получават 50% отстъпка от една месечна вноска.

На електронната страница на Дружеството се представя актуална информация за текущи ремонти и аварии. Дружеството поддържа и своя Фейсбук страница за връзка с клиентите си.

VI. ОСНОВНИ РИСКОВЕ И ОТЧЕТ ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

В „Топлофикация София“ ЕАД управлението на рисковете, свързани с екологичните и социалните въпроси и въпросите, свързани със служителите, зачитането на правата на човека, борбата с корупцията и подкупите на първо място е обезпечено с организационната структура на дружеството. В дружеството има отдели, служители, дирекции, комитети, комисии и други органи пряко ангажирани с тези дейности. Нещо повече осигурена е организационна независимост на тези структури, имащи отношение към дейностите на предприятието, като голяма част от тях са на пряко подчинение на Изпълнителния директор като:

1. Корпоративен секретар;
2. Длъжностно лице по защита на личните данни (DPO) и по разглеждане на сигнали по ЗЗЛПСПОИН;
3. Длъжностно лице по прилагане на мерки срещу изпирането на пари и финансиране на тероризма;
4. Експерт, програми и проекти;
5. Експерт, мрежова информационна сигурност;
6. Отдел „Вътрешен одит“;
7. Отдел „Орган за контрол“;
8. Отдел „Вътрешноведомствен - технически надзор, техническа експлоатация и здраве и безопасност при работа“;
9. Отдел „Класифицирана информация“;
10. Отдел „Финансово – стопански контрол“;
11. Отдел „Екология“;
12. Отдел „Търговия с електрическа енергия, газ и въглеродни емисии“;
13. Дирекция „Клиентска удовлетвореност и дялово разпределение“;
14. Дирекция „Управление на стратегически проекти“;
15. Дирекция „Сигурност“;
16. Дирекция „Материално – техническо обслужване“.

В „Топлофикация София“ ЕАД действат постоянни комитети и комисии, в които се разглеждат социалните въпроси като Комитет по условия на труда, Комисия за социално сътрудничество, Комисия за социално подпомагане, които свои представители имат и служителите и синдикалните организации. Решенията, касаещи социалните придобивки се взимат на Общо събрание на работниците и служителите. Това е форум, на който се взема решение за план-сметката за СБКО като съдържание и проектиране начина на разходването на средствата по дейности в рамките на фонда, утвърден от „Топлофикация София“ ЕАД с бизнес плана на Дружеството. Друга форма на социално партньорство е колективното трудово договаряне, което се реализира между работодателя и синдикатите, на база на което е сключен и действа КТД. Дейността по медицинско обслужване на персонала също е част от социалната програма на дружеството. Работодателят в „Топлофикация София“ ЕАД е регистрирал и поддържа собствена СТМ, съгласно Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ) и Наредба № 3 / 2008 г., с една амбулатория за първична медицинска помощ (ТР „София Изток“ и ТР „София“) и консултативни кабинети в структурните поделения. Медицинското обслужване на персонала, влизашо в числото на множеството дейности на СТМ, целящи контрол и превенция здравето на работещите и осигуряването ЗБУТ, са част от критериите, на които „Топлофикация София“ ЕАД отговори успешно с въвеждане и поддържане на Интегрираната система за управление по изискванията на стандарти ISO 9001, ISO 14001 и ISO 45001. Ръководството на „Топлофикация София“ ЕАД работи постоянно за подобряване обслужването на клиентите, така че Дружеството да се превърне в търговска компания, която е в постоянен диалог със своите потребители. Информираността на потребителите относно точни и ясни ценови условия на предлаганата услуга е приоритет на ръководството. На електронната страница на Дружеството потребителите и клиентите на „Топлофикация София“ ЕАД могат да намерят актуална информация за своите права, да проверят своята сметка в реално време, както и да се свържат с Дружеството на

телефонната линия за обслужване на клиенти - 0700 11111, на цената на един градски разговор. Съществуващата програма „Лоялен клиент“ предоставя възможност за участие в програмата „Търговска отстъпка“ за клиенти без просрочени задължения като в този случай клиентите получават 3% намаление от дължимата месечна сума. Дружеството е предоставило възможност на своите клиенти да балансират разходите си за топлинна енергия, като заплащат потреблението си на единадесет равни месечни вноски и една изравнителна, като при избор на този вариант абонатите получават 50% отстъпка от една месечна вноска. На електронната страница на Дружеството се представя актуална информация за текущи ремонти и аварии. Дружеството поддържа и своя Фейсбук страница за връзка с клиентите си.

В своята фирмена ценностна система „Топлофикация София“ ЕАД поставя на водещо място защитата на човешките права и недопускането на никакви форми на поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност, нито толерира прояви на дискриминация. В тази връзка в дружеството е разработен и утвърден „Кодекс за етично поведение на работниците и служителите в „Топлофикация София“ ЕАД“ и действа постоянен орган Етична комисия, която разглежда сигнали, свързани с нарушаване на етичните норми.

В така въведената структура на Дружеството, залегнала в утвърдения „Правилник за устройство и дейност на „Топлофикация София“ ЕАД“, Органиграмата, в която ясно са посочени нивата на подчиненост и линиите на докладване, вменените във функционалните и длъжностни характеристики, задължения и ангажименти на различните структури и служители, се постига управлението на рисковете, свързани с конкретните процеси, като всяка от структурите е идентифицирала рисковете, присъщи за дейността ѝ, същите са включени в риск регистъра на дружеството. Идентифицираните рискове се управляват като се въвеждат контролни дейности, а ако и след контролните дейности, рискът все още продължава да бъде висок се планират допълнителни дейности, които целят да намалят вероятността от реализиране на риска и ефекта от него, в случай, че той се реализира. По отношение на рисковете, свързани с екологичните въпроси, такива допълнителни дейности са планирани с внедряване на инсталации с добри екологични показатели, предмет на стратегически инвестиционни проекти за развитие на дружеството, част от Инвестиционната програма на дружеството и от дългосрочния план за развитие на дружеството. Рискове, свързани със служителите през 2022 са идентифицирани от различни структури, част, от които са:

- Риск от недостиг на квалифицирани кадри
- Риск от заболяване на служители
- Риск от разпространение на инфекциозни заболявания, пандемии, COVID-19 и необходимост от поставяне на служители под карантина
- Недостиг на персонал и т.н.

За тези рискове са предприети контролни дейности и рискът е сведен до приемливи нива – среден, нисък, незначителен.

Управлението на риска в „Топлофикация София“ ЕАД включва идентифициране, оценяване и контролиране на потенциални събития или ситуации, които могат да повлияят негативно върху постигане целите на организацията, и е предназначено да даде разумна увереност, че целите ще бъдат постигнати.

За реализиране на дейностите по управление на риска в Дружеството действа утвърдена „Стратегия за управление на риска в „Топлофикация София“ ЕАД (2020-2022)“. Въведен е стандартизиран подход за управление на риска, който позволява навременно предприемане на адекватни действия спрямо идентифицирани рискове, застрашаващи постигането на целите на Дружеството. Утвърдената стратегия в изпълнение на ЗФУКПС се актуализира на всеки три години или при настъпване на съществени промени в рисковата среда. През 2022 г. стратегията не е актуализирана.

Постоянното и непрекъснато наблюдение на процесите по управление на риска в „Топлофикация София“ ЕАД е гарантирано от риск мениджмънта, включващ риск-мениджър и специалист по управление на риска. За подпомагане процеса по управление на риска в „Топлофикация София“ ЕАД в Дружеството действа постоянен орган - експертен съвет за управление на рисковете (ЕСУР). На заседанията за управление на риска се извършва преглед на съществуващите идентифицирани рискове, както и на отпадналите, нововъзникнали и реализирани рискове, на база на който се актуализира риск-регистъра на Дружеството. Експертния съвет за управление на рисковете се ръководи от риск-мениджъра, подпомаган от специалиста по управление на риска. В него се включват ръководителите на всички структурни звена в централно управление и директорите на топлорайоните, или упълномощени от тях служители. През 2022 г., проведените обучения и беседи по дейността по идентифициране и оценяване на рискове се осъществяваха в групи с представители на всяка структурна единица.

Идентифицираните рискове са систематизирани в риск-регистър на Дружеството. В него е включена информация за всички идентифицирани рискове в Дружеството, оценката им, контролните дейности, целящи намаляването на риска, планираните действия като реакция към остатъчния риск, срокът, структурното звено и отговорните лица за въздействие върху остатъчния риск, начинът за текущ мониторинг върху въвеждането и прилагането на контроли. През 2022 г. риск-регистърът на „Топлофикация София“ ЕАД бе прегледан и актуализиран три пъти.

В Дружеството се води и единен документ за анализ на идентифицираните рискове, в който рисковете са обобщени по категории – стратегически, оперативни, технологични, икономически, финансови, правни, екологични, здравни, договорни, репутационни.

През 2022 г. екипът на риск-мениджмънта взе участие в две обучения, организирани от Школата по публични финанси към Министерство на финансите, завършили успешно с издаване на сертификати.

През 2022 г., по повод извършени одити и инспекции, Стратегията за управление на риска и риск-регистъра бяха обект на преглед от Сметната палата и АДФИ. Одитите и финансовата инспекция приключиха без констатации за дейността по управление на риска.

В Дружеството се поддържа и развива Интегрирана система на „Топлофикация София“ ЕАД за управление (ИСУ) на качеството, безопасните и здравословни условия на труд, отговорното отношение на компанията към околната среда и сигурността на информацията, която обвързва Дружеството да демонстрира и да потвърждава ангажираността му по отношение дейностите, съдържащи се в ИСУ, като управлява и минимизира рисковете към околната среда, сигурността на информацията и качеството, за трудовото здраве на своите служители, и тези, към които е насочена дейността ѝ.

VII. ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

В своята фирмена ценностна система „Топлофикация София“ ЕАД поставя на водещо място защитата на човешките права и недопускането на никакви форми на поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност, нито толерира прояви на дискриминация.

Дружеството има разработени Етични правила за поведение на служителите в „Топлофикация София“ АД

- „Топлофикация София“ ЕАД не допуска проявления на никакви форми на дискриминация спрямо свои работници и служители, като изискванията към тях и задълженията им, определени в трудовите договори и длъжностните характеристики се основават единствено на изискванията на трудовото законодателство и колективния трудов договор.
- При наемане на работници и служители, мениджмънтът на „Топлофикация София“ ЕАД се ръководи от принципа за равнопоставено третиране на всички кандидати, независимо от тяхната раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние.
- Всички работници и служители на Дружеството се съобразяват с йерархическата си подчиненост в рамките на установената вътрешна структура, като не допускат злоупотреби със служебното си положение, изразяващи се в оказване на натиск или тормоз под каквато и да е форма спрямо подчинени служители.
- „Топлофикация София“ ЕАД в качеството си на работодател, както и всички служители на Дружеството, които поради естеството на служебните си задължения имат достъп до лични данни, спазват изискванията на Закона за защита на лични данни и не допускат разпространяването им по неправомерен начин.

1. Членство към Глобалния договор на ООН

Дружеството не е член на Глобалния договор на ООН и не оповестява ежегодно Комюнике за напредъка.

2. Случаи на тежки последици върху правата на човека, свързани с решения и действия на предприятието

През 2022 г. не са налице тежки последици върху правата на човека, свързани с решения и действия на предприятието.

3. Ангажираност на предприятието за зачитане на правата на човека

Като предприятие от обществен интерес ръководството на Дружеството осъзнава отговорността пред обществото за зачитане на правата на човека във всички аспекти на своята дейност.

4. Наличие на проверки за спазване на правата на човека

През 2022 г. не са осъществявани проверки за спазване на правата на човека.

5. Договаряне в процеса на доставки по въпроси на правата на човека

В процеса на договаряне на доставки не се обсъждат изрично въпроси на правата на човека, въпреки че Дружеството стриктно следи за репутацията на своите контрагенти.

6. Процеси и мерки за предотвратяване на трафика на хора, на всички форми на експлоатация, принудителен и детски труд

Ръководството на Дружеството осъжда всички форми на експлоатация на хора и принудителен детски труд. В рамките на структурата на „Топлофикация София“ ЕАД не се допуска експлоатация на детски труд. Независимо от възможностите за полагане на труд от непълнолетни лица, предвидени в Кодекса на труда, поради естеството на работа в Дружеството няма назначени непълнолетни работници и/или служители.

VIII. ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С БОРБАТА С КОРУПЦИЯТА И ПОДКУПИТЕ

- Компанията съблюдава правилата за чисто дарителство или спонсорство за всеки отделен случай при условията на пълна прозрачност;
- Доставчиците и бизнес партньори са информирани за търговската политика на компанията.
- Политиката на компанията изключва ангажирането на компанията, с която и да е политическа партия.

1. Критериите при оценки на риска, свързан с корупция

Наличието на процедури за установяване на корупционни практики е ключово изискване за ефективно противодействие на проблема, както и за създаването на предпоставки за добре функциониращо дружество с държавно участие.

2. Процесите за вътрешен контрол и ресурсите, предназначени за предотвратяване на корупцията и подкупите

Всички трансакции на компанията се оценяват предварително и тези на значителна стойност се одобряват от Управителния съвет на компанията.

Разработени са и се съблюдават правила за възлагане на обществени поръчки.

3. Механизми за подаване на сигнали за нарушения, корупция и др.

Не са предвидени специални механизми за подаване на сигнали за нарушения и корупция, но в същото време потребителите и клиентите на Дружеството могат да подадат такива сигнали на горещата телефонна линия 0700 1111.

IX. НЕФИНАНСОВИ КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РЕЗУЛТАТА ОТ ДЕЙНОСТТА, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ

Основната стопанска дейност на „Топлофикация София“ ЕАД е комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия и пренос и разпределение на топлинна енергия на територията на гр. София. В тази връзка като основни нефинансови ключови показатели следва да се дефинират такива, измерващи количеството произведена енергия, както и ефективността при производството и преноса ѝ, като за целите на Нефинансовата декларация са избрани следните показатели:

- *производството на топлинна енергия;*
- *дял на комбинираната топлинна енергия към общо произведената топлинна енергия;*
- *технологични разходи по преноса на топлинна енергия;*
- *производството на електрическа енергия;*
- *специфичен разход на условно гориво за производство на електрическа и топлинна енергия.*

1. Производство на топлинна енергия

Производството на топлинна енергия е променлива величина, която зависят пряко от няколко основни параметъра:

- климатичен фактор, отчетен чрез отоплителни денградуси;
- клиенти – брой, присъединен топлинен товар, поведение (саниране на сградите, индивидуално регулиране);
- собствени нужди на инсталациите за производство;
- цялостно спиране на топлоизточници за профилактика и реконструкции по топлопреносната мрежа;
- технологични разходи при преноса на топлинната енергия.

Таблица 5 - Брутно производство на топлинна енергия по месеци от 2018 г. до 2022 г.

Произведена ТЕ, МВтч	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Общо
2018	761 716	667 139	618 713	259 370	184 477	172 871	162 783	149 418	169 367	203 429	515 163	795 790	4 660 236
2019	849 815	652 644	501 578	381 282	212 153	176 584	167 293	151 105	163 334	189 429	403 827	704 669	4 553 712
2020	782 683	626 031	583 196	408 324	189 604	171 986	158 569	149 879	161 840	235 217	549 848	641 224	4 658 401
2021	753 082	607 570	652 496	486 416	194 861	179 288	162 176	127 936	165 484	394 391	525 872	718 597	4 968 168
2022	786 728	613 628	681 895	381 701	194 965	164 653	153 745	148 496	161 703	193 212	424 747	625 017	4 530 491
Средно за месец	786 805	633 403	607 575	383 419	195 212	173 076	160 913	145 367	164 346	243 136	483 891	697 059	4 674 202

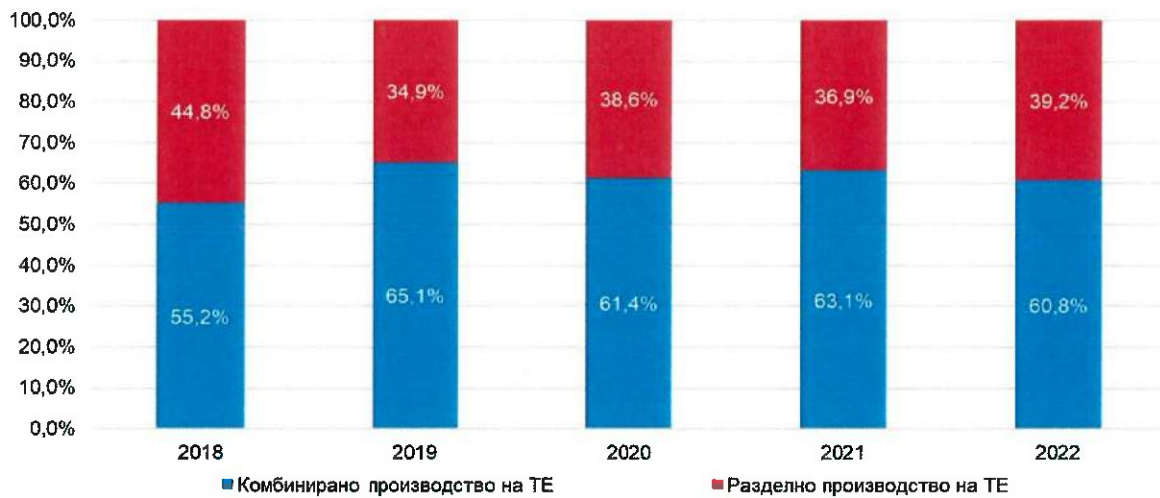
Произведената топлинна енергия за 2022 г. е в размер 4 530 491 МВтч и видно от предоставените данни е най-ниското годишно производство през последните пет години. От гореизброените параметри, най-съществено влияние върху количеството произведена топлинна енергия през 2022 г. оказва климатичният фактор. На *Графика 1* е видно, че през последните три месеца на 2022 г. производството на топлинна енергия е значително по-ниско спрямо средното за разглеждания период, което е резултат от необичайно топлото време в края на годината и късно стартиралите отоплителен сезон. През летните месеци, топлинната енергия за битово горещо водоснабдяване (БГВ) е относително постоянно през разглеждания период.

Графика 1

2. Дял на комбинираната топлинна енергия към общо произведената топлинна енергия

Производството на топлинна енергия в Дружеството се осъществява от отоплителни централи и от топлоелектрически централи чрез високоефективно комбинирано производство (ВЕКП). Поддържането на висок дял на топлоенергията, произведена от ВЕКП е основен приоритет при производството на Дружеството.

Относителен дял на комбинирано и разделно произведената топлинна енергия

Графика 2
На

Графика 2 е представен дялът на комбинирано и разделно произведената топлинна енергия. От представените данни е видно, че след същественото нарастване на дела на комбинираното производство през 2019 г. спрямо 2018 г., процентът на топлинна енергия, произведена по комбиниран способ за периода 2020 г. – 2022 г. остава относително постоянен, като конкретните стойности са резултат от избраните режими на работа и комбинацията от включени в производството мощности. Съществено изменение в този показател би могло да бъде постигнато след реализацията на планираните от Дружеството инвестиционни намерения за цялостна модернизация, което ще увеличи значително дела на комбинираното производство, а това ще доведе и до подобряване на финансовите показатели на Дружеството.

3. Технологични разходи по преноса на топлинна енергия

Технологичните разходи при преноса (транспортни разходи) са друг много важен показател, който е основа за характеризиране на технологичното състояние на мрежата. Размерът на транспортните разходи на топлинна енергия представляват разлика между отпуснатата топлинна енергия от централите и доставената до абонатните станции на клиентите. Чрез ежегодното изпълнение на ремонтните и инвестиционни дейности по топлопреносната мрежа „Топлофикация София“ ЕАД се стреми да намалява размера на технологичните разходи с цел намаляване себестойността на произведената топлинна енергия. В Таблица 6 е представен дялът на технологичните разходи за периода 2018 - 2022 г.

Таблица 6

Отчетен период	Отпусната топлинна енергия към ТПМ МВтч	Технологични разходи по мрежата МВтч	Технологични разходи по мрежата %
2018	4 586 720	881 609	19,22%
2019	4 474 492	933 800	20,87%
2020	4 573 857	880 533	19,25%
2021	4 876 611	933 591	19,14%
2022	4 448 662	867 155	19,49%

4. Производство на електрическа енергия

През 2022 г. ТЕЦ „София“ и ТЕЦ „София Изток“ са произвели общо 972 056 МВтч електрическа енергия (бруто) по комбиниран способ, съвместно с производството на топлинна енергия. В Таблица 7 е представена информация за произведената електрическа енергия за период от 5 години, като

производството през 2022 г. е с близо 1% по-високо спрямо средната стойност за периода от 983 973 МВтч.

Таблица 7

	2018	2019	2020	2021	2022
Произведена електрическа енергия, МВтч	845 898	992 811	959 591	1 149 509	972 056

5. Разход в условно гориво за производство и продажба на електрическа и топлинна енергия

Таблица 8

Година	Специфичен разход на условно гориво за производство на електрическа енергия грама условно гориво/кВтч	Специфичен разход на условно гориво за производство на топлинна енергия килограма условно гориво/МВтч
2018	194,45	129,99
2019	192,06	130,20
2020	193,46	129,90
2021	205,45	131,06
2022	205,05	131,83

Един от технологичните показатели, характеризиращ работата на компанията по отношение на производството на енергия, е специфичният разход на условно гориво за производството на топлинна и електрическа енергия. Стремешът на Дружеството е да произвежда топлинната енергия комбинирано и високоефективно. Определящ фактор за специфичните разходи са технологичните режими и техническото състояние на съоръженията, с които централите са работили през разглеждания период. От данните в Таблица 8 е видно, че през 2022 г. Дружеството е произвеждало топлинна енергия най-ефективно за последните пет години, а постигнатият специфичен разход е най-добър за разглеждания период.

Х. ОПОВЕСТЯВАНЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛЕН 8 НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2020/852 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ОТ 18 ЮНИ 2020 ГОДИНА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА РАМКА ЗА УЛЕСНЯВАНЕ НА УСТОЙЧИВИТЕ ИНВЕСТИЦИИ И ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2019/2088 (РЕГЛАМЕНТ ЗА ТАКСОНОМИЯТА)

Регламентът за таксономията е ключов елемент от предприетите инициативи от страна на Европейската комисия за пренасочване на капиталовите потоци към по-устойчива икономика. Той представлява важна стъпка към постигането на въглеродна неутралност до 2050 г. в съответствие с целите на ЕС в областта на климата, тъй като Таксономията е класификационна система за екологично устойчиви икономически дейности. В съответствие с Регламента за таксономията (Регламент (ЕС) 2020/852) и допълнителните делегирани актове към него, като част от нефинансовата декларация за първи път се включва отчитането на таксономично съобразен оборот, капиталови разходи и оперативни разходи за 2022 г. на „Топлофикация София“ ЕАД. Това оповестяване за допустимост се отнася за екологичните цели относно смекчаване на изменението на климата и адаптиране към изменението на климата, които понастоящем се разглеждат в Европейската таксономия на основание Член 27, параграф 2 буква а) от Регламента за таксономията (Регламент (ЕС) 2020/852).

Действащата приложима нормативна уредба във връзка с прилагане на изискванията, заложи в Регламента за таксономията включва:

- Директива 2013/34/ЕС от 26 юни 2013 на ЕП и на Съвета относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43 на ЕП и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета;
- Регламент за таксономията;
- Делегиран Регламент (ЕС) 2021/2178 от 6 юли 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент (ЕП) и на Съвета чрез определяне на съдържанието и на представяне на информацията, която трябва да бъде оповестявана от предприятията в обхвата на член 19а и

29а от Директива 2013/34/ЕС, по отношение на екологично устойчивите икономически дейности, и чрез определяне на методиката за изпълнение на това оповестяване;

- Делегиран Регламент (ЕС) 2021/2139 на Комисията от 4 юни 2021 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852 на ЕП и на Съвета чрез установяване на техническите критерии за проверка с цел определяне на условията, при които дадена икономическа дейност се идентифицира като допринасяща съществено за смекчаването изменението на климата или за адаптирането към изменението на климата, и с цел определяне дали тази икономическа дейност не нанася значителни вреди във връзка с постигането на някоя от определените екологични цели, съгласно чл. 9 от Регламента за таксономията;
- Делегиран Регламент (ЕС) 2022/1214 на Комисията от 9 март 2022 година за изменение на Делегиран Регламент (ЕС) 2021/2139 по отношение икономическите дейности в някои сектори на енергетиката – природен газ и ядрена енергия и на Делегиран Регламент (ЕС) 2021/2178 във връзка със специфичното публично оповестяване на информация за тези икономически дейности.

Определения

„Допустима за таксономията икономическа дейност“ е икономическа дейност, която е описана в делегираните актове, приети съгласно член 10, параграф 3, член 11, параграф 3, член 12, параграф 2, член 13, параграф 2, член 14, параграф 2 и член 15, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, независимо дали тази икономическа дейност отговаря на някои или на всички технически критерии за проверка, установени в посочените делегирани актове.

Една икономическа дейност е съобразена с таксономията, когато отговаря на техническите критерии за проверка, определени в Делегирания акт за климата, и се извършва в съответствие с минималните гаранции по отношение на правата на човека и потребителите, борбата с корупцията и подкупите, данъчното облагане и лоялната конкуренция. За да отговаря на техническите критерии за проверка, дадена икономическа дейност допринася значително за постигането на една или повече екологични цели, като същевременно не нанася значителна вреда на нито една от другите екологични цели.

„Съобразена с таксономията икономическа дейност“ е икономическа дейност, при която се спазват изискванията, установени в член 3 от Регламент (ЕС) 2020/852.

„Недопустима за таксономията икономическа дейност“ е всяка икономическа дейност, която не е описана в делегираните актове, приети съгласно член 10, параграф 3, член 11, параграф 3, член 12, параграф 2, член 13, параграф 2, член 14, параграф 2 и член 15, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852.

Икономическа дейност, подлежаща на таксономия, означава икономическа дейност, която е описана в делегираните актове, допълващи Регламента за таксономията, независимо дали тази икономическа дейност отговаря на някои или на всички технически критерии за проверка, определени в тези делегирани актове. Към настоящия момент публикуваните и влезли в сила делегирани актове са:

- Делегиран регламент (ЕС) 2021/2139 за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета чрез установяване на техническите критерии за проверка с цел определяне на условията, при които дадена икономическа дейност се квалифицира като допринасяща съществено за смекчаването на изменението на климата или за адаптирането към изменението на климата, и с цел определяне дали тази икономическа дейност не нанася значителни вреди във връзка с постигането на някоя от другите екологични цели (Делегирания акт за климата); и
- Делегиран регламент (ЕС) 2022/1214 за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2139 по отношение на икономическите дейности в някои сектори на енергетиката и на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 по отношение на специфичното публично оповестяване на информация за тези икономически дейности

Оценка на таксономичното съответствие

Съществен принос - За да се определи дали дадена икономическа дейност е съгласувана с таксономията, тя трябва първо да отговаря на първото изискване, описано в Регламента за таксономията. Тя трябва да има съществен принос към една или повече от целите на околната среда.

Критерии за ненасяне на значителни вреди (НЗВ) - За всички икономически дейности, при които сме в състояние да докажем съществен принос за смекчаване на изменението на климата, анализираме

допълнително критериите за НЗВ. Тази оценка обикновено започва със съответните обекти, където извършваме съответната икономическа дейност.

Минимални гаранции - Последната стъпка за привеждане в съответствие с таксономията е спазването на минималните гаранции (МГ). Минималните гаранции включват всички процедури, прилагани с цел да се гарантира, че икономическите дейности се извършват в съответствие с:

- Указанията на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за многонационалните предприятия (Указания на ОИСР за МНК);
- Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека (UNGPs), включително принципите и правата, изложени в осемте основни конвенции, посочени в Декларацията на Международната организация на труда за основните принципи и права в областта на труда; и
- Международната харта за правата на човека.

Класификация на икономическите дейности съгласно Регламента за таксономията

След извършена оценка за идентифициране на допустими за таксономията икономически дейности съобразно техническите критерии за проверка в Регламент (ЕС) 2022/1214 от 09 март 2022 г. за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2039 по отношение на икономическите дейности в някои сектор на енергетиката и на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 по отношение специфично публично оповестяване на информация за тези дейности в съответствие с посочените екологични цели на ЕС, бяха установени основните икономически дейности обхванати от Делегирания акт за климата, респективно допустими за таксономията, както следва:

А. Допустими за таксономията дейности
<p>А.1. Екологично устойчиви дейности (съобразени с таксономията)</p> <p>4.30 от "Високоэффективно комбинирано производство на топлоенергия/студ и електроенергия от изкопаеми газообразни горива"</p> <p>Дружеството експлоатира две централи за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия - ТЕЦ "София" и ТЕЦ "София изток". Произведената в централите електроенергия отговаря на критериите за високоэффективно комбинирано производство. За производството на енергия се използва природен газ.</p> <p>Икономическите дейности от тази категория се отнасят към кодове по NACE D35.11 и D35.30 в съответствие със статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.</p>
<p>4.31. "Производство на топлоенергия/студ от изкопаеми газообразни горива в ефективна централна отоплителна и охладителна система"</p> <p>Дружеството експлоатира осем централи за производство на топлинна енергия, при които се използва природен газ (ОЦ "Земляне" ОЦ "Люлин", ВОЦ "Левски Г", ВОЦ "Хаджи Димитър", ВОЦ "Сува река", ВОЦ "Овча купел 1", ВОЦ "Овча купел 2", ВОЦ "Инжстрой" и една централа за производство на топлинна енергия, при която се използва газьол (ВОЦ "Орландовци")</p> <p>Дейността се класифицира под код по NACE D35.30 в съответствие със статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.</p>
<p>4.15. Разпределение на енергия от районна отоплителна/охладителна система</p> <p>Описание на дейността:</p> <p>Дружеството експлоатира топлофикационната мрежа на гр. София, включително изграждане, обновяване и експлоатация на тръбопроводи и свързаната с тях инфраструктура за разпределение на енергия за отопление и охлаждане, завършващи в подстанцията или топлообменника. Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.30 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006</p>
<p>А.2. Дейности, които са допустими за таксономията, но не са екологично устойчиви (несъобразени с таксономията)</p>
<p>4.12. Съхранение на водород</p> <p>Описание на дейността:</p> <p>Съхранението на водород в предприятието е предназначено за охлаждане на турбогенераторите. За икономическите дейности от тази категория няма определен код по NACE – статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006</p>

А. Допустими за таксономията дейности
6.5. Транспорт с мотоциклети, леки пътнически автомобили и търговски превозни средства Описание на дейността: Между отделните обекти на Дружеството и при извършване на ремонтни дейности по топлопреносната мрежа се използва автомобилен транспорт. Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове N49.32, N49.39 и N77.11
Б. Недопустими за таксономията дейности
Дейности по обслужване на клиенти във връзка с дейностите по т. 4.15, т. 4.30 и т.4.31
Дейности по предоставяне на услугата "дялово разпределение във връзка с дейността по т. 4.15, т. 4.30 и т.4.31
Други дейности, съпътстващи основните дейности

В Дружеството е извършен анализ на Техническите критерии за проверка на включените в Приложение 1 за установяване на техническите критерии за проверка с цел определяне на условията, при които дадена икономическа дейност се квалифицира като допринасяща съществено за смекчаването на изменението на климата и Приложение 2 за установяване на техническите критерии за проверка с цел определяне на условията, при които дадена икономическа дейност се квалифицира като допринасяща съществено за адаптирането към изменението на климата. На база на техническите критерии за проверка дейностите на дружеството по раздел 4.30 и 4.31, попадат в обхвата на дейности с ненанасяне на значителни вреди (НЗВ).

„Топлофикация София“ ЕАД като нефинансово предприятие от обществен интерес оповестява дела на оборота, капиталовите разходи и оперативните разходи за отчетния период 2022 г., които са свързани с икономически дейности, приведени в съответствие с Таксономията, свързани с първите две екологични цели (смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към изменението на климата) в съответствие с член 8 от Регламента за Таксономията.

Ключов показател за оборота – Таблица 9

Стойността на ключовия показател за оборота е 97% и е изчислен като делът на икономическите дейности, съобразени с таксономията (група А1) са отнесени към общия оборот на Дружеството. Числителят на ключовия показател за оборота е определен като оборот, получен от продукти и услуги, свързани с икономически дейности, съответстващи на таксономията. Знаменателят на ключовия показател за оборота се базира на сумата на приходите на Дружеството, така както са оповестени в Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за 2022 г. „Приходи от продажби“ – 1 043 542 хил. лв. и „Други приходи“ – 26 896 хил. лв.

Ключов показател на капиталовите разходи – Таблица 10

Стойността на ключовия показател за капиталовите разходи е 82% и е изчислен като делът на капиталовите разходи за икономически дейности, съобразени с таксономията (група А1) са отнесени към общите капиталови разходи. В числителя са включени само разходите за придобиване на нетекущи активи, които са допустими по таксономията. Знаменателят на ключовия показател за капиталовите разходи се състои от разходи за придобиване на нетекущи активи, така както са оповестени в Годишния финансов отчет за 2022 г. Пояснителни бележки: 6. „Имоти, машини и съоръжения“ и 7. „Нематериални активи“.

Ключов показател на оперативните разходи – Таблица 11

Стойността на ключовия показател за оперативните разходи 99% и е изчислен като делът на оперативните разходи за икономическите дейности, съобразени с таксономията (група А1) са отнесени към общите оперативни разходи. Числителят и знаменателят са определени като сума от оперативните разходи в т. ч.: разходите за горива, въглеродни емисии, материали, външни услуги, персонал, ремонт и всички други разходи, свързани с обезпечаване на непрекъснатото и ефективно изпълнение на дейностите, така, както са представени в пояснителни бележки: 25. Разходи за материали, 26. Разходи за външни услуги, 27. Други разходи, 17. Възнаграждения на персонала.

Оповестяване на преследваните екологични цели

„Топлофикация София“ ЕАД предвижда реализацията на редица инвестиционни проекти с изпълнението на които икономическите дейности да бъдат приведени в съответствие с таксономията и да покрият критериите за Съществен принос за смекчаването на изменението на климата.

Предвиждат се инвестиции в три основни направления:

- Рехабилитация, модернизация и дигитализация на топлопреносната мрежа - оптимизация и сигурност на доставките на топлинна енергия;
- Екологична трансформация - внедряване на възобновяеми източници на енергия;
- Модернизация на производствените мощности – въвеждане на парогазови инсталации с частична замяна на природния газ със „зелен водород“, привеждане на наличното оборудване към екологичните норми.

Планираните проекти има значителен потенциал да допринесат за изпълнението на ангажиментите на България за осигуряване на по-сигурна и устойчива енергия на достъпни цени и прекратяване на зависимостта на страната ни от руските изкопаеми горива в изпълнение на плана REPowerEU и в контекста на Европейския зелен пакт.

Проекти за рехабилитация, модернизация и дигитализация на топлопреносната мрежа - оптимизация и сигурност на доставките на топлинна енергия;

- **Рехабилитация на топлопреносната мрежа**

Дружеството е предприело мерки за увеличение на интензитета на рехабилитация на топлопреносната мрежа, чрез проекти за реконструкцията на магистрални топлопроводи. Реализацията им ще увеличи сигурността на доставките, ще се намалят технологичните загуби по преноса и ще се осигури алтернативност на маршрутите за доставка, съответно ще бъдат засягани значително по-малък брой клиенти при извършването на ремонтни дейности.

Общата прогнозна стойност на капиталовите разходи по проектите за подмяна на магистрални топлопроводи е 322 467 хил. лева., като се очаква да бъдат реализирани през следващите пет години.

- **Модернизация и дигитализация на топлопреносната мрежа**

Надграждане на SCADA системата за мониторинг и управление на абонатните станции

Към настоящия момент „Топлофикация София“ ЕАД разполага с внедрена Система за мониторинг и управление (SCADA) на абонатните станции (АС) в ТР „София“ и ТР „София изток“, като системата е в процес на изграждане в останалите два топлорайона на Дружеството – ТР „Земляне“ и ТР „Люлин“. SCADA системата осигурява широк набор от възможности, в т.ч.: събиране и поддържане на база от данни с техническа информация за абонатните станции (АС); проверка на състоянието и конфигуриране на параметрите на АС, дистанционно активно управление на оборудването в АС, възможност за групиране на АС и едновременното им управление и др.

Надграждането на SCADA системата и разширението на обхвата ѝ до всички абонатни станции е основен етап в дигиталната трансформация на „Топлофикация София“ ЕАД. В дългосрочен план се предвижда SCADA системата да обхване и обедини цялата система по генерация и пренос на топлинна енергия, с което ще се оптимизира цялостният процес по предоставяне на услугата и ще се постигне максимална енергийна ефективност.

Внедряване на софтуерни решения за управление на мрежата

Цялостната дигиталната трансформацията на топлофикационната система на гр. София изисква внедряване на съвременна автоматизирана платформа за термо-хидравлично моделиране, мониторинг и управление на топлопреносната мрежа. „Топлофикация София“ ЕАД разполага с термо-хидравличен модел, който е разработен с компютърна симулационна среда (софтуер) Termis v.7, който е сред водещите в световен мащаб софтуери за моделиране на топлофикационни мрежи. Наличните функционалности не осигурява достатъчно възможности за работа в реално време, обема на данни и скоростта на пресмятане са ограничени, не отговаря на изискванията за надеждност, сигурност.

Реализацията на проекта ще разшири функционалността на средата чрез надграждане на съществуващия лиценз или придобиване на нов такъв, ще бъде осигурена нова централизирана експлоатационна среда и нова локална компютърна техника, които да отговорят на завишените по много показатели изисквания. Новото решение ще има пълна интеграция със SCADA системата на Дружеството за обмен в реално време на данни и стойности на режимни параметри.

Надграждането на SCADA системите в производство и пренос, внедряването на съвременна платформа за термо-хидравлично моделиране и интеграцията помежду им са в основата на изграждането на Smart топлофикационните системи (Smart District Heating Systems), които от своя страна са важен елемент в устойчивото развитие на градската среда и в основата на концепцията за Smart Cities.

- **Дългосрочна стратегия за модернизация на топлопреносната мрежа – създаване на затворен пръстен от магистрални топлопроводи**

В дългосрочен план се предвижда да бъде постигната пълна оптимизацията и сигурност на доставките на топлинна енергия чрез надграждане на топлопреносната мрежа и създаване кръгова структура – градски затворен кръг от магистрални тръбопроводи, който може да се захранва от множество източници. Чрез хидравлично моделиране на системата е разработен план за изграждане на нови мрежови връзки, за което ще е необходимо изграждането на 26,95 км нови трасета и реконструиране на 17,62 км тръбопроводи.

Новото технологично решение на хидравликата на топлопреносната мрежа ще позволи и гарантира сигурност и резервиране при топлоснабдяването на присъединените товари. Освен това ще се подобрят режимите на работа на топлопреносната мрежа, ще се оптимизира топлоподаването и ще се намали времето за идентифициране на аварийни ситуации в топлопреносната мрежа и в абонатните станции. В големите клонове на топлопреносната мрежа, където затварянето на кръг е невъзможно са предвидени върхови котли, които да бъдат разположени в най-отдалечените краища на разклоненията, което позволява обслужването да се извършва от две посоки, така че повредата на тръбопровода да не води до прекъсване на услугата за голям брой клиенти. Планът включва също изграждане на нови помпени станции за допълнително подобряване на хидравличните характеристики на системата, особено в райони с по-висока надморска височина в южната част на града.

- **Екологична трансформация - внедряване на възобновяеми източници на енергия и намаляване на въглеродните емисии**

Централизираното топлоснабдяване на основата на възобновяеми енергийни източници има голям потенциал да допринесе за посрещането на нарастващите енергийни нужди на градовете да подобри енергийната ефективност, да намали емисиите и да подобри качеството на въздуха в големите градове. Използването на слънчева енергия, твърди биогорива и геотермални източници вече е основен източник на централно отопление в скандинавските държави, а европейските политики за околната среда и устойчиво енергийно развитие все повече насърчават използването на възобновяема енергия в топлофикационните системи на страните членки. „Топлофикация София“ ЕАД разработва и предвижда да реализира решения за производство и съхранение на възобновяема енергия чрез които ще повиши енергийната ефективност в производството и преноса, ще намали въглеродния отпечатък от дейността си и същевременно да реализира социален ефект за своите клиенти чрез намаляване на производствените разходи. Предвидените проекти в тази насока са:

- Изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия чрез оползотворяване на горивната компонента от битови обработени и необработени отпадъци, свежа биомаса и производните ѝ продукти;
- Изграждане на термомпомпени инсталации, във ВОЦ на дружеството, оползотворяващи геотермална енергия;
- Производство и съхранение на електрическа и топлинна енергия от възобновяеми източници:
 - Проект 1: Изграждане на паркове с инсталации за производство на възобновяема енергия от фотоволтаици, вятърни генератори и др. на необработваеми и незастроени свободни площи в периферията на града;
 - Проект 2: Изграждане на фотоволтаична система на територията на площадката на ТЕЦ „София изток“;
 - Проект 3: Изграждане на закрит паркинг с фотоволтаични панели в Централно управление на „Топлофикация София“ ЕАД;
 - Проект 4: Изграждане на системи, акумулиращи слънчева радиация за нуждите на ВОЦ „Инжстрой“;
 - Проект 5: Изграждане на соларна система за подпомагане на топлопреносната мрежа на ТР „София Изток“;
 - Проект 6: Изграждане на възобновяеми системи за топла вода с модулна конструкция в ТЕЦ „София“.

- **Модернизация на производствените мощности – въвеждане на парогазови инсталации с частична замяна на природния газ със „зелен водород”, привеждане на наличното оборудване към екологичните норми.**

Третото основно направление за инвестиции включва проекти в следните проекти:

- Модернизация на енергийните котли в ТЕЦ „София“ и ТЕЦ „София изток“, за снижаване на емисиите NOx;
- Рехабилитация и обновяване на съществуващи турбогенератори за комбинирано производство на енергия;
- Изграждане на цялостна SCADA система в топлоизточниците за програмното осигуряване на мониторинг, обработването на данни и взимане на решение за управлението и автоматизация на технологичните процеси;
- Изграждане и въвеждане в експлоатация на нови когенерационни инсталации за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия със заложена възможност за преход към възобновяемо гориво;
- Проект за замяна на тежко котелно гориво (мазут) като резервно гориво, използвано в топлоизточниците на „Топлофикация София” ЕАД;
- Изграждане на нови котли и модернизация на съществуващите за намаляване емисиите NOx и CO2;
- Акумулация на електрическа енергия и участие на пазара на балансираща електрическа енергия;
- Изграждане на електрически бойлери;
- Акумулиращи инсталации на база батерии.

Дата: 17.10.2023 г.

За „Топлофикация София“ ЕАД:

Александър Александров
/Изпълнителен директор/

Ивайло Блитропов
/Председател на Управителния съвет/

Съгласували:

Иванка Попова
Зам. изпълнителен директор „Икономическа дейност“

Пламен Иванов
Директор Дирекция „Икономическа политика“

Димитър Тарлев
Зам. директор дирекция „Икономическа политика“

Изготвил:

Михаил Михайлов
Р-л отдел „Планиране и анализи“

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До едноличния акционер на
Топлофикация София ЕАД
гр. София, ул. Ястребец № 23 Б

Доклад относно одита на финансовия отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Топлофикация София ЕАД („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на възможния ефект от въпросите, описани в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2022 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на квалифицирано мнение

1. Както е оповестено в пояснение 7 „Нематериални активи“, към 31 декември 2022 г. Дружеството отчита нематериални активи с неограничен полезен живот – сервитути, във връзка с изградената топлопреносната мрежа с балансова стойност в размер на 644 907 хил. лв. Стойността им е определена въз основа на оценка от независим лицензиран оценител при прилагане на редица значими преценки и допускания, чийто диапазон на изменение би могъл да окаже значимо влияние върху справедливата им стойност. Дружеството е възприело политика на последващо оценяване на сервитутите по преоценена стойност въпреки липсата на активен пазар, в резултат на което за годината, приключваща на 31 декември 2022 г., е отчело увеличение на стойността им в друг всеобхватен доход в размер на 59 077 хил. лв. Функционираща в Дружеството специализирана работна група, осъществява дейности насочени към пълно техническо и документално обезпечаване на признатите нематериални активи. Ние не бяхме в състояние да съберем достатъчни и уместни одиторски доказателства по отношение на техническите параметри на отчетените активи, на параметрите, допусканията и преценките, позволяващи обоснована верификация на определената стойност, както и на обосноваността на възприетата политика за последващо оценяване и съответно дали са необходими и в какъв размер някакви корекции по отношение на балансовата стойност на нематериалните активи в отчета за финансовото състояние, включително в контекста на определяне на възстановима стойност към 31 декември 2022 г. и респективно в резултатите от дейността в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за 2022 г.
2. Ние не сме присъствали на годишната инвентаризация на материални запаси за годината, завършила на 31 декември 2022 г., тъй като тази дата предхожда датата на нашето назначаване за одитори на Дружеството за 2022 г. Поради това, ние не бяхме в състояние да се убедим в разумна степен на сигурност чрез прилагането на алтернативни одиторски процедури относно наличността на материални запаси с балансова стойност 26 442 хил. лв. към 31 декември 2022 г. и съответно, дали са необходими и в какъв размер корекции по отношение на представеното крайно салдо на материалните запаси в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. и респективно в резултатите от дейността в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за 2022 г.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с „Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС)“, заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие

Обръщаме внимание на пояснение 2 „Основа за изготвяне на финансовия отчет“ във финансовия отчет, в което се посочва, че за годината, приключваща на 31 декември 2022 г., Дружеството отчита загуба в размер на 352 544 хил. лв. Към същата дата натрупаната загуба на Дружеството възлиза на 786 107 хил. лв., а текущите му пасиви превишават текущите активи със 562 276 хил. лв. Дружеството отчита просрочени задължения по заеми към 31 декември 2022 г., както е оповестено в пояснение 18 „Получени заеми“. През 2023 г. са сключени тристранни споразумения, чрез които се гарантира механизъм и се съгласува размер на плащания към Български енергиен холдинг ЕАД, както е оповестено в пояснение 37 „Събития след края на отчетния период“ от финансовия отчет.

Гореописаните събития и обстоятелства сочат, че е налице съществена несигурност, която би могла да породи значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ръководството на Дружеството е предприело мерки за подобряване на финансовото състояние на Дружеството и оптимизиране на ликвидните му позиции в дългосрочен план.

Въпреки усилията на ръководството за идентифициране на очакваните преки и непреки ефекти от гореописаните събития, тяхната специфика затруднява надеждната им оценка и съответно те биха могли да доведат до съществени корекции на балансовите стойности на активите на Дружеството, които във финансовия отчет са определени при извършването на редица преценки и допускания от страна на ръководството, включително и формиране на преоценъчни резерви и отчитане на най-надеждната налична информация към датата на приблизителните оценки. Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Обръщане на внимание

Ние обръщаме внимание на пояснение 12 „Търговски вземания“ към финансовия отчет, в което е оповестено, че при извършена софтуерна миграция на Дружеството, са формирани счетоводни сметки за търговски вземания, без пълна аналитична детайлизация на същите, от което по оценка на ръководството следва потенциално занижаване на търговските вземания и собствения капитал с 2 554 хил. лв. Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. В допълнение към въпросите, описани в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“, ние определихме въпросите, описани по-долу, като ключови одиторски въпроси, които да бъдат комуникирани в нашия доклад.

Определяне на очакваните кредитни загуби на търговски вземания

Пояснения 4.15.4 „Обезценка на финансовите активи“, 4.23. „Несигурност на счетоводните приблизителни оценки“, 4.23.4. „Измерване на очакваните кредитни загуби“, 12 „Търговски вземания“, 35.2 „Анализ на кредитния риск“

Ключов одиторски въпрос
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

Оценката на търговските вземания е сред най-значимите за финансовия отчет на Дружеството, тъй като изисква значителни преценки, ключови предположения и допускания от страна на ръководството на Дружеството при прилагане на възприетите модели за изчисляване на очаквани кредитни загуби.

Използваните модели се базират на вероятността от неизпълнение и очакваната сума на загубата при неизпълнение. Методиките на изчисление и тяхното прилагане зависят от преценки и допускания на ръководството на Дружеството, анализ на база на исторически данни за неизпълнение и отчитане на съответните специфични или допълнителни рискове.

Както е оповестено в пояснение 12 от финансовия отчет, към 31 декември 2022 г. брутната сума на търговските вземания преди обезценка е 330 721 хил. лв., а корективът за загуби от обезценка е 105 666 хил. лв.

Балансовата стойност на търговските вземания на Дружеството към 31 декември 2022 г. е 225 055 хил. лв. и представлява 9.8 % от общите активи към тази дата.

Пояснение 4.15.4 „Обезценка на финансовите активи“ към финансовия отчет представя подробна информация относно преценките и допусканията на ръководството на Дружеството при формирането на очакваните кредитни загуби от обезценка към 31 декември 2022 г. на финансовите активи, последващо отчитани по амортизирана стойност.

Поради значимостта на преценките, както и вземайки предвид несигурностите на бизнес средата, ние определихме оценката на финансовите активи, последващо отчитани по амортизирана стойност към отчетната дата като ключов одиторски въпрос.

По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до:

- анализ на адекватността на политиките и процедурите свързани с класификация, последващо отчитане и мониторинг от гледна точка на съответствието им с МСФО 9 Финансови инструменти;
- преглед и оценка дали са налице фактори, индикиращи значително увеличение на кредитния риск, свързан с финансовите вземания по амортизирана стойност;
- определяне на необходимата обезценка на чрез проверка на конкретните вземания и извършване на тестове на детайлите като част от процедурите по същество относно класификацията и стойността им;
- прилагане на професионална преценка, за извършване на анализ и оценка на ключовите допускания, използвани при прилагането на моделите за очакваните кредитни загуби и калкулиране на обезценки за търговските вземания;
- анализи на детайли от възрастовата структура на търговските вземания;
- анализ на доклад на външен консултант за количественото измерване на ефектите от очакваната кредитна загуба при прилагането на изискванията на МСФО 9 върху финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на Дружеството, съгласно действащите политики и процедури за определяне на очаквана кредитна загуба;
- проверка и анализ на първични документи относно факти и обстоятелства, имащи отношение към събираемостта на вземанията;
- оценка на адекватността на оповестяванията във финансовия отчет, включително оповестяванията на основните предположения, преценки и изложеност на Дружеството на кредитен риск.

Последващо оценяване на имоти, машини и съоръжения по преоценена стойност	
Пояснения 4.11 „Имоти, машини и съоръжения и активи с право на ползване“, 4.23. „Несигурност на счетоводните приблизителни оценки“, 4.23.6 „Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи“, 6 „Имоти, машини и съоръжения“	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Към 31 декември 2022 г. Дружеството отчита имоти, машини и съоръжения, последващо оценявани по преоценена стойност с балансова стойност 1 333 745 хил. лв., които представляват 58 % от общата стойност на активите на Дружеството. Те се оценяват последващо по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка.</p> <p>Справедливата стойност е определена от ръководството на Дружеството с помощта на оценки, извършени от външен сертифициран оценител. Тези оценки се базират на предположения, които са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.</p> <p>Поради значимостта на имотите, машините и съоръженията за финансовото състояние на Дружеството, специфичния характер на част от тях и използването на счетоводни преценки, ние считаме този въпрос за ключов одиторски въпрос.</p>	<p>По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - анализ на възприетата счетоводна политика на Дружеството по отношение на последващото отчитане на имоти, машини и съоръжения и анализ за съответствието ѝ с приложимите МСФО; - проверка на определения полезен живот на нетекущите активи и анализ на уместността при дефинирането му; - получаване на разбиране и оценка на разумността на основните резултати, изчислени от независимите външни оценители, както и на използваните при оценката ключови преценки и допускания, с участието на наши вътрешни експерти - оценители; - проверка на квалификацията и обективността на външните сертифицирани оценители за целите на изготвените от тях оценки на пазарната стойност на активите; - равнение на резултатите от одиторските тестове с резултатите от оценките, изготвени от външните оценители и счетоводните регистри на Дружеството; - оценка на адекватността на оповестяванията във финансовия отчет.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, изготвени от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степеня, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ от настоящия доклад, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно посочените в този раздел въпроси. Съответно ние не сме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа съществено неправилно докладване във връзка с тези въпроси.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с „Международните счетоводни стандарти“ (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета (МСФО, приети от ЕС и българското законодателство), както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, в т.ч. декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, чл. 100н, ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 29 от Закона за публичните предприятия, приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на отчета, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на финансовия отчет“ по-горе;
- (б) докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания;
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Дружеството и средата, в която то функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността, с изключение на възможния ефект описан в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ в „Доклад относно одита на финансовия отчет“;
- (г) в декларацията за корпоративно управление за финансовата година е представена изискваната от съответните нормативни актове информация, в т.ч. информацията по чл. 100н, ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа;
- (д) нефинансовата декларация е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството.

Докладване във връзка с чл. 59 от Закона за независимия финансов одит съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- Грант Торнтон ООД и Ейч Ел Би България ООД, като участници в обединение ДЗЗД Одит Топлофикация, са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет на Топлофикация София ЕАД за годината, завършила на 31 декември 2022 г. от Столичен Общински съвет на заседание, проведено на 25 май 2023 г., за период от две години.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършила на 31 декември 2022 г. на Дружеството представлява втора поредна година на непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие за Грант Торнтон ООД и първа поредна година за Ейч Ел Би България ООД.
- В подкрепа на одиторското становище ние сме предоставили в раздел „Ключови одиторски въпроси“ описание на най-важните оценени рискове, обобщение на отговора на одитора и важни наблюдения във връзка с тези рискове, когато е целесъобразно.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Дружеството.

За Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита

България, София, 1421
бул. Черни връх 26

10 ноември 2023 г.

За Ейч Ел Би България ООД
Одиторско дружество

Стойчо Милев
Управител

Стоян Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита

България, София, 1309
бул. Константин Величков №149-151, ет. 1, офис 2

Отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември	31 декември
		2022	2021
		хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	6	1 333 745	1 185 910
Нематериални активи	7	652 806	594 909
Инвестиционни имоти	8	1 642	1 685
Дългосрочни финансови активи	9	665	665
Нетекущи активи		1 988 858	1 783 169
Текущи активи			
Материални запаси	11	26 442	25 854
Търговски вземания	12	225 055	184 822
Други вземания	13	48 423	72 192
Данъчни вземания	14	887	13 292
Пари и парични еквиваленти	15	5 489	11 964
Текущи активи		306 296	308 124
Общо активи		2 295 154	2 091 293

Съставил:
/Елена Величкова/

Изпълнителен директор:
/Александър Александров/

Председател на Управителния съвет:
/Ивайло Евтропов/

Дата: 17 октомври 2023 г.

С одиторски доклад от 10 ноември 2023 г.

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител и регистриран одитор,
отговорен за одита

Ейч Ел Би България ООД
Одиторско дружество

Стойчо Милев
Управител
Стоян Стоянов
Регистриран одитор,
отговорен за одита

Отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31 декември 2022 хил. лв.	31 декември 2021 хил. лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	16	107 649	107 649
Общи резерви		10 765	10 765
Резерв от преоценка на нефинансови активи		1 208 469	1 021 334
Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи		(5 666)	(3 967)
Натрупана загуба		(786 107)	(434 353)
Общо собствен капитал		535 110	701 428
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Пенсионни задължения към персонала	17.2	8 699	7 736
Дългосрочни заеми	18	723 572	818 698
Получени безвъзмездни средства по програми	21	51 870	46 777
Отсрочени данъчни пасиви	10	107 331	86 956
Нетекущи пасиви		891 472	960 167
Текущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	17.2	12 474	10 095
Краткосрочни заеми	18	173 735	111 860
Търговски задължения	19	567 737	71 758
Други задължения	20	110 019	215 956
Получени безвъзмездни средства по програми	21	3 749	3 671
Задължения за данък върху дохода		-	15 107
Данъчни задължения	22	858	1 251
Текущи пасиви		868 572	429 698
Общо пасиви		1 760 044	1 389 865
Общо собствен капитал и пасиви		2 295 154	2 091 293

Съставил:
/Елена Величкова/

Изпълнителен директор:
/Александър Александров/

Председател на Управителния съвет:
/Ивайло Епитропов/

Дата: 17 октомври 2023 г.

С одиторски доклад от 10 ноември 2023 г.

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител и регистриран одитор,
отговорен за одита

Ейч Ел Би България ООД
Одиторско дружество

Стойчо Милев
Управител

Стоян Стоянов
Регистриран одитор,
отговорен за одита

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2022	2021
		хил. лв.	хил. лв.
Приходи от продажби	23	1 043 542	634 499
Други приходи	24	26 896	25 947
Други приходи от първоначално признаване на нематериални активи	7	-	585 830
Приходи от финансираня	13, 21	176 021	33 782
Нетен ефект от обезценка на финансови активи	9, 12, 13	(15 449)	(11 595)
Разходи за материали	25	(1 133 667)	(507 790)
Разходи за външни услуги	26	(31 898)	(36 713)
Разходи за персонала	17.1	(82 604)	(78 158)
Амортизация и обезценка на нефинансови активи	6, 7, 8	(37 543)	(31 820)
Капитализирани разходи за придобиване на активи		3 053	2 420
Други разходи	27	(263 441)	(258 780)
(Загуба)/ печалба от оперативна дейност		(315 090)	357 622
Финансови разходи	28	(37 683)	(39 054)
(Загуба)/ печалба преди данъци		(352 773)	318 568
Приходи от/ (разходи за) данъци върху дохода	29	229	(14 354)
(Загуба)/ печалба за годината		(352 544)	304 214
Друг всеобхватен доход:			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Преоценка на нефинансови активи		208 718	216 767
Данък върху дохода, отнасящ се до преоценка на нефинансови активи		(20 872)	(21 677)
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи		(1 888)	(1 478)
Данък върху дохода, отнасящ се до преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи		189	148
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		186 147	193 760
(Общо всеобхватна загуба за годината)/ Общо всеобхватен доход за годината		(166 397)	497 974

Съставил:
Елена Величкова/

Изпълнителен директор:
/Александър Александров/

Председател на Управителния съвет:
/Иванло Елитропов/

Дата: 17 октомври 2023 г.

С одиторски доклад от 10 ноември 2023 г.

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител и регистриран одитор,
отговорен за одита

Ейч Ел Би България ООД
Одиторско дружество

Стоичо Милев
Управител

Стоян Стоянов
Регистриран одитор,
отговорен за одита

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в хил. лв.

	Акционерен капитал	Общи резерви	Резерв от преоценка на нефинансови активи	Резерв от преоценка по планове с дефинирани доходи	Натрупа на загуба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2022 г.	107 649	10 765	1 021 334	(3 967)	(434 353)	701 428
Загуба за годината	-	-	-	-	(352 544)	(352 544)
Друг всеобхватен доход	-	-	187 846	(1 699)	-	186 147
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	187 846	(1 699)	(352 544)	(166 397)
Прехвърляне на преоценка в неразпределената печалба и други изменения	-	-	(711)	-	790	79
Салдо към 31 декември 2022 г.	107 649	10 765	1 208 469	(5 666)	(786 107)	535 110

Всички суми са представени в хил. лв.

	Акционерен капитал	Общи резерви	Резерв от преоценка на нефинансови активи	Резерв от преоценка по планове с дефинирани доходи	Натрупа на загуба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2021 г.	107 649	10 765	826 396	(2 637)	(738 946)	203 227
Печалба за годината	-	-	-	-	304 214	304 214
Друг всеобхватен доход	-	-	195 090	(1 330)	-	193 760
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	195 090	(1 330)	304 214	497 974
Прехвърляне на преоценка в неразпределената печалба и други изменения	-	-	(152)	-	379	227
Салдо към 31 декември 2021 г.	107 649	10 765	1 021 334	(3 967)	(434 353)	701 428

Съставил: /Елена Величкова/

Изпълнителен директор: /Александра Александрова/

Дата: 17 октомври 2023 г.

Председател на Управителния съвет: /Иванчо Епитропов/

С одиторски доклад от 10 ноември 2023 г.

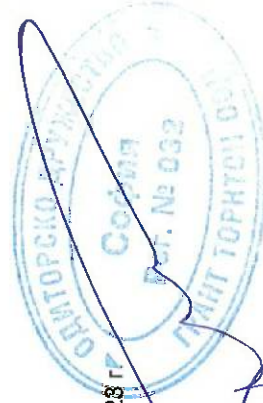
Регистриран одитор, отговорен за аудита

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Ейч Ел Би България ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител и регистриран одитор, отговорен за аудита

Стоян Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за аудита

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2022	2021
		хил. лв.	хил. лв.
Оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		989 756	739 820
Плащания към доставчици		(853 013)	(519 597)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(81 024)	(76 930)
Плащания за данък върху дохода		(15 107)	-
Други парични потоци, нетно		36 094	(32 077)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		76 706	111 216
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(38 843)	(53 566)
Придобиване на нематериални активи		-	(980)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		(38 843)	(54 546)
Финансова дейност			
Плащания по получени заеми		(37 592)	(28 229)
Плащания по лизингови договори		(16)	(18)
Плащания на лихви		(6 723)	(21 491)
Нетен паричен поток от финансова дейност		(44 331)	(49 738)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти		(6 468)	6 932
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		11 964	5 032
Загуба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти, нетно		(7)	-
Пари и парични еквиваленти в края на годината	15	5 489	11 964

Съставил:

Елена Величкова

Изпълнителен директор:

Александър Александров

Председател на Управителния съвет:

Ивайло Емиропов

Дата: 17 октомври 2023 г.

С одиторски доклад от 10 ноември 2023 г.

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител и регистриран одитор,
отговорен за одита

Ейч Ел Би България ООД
Одиторско дружество

Стойчо Милев
Управител

Стоян Стоянов
Регистриран одитор,
отговорен за одита

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на Топлофикация София ЕАД се състои в Производство и пренос на топлинна енергия, производство на електрическа енергия и други дейности, обслужващи основните дейности. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 831609046.

Дружеството е регистрирано като акционерно дружество в Република България. Седалището и адресът на управление на Дружеството е Република България, гр. София, район Красно село, ул. Ястребец № 23 Б.

Дружеството осъществява дейността си чрез Централно управление и четири топлофикационни райони (ТР), които нямат статут на отделни юридически лица: ТР София, ТР София Изток, ТР Земляне и ТР Люлин.

Дружеството притежава следните ключови лицензии, във връзка с осъществяваната от него дейност:

- Производство на топлинна енергия - Лицензия № Л-031-02/15.11.2000 г., изменена с решение № И1-Л-031-02/13.06.2005 г. и № И2-Л-031/29.03.2010 г. и № И8-Л-032/25.09.2020 г. на КЕВР;
- Производство на топлинна и електрическа енергия – Лицензия № Л–032-03/15.11.2000 г., изменена с решение № И3-Л-032/10.10.2011 г.; № И4-Л–032/28.08.2015 г. и № И5-Л–032-05/22.12.2015 г. и № И6-Л-032 от 21.06.2016 г. И7-Л-032/28.02.2019 г., и № И8-Л-032/25.09.2020 г. на КЕВР;
- Пренос на топлинна енергия – Лицензия №Л-033-05/15.11.2000 г., изменена с решение № И1-Л-033-05/23.04.2007 г. и № И2-Л-033/12.12.2011 г. № И8-Л-032/25.09.2020 г. на КЕВР;
- Търговия с електрическа енергия - № Л–648/27.04.2016 г.;
- Търговия с природен газ - № Л-56115 от 28.09.2021 г.;
- Удостоверение за регистрация № Р-34-4/19.05.2022 г. за вписване в публичния регистър на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма за извършване на услугата дялово разпределение с уреди Siemens, Sensus, Apator, Qundis.

Към 31 декември 2022 г., системата на управление на Дружеството е двустепенна, състояща се от:

Управителен съвет в следния състав:

- Александър Славчев Александров – изпълнителен директор;
- Ивайло Ивов Епитропов – председател на Управителния съвет;
- Лъчезар Иванов Чотов – заместник председател на Управителния съвет.

Надзорен съвет в следния състав:

- Сашо Петров Чакалски – председател на Надзорния съвет;
- Милена Стайкова Ценова– заместник председател на Надзорния съвет;
- Валентин Георгиев Терзийски – член на Надзорния съвет.

Към 31 декември 2022 г. Дружеството се представлява от изпълнителния директор – Александър Александров и председателя на Управителния съвет – Ивайло Епитропов, само заедно.

Броят на персонала към 31 декември 2022 г. е 2 166 души.

Едноличен собственик на Дружеството е Столична община.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2021 г.), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Продължаващо въздействие на Covid-19

През последните две години COVID-19 оказва значително въздействие върху световната икономика. Предприятията се сблъскват с пропуснати приходи и нарушени вериги за доставки. Пандемията доведе и до значителна нестабилност на финансовите и стоковите пазари в световен мащаб. В България, извънредната епидемична обстановка е отменена, считано от 1 април 2022 г. като през периода не са идентифицирани ефекти от пандемията върху дейността на Дружеството.

Конфликтът между Русия и Украйна, динамика в цените на енергийните ресурси и инфлационни процеси

Конфликтът между Русия и Украйна оказва значително въздействие върху световната икономика по различни начини, свързани главно с цените на енергийните ресурси. Нарастващите цени и инфлацията в световната икономика вероятно ще имат широкообхватно въздействие върху цялата Група, свързано с бизнес модела, веригата за доставки, правните и договорните въпроси, служителите, потребителите и оборотния капитал.

През 2022 г. Дружеството беше пряко засегнато от наложения от Народното събрание мораториум върху цените на електроенергията, ВиК услугите и топлинната енергия на регулиран пазар. С решение от 16 декември 2021 г. Парламентът запази цените за първото тримесечие на 2022 г. на нивата към тази дата. Наложеният мораториум съществено ограничи приходите на Дружеството, наруши ликвидността му през отоплителния сезон 2021/2022, което доведе до значително нарастване на текущите задължения за природен газ. През 2022 г. се наблюдаваше безпрецедентен ръст на цените на природния газ, като регулираната цена на обществения доставчик - Булгаргаз ЕАД, достигна исторически най-високото си ниво от 353.21 лв./МВтч през месец септември. Същевременно при определянето на цените на топлинната енергия и премията по чл. 33а от ЗЕ от 01.07.2022 г. КЕВР определи прогнозна цена на природния газ за регулаторния период юли 2022 г. – юни 2023 г. в размер на 118.45 лв./МВтч., която беше значително по-ниска от утвърдените впоследствие регулирани цени на природния газ.

На 25 януари 2022 г. Министерски съвет прие Решение №31, с което беше одобрена Програма за компенсиране на битови клиенти на природен газ и топлофикационни дружества, използващи като основно гориво природен газ. В резултат на одобрената програма и последвалото ѝ удължаване, за периода от 1 януари до 31 май 2022 г. Дружеството получи частична държавна компенсация за високите цени на природния газ в размер на 166 809 хил. лв. Сумата беше изплатена директно на Булгаргаз ЕАД и с нея са намалени задължения към обществения доставчик.

През последните години в България, ЕС и останалите развити икономики бе отчетен значителен ръст на инфлацията. Комплекс от фактори, включващи поскъпването на енергоносителите, продължаващата експанзивна политика на водещите централни банки, доведе до значителна по размерите си инфлация. Разгръщането на икономическите последици от войната в Украйна породиха допълнителен силен инфлационен натиск. Средногодишната инфлация за 2022 г. спрямо 2021 г. е 15.3 %. Повишението на цените е широкообхватно и отразява едновременното действие на проинфлационни фактори по линия както на външната, така и на вътрешната макроикономическа среда. При равни други условия всеки от тези фактори оказва натиск - както върху купувачите, така и върху продавачите. Очакваното задържане на нивото на инфлацията би могло да доведе до потенциален спад на потреблението на клиентите и съответно редуциране на бъдещите приходи и парични потоци.

Прилагане на принципа-предположение за действащо предприятие

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие и като са взети предвид възможните ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус Covid-19 и усложнена международна обстановка, свързана с военната инвазия на Руската Федерация в Украйна.

За годината приключваща на 31 декември 2022 г., Дружеството отчита загуба в размер на 352 544 хил. лв. Към същата дата натрупаната загуба на Дружеството възлиза на 786 107 хил. лв., а текущите му пасиви превишават текущите активи със 562 276 хил. лв.

Тези обстоятелства показват наличието на значителна несигурност, която може да породи съществено съмнение относно възможността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на едноличния акционер и други източници на финансиране.

От друга страна Дружеството отчита положителен паричен поток от оперативна дейност възлизащ на 76 706 хил. лв. Собственият капитал превишава вписания с 427 461 хил. лв.

Ръководството е предприело следните по-значими мерки за подобряване на финансовото състояние на Дружеството:

- На 14 септември 2022 г. е подписано тристранно споразумение между Дружеството, Български енергиен холдинг ЕАД и Булгаргаз ЕАД, което предвижда 80% от постъпленията по дължимите ежемесечни премии от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ за регулаторен период 1 юли 2022 г. – 30 юни 2023 г. да бъдат директно превеждани по сметките на газовия доставчик за погасяване на текущите задължения, при предварително осигуряване на определени условия, заложиени в споразумението. Подписаните споразумения оказват положително влияние върху ликвидния риск с оглед на факта, че гарантират предвидими и сигурни постъпления към основните кредитори. За периода на действие на споразумението са погасени общо 417 306 хил. лв., представляващи 80% от получените премии за периода август 2022 г. – юни 2023 г.
- С протоколно решение №Е-РД-26-Б-608 от 24.08.2022 г. Министерът на енергетиката не е възразил относно сключването на тристранно споразумение между Дружеството, Български енергиен холдинг ЕАД и Фонд Сигурност на електроенергийната система, по силата на което 20% от стойността на дължимите от фонда премии на топлофикационното дружество за регулаторен период от 1 юли 2022 г. до 30 юни 2023 г. ще бъдат превеждани към Български енергиен холдинг ЕАД за погасяване на задълженията на Дружеството. Тристранното споразумение между страните е подписано на 29 август 2022 г. За периода на споразумението са погасени общо 104 327 хил. лв., представляващи 20% от получените премии за периода август 2022 г. – юни 2023 г. Подписаните тристранни споразумения оказват положително влияние върху ликвидния риск с оглед на факта, че гарантират предвидими и сигурни постъпления към основните кредитори на Дружеството.
- Ръководството на Дружеството поддържа редовна комуникация и открит диалог с Булгаргаз ЕАД относно възможностите за обслужване на текущите задължения, като ежемесечно се изпраща актуализирана тримесечна прогноза за директните плащания и очакваните погасяванията по действащото тристранно споразумение.
- С протоколно решение №Е-РД-21-41 от 13 септември 2022 г. Министерът на енергетиката е дал своето одобрение за сключване на споразумение между Дружеството и Български енергиен холдинг ЕАД за разсрочване на задълженията на Дружеството, произтичащи от Договори за цесия № 57-2020/23.12.2020 г., № 69-2021/28.10.2021 г. и № 72-2021/18.11.2021 г. възлизащи общо на 333 597 хил. лв. към 31 март 2022 г. Споразумението е сключено на 15 септември 2022 г. като се договаря погасителен план за погасяване на задълженията до 2029 г., с гратисен период за главницата до март 2023 г., като се фиксира и годишна лихва в размер на 3.525 %.
- Дружеството е включило в инвестиционната си програма изпълнение на проекти, които да гарантират повишаване на ефективността при производството и преноса на топлинна енергия и ефективността при комбинираното производство на топлинна и електрическа енергия. Дружеството е предприело мерки за увеличение на интензитета на рехабилитация на топлопреносната мрежа. Основният акцент в топлоизточниците е проектът за „Модернизация на турбогенератор ТГ-3 в ТЕЦ „София-Изток“ с нова противоналегателна турбина“. С включването си в енергийната система на България през 2022 г. новият агрегат допринесе за сигурността на услугата през отоплителния сезон, като въвеждането му в експлоатация повиши значително както ефективността от производството на топлинна и електроенергия, така и качеството на услугите към крайните потребители.

- Дружеството провежда политика на оптимизиране на разходите, материалните запаси и други елементи на оборотния капитал.

През 2023 г. (вж. пояснение 37) Дружеството сключва и нови тристранни споразумения, с Български енергиен холдинг ЕАД, Булгаргаз ЕАД и Фонд Сигурност на електроенергийната система, които също са насочени към подобряване на ликвидните позиции и прилагане на по-ефективни механизми за погасяване на задълженията.

Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на Дружеството и предприетите мерки, както и поради продължаващата финансова подкрепа от собствениците ще успее да продължи своята дейност и да погасява своите задължения, без да се продават активи и без да се предприемат съществени промени в неговата дейност.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2022 г.

Дружеството е приело следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са уместни и в сила за финансовите отчети на Дружеството за годишния период, започващ на 1 януари 2022 г., но нямат значително влияние върху финансовите резултати или позиции на Дружеството:

- Изменения в МСФО 3 Бизнес Комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС
- Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на тези финансови отчети са издадени някои нови стандарти, изменения и разяснения на съществуващите стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2022 г., и не са били приложени по-рано от Дружеството. Не се очаква те да имат съществено влияние върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. По-долу е даден списък с промените в стандартите:

- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения на МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г. Все още не са приети от ЕС
- Изменения в МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2026 г., не са приети от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“.

Дружеството представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет или рекласифицира позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Дружеството е приело да представя два сравнителни периода във всички случаи с цел осигуряване на последователност в представянето за всяка година.

В случаите, в които има корекции по отношение на класифицирането на елементите на финансовите отчети, съответните сравнителни данни също са били рекласифицирани с оглед осигуряването на сравнимост между отчетните периоди като с цел постигане на представяне във финансовия отчет, даващо по-уместна информация за ефекта от операции и други събития или условия върху финансовото състояние на Дружеството, някои от елементите са представени по различен начин в сравнение с финансовия отчет за 2021 г. Промяната се отнася до следните позиции в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, както следва:

- разходи за обезценки на финансови активи, в размер на 18 574 хил. лв., представени на ред „Други разходи“ и възстановени загуби от обезценки в размер на 6 979 хил. лв., представени на ред „Други приходи“, са рекласифицирани на ред „Нетен ефект от обезценка на финансови активи“ в размер на 11 595 хил. лв.
- разходи за обезценки на нефинансови активи, в размер на 394 хил. лв., представени на ред „Други разходи“, са рекласифицирани на ред „Амортизация и обезценка на нефинансови активи“
- Промяната касае единствено начина на представяне на елементи от Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и не се отнася до начина на тяхното оценяване.

4.3. Въпроси, свързани с климата

През тази година Дружеството представя информация по въпроси, свързани с климата, отчитайки това докладване като дългосрочен ангажимент, който да развива и задълбочава в бъдеще.

Законодателството, регулаторните органи, контрагентите на Дружеството и потребителите на нефинансова информация отделят голямо внимание на изменението на климата. Европейският Съюз прие Европейската зелена сделка за преход към по-устойчива икономическа и финансова система, а през следващите години подробните изисквания за отчитане на изменението на климата ще станат приложими като част от европейските стандарти за отчитане на устойчивостта съгласно предстоящата Директива относно отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта.

В допълнение, рисковете, предизвикани от климатичните промени, могат да имат бъдещи неблагоприятни последици за бизнес дейностите на Дружеството. Тези рискове включват рискове, свързани с прехода (напр. регулаторни промени и рискове, свързани с репутацията) и физически рискове.

Дружеството следва политика по опазване на околната среда и предотвратяване и контрол на замърсяването, която се състои в:

- Стремеж към ефективно потребление на ресурси произтичащо от консумацията електрическа и топлинна енергия, вода, горива, материали и др.
- При необходимост, осъществяване на превантивни мероприятия за недопускане на замърсяване на околната среда.
- Полагане на усилия за намаляване до минимум отпадъците.
- Стремеж към дигитализация на документооборота и снижаване количеството използвана на хартия.
- Осигуряване на достатъчно информация и инструктажи на служителите, свързани с опазването на околната среда.
- Полагане на усилия за предотвратяване на аварии, които могат да увредят човешкото здраве и околната среда.
- Стремеж към спазване на всички закони и правила, както и вътрешните разпоредби, приети от Дружеството, насочени към опазване на околната среда.

Като член на Европейския съюз (ЕС) Република България има редица задължения по законодателния пакет "Климат&Енергетика". Системата за търговия с емисии на ЕС е в основата на стратегията на ЕС за намаляване на емисиите на ПГ от промишлеността и енергийния сектор

- Дружеството е участник в Схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на ЕС (ЕСТЕ), въведена с Директива 2003/87/ЕО. Това обстоятелство е свързано с изпълнението на голям брой задължения, които формират цял сектор в политиката по климата и при чието изпълнение страната ни следва да постигне баланс между интересите на индустрията и амбициозните цели на ЕС за прогресивно намаляване на емисиите на парникови газове."
- Съгласно изискванията на чл.14, ал.2, т.д. от Регламент за изпълнение /ЕС/ № 2018/2066 на Комисията от 19 декември 2018г, относно мониторинга и докладването на емисии парникови газове, съгласно Директива 2003/87 ЕО на ЕП и на Съвета и за изменение на Регламент /ЕС/ №601/2012 на Комисията, Дружеството е внесло документи за актуализация на Разрешително за емисии на парникови газове /РЕПГ/ за девет инсталации, по новия образец.
- На основание чл.17, ал.3 от Наредбата за реда и начина за издаване и преразглеждане на разрешителни за емисии на парникови газове от инсталации и за осъществяване на мониторинг от операторите на инсталации и авиационните оператори, участващи в Европейската схема за търговия с емисии, Дружеството получава Решение за актуализация на Разрешителни за емисии на парникови газове /РЕПГ/ издадени на Дружеството, за експлоатация на девет броя инсталации.

Дружеството се стреми и полага усилия, доколкото е възможно, да допринесе за постигането на екологичните цели, предвидени в предвидени в чл. 9 от Регламент/ЕС/2020/852 на ЕП и на Съвета, както и за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптацията към тях. Смекчаването е свързано с ограничаване на скоростта и на мащаба на изменението на климата, а неговата адаптация е свързана с процесът на приспособяване към реални или очаквани ефекти от изменението на климата.

Дружеството е в процес на анализ на ролята на бизнеса и извършваните дейности и степента им на въздействие, възможните рискове и начини за активно участие в решаването на въпроси, свързани с климатичните промени.

Същевременно, следните стъпки са заложили при осъществяване на дейността, с оглед намаление на парниковите емисии от потреблението на енергия:

- Оптимизиране на потреблението на горива за отопление и транспорт.
- Оптимизация на системите за отопление, вентилация, охлаждане, осветление.
- Саниране на сгради при ремонти.
- Настройване на техниката (компютри, климатици) да се изключва автоматично.

- Стимулиране на провеждането на срещи, дискусии и обучения от разстояние, осигуряване на оборудване за телеконференции, за да се избегнат честите работни пътувания и други.

Политиката по изменение на климата има изцяло хоризонтален характер. Специфичният характер на дейностите в изпълнение на тази политика, както и големият брой докладвания към органите на Рамкова конвенция на Обединените нации по изменение на климата (РКОНИК) и Европейската комисия (ЕК) изискват навременен принос от всички органи, които имат компетентности в областта на изменението на климата.

Стратегията на „Топлофикация София“ ЕАД е внедряването на съвременни технологични инсталации за високоефективно комбинирано производство, реконструкция на топлопреносната мрежа и изграждане на нови когенерационни инсталации за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергии в две от централите на Дружеството - ТЕЦ „София Изток“ и ОЦ „Люлин“.

България предприема значителни мерки за реструктуриране на енергийната система на страната – въвеждат се допълнителни към съществуващите мерки за стимулиране на енергията от възобновяеми източници за постигане на обща цел от приблизително 27% в крайното потребление на енергия. Допълнително, след прилагането на мерките и политиките за енергийна ефективност, се очаква намаляване на крайното потребление на енергия във всички сектори, което впоследствие ще доведе до по-нататъшно намаляване на емисиите на ПГ.

Политическата рамка за климата и енергетиката до 2030 г. определя ангажимента на ЕС за постигане на задължителна цел за намаляване на емисиите на ПГ с най-малко 40 % до 2030 г. в сравнение с 1990 г. Всички сектори следва да допринесат за постигането на тези намаления на емисиите. Целта ще бъде постигната колективно от ЕС, като намаленията в СТЕ и секторите извън СТЕ възлизат съответно на 43 % и 30 % до 2030 г. в сравнение с 2005 г. Предположенията биха могли да се променят в бъдеще в отговор на предстоящи екологични разпоредби, поети нови ангажименти и променящо се потребителско търсене. Тези промени, ако не бъдат предвидени, биха могли да окажат влияние върху бъдещите парични потоци, финансовите резултати и финансовото състояние на Дружеството.

При определяне на финансовото състояние на Дружеството към 31.12.2022 г., въпросите, свързани с климата са били разглеждани и взети под внимание при извършване на тестовете за обезценка, оценка на полезния живот и определяне на справедливата стойност на нетекущите активи.

През 2022 г. Дружеството представя информация по въпроси, свързани с климата, отчитайки това докладване като дългосрочен ангажимент, който да развива и задълбочава в бъдеще. Законодателството, регулаторните органи, контрагентите на Дружеството и потребителите на нефинансова информация отделят голямо внимание на изменението на климата. Европейският Съюз прие Европейската зелена сделка за преход към по-устойчива икономическа и финансова система, а през следващите години подробните изисквания за отчитане на изменението на климата ще станат приложими като част от европейските стандарти за отчитане на устойчивостта. Дружеството е в процес на анализ на бизнеса и извършваните дейности и степента им на въздействие, възможните рискове и начини за активно участие във вземането на решения, свързани с климатичните промени. Към 31 декември 2022 г. Дружеството не е идентифицирало значителни рискове, предизвикани от климатичните промени, които биха могли да окажат пряко негативно и съществено влияние върху финансовите му отчети, но в дългосрочен план може да повлияят инвестициите му и възвръщаемостта от тях.

4.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1 EUR = 1.95583 лв.

4.5. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата регулативни изисквания и ги определя като регулирана и нерегулирана дейност.

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява и отчита отделно, тъй като регулираната дейност се наблюдава от регулаторните органи. При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти“ Дружеството прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана във финансовия отчет, с изключение на:

- разходите за пенсионни възнаграждения;
- капитализираните разходи за придобиване на активи;
- амортизации на главна централна административна сграда и счетоводен софтуер.

които не се включват при определянето на оперативната печалба на оперативните сегменти.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповторяеми събития.

Финансовите приходи и разходи не се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Освен това, активите на Дружеството, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти. През представените отчетни периоди това се отнася предимно за главна административна сграда и софтуер.

4.6. Приходи от договори с клиенти

Основните приходи, които Дружеството генерира са свързани с продажбата на топлинна и електрическа енергия и услуги, свързани с тях.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиент
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение
3. Определяне на цената на сделката
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Неустойките за забавени търговски плащания и непогасени такива включват законната лихва, начислена върху забавените плащания за периода от датата на падеж до датата на плащане, а за неплатените вземания – от датата на падеж до датата на финансовия отчет. Неустойките са изчислени на база на законовия лихвен процент за всеки ден просрочие.

4.5.1. Продажба на топлинна енергия и електроенергия

Приходите от топлинна енергия и електроенергия се признават и оценяват по утвърдени и регулирани цени от Комисия за енергийно и водно регулиране.

Продажба на топлоенергия

Доставките на топлоенергия се осъществяват през отоплителния сезон при непрекъснат режим на работа. Тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно, Дружеството прехвърля контрола върху топлоенергията с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето.

Приходите от продажби се признават при всяко прехвърляне на контрол върху топлоенергията, когато тя се доставя на купувача и няма останали неизпълнени задължения, които биха могли да повлияят върху приемането на топлоенергия от страна на купувача. Топлоенергията се счита за доставена на клиента в момента на потреблението.

При продажбите на топлоенергия няма наличие на финансиращ компонент, тъй като плащането по продажбите се извършва в период до 1 година отложено плащане.

При доставянето на топлоенергия се признава вземане, тъй като това е моментът, в който правото на възнаграждение става безусловно и се изисква само изтичането на време преди плащането да бъде дължимо.

Приходите се фактурират месечно съгласно условията на сключения договор.

Продажба на електрическа енергия

Доставките на електроенергия се осъществяват целогодишно при непрекъснат режим на работа. Тъй като клиентът получава и потребява ползите едновременно, Дружеството прехвърля контрола върху електроенергията с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето.

Приходите от продажби се признават при всяко прехвърляне на контрол върху електроенергията, когато тя се доставя на купувача и няма останали неизпълнени задължения, които биха могли да повлияят върху приемането на електроенергия от страна на купувача.

При продажбите на електроенергия няма наличие на финансиращ компонент, тъй като плащането по продажбите се извършва в период до 1 година отложено плащане.

При доставянето на електроенергия се признава вземане, тъй като това е моментът, в който правото на възнаграждение става безусловно и се изисква само изтичането на време преди плащането да бъде дължимо.

4.5.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Дружеството, включват:

- Услугата по дялово разпределение на топлинна енергия;
- Абонаментно обслужване и ремонт на чужди абонатни станции;
- Други услуги

Съгласно чл.139, ал. 2 от Закона за енергетиката, Топлофикация София ЕАД предоставя услугата „Дяловото разпределение на топлинната енергия между клиентите в сгради - етажна собственост“, самостоятелно или чрез възлагане на лице, вписано в публичния регистър по чл. 139а от същия закон.

Дружеството е обвързано с дългосрочни договори за предоставяне на услугите абонаментно обслужване и ремонт на чужди абонатни станции.

Приходите от услуги се признават с течение на времето, ако услугата се изпълнява за продължително период от време и клиента едновременно получава и потребява ползите от услугите, в съответствие със степента на завършеност на договора към датата на финансовия отчет. За приходи от услуги, за които не са изпълнени критериите за признаване в течение на времето приходът се признава към момента на изпълнение на задължението за изпълнение.

Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Дружеството по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

Принципал или агент

Когато трета страна участва в предоставянето на стоки или услуги на клиент, Дружеството определя дали естеството на неговото обещание е задължение за изпълнение, свързано с предоставяне на конкретните стоки или услуги (принципал), или с уреждане третата страна да предостави тези стоки или услуги (агент).

Дружеството е принципал, когато контролира обещаната стока или услуга преди да я прехвърли на клиента. Въпреки това, Дружеството не действа непременно като принципал, ако получава правото на собственост върху даден актив само временно, преди правото на собственост да бъде прехвърлено на клиента.

Дружеството е агент, ако задължение за изпълнение на Дружеството е да уреди предоставянето на стоките или услугите от трета страна. Когато дружеството-агент, удовлетворява задължение за изпълнение, то признава приход в размер на такса или комисиона, на които очаква да има право в замяна на това, че е уредило стоките и услугите да бъдат предоставени от друга страна. Таксата или комисионата на Дружеството може да бъде нетният размер на възнаграждението, който Дружеството запазва след като заплати на другата страна възнаграждението, получено в замяна на стоките или услугите, които трябва да бъдат предоставени от тази страна.

Обичайно Дружеството действа в качеството си на принципал по договорите с клиенти.

4.5.3. Приходи от продажба на стоки

Приход от продажба на стоки се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от продажба на стоки, които не са обвързани с договор за бъдеща сервисна поддръжка, се признават към момента на доставката. Когато стоките изискват приспособяване към нуждите на клиента, модификация или внедряване, Дружеството прилага метод за измерване на напредъка, отчитащ продукцията или метод, отчитащи вложените ресурси.

Когато продажбата на стоки включва поощрения за лоялни клиенти, те се разпределят в рамките на цената на сделката и се признават като пасиви по договор. Полученото възнаграждение се разпределя между отделните задължения за изпълнение, включени в договора за продажба на база на техните единични продажни цени.

4.5.4. Програма лоялни клиенти

За стимулиране на лоялните клиенти, в Дружеството са приети и одобрени от собственика – Столична община, програми насочени в три отделни сегмента, в сила от месец ноември 2013 г.:

- Програма „Лоялен клиент - битови абонати“: в програмата участват лоялни клиенти, които нямат просрочени задължения за топлинна енергия за преходния месец, за 1, 2, 3 и повече години;
- Програма „Търговска отстъпка“: в програмата участват лоялни клиенти, които нямат просрочени месечни задължения за топлинна енергия. Клиентите получават 3% търговска отстъпка за заплатена фактура в 30 дневен срок от датата на издаването;
- Програма „Разсрочена лоялност“: в програмата участват всички клиенти, които са избрали да плащат на равни месечни вноски и нямат просрочени месечни задължения. За нови клиенти програмата включва бонус за плащане на 11 равни вноски като първата се плаща с 50% отстъпка. При плащане до последния ден на месеца, клиентът получава и 3% отстъпка от фактурата за текущия месец. За стари клиенти, при плащане на десет месечни сметки през периода в срок, единнадесетата се плаща с 50% отстъпка. При плащане до последния ден на месеца клиентът получава и 3% отстъпка от фактурата за текущия месец. По този начин коректните клиенти получават 4.5% отстъпка на кумулативна месечна база.

Приход от този вид продажби се признава, когато клиентът изпълни условията на съответната програма за лоялност.

4.5.5. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент, съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“. Приходите от лихви се признават на принципа на текущото начисляване към края на всеки отчетен период. За всички активи, за които Дружеството е извършило преценка, че не очаква събиране на договорните парични потоци, или договорните парични потоци са носители на допълнителен риск, при който очакваните бъдещи парични потоци ще бъдат реализирани в намален размер или в по-късен момент от договорения, признават лихвен доход не по-голям от изчисления върху нетната балансова стойност на актива. При финансови, активи, при които Дружеството не очаква събиране на договорните парични потоци, признатият лихвен доход, върху нетната стойност на актива, е равен на нула.

Приходите от законови лихви по съдебни вземания, се признават при тяхното погасяване.

4.5.6. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятията се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране), когато има значителна сигурност, че Дружеството ще получи финансирането и ще изпълни условията, при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да обезщети Дружеството за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, целящо да компенсират Дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

4.7. Активи и пасиви по договори с клиенти

Дружеството признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Дружеството представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в отчета за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или дружеството има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата.

Дружеството признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Последващо Дружеството определя размера на обезценката за актив по договора в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.8. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Дружеството отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги/стоки/с клиенти: разходи за сключване/ постигане на договора и разходи за изпълнение на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

Разходите за гаранции се признават и се приспадат от свързаните с тях провизии при признаването на съответния приход.

4.9. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

4.10. Нематериални активи

Нематериалните активи включват програмни продукти, лицензи, сервитути, разходи за придобиване на нематериални активи. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. Сервитутите се отчитат първоначално по справедлива стойност въз основа на оценка от лицензиран независим оценител.

Последващото оценяване на програмни продукти и лицензи се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата/отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващото оценяване на сервитутите се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в следствие загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- софтуер 2 години
- други според правно/ договорно ограничение

Сервитутите са заведени като активи с неограничен полезен живот, поради липсата на времеви диапазон, ограничаващ права за преминаване, носители на които са те.

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.11. Имоти, машини и съоръжения и активи с право на ползване

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имотите, машините и съоръженията се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в следствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба. Честотата на преоценките зависи от промените в справедливите стойности на отделните имоти, машини и съоръжения, които се преоценяват. Когато

справедливата стойност на преоценяван актив значително се различава от балансовата му стойност, се изисква допълнителна преоценка. Някои имоти, машини и съоръжения са изложени на значителни и чести промени в справедливата стойност и това налага ежегодна преоценка. Такива чести преоценки не са необходими за имоти, машини и съоръжения, чиито справедливи стойности търпят само незначителни промени. За тях преоценката на всеки три или пет години може да е достатъчна. Дружеството наблюдава пазарната ситуация и отчитайки и резултатите и цялостния контекст на дейността си, определя честотата на преоценките.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на лизингови договори, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Сгради 45 години
- Машини и съоръжения 3 – 35 години
- Транспортни средства 2 – 10 години
- Други 2 – 25 години
- Активи с право на ползване според срока на договора

Разходите за амортизация са включени във отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.12. Лизинг

4.12.1. Дружеството като лизингополучател

За всеки нов сключен договор Дружеството преценява дали той е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Дружеството извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Дружеството има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Дружеството има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Дружеството оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от дружеството като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Дружеството признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по

лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Дружеството амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Дружеството също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Дружеството оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

За да определи диференциалния лихвен процент, Дружеството използва, когато е възможно, приложимият лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Счетоводните политики, по които Групата отчита активите с право на ползване, признати в съответствие с МСФО 16 са оповестени в пояснение 4.11.

Дружеството е избрало да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията по лизингови договори са включени в търговски и други задължения.

4.12.2. Дружеството като лизингодател

Като лизингодател, Дружеството класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Дружеството, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Дружеството реализира приходи от наем по договори за оперативен лизинг на инвестиционните си имоти (вижте пояснение 8). Приходите от наем се признават на линейна база за срока на лизинговия договор.

Активите, отдадени при условията на финансови лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството като вземане, равно на нетната инвестиция в лизинговия договор. Доходът от продажба на активите се включва в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. Признаването на финансовия приход се основава на модел, отразяващ постоянен периодичен процент на възвращаемост върху остатъчната нетна инвестиция.

4.13. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.14. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Дружеството отчита като инвестиционни имоти сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на цената на придобиване.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти се отчитат по тяхната себестойност, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовия отчет на Дружеството, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Дружеството да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Дружеството отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Амортизацията на инвестиционните имоти се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на сградите, който е 45 години.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Други приходи“ и ред „Други разходи“, и се признават, както е описано в пояснение 4.6 и пояснение 4.8.

4.15. Финансови инструменти

4.15.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.15.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред „Нетен ефект от обезценка на финансови активи“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.15.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Процентите на очакваните кредитни загуби се основават на историческата информация за постъпленията по вземанията за дефиниран период преди 31 декември 2022 г. или съответно на 1 януари 2022 г., както и на съответните исторически кредитни загуби, настъпили през този период. Историческите стойности на загубите се коригират, за да отразяват текущата и прогнозната информация за макроикономическите фактори, които влияят върху способността на клиентите да уреждат задълженията си към Дружеството.

Финансови активи по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските и другите вземания.

• Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дружеството отчита финансовите активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако активите отговарят на следните условия:

- Дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи, за да събира договорни парични потоци и да ги продава; и
- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихви върху непогасената сума на главницата.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход включват:

- Капиталови ценни книжа, които не са държани за търгуване и които дружеството неотменимо е избрало при първоначално признаване, да признае в тази категория.

При освобождаването от капиталови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в неразпределената печалба.

4.15.4. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на тази подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби, използвайки матрица на провизиите.

Прилагане на матрица за обезценка за вземанията, свързани с топлинна енергия

Матрицата на обезценка представлява прилагането на съответните проценти на загуби към салдата от търговски вземания и вземания от свързани лица (т.е. възрастов анализ на търговски вземания). Дружеството прилага различни проценти на загуби, калкулирани на база историческа информация, в зависимост от броя на дните, през които вземанията са просрочени.

Определяне на очакваните загуби

Дружеството анализира събираемостта на търговските вземания на база на историческа информация, генерирана за последните до 10 години, предхождащи текущия отчетен период, в зависимост от категорията на вземанията. За целта, тези вземания се групират в отделни категории според периода им на погасяване. Процентът исторически загуби се калкулира като отношение между непогасената част от всички анализирани вземания към определен момент към вземанията, попадащи в съответната категория на погасяване.

Дружеството определя, дали историческите загуби са възникнали при икономически условия, които се е очаквало, че съществуват към датата на баланса. В зависимост от това, Дружеството коригира при необходимост избраните исторически проценти на загуби с наличната към момента информация.

Дружеството изготвя възрастов анализ на несъбраните вземания към датата на изготвяне на финансовия отчет. Търговските вземания се разпределят в същите категории, използвани при метода за определяне на историческите загуби. Очакваните загуби се изчисляват като всяка категория вземания се умножава със съответния за нея процент, изчислен по метода за определяне на историческите загуби.

Среден брой дни забава по групи се определя на база историческа информация за периода на покриване на вземанията от страна на клиентите. Предвид спецификата на дейността на Дружеството и тригодишния давностен период на търговски вземания, свързани с топлинна енергия, за които не са предприети действия за събиране по съдебен ред е извършен анализ на събираемостта на вземанията, възникнали предходните три години преди 2022 г. За целта на анализа на събираемостта вземанията, свързани с топлинна енергия са разделени на две основни групи – вземания от битови клиенти и вземания от небитови клиенти и на база детайлна информация за възникване и погасяване на съответните вземания е извършено групиране в рамките на всяка група в отделни категории според периода им на погасяване.

За обезценка на търговските вземания, свързани с топлинна енергия са разработени матрици за обезценка съответно за вземанията от битови и небитови абонати на база на историческа информация за събираемостта и очакванията за тенденцията за изменението. Вземанията във всяка група са разпределени в интервали на просрочие като към различните интервали се прилагат проценти за обезценка за битови и стопански потребители.

За съдебните вземания очакваната кредитна загуба е определена като към размера на съдебните вземания е приложен усреднен коефициент на несъбираемост на сегментирани съдебните вземания изчислен на база на усреднен коефициент на събираемост изчислен като отношение на събраните през всеки период суми спрямо салдо от предходния период. Предвид че този тип вземания се характеризират с пълно неизпълнение – т.е. нежелание или невъзможност на клиента да уреди своето задължение. Поради тази причина, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са несигурни, а вероятността от неизпълнение вече е настъпила спрямо първоначалния актив. За индивидуално значими съдебни вземания Дружеството е прилага индивидуален подход за определяне на обезценка на база на актуална информация за развитието на делата, исторически опит и очаквания за размера и времето на получаване на парични потоци по вземането.

За целите на определяне на очакваните кредитни загуби и поради големия обем и разнообразие на клиентите, които Дружеството обслужва, за съществени индивидуално значими клиенти се извършва моделиране на ниво индустрия на клиента.

Към вземанията, свързани с продажба на електроенергия се прилага индивидуален подход за определяне на очаквани кредитни загуби.

По отношение на парите и паричните еквиваленти се прилага стандартизирания подход, като за определяне на параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които дружествата са вложили паричните си средства.

Значително увеличение на кредитния риск

Очакваните кредитни загуби се измерват като коректив, равен на 12-месечни очаквани кредитни загуби за активи във фаза 1, или очаквани кредитни загуби за целия срок на актива от фаза 2 или фаза 3. Активът преминава към фаза 2, когато кредитният му риск се е увеличил значително от първоначалното признаване. МСФО 9 не дефинира какво представлява значително увеличение на кредитния риск. При оценката дали кредитният риск на даден актив се е увеличил значително, Дружеството взема предвид качествената и количествената разумна и подкрепяща бъдеща информация.

4.15.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват предимно получени заеми, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.16. Материални запаси

Материалните запаси включват гориво, смазочни материали, основни и други материали. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им

и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за природен газ, като използва метода на конкретната идентификация на стойността на материалните запаси.

Дружеството определя разходите за останалите материални запаси, като използва метода средно претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.17. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.22.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.18. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят предимно от наличните пари в брой и парични средства по банкови сметки.

4.19. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Резервите включват:

- законови и общи резерви;
- преоценъчен резерв на нефинансови активи – включва печалби или загуби от преоценки на нефинансови активи;
- резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи – включва актюерски печалби или загуби от промени в демографските или финансови предположения и възвръщаемостта на активите по плана;

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции с едноличния акционер на Дружеството се представят отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.20. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на персонала

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Дружеството дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по план с дефинирани доходи.

Планове, които не отговарят на дефиницията за планове с дефинирани вноски, се определят като планове с дефинирани доходи. Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителят ще получи след пенсиониране, във връзка с времетраенето на услугата и последното възнаграждение.

Задължението, признато в отчета за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очакван ръст на заплатите и смъртност. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни или държавни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, максимално възможно близък до този на съответните пенсионни задължения. Удачно е също така като процент на дисконтиране да се използва и бъдещата норма на възвръщаемост на активите на предприятието.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход и не се рекласифицират последващо в печалбата или загубата.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.21. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.22. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.23.

4.22.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.23. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2021 г.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.23.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.13). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

Дружеството е отчело загуби от обезценка на нетекущи активи в размер на 1 561 хил. лв. през 2022 г. (2021 г.: 343 хил. лв.).

4.23.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2022 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 6, 7 и 8. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.23.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Дружеството е изложена на промени, които могат да доведат до резки изменения в цените. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси 26 442 хил. лв. (2021 г.: 25 854 хил. лв.) се влияе предимно от цените на пазарите на енергийни ресурси и горива.

4.23.4. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Дружеството. Преценката и калкулацията на очакваните загуби от обезценка се базира на разработен модел за калкулирането им на индивидуална база за всеки контрагент, като се Дружеството разглежда широк спектър от информация при оценката на кредитния риск, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

4.23.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 9 829 хил. лв. (2021 г.: 8 287 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Дружеството бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид

доходността на висококачествени корпоративни или държавни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, максимално възможно близък до този на съответните пенсионни задължения. Удачно е също така като процент на дисконтиране да се използва и бъдещата норма на възвращаемост на активите на предприятието. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

4.23.6. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Ръководството използва доклади на независими лицензирани оценители за определяне на справедливата стойност на позиции от имоти, машини и съоръжения. Те са базирани в максимална степен на пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на актив, които са коригирани относно специфичните особености на активите на Дружеството. При прилагане на техники за оценяване Дружеството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването. Оценките могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.23.7. Провизии

Дружеството е ответник по съдебни дела, чийто изход е по-вероятно да не доведе до бъдещи изходящи парични потоци. Провизии във финансовия отчет не са признати. Съдебните спорове нямат да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Дружеството в горепосочените спорове.

4.23.8. Приходи, свързани с безвъзмездни средства за нефинансови активи

Към 31 декември 2022 г. размерът на отсрочените приходи във връзка с безвъзмездни средства за придобиване на нефинансови активи е 55 619 хил. лв. (2021 г.: 50 448 хил. лв.) и се признават когато съществува разумна сигурност, че дарението ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени.

Безвъзмездните средства (дарения), предоставени по програми, свързани с нетекущи активи се представят в отчета за финансовото състояние, като безвъзмездни средства, свързани с финансиране за нетекущи активи и се признават в отчета за всеобхватния доход като текущ приход систематично за срока на полезния живот на актива, за който са предоставени.

4.23.9. Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ)

Поради липса на счетоводен стандарт или разяснение в рамките на МСФО, който специфично да разглежда счетоводното отчитане на трансакции, свързани с емисия на парникови газове, ръководството на Дружеството е възприело политика, която счита за най-подходяща и надеждна за потребителите на финансовите отчети.

Съгласно одобрен от ЕК списък с безплатно разпределени квоти на инсталациите в ЕСТЕ на парникови газове съгласно чл. 10а на Директива 2003/87/ЕО за периода от 2014 г. до 2021 г. на Дружеството са разпределени квоти, като за 2022 г. са предоставени 203 194 безплатни квоти (2021 г.: 206 856).

Предоставените емисии за квоти не се отчитат като актив. За изразходваните емисии се изготвят годишни доклади за всяка една от регистрираните инсталации, като се описват техническите характеристики на инсталациите, разходваното количество гориво по вид, произведената енергия по вид. От посочените технически данни и съобразно определения емисионен фактор от последната публикувана Национална инвентаризация на газовете се изчислява количеството на отделените емисии при работа на съответната инсталация. Годишните доклади на инсталациите се заверяват от регистриран верификатор и в срок до 31 март на текущата година се представят в Изпълнителната агенция по околна среда.

Безвъзмездно получените от държавата квоти за емисии на парникови газове се признават в отчета за финансовото състояние по стойност на придобиване равна на нула. При продажба, в случай че има такива, се отчита брутната стойност на продажбата на емисии и се представят като „Други приходи“.

5. Отчитане по сегменти

Дружеството отчита доброволно сегменти, базирани на изисквания на Комисията за енергийно и водно регулиране. Регулаторният орган е определил следните оперативни сегменти:

- Регулирана дейност – производство на електрическа енергия и производство, пренос и разпределение на топлинна енергия;
- Нерегулирана дейност – услуга дялово разпределение на топлинна енергия и други.

Тези оперативни сегменти се наблюдават от регулаторния орган и ръководството на Дружеството, и се вземат стратегически решения на базата на коригираните оперативни резултати на сегментите.

В сегмент „Други“ са включени позиции приходи и разходи, които не се признават за целите на ценообразуването (с изключение на амортизацията, изчислявана по специална методология за целите на ценообразуването) на чиято дейност и основен източник на приходи са лихви по просрочени вземания, възнаграждения на собствени адвокати, наеми на активи, администрация, обезценки и други.

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

	Регулирана дейност		Нерегулирана дейност		Общо
	Топлинна енергия	Електрическа енергия	Дялово разпределение	Други	
	2022 хил. лв.	2022 хил. лв.	2022 хил. лв.	2022 хил. лв.	
Приходи от:					
- външни клиенти	523 359	696 204	11 156	15 740	1 246 459
Приходи на сегмента	523 359	696 204	11 156	15 740	1 246 459
Разходи за материали	(821 630)	(309 187)	(2 802)	(48)	(1 133 667)
Разходи за външни услуги	(19 516)	(686)	(10 216)	(1 480)	(31 898)
Разходи за персонала	(71 397)	(8 332)	(585)	(1 688)	(82 002)
Разходи за амортизация и обезценка	(30 336)	(4 851)	(31)	(179)	(35 397)
Други разходи, вкл. нетен ефект от обезценка на финансови активи	(138 681)	(89 591)	(30)	(50 588)	(278 890)
Оперативна печалба/(загуба) на сегмента	(558 502)	283 858	(2 508)	(38 243)	(315 395)
Активи на сегмента	1 724 989	533 124	3 820	17 411	2 279 344
Пасиви на сегмента	1 211 930	499 446	11 495	27 344	1 750 215

	Регулирана дейност		Нерегулирана дейност		Общо
	Топлинна енергия	Електрическа енергия	Дялово разпределение	Други	
	2021 хил. лв.	2021 хил. лв.	2021 хил. лв.	2021 хил. лв.	2021 хил. лв.
Приходи от:					
- външни клиенти	368 957	292 916	10 291	22 064	694 228
Приходи на сегмента	368 957	292 916	10 291	22 064	694 228
Разходи за материали	(366 899)	(140 769)	(101)	(21)	(507 790)
Разходи за външни услуги	(19 664)	(626)	(9 472)	(6 951)	(36 713)
Разходи за персонала	(67 798)	(7 644)	(710)	(1 550)	(77 702)
Разходи за амортизация и обезценка	(28 291)	(2 954)	(26)	(308)	(31 579)
Други разходи, вкл. нетен ефект от обезценка на финансови активи	(205 387)	(60 482)	(90)	(4 416)	(270 375)
Оперативна печалба/(загуба) на сегмента	(319 082)	80 441	(108)	8 818	(229 931)
Активи на сегмента	1 822 331	220 884	7 600	28 444	2 079 259
Пасиви на сегмента	1 158 005	210 931	7 847	4 795	1 381 578

И през двата отчетни периода Дружеството няма клиенти, от които да е генерирало над 10 % от приходите си.

Общата сума на приходите, оперативната печалба или загуба и активите на отделните сегменти са равнени със съответните позиции в финансовия отчет на Дружеството, както следва:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Приходи		
Общо приходи на сегменти	1 246 459	694 228
Приходи от признати нематериални активи	-	585 830
Приходи на Дружеството	1 246 459	1 280 058
Печалба или загуба		
Общо оперативна загуба на сегментите	(315 395)	(229 931)
Разходи за пенсионни възнаграждения	(602)	(456)
Разходи за амортизация на счетоводен софтуер и административна сграда	(2 146)	(241)
Капитализирани разходи за придобиване на активи	3 053	2 420
Приходи от признати нематериални активи	-	585 830
Оперативна (загуба)/ печалба на Дружеството	(315 090)	357 622
Финансови разходи	(37 683)	(39 054)
(Загуба)/ Печалба на Дружеството преди данъци	(352 773)	318 568

Главната административна сграда на Дружеството и счетоводният софтуер се считат за корпоративни активи на Дружеството и не са разпределени към отделни сегменти.

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Активи		
Общо активи на сегментите	2 279 344	2 079 259
Административни сгради	7 974	2 881
Счетоводен софтуер	7 836	9 153
Активи на Дружеството	2 295 154	2 091 293

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Пасиви		
Общо пасиви на сегментите	1 750 215	1 381 578
Задължения към персонала по планове с дефинирани доходи	9 829	8 287
Пасиви на Дружеството	1 760 044	1 389 865

Главната административна сграда на Дружеството и счетоводният софтуер се считат за корпоративни активи на Дружеството и не са разпределени към отделни сегменти.

Приходите на Дружеството са оповестени в пояснения 23, 24 и 28 от финансовия отчет.

Новопридобитите нетекущи активи са оповестени в пояснения 6 и 7 от финансовия отчет.

Приходите на Дружеството от външни клиенти, както и нетекущите активи на Дружеството са локализиращи в Република България.

6. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват земи, сгради, машини и съоръжения, транспортни средства, материали за инвестиционната програма, активи с право на ползване и други. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земля	Сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Разходи за придобиване и аванси за имоти, машини и съоръжения, свързани с инвестиционна програма	Резервни части и материали, свързани с придобиване на имоти, машини и съоръжения и изпълнение на инвестиционна програма	Активи с право на ползване - транспортни средства	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност									
Салдо към 1 януари 2022 г.	209 003	66 139	796 957	8 478	76 165	20 725	35	9 584	1 187 086
Новопридобити активи	9 141	34	149 494	2 092	24 408	-	16	-	24 424
Преоценка- увеличение	(3 253)	(53)	(10 453)	-	-	-	-	2 640	163 401
Преоценка- намаление	-	(20)	(28)	(5)	-	-	-	(1)	(13 760)
Отписани активи	-	-	(29 982)	(1 277)	-	-	-	(658)	(711)
Преоценка срещу отписана амортизация	-	-	-	-	-	9 824	-	(1 839)	(33 098)
Рекласификация от материални запаси	-	-	-	-	-	-	-	-	9 824
Рекласификация от инвестиционни имоти	-	30	-	-	-	-	-	-	30
Трансфер	679	374	43 046	-	(44 133)	-	-	34	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	215 570	66 504	949 034	9 288	56 440	30 549	51	9 760	1 337 196
Амортизация и обезценка									
Салдо към 1 януари 2022 г.	-	(247)	(241)	(15)	-	-	(32)	(641)	(1 176)
Амортизация за периода	-	(1 353)	(29 966)	(1 263)	-	-	(16)	(1 492)	(34 090)
Загуба от обезценка	-	-	(1 561)	-	-	-	-	-	(1 561)
Преоценка срещу отписана амортизация	-	-	29 982	1 277	-	-	-	1 839	33 098
Амортизация на отписани активи	-	14	9	-	-	-	-	276	299
Рекласификация от инвестиционни имоти	-	(21)	-	-	-	-	-	-	(21)
Салдо към 31 декември 2022 г.	-	(1 607)	(1 777)	(1)	-	-	(48)	(18)	(3 451)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	215 570	64 897	947 257	9 287	56 440	30 549	3	9 742	1 333 745

	Земля	Сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Разходи за придобиване и аванси за имоти, машини и съоръжения, свързани с инвестиционна програма	Резервни части и материали, свързани с придобиване на имоти, машини и съоръжения и изпълнение на инвестиционна програма	Активи с право на ползване - транспортни средства	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност									
Салдо към 1 януари 2021 г.	177 788	43 918	708 973	10 434	32 662	23 540	35	11 380	1 008 730
Новопридобити активи	-	-	-	-	47 002	1 100	-	-	48 102
Преоценка - увеличение	31 215	25 664	166 271	1 477	-	-	-	4 049	228 676
Преоценка - намаление	-	(558)	(11 132)	(211)	-	-	-	(8)	(11 909)
Преоценка срещу отписана амортизация	-	(2 965)	(70 504)	(3 464)	-	-	-	(6 223)	(83 156)
Отписани активи	-	-	(415)	-	-	(2 942)	-	-	(3 357)
Трансфер	-	80	3 764	242	(3 499)	(973)	-	386	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	209 003	66 139	796 957	8 478	76 165	20 725	35	9 584	1 187 086
Амортизация и обезценка									
Салдо към 1 януари 2021 г.	-	(1 993)	(43 128)	(2 203)	-	-	(15)	(5 457)	(52 796)
Амортизация за периода	-	(972)	(27 521)	(1 276)	-	-	(17)	(1 407)	(31 193)
Загуба от обезценка	-	(247)	(96)	-	-	-	-	-	(343)
Отписана срещу преоценка амортизация	-	2 965	70 504	3 464	-	-	-	6 223	83 156
Салдо към 31 декември 2021 г.	-	(247)	(241)	(15)	-	-	(32)	(641)	(1 176)
Балансова стойност									
към 31 декември 2021 г.	209 003	65 892	796 716	8 463	76 165	20 725	3	8 943	1 185 910

Имоти, машини и съоръжения на Дружеството са преоценени на 31 декември 2022 г. въз основа на доклад от независими оценители. Предишната преоценка е била извършена 31 декември 2021 г.

Разходите за придобиване и аванси за имоти, машини и съоръжения и резервни части и материали, свързани с придобиване на имоти, машини и съоръжения и изпълнение на инвестиционна програма са свързани предимно с проект „Модернизация на ТГЗ с нова противоналегателна турбина в ТЕЦ „София изток“, проекти за модернизация и рехабилитация на топлопреносната мрежа и др.

Всички разходи за амортизация и обезценка са включени в „Амортизация и обезценка на нефинансови активи“. Ефектът от преоценките е отчетен в друг всеобхватен доход.

Дружеството не е заложило имоти, машини, съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Всички активи, обект на оценка, са класифицирани в ниво 3 от йерархията на справедливата стойност. Началното салдо на активите, обект на оценка, е равнено с крайното им салдо към отчетната дата в таблиците по-горе.

Оценката е извършена като са приложени следните методи:

- Метод на вещната стойност (разходен метод). Приложен е предимно за сградния фонд на Дружеството и се състои в извеждане на справедливата пазарна стойност на база производствени разходи (разходи за строителство) за единици обем или площ, коригирани в съответствие с ценовата конюнктура и отчитане на фактическото им състояние към датата на оценката. Използваният коефициент на стопанско съответствие, отчита икономическата целесъобразност и пригодност на сградата, местонахождението и др. особености, определени чрез включване на няколко компонента, заемат стойности между 0.75 и 1.59 (2021 г.: 0.75 и 1.59).
- Метод на пазарните сравнения, използван за определяне на стойността на земята. В основата му стои съпоставянето на достигнатите продажни и предлагани офертни цени на терени и сгради на подобни обекти.
- Метод на амортизираната възстановителна стойност, използван при оценката на машини, съоръжения и оборудване и други активи отчита характера на производствената дейност и спецификата на наличните съоръжения. За постигане на по-голяма степен на надеждност рамките на този метод, е използвана комбинация между метода за определяне на пазарната цена на активите по разходи за придобиването им и метод за определяне на пазарната стойност на активите по аналог.

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за земите и сградите на Дружеството фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

В допълнение, активите в процес на изграждане, резервните части и материали за реализиране на инвестиционната програма на Дружеството са тествани за обезценка от вътрешна експертна комисия на Дружеството, като при анализ на спецификата на активите и други обстоятелства, не са идентифицирани основания за обезценка.

За имотите, машините и съоръженията, отчитани по преоценена стойност, оповестяването на балансовата сума, която би била призната, ако активите се отчитаха съгласно метода на цената на придобиване, е практически неприложимо, поради сложността на притежаваните активи и дългите периоди от време, през които тези активи са били преоценявани и са собственост на Дружеството. Преоценените стойности включват преоценен резерв преди данъци в размер на 1 342 743 хил. лв. (2021 г.: 1 134 816 хил. лв.), който не подлежи на разпределение на едноличния акционер на Дружеството.

7. Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват програмни продукти, лицензи, сервитути и разходи за придобиване на нематериални активи. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Програмни продукти	Лицензи	Сервитути	Разходи за придобиване на нематериални активи	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2022 г.	12 630	287	585 830	-	598 747
Новопридобити активи	-	-	-	666	666
Преоценка увеличение	-	-	59 077	-	59 077
Салдо към 31 декември 2022 г.	12 630	287	644 907	666	658 490
Амортизация и обезценка					
Салдо към 1 януари 2022 г.	(3 619)	(219)	-	-	(3 838)
Амортизация за периода	(1 841)	(5)	-	-	(1 846)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(5 460)	(224)	-	-	(5 684)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	7 170	63	644 907	666	652 806

	Програмни продукти	Лицензи	Сервитути	Разходи за придобиване на нематериални активи	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2021 г.	3 477	272	-	8 360	12 109
Новопридобити активи	-	-	-	808	808
Признати активи	-	-	585 830	-	585 830
Трансфер	9 153	15	-	(9 168)	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	12 630	287	585 830	-	598 747
Амортизация и обезценка					
Салдо към 1 януари 2021 г.	(3 444)	(213)	-	-	(3 657)
Амортизация за периода	(175)	(6)	-	-	(181)
Салдо към 31 декември 2021 г.	(3 619)	(219)	-	-	(3 838)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	9 011	68	585 830	-	594 909

Към 31 декември 2022 г. съществените нематериални активи на Дружеството са програмни продукти и сервитути. Най-значимия програмен продукт е софтуер SAP с оставащ полезен живот 4 години.

Сервитути

През 2021 г., в резултат на извършен анализ и на разполагаемите активи на Дружеството и след консултации с вътрешни и външни експерти в областта, Дружеството взема решение да признае като нематериални активи с неограничен полезен живот – сервитути, във връзка с изградената топлопреносната мрежа, в размер на 585 830 хил. лв. и да отчете приход в същия размер през 2021 г.

Стойността на сервитутите, при първоначално признаване е определена въз основа на оценка от независим лицензиран оценител при прилагане на метода на пазарните сравнения, свързан с редица значими преценки и допускания, чийто диапазон на изменение би могло да окаже значимо влияние върху справедливата им стойност.

С цел доказване на правото на собственост на Дружеството върху сервитутните вещни права е извършен задълбочен правен анализ, обективиран в правни становища, включващи анализ на същността на сервитутните права, срокове за ползване, начин на придобиване, права на получателя им, възможни начини на разпореждане с тях от страна на ползвателя им, законова рамка по отношение начина на придобиване на сервитутните права, необходими процедури и

документи по отношение на вече изградените и въвеждането на нови съоръжения. Сервитутните права на Дружеството възникват по силата на закон без да е изискуемо заплащането към трети страни, както и няма ограничаващи условия за придобиването им при влизането в сила на съответните законови разпоредби. Отчитайки, че сервитутите са безсрочни права, същите са третираны като активи с неограничен полезен живот. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, сформирана в Дружеството специализирана работна група, е в процес на извършване на дейности по пълно техническо и документално обезпечаване на признатите нематериални активи.

Дружеството е възприело политика на последващо оценяване на сервитутите по преоценена стойност, въпреки липсата на активен пазар. Към 31 декември 2022 г. е извършена преоценка на сервитутите на база доклад на независим лицензиран оценител, при прилагане на метод на пазарните сравнения, отчитайки стойността на терените, обхванати от инфраструктурата, в резултат, а което е определена нова справедлива стойност на сервитутите, възлизаща на 644 907 хил. лв.

Всички разходи за амортизация се включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Амортизация и обезценка на нефинансови активи“. Ефектът от преоценката е отчетен в друг всеобхватен доход.

Дружеството няма съществени договорни задължения за придобиване на нематериални активи към 31 декември 2022 г. с изключение на планираното финализиране на процеса по надграждане на допълнителен модул на SAP, по което към същата дата има натрупани 666 хил. лв. и оставащи плащания по първоначален договор е размер на 81 хил. лв.

Всички разходи за амортизация се включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

8. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Дружеството включват сгради, които се намират в гр. София и гр. Ахтопол, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

Промените в балансовите стойности, представени в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени както следва:

	Инвестиционни имоти хил. лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2022 г.	2 411
Прехвърляния към ползван от собственика имот	(30)
Други изменения	12
Салдо към 31 декември 2022 г.	2 393
Амортизация и обезценка	
Салдо към 1 януари 2022 г.	(726)
Прехвърляния към ползван от собственика имот	21
Амортизация за периода	(46)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(751)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	1 642

	Инвестиционни имоти хил. лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2021 г.	2 411
Салдо към 31 декември 2021 г.	2 411
Амортизация и обезценка	
Салдо към 1 януари 2021 г.	(623)
Загуби от обезценка	(51)
Амортизация за периода	(52)
Салдо към 31 декември 2021 г.	(726)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	1 685

Балансовата стойност на инвестиционните имоти, отчитани по модела на цената на придобиване към датата на финансовия отчет, възлиза на 1 642 хил. лв. (2021 г.: 1 685 хил. лв.) и се счита за разумно приближение на справедливата им стойност. Последната оценка на справедливата стойност на инвестиционните имоти е извършена към 31 декември 2021 г., въз основа на доклад на независим оценител, в резултат на който е отчетена загуба от обезценка в размер на 51 хил. лв., включена на ред „Амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Инвестиционните имоти не са заложен като обезпечение по заеми.

Част от инвестиционните имоти са отдавани под наем по договори за оперативен лизинг.

Приходите от наеми за 2022 г., възлизащи на 29 хил. лв. (2021 г.: 29 хил. лв.), са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи“. Те включват фиксирани лизингови плащания. Преките оперативни разходи в размер на 14 хил. лв. са оповестени на ред „Други разходи“ (2021 г. 14 хил. лв.).

Бъдещите минимални лизингови постъпления са представени както следва:

	Минимални лизингови постъпления			
	До 1 Година хил. лв.	1-2 години хил. лв.	2-3 години хил. лв.	Общо хил. лв.
31 декември 2022 г.	14	-	-	14
31 декември 2021 г.	18	10	-	28

9. Дългосрочни финансови активи

Сумите, признати в отчета за финансовото състояние, се отнасят към следните категории дългосрочни финансови активи:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Некотирани капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход:		
ЗАД ОЗК	659	659
Общинска банка АД	6	6
	665	665
Дългови инструменти по амортизирана стойност:		
Блокирани парични средства в КТБ АД	67 129	67 620
Обезценка на блокирани парични средства в КТБ АД	(67 129)	(67 620)
	-	-
Общо нетекущи финансови активи	665	665

През двата сравними периода не са установени съществени изменения в стойността на притежаваните от Дружеството некотирани капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, поради което не са отчетени изменения в съответните позиции от финансовия отчет.

На 20 юни 2014 г. Българска народна банка предприе действия за поставянето под специален надзор на Корпоративна търговска банка АД (КТБ АД). На 6 ноември 2014 г. БНБ отнема лиценза ѝ за извършване на банкова дейност и взе решение да бъде подадено искане до компетентния съд за откриване на производство по несъстоятелност на КТБ АД.

Дружеството има вземания от КТБ АД /в несъстоятелност/, които са обезценени в пълен размер, тъй като са запазени всички ограничения, свързани с тях. През 2022 г. 491 хил. лв. (2021 г.: 4 609 хил. лв.) от сумата е била възстановена на Дружеството, което е рефлектирало в признаване на възстановена загуба от обезценка на ред „Нетен ефект от обезценка на финансови активи“.

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби може да бъде представено по следния начин:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Обезценка		
Салдо към 1 януари	(67 620)	(72 229)
Възстановяване на загуба от обезценка	491	4 609
Салдо към 31 декември	(67 129)	(67 620)

10. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2022 г.	Признати в другия всеобхватен доход	Други изменения, признати в собствения капитал	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2022 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Имоти, машини и съоръжения и нематериални активи	87 534	20 872	(79)	51	108 378
Пенсионни и други задължения към персонала	(578)	(189)	-	(280)	(1 047)
	86 956	20 683	(79)	(229)	107 331
Отсрочени данъчни активи	(578)				(1 047)
Отсрочени данъчни пасиви	87 534				108 378
Признати като:					
Нетно отсрочени данъчни пасиви / (активи)	86 956				107 331

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2021 г.	Признати в другия всеобхватен доход	Други изменения, признати в собствения капитал	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2021 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Имоти, машини и съоръжения	67 277	21 677	(315)	(1 105)	87 534
Пенсионни и други задължения към персонала	(782)	(148)	-	352	(578)
	66 495	21 529	(315)	(753)	86 956
Отсрочени данъчни активи	(782)				(578)
Отсрочени данъчни пасиви	67 277				87 534
Признати като:					
Нетно отсрочени данъчни пасиви / (активи)	66 495				86 956

Сумите, признати в другия всеобхватен доход, се отнасят до преоценката на нефинансови активи и преоценките по планове с дефинирани доходи.

Сумата на непризнатия в отчета за финансовото състояние отсрочен данъчен актив, за неизползвани данъчни загуби, както и приспадащите се временни разлики по отношение на очаквани кредитни загуби и загуби от обезценки, възлиза на 73 811 хил. лв. Реализацията им зависи от реализацията на бъдещи облагаеми печалби и възникване на обективни обстоятелства съгласно приложимото законодателство.

11. Материални запаси

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Горива и смазочни материали	13 236	13 183
Други основни материали	12 285	11 865
Други материали	921	806
Материални запаси	26 442	25 854

Разходите за материалните запаси са оповестени в пояснение 25 от настоящия финансов отчет.

Материалните запаси към 31 декември 2022 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

12. Търговски вземания

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Търговски вземания, брутно	327 455	283 373
Вземания от картови и други оператори по извършени от клиенти плащания	3 266	2 018
Обезценка и очаквани кредитни загуби	(105 666)	(100 569)
Търговски вземания	225 055	184 822

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

При извършена софтуерна миграция на Дружеството, са формирани счетоводни сметки за търговски вземания, без пълна аналитична детайлизация на същите, от което по оценка на ръководството следва потенциално занижаване на търговските вземания и собствения капитал с 2 554 хил. лв.

Всички търговски вземания на Дружеството са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение и е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода като е приложен разработения съгласно МСФО 9 модел за изчисляване на очакваните кредитни загуби и загуби от обезценка.

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на търговските вземания може да бъде представено по следния начин:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Обезценка на търговски вземания		
Салдо към 1 януари	(100 569)	(101 818)
Отписани суми (несъбираеми)	6 867	5 467
Загуба от обезценка	(12 402)	(6 588)
Възстановяване на загуба от обезценка	438	2 370
Салдо към 31 декември	(105 666)	(100 569)

Анализ на търговските вземания е представен в пояснение 35.2.

13. Други вземания

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Съдебни и присъдени вземания, брутна стойност	281 188	273 633
Други вземания	173	-
Обезценка	(234 950)	(234 187)
Финансови активи	46 411	39 446
Държавна компенсация	-	29 745
Гаранции	1 911	1 603
Предплатени разходи и предоставени аванси	84	256
Други нефинансови активи	107	1 232
Обезценка на нефинансови активи	(90)	(90)
Нефинансови активи	2 012	32 746
Други вземания	48 423	72 192

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на другите вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Държавната компенсация в размер на 29 745 хил. лв. към 31 декември 2021 г. е във връзка с високите цени на природния газ като Дружеството отчита и приход от финансиране в същия размер. През 2022 г. приходът от финансиране във връзка с високите цени на природния газ и електроенергията възлиза на 172 079 хил. лв.

Всички други финансови вземания на Дружеството са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение и е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода като е приложен разработения съгласно МСФО 9 модел за изчисляване на очакваните кредитни загуби и загуби от обезценка.

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на другите финансови вземания може да бъде представено по следния начин:

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Обезценка на съдебни вземания		
Салдо към 1 януари	(234 187)	(248 261)
Отписани суми (несъбираеми)	3 213	26 060
Загуба от обезценка	(17 054)	(11 986)
Възстановяване на загуба от обезценка	13 078	-
Салдо към 31 декември	(234 950)	(234 187)

Анализ на другите финансови вземания е представен в пояснение 35.2.

14. Данъчни вземания

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Данък добавена стойност за възстановяване	887	13 292
	887	13 292

15. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	5 446	11 956
- евро	43	8
Пари и парични еквиваленти	5 489	11 964

Дружеството няма блокирани пари и парични еквиваленти.

Дружеството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е несъществена спрямо брутната стойност на паричните средства депозирани във финансови институции поради което не е начислена във финансовите отчети на Дружеството.

16. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 107 648 905 на брой напълно платени обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

	2022	2021
	Брой акции	Брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	107 648 905	107 648 905
Общ брой акции оторизирани и платени на 31 декември	107 648 905	107 648 905

Към 31 декември и на двата сравними периода, едноличен акционер на Дружеството е Община София.

17. Възнаграждения на персонала

17.1. Разходи за персонала

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Разходи за заплати и други	(66 185)	(63 174)
Разходи за социални осигуровки	(12 459)	(11 783)
Разходи за неизползвани отпуски на персонала	(2 954)	(2 447)
Разходи за осигуровки на неизползвани отпуски	(404)	(298)
Планове с дефинирани доходи	(602)	(456)
Разходи за персонала	(82 604)	(78 158)

17.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Нетекущи:		
Задължения по планове с дефинирани доходи	8 699	7 736
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	8 699	7 736
Текущи:		
Задължения по планове с дефинирани доходи	1 130	551
Задължения за заплати	6 254	5 417
Задължения за социални осигуровки	2 152	1 931
Неизползвани отпуски и осигуровки върху тях	2 938	2 196
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	12 474	10 095

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите години дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са както следва:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	8 287	7 175
Разходи за текущ и минал трудов стаж	602	456
Разходи за лихви	126	72
Преоценки – актюерски загуби	1 888	1 478
Изплатени доходи	(1 074)	(894)
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	9 829	8 287

При определяне на пенсионните задължения са използвани следните актюерски допускания:

	2022	2021
Дисконтов процент	1.5%	1%
Очакван процент на увеличение на заплатите	1 %	1%

Ръководството на Дружеството е направило тези предположения с помощта на независим актюерски оценители.

Финансовите допускания се прилагат към развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност. Приетите лихвени проценти представляват много важна част от процеса на оценката, тъй като се използват за дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци, в резултат на което се получават капитализираните стойности на бъдещите плащания. Финансовите допускания отразяват реалните очаквания за развитието и бъдещия размер на някои основни параметри като доходност на инвестициите, ръст на заплатите, инфлация и др. При определянето на финансовите параметри следва да се има в предвид дългосрочния характер на задължението към по-голямата част от наетите лица, според момента на възникване на задължението за изплащане на обезщетение.

Основните финансови предположения, използвани при изчисленията са следните:

- Ръст на заплатите. Приложения процент за ръст на заплатите е от съществено значение за определяне на размера на задължението към момента на неговото възникване. Размерът на този процент е определен на базата на статистическа информация за ръста на заплатите в дружеството през последните пет години и на прогнозните очаквания за следващите години, според очакваното ниво на инфлация. Като се има предвид статистическата информация за доходите и инфлацията в страната и очакванията на работодателя е определен прогнозният ръст на заплатите.
- Процент на дисконтиране. Според изискването на стандарта процента с който ще се дисконтира задължението трябва да съответства на пазарните доходи към дата на отчета за финансовото състояние, който носят първокачествените корпоративни облигации. При условие, че няма развит капиталов пазар следва да се използват пазарните доходи на правителствените облигации. Удачно е също така като процент на дисконтиране да се използва и бъдещата норма на възвращаемост на активите на Дружеството. Поради дългосрочния характер на задължението и липсата на такива финансови инструменти, отразяващи фиксирана доходност за по-дълъг срок е преценено, че като норма на дисконтиране може да се приложи очаквания процент на доходност при инструменти с по-дългосрочен падеж от съществуващите следвайки изискванията на МСС 19.
- Други допускания. При определянето на момента на пенсиониране за всички лица, работещи на трудов договор в Дружеството се предполага, че те ще се пенсионират според изискването за пенсия за осигурителен стаж и възраст за работещите при условията на трета категория труд.

Демографските допускания отразяват вероятността лицата, назначени на трудов договор да останат при работодателя и в момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и за тях да възникне задължение за изплащане на обезщетение. Лицата могат да отпаднат преди пенсиониране по различни причини: оттегляне, съкращаване на щат, заболяване, смърт и др. Демографските допускания отразяват специфични вероятности, които се базират на статистическа информация за населението на страната и са приложени към структурата на персонала по пол и възраст към момента на извършване на оценката. Използваните демографски статистически предположения се основават на следното:

- Таблица за смъртност. Таблицата за смъртност отразява вероятността лицата да доживеят определената възраст за придобиване на право на пенсия. Изчислява се за всяко лице индивидуално на базата на неговия пол и на възрастта му към момента на извършване на оценката.
- Вероятност за оттегляне. На базата на предоставена информация за текучеството на персонала през последните четири години и очакваното преструктуриране на дружеството през следващите две години е отразена вероятността за напускане или предстоящо съкращаване. Тази вероятност е приложена към съществуващата структура на персонала, съобразно разпределението на лицата по пол и възраст към момента на извършване на оценката.

Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е оценена по кредитния метод на прогнозираните единици.

Тези допускания са използвани при определянето на размера на задълженията за изплащане на дефинирани доходи за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството призната в печалбата или загубата може да бъде представена както следва:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Разходи за текущ трудов стаж	(479)	(417)
Разходи за минал трудов стаж	(123)	(39)
Нетни разходи за лихви	(126)	(72)
Общо разходи признати в печалбата или загубата	(728)	(528)

Разходите за текущ и минал трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“. Нетните разходи за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“ (вж. пояснение 28).

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството призната в другия всеобхватен доход може да бъде представена както следва:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Преоценки – актюерски загуби	(1 888)	(1 478)
Общо суми признати в другия всеобхватен доход	(1 888)	(1 478)

На базата на минал опит Дружеството очаква да плати вноски по плана за дефинирани доходи за 2023 г. в размер на 2 158 хил. лв.

Средно претеглената продължителност на задължението за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември 2022 г. е 15 години (2021 г.: 25 години).

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент очаквания процент на увеличение на заплатите и средната продължителност на живота.

Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември на двата представени периода.

**Промени в значимите актюерски предположения
2022 2021**

Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи

Дисконтов процент	Увеличение с		Намаление с	
	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%
	(140)	145	(127)	124
Процент на увеличение на заплатите	Увеличение с		Намаление с	
	1%	1%	1%	1%
	600	(549)	479	(523)
Средна продължителност на живота	Увеличение с		Намаление с	
	1 година	1 година	1 година	1 година
	105	(118)	102	(89)
Текучество на персонала	Увеличение с		Намаление с	
	1%	1%	1%	1%
	(566)	484	(498)	484

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

18. Получени заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи		Нетекущи	
	2022	2021	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност:				
Банков заем – Българска банка за развитие АД	10 589	18 153	-	10 589
Български енергиен холдинг ЕАД	163 146	93 707	723 572	808 109
Общо балансова стойност	173 735	111 860	723 572	818 698

Балансовата стойност на заемите се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички заеми са деноминирани в български лева.

Параметрите на заема към Българска банка за развитие АД са следните:

- Размер на заема: 40 000 хил. лв.;
- Усвоен заем: 36 306 хил. лв.;
- Лихвен процент: 3 месечен EURIBOR + 3.0 (три) процентни пункта надбавка;
- Срок: 2023 г. на вноски съгласно погасителен план;
- Гратисен период 1 година;
- Плащанията на главница и лихва са всеки месец считано от 20.08.2021 г.;
- Обезпечения: особен залог на вземания от продажба на ел. енергия до размера на одобрения кредит, особен залог върху вземания по всички сметки на Дружеството открити в търговски банки на територията на страната, в размер до 40 000 хил. лв., който при определени нива на задлъжнялост може да се увеличи със заложен в договора коефициент.

Дружеството отчита задължения към Български енергиен холдинг ЕАД във връзка с търговски задължения на Дружеството към Булгаргаз ЕАД, в последствие прехвърлени към Български енергиен холдинг ЕАД чрез договори за цесии и трансформирани в заеми. Параметрите им са като следва:

- Задължение по споразумение между Дружеството и Български енергиен холдинг ЕАД от 1 април 2019 г. в размер на 63 807 хил. лв. (2021 г.: 66 959 хил. лв.), със срок на погасяване на вноски, съгласно погасителен план, до 2025 г. и годишна лихва в размер на 4.66 %. Към 31 декември 2022 г. просрочената част от задължението възлиза на 19 544 хил. лв. (2021 г.: 6 340 хил. лв.).
- Задължение по споразумение между Дружеството и Български енергиен холдинг ЕАД от 11 декември 2015 г. в размер на 480 477 хил. лв. (2021 г.: 504 570 хил. лв.), със срок на погасяване на вноски, съгласно погасителен план, до 2035 г. и годишна лихва в размер на 3.25 %. Към 31 декември 2022 г. просрочената част от задължението възлиза на 44 775 хил. лв. (2021 г.: 37 469 хил. лв.).
- Задължение по споразумение между Дружеството и Български енергиен холдинг ЕАД от 15 септември 2022 г. в размер на 342 435 хил. лв. (2021 г.: 330 287 хил. лв.), със срок на погасяване на вноски, съгласно погасителен план, до 2029 г., гратисен период за главницата до март 2023 г. и годишна лихва в размер на 3.525 %. Задълженията по споразумението са обезпечени със: залог върху всички настоящи, бъдещи и условни вземания на Дружеството по банкови сметки, открити в търговски банки на територията на Република България, както и всички вземания по новооткрити след датата на споразумението сметки, в т.ч. за приходи от продажби на енергия, за премии от Фонд СЕС и всички други постъпления на Дружеството по сметки, открити в изброени в споразумението банки; всички настоящи, бъдещи и условни вземания на Дружеството по договори с изброени в споразумението контрагенти; всички настоящи, бъдещи и условни вземания на Дружеството по договори за продажба на енергия на Българска независима енергийна борса ЕАД. Към 31 декември 2022 г. просрочената част от задължението възлиза на 7 858 хил. лв.

19. Търговски задължения

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Текущи:		
Търговски задължения	567 737	71 758
Финансови пасиви	567 737	71 758
Текущи търговски задължения	567 737	71 758

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

20. Други задължения

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Текущи:		
Други задължения		
Задължения за парникови емисии	98 761	206 731
Задължения по лизингови договори	3	3
Финансови пасиви	98 764	206 734
Фонд Сигурност на електроенергийната система	6 208	4 383
Получени аванси	2 850	2 329
Депозити и гаранции	1 492	1 863
Други задължения	705	647
Нефинансови пасиви	11 255	9 222
Други задължения	110 019	215 956

21. Безвъзмездни средства по програми

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Нетекущи:		
KIDS	48 930	43 835
Инсталация на RDF в ТЕЦ София	2 910	2 910
Други	30	32
Нетекущи безвъзмездни средства по програми	51 870	46 777
Текущи:		
KIDS	3 747	3 603
МИЕ	-	52
ДАООС – Дания	-	14
Други	2	2
Текущи безвъзмездни средства по програми	3 749	3 671

Безвъзмездните средства по грант KIDS са предоставени от „Международен фонд Козлодуй за подпомагане на дейности по извеждане от експлоатация“.

Приходите от финансираня, във връзка с програмите по-горе, възлизат на 3 942 хил. лв. (2021 г.: 4 037 хил. лв.).

22. Данъчни задължения

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Данък върху доходите на физическите лица	773	672
Мита и акцизи	33	546
Други данъци в съответствие със ЗКПО	52	33
Данъчни задължения	858	1 251

23. Приходи от продажби

Дружеството представя приходи от продажби с течение на времето, в следните основни направления:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Топлинна енергия	396 411	350 007
<i>Битови потребители</i>	320 413	281 532
<i>Стопански потребители</i>	75 998	68 475
Електрическа енергия	647 131	284 492
Приходи от продажби	1 043 542	634 499

Приходите са от потребители, локализирани в Столична община.

Салдата по активи, свързани с договори с клиенти са оповестени в пояснения 12 и 13.

24. Други приходи

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Неустойки по просрочени вземания	12 372	12 209
Услуга по дялово разпределение	11 320	10 291
Присъдени юрисконсултски възнаграждения	1 211	1 397
Услуга по присъединяване на нови клиенти	245	276
Приходи от услуги по обслужване на абонати	211	148
Услуга по съгласуване на проекти	200	208
Приходи от предварително проучване	152	144
Обезщетения от застраховки	106	176
Неустойки по договори	75	139
Приходи от инвестиционни имоти	29	29
Други	975	930
Други приходи	26 896	25 947
В т.ч.		
<i>Признати с течение на времето съгласно МСФО 15</i>	26 761	25 742
<i>Приходи, извън обхвата на МСФО 15</i>	135	205

25. Разходи за материали

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Природен газ за производство	(1 100 112)	(486 571)
Електрическа енергия	(16 750)	(6 129)
Вода	(7 805)	(7 312)
Основни материали	(6 060)	(5 030)
Химикали за производство	(1 205)	(1 056)
Дизел за автотранспорт	(497)	(353)
Материали за текущо поддържане	(203)	(283)
Бензин за автотранспорт	(174)	(118)
Работно облекло	(150)	(223)
Промислен газьол за производство	(117)	(113)
Други разходи за други материали	(594)	(602)
Разходи за материали	(1 133 667)	(507 790)

26. Разходи за външни услуги

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Дялово разпределение на топлинна енергия	(10 066)	(9 306)
Разходи за поддръжка	(6 984)	(7 524)
Разходи за инкасиране на вземания за топлинна енергия	(4 105)	(3 901)
Охрана на обекти	(3 584)	(3 382)
Печат, пликване и доставка на съобщения към фактури	(1 814)	(1 753)
Съдебни и нотариални разходи	(1 493)	(7 360)
Застраховки	(1 139)	(1 035)
Изготвяне на анализи и консултации	(971)	(772)
Други	(1 742)	(1 680)
Разходи за външни услуги	(31 898)	(36 713)

Възнаграждението за независим финансов одит за 2022 г. е в размер на 115 хил. лв. През годината не са предоставяни данъчни консултации или други услуги, несвързани с одита. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

27. Други разходи

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за квоти за парникови емисии	(189 020)	(227 944)
Неустойки по договори	(34 714)	(8 168)
Такси към Фонд сигурност на енергийната система	(32 517)	(15 097)
Разходи за безплатна храна по Наредба №11	(2 236)	(2 003)
Данък сгради и такса смет	(1 857)	(1 447)
Държавни и лицензионни такси	(796)	(737)
Разходи за опазване на околната среда	(140)	(1 581)
Други	(2 161)	(1 803)
Други разходи	(263 441)	(258 780)

28. Финансови разходи

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за лихви, свързани със заеми по амортизирана стойност	(37 105)	(38 575)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(37 105)	(38 575)
Разходи за банкови лихви и такси	(445)	(406)
Разходи за лихви по планове с дефинирани доходи	(126)	(72)
Загуба от промяна във валутните курсове по вземания и задължения	(7)	(1)
Финансови разходи	(37 683)	(39 054)

29. Приходи от/ (Разходи за) данък върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2021 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
(Загуба)/ печалба преди данъчно облагане	(352 773)	318 568
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък върху дохода	-	(31 857)
Данъчен ефект от:		
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	4 195	23 777
Увеличение на финансовия резултат за данъчни цели	(6 444)	(7 027)
Текущ разход за данък върху дохода	-	(15 107)
Отсрочени данъчни приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	229	753
Приходи от/ (разходи за) данък върху дохода	229	(14 354)

Отсрочени данъчни разходи, признати директно в другия всеобхватен доход	(20 683)	(21 529)
---	----------	----------

Пояснение 10 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

30. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват едноличния акционер, ключов управленски персонал, свързани с тях лица.

Ако не е изрично упоменато, трансакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

30.1. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Управителния съвет и Надзорния съвет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати	(384)	(306)
Разходи за социални осигуровки	(40)	(28)
Неизползвани отпуски и осигуровки върху тях, нетно	20	(6)
Общо краткосрочни възнаграждения	(404)	(340)
Дългосрочни (пенсионни) възнаграждения:		
Планове за пенсионно осигуряване с дефинирани доходи	-	(2)
Общо дългосрочни (пенсионни) възнаграждения:	-	(2)
Общо възнаграждения	(404)	(342)

Текущите задължения към ключов управленски персонал към 31 декември 2022 г., по неизплатени възнаграждения, осигуровки и компенсируем отпуск в общ размер на 28 хил. лв. (2021 г.: 44 хил. лв.) и нетекущите задължения по планове с дефинирани доходи в размер на към 31 декември 2021 г. в размер на 8 хил. лв. са представени като част от задълженията към персонала в пояснение 17.2 от финансовия отчет.

31. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Дружеството, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Задължения по заеми хил. лв.	Задължения по лизингови договори хил. лв.	Общо хил. лв.
1 януари 2022 г.	930 558	3	930 561
Парични потоци:			
Плащания	(44 315)	(16)	(44 331)
Непарични промени:			
Начислени лихви	37 105	-	37 105
Погасени суми по тристранно споразумение	(26 041)	-	(26 041)
Придобити активи с право на ползване	-	16	16
31 декември 2022 г.	897 307	3	897 310
	Задължения по заеми хил. лв.	Задължения по лизингови договори хил. лв.	Общо хил. лв.
1 януари 2021 г.	735 376	21	735 397
Парични потоци:			
Плащания	(49 720)	(18)	(49 738)
Непарични промени:			
Начислени лихви	38 575	-	38 575
Трансформиране на търговски задължения в заеми по договори за цесии	206 327	-	206 327
31 декември 2021 г.	930 558	3	930 561

32. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Дружеството е осъществило следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- През 2022 г., въз основа на тристранно споразумение между Дружеството, Български енергиен холдинг ЕАД и Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, 20% от стойността на дължимите от фонда премии на топлофикационното дружество за регулаторен период от 1 юли 2022 г. до 30 юни 2023 г. ще бъдат превеждани към Български енергиен холдинг ЕАД, за погасяване на задълженията на Дружеството, като погасената сума по заеми, в резултат на това споразумение възлиза на 26 041 хил. лв.
- През 2022 г. Дружеството е придобило нетекущи активи по договори за лизинг в размер на 16 хил. лв.
- През 2021 г., въз основа на договори за цесия между Булгаргаз ЕАД и Български енергиен холдинг ЕАД, търговски задължения на Дружеството към Булгаргаз ЕАД в размер на 206 327 хил. лв. са трансформирани в заеми към Български енергиен холдинг ЕАД.

33. Условни активи и условни пасиви

Правни искиове

През годината има предявени различни искиове към Дружеството. Ръководството на Дружеството счита че отправените искиове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Дружеството при уреждането им е малка.

Дружеството е страна по правни спорове и в качеството си на ищец.

Нито един от гореспоменатите искиове не е изложен тук в детайли за да не се окаже сериозно влияние върху позицията на Дружеството при разрешаването на споровете.

Данъчни задължения

Последните данъчни проверки на Дружеството са извършени от данъчната администрация, както следва:

- Данък върху дивидентите и ликвидационните дялове на юридически лица – до 31 декември 2014 г.
- Данък върху разходите за превозни средства – до 31 декември 2014 г.
- Данък върху социалните разходи по ЗКПО, представяни в натура – до 31 декември 2014 г.
- Корпоративен данък – до 31 декември 2014 г.
- Данък върху представителните разходи – до 31 декември 2014 г.
- Данък върху добавената стойност – до 31 декември 2014 г.
- Данък върху доходите на чуждестранни юридически лица – до 31 декември 2014 г.
- Данък върху доходите от трудови и приравнени към тях правоотношения – до 31 декември 2016 г.
- Декларация по чл. 92 от ЗКПО за данъчния финансов резултат и годишен корпоративен данък за 2016 г.
- Разходите на държавното обществено осигуряване - до 31 юли 2018 г.
- Прилагане на намалената ставка 9% на ДДС по изравнителните фактури за отопление за сезон 2021-2022 г
- Спазване на осигурителното законодателство и ЗДДФЛ. Колективен трудов договор действащ през периода 2017-2020 г, структурата и организацията на работната заплата
- Спазване на осигурителното законодателство и ЗДДФЛ. Проверка СБКО- карти за градски транспорт за периода 1 януари 2018 г. до 31 декември 2021 г.
- Други

Ръководството на Дружеството не счита че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България които биха наложили корекции във финансовия отчет за годината приключваща на 31 декември 2022 г.

Гаранции

В полза на Топлофикация София ЕАД са учредени банкови гаранции и застрахователни полици в размер на 16 001 хил. лв.

Учредените залози във връзка със задължения по заеми са оповестени в пояснение 18.

Учредени са и гаранции в полза на контрагенти, вкл. във връзка с търговията на свободния пазар на електрическа енергия и съгласно изискванията на Закона за енергетиката в размер на 1 849 хил. лв.

Условни пасиви, свързани с лицензионни ангажименти

Дружеството е притежател на лицензии за производство и пренос на топлинна енергия и производство на електрическа енергия на територията на град София. Съгласно тези лицензии и приложимите закони, подзаконовни актове и регулации, за Дружеството възникват задължения от оперативен характер с цел осигуряване на нормално снабдяване с топлинна енергия и задължения във връзка с представяне на финансова и друга информация. В хода на изпълнение на тези задължения възникват редица ограничения, които могат да доведат до ненавременен и непълно изпълнение на произтичащите задължения от тези регулации. Често тези ограничения са извън контрола на ръководството на Дружеството и зависят от регулаторната среда, в която Дружеството оперира, и от действията и мерките, които се предприемат от регулатора и законодателните органи.

Изпълнението на лицензионните ангажименти се контролира от държавата, чрез регулаторния орган КЕВР. В повече от случаите този контрол се осъществява в период, следващ периода, в който ангажиментите се изпълняват. Съгласно нормативната среда, регулаторният орган има право да поиска корективни действия, в случаите когато установи неспазване на лицензионни ангажименти или да наложи финансови санкции.

Приложимата нормативна уредба задължава Дружеството да извършва дейността си, като обезпечава сигурността, непрекъснатостта и качеството топлоснабдяването, ефективното използване на горивата и енергията, опазването на околната среда, живота, здравето и собствеността на гражданите, като неспазването на тези лицензионни задължения предвижда

налагането на санкции от страна на регулаторните органи. Конкретен пример в тази област е разпоредбата на чл. 39, ал. 1 от Общи условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от Дружеството на клиенти в град София, където е предвиден 48 часов срок за отстраняване на повреди по топлопреносната мрежа или абонатните станции, в резултат на които е преустановено топлоподаването към потребителите, като дължимата неустойка е в размер на стойността на недоставената топлинна енергия за периода на закъснението. Предвид мащабите на мрежата, която дружеството оперира (над 1 000 км.) и риска от външни ограничителни фактори, които да възпрепятстват възстановяването на топлоподаването в срок, е налице потенциален риск от плащане на неустойки към потребителите.

Съществува риск от условни пасиви свързани с лицензионни ангажименти за периодите до 31 декември 2022 г., които Дружеството определя като нисък. През 2022 г. за Дружеството няма възникнали задължения по чл.39, ал. 1 от Общи условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от Дружеството на клиенти в град София.

34. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
Търговски вземания	12	225 055	184 822
Други вземания	13	46 411	39 446
Пари и парични еквиваленти	15	5 489	11 964
Капиталови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	9	665	665
		277 620	236 897

Финансови пасиви	Пояснение	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Заеми	18	897 307	930 558
Търговски задължения	19	567 737	71 758
Други задължения	20	98 764	206 734
		1 563 808	1 209 050

Вижте пояснение 4.15 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 35.

35. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 34. Най-значимите финансови рискове на които е изложено Дружеството са пазарен риск кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество с Управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средно срочни парични потоци като намали излагането си на финансови пазари.

Най-съществените финансови рискове на които е изложено Дружеството са описани по-долу.

35.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс лихвен риск както и риск от промяната на конкретни цени.

35.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции на Дружеството, деноминирани главно в евро не излагат Дружеството на валутен риск поради фиксирания валутен курс на българския лев към еврото.

35.1.2. Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември и на двата сравними периода Дружеството е изложено на незначителен риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент, поради минималните изменения на базовия индекс. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

35.1.3. Други ценови рискове

Чувствителността на Дружеството към ценови риск във връзка с участието му ЗАД ОЗК Застраховане АД и Общинска банка АД не би могла да бъде надеждно определена поради непредвидими обстоятелства, които биха могли да настъпят в бъдещето.

Цените на електрическата и на топлинна енергия се утвърждават от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) на база информация, предоставена от Топлофикация София ЕАД. Информацията се изготвя в съответствие с изискванията на Наредбата за регулиране на цените на топлинната енергия и включва разходите свързани с дейностите, за които Дружеството притежава лицензия.

В таблиците по-долу са посочени цените на топлинната енергия и преференциални цени на електрическа енергия, действащи от 01.01.2021 г. до 31.12.2022 г. Действащите цени през 2022 г. са утвърдени с Решения на КЕВР № Ц-26 от 01.07.2021 г. и Ц-18 от 01.07.2022 г.

Цени (лв./МВтч без ДДС), в сила от:	Решение Ц-26 01.07.2021	Решение Ц-18 01.07.2022
Преференциална цена на ел. енергия	286.23	1 213.28
Топлинна енергия	98.48	137.86
Топлинна енергия – асоциации	95.52	133.06

Действащите продажни цени на електрическата и топлинна енергия през 2021 г. са както следва:

Цени (лв./МВтч без ДДС), в сила от:	Решение Ц-28 01.07.2020	Решение Ц-26 01.07.2021
Преференциална цена на ел. енергия	168.73	286.23
Топлинна енергия	82.09	98.48
Топлинна енергия – асоциации	79.62	95.52

35.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти като напр. при възникване на вземания от клиенти депозирани на средства и други.

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи признати в края на отчетния период както е посочено по-долу:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Търговски вземания	225 055	184 822
Други вземания	46 411	39 446
Пари и парични еквиваленти	5 489	11 964
Финансови активи по справедлива стойност през друг		
всеобхватен доход	665	665
Балансова стойност	277 620	236 897

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти установени индивидуално или на групи и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Дружеството е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита че всички гореспоменати финансови активи които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди са финансови активи с висока кредитна оценка.

Дружеството не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки, с изключение на описаните в пояснение 18.

По отношение на търговските и други вземания Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в различни индустрии и една географска област. На базата на исторически показатели ръководството счита че кредитната оценка на търговски вземания които не са с изтекъл падеж е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Към датата на финансовия отчет някои от търговските и други вземания са с изтекъл срок на плащане като за тях и всички останали финансови вземания в приложен модел за изчисляване на очакваните кредитни загуби съгласно МСФО 9.

Вземанията се отписват, когато няма разумно очакване и възможност за възстановяване на средства от тях. Неизвършването на плащания в рамките на давностния срок и невъзможност на Дружеството да договори алтернативно споразумение за плащане или наличие на други съпътстващи обстоятелства, се считат за индикатори за липса на разумно очакване за възстановяване като допълнително се извършва и индивидуален анализ на обстоятелствата и се вземат предвид законови и други основания за отписване на вземането, без да се прави преценка само на база брой дни просрочие.

Обезценката на съдебните вземания е изчислена при прилагане на детайлизиран модел на сегментиране по отношение на съдебните вземания при извеждане на очаквана кредитна загуба на сегментирани съдебни вземания на база историческа събираемост за последните 10 години.

Съдебни вземания	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Процент на събираемост	1.07 % - 18.45%	1.37 % - 15.83%
Съдебни и присъдени вземания, брутна балансова стойност	281 188	273 633
Обезценка	(234 950)	(234 187)
Съдебни и присъдени вземания, нетна стойност	46 238	39 446

Дружеството прилага опростения модел на МСФО 9 за признаване на очакваните кредитни загуби за целия срок на актива за всички търговски вземания тъй като те нямат съществен финансов компонент.

При определянето на размера на очакваните кредитни загуби търговските вземания са оценени на колективна основа тъй като притежават сходни характеристики на кредитния риск. Те са групирани според броя на изминалите изтеклите дни.

Въз основа на посочената информация очакваните кредитни загуби за търговски вземания към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г. може да бъде представена както следва:

31 декември 2022

Търговски вземания по дни просрочие

Без дни просрочие	От 1 до 30 дни	От 31 до 60 дни	От 61 до 90 дни	От 91 до 180 дни	Над 180 дни до 3 години	Над 3 години	Общо

Процент на очаквани загуби	1.72%	1.95%	2.07%	2.18%	2.38%	2.51%	95.46% - 100 %
Битови абонати	0.57%	0.86%	0.96%	0.98%	1.01%	1.10%	95.46% - 100 %
Небитови абонати							

Брутна стойност на вземанията (в хил. лв.)

	55 822	(216)	19 561	6 079	27 292	32 001	190 182	330 721
--	--------	-------	--------	-------	--------	--------	---------	----------------

Очаквани кредитни загуби (в хил. лв.)

	(791)	-	(376)	(112)	(638)	(714)	(103 035)	(105 666)
--	-------	---	-------	-------	-------	-------	-----------	------------------

31 декември 2021

Търговски вземания по дни просрочие

Без дни просрочие	От 1 до 30 дни	От 31 до 60 дни	От 61 до 90 дни	От 91 до 180 дни	Над 180 дни до 3 години	Над 3 години	Общо

Процент на очаквани загуби	1.90%	2.27%	2.45%	2.59%	2.87%	3.03%	92.45% - 100 %
Битови абонати	0.34%	0.72%	0.86%	0.89%	0.93%	1.03%	92.45% - 100 %
Небитови абонати							

Брутна стойност на вземанията (в хил. лв.)

	96 345	639	20 094	10 899	29 383	26 647	101 384	285 391
--	--------	-----	--------	--------	--------	--------	---------	----------------

Очаквани кредитни загуби (в хил. лв.)

	(792)	(14)	(440)	(221)	(808)	(749)	(97 545)	(100 569)
--	-------	------	-------	-------	-------	-------	----------	------------------

35.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения както и входящите и изходящи парични потоци възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Дружеството държи пари в брой и по банкови сметки за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер.

Към 31 декември 2022 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания където е приложимо) са обобщени както следва:

31 декември 2022 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца хил. лв.	Между 6 и 12 месеца хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.
Заеми	134 986	64 771	452 759	379 189
Търговски и други задължения	567 737	-	-	-
Други задължения	98 764	-	-	-
Общо	801 487	64 771	452 759	379 189

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени както следва:

31 декември 2021 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца хил. лв.	Между 6 и 12 месеца хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.
Заеми	89 119	48 493	473 510	483 576
Търговски и други задължения	71 758	-	-	-
Други задължения	206 734	-	-	-
Общо	367 611	48 493	473 510	483 576

Стойностите оповестени в този анализ на падежите на задълженията представляват недисконтираните парични потоци по договорите които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до един месец.

35.4. Систематични рискове, свързани с усложнена международна обстановка

Систематичните рискове действат извън Дружеството, но оказват ключово влияние върху дейността му. Тези рискове са характерни за целия пазар и не могат да бъдат избегнати чрез диверсификация на риска, тъй като са свързани с макроикономическата обстановка, политическата ситуация, регионалното развитие и др.

Стартиралите на 24 февруари 2022 г. военни действия в Украйна от страна на Руската Федерация предизвика широк международен отзвук и засегна в различни аспекти страните в Европа. Очакването е военният конфликт да се отрази негативно и да засегне в една или друга

степен всички аспекти на международната икономика. Инфлационният натиск продължава да се засилва, като военните действия и повишените котировки на всички суровини, се очаква допълнително да го усилят.

Това поражда необходимостта Дружеството да анализира, базирайки се на текущо разполагаемата информация, потенциалния ефект върху своето финансово състояние и в частност върху преценките и допусканията, прилагани при определяне на обезценките на финансови активи. На база извършения анализ, и при отчитане на събираемостта на вземанията си в периода след началото на военния конфликт, до датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, Ръководството на Дружеството счита, че в краткосрочен план не са налични индикации за влошаване на кредитното качество на контрагентите, както и че към настоящия момент не са налице основания за промяна на преценките относно събираемостта на вземанията, включително и поради липсата на достатъчно надеждни данни. Дългосрочните перспективи и потенциални ефекти върху събираемостта и кредитното качество на разчетите са обект на постоянен мониторинг и актуализация от страна на Ръководството.

Общата несигурност и невъзможност за формиране на конкретни очаквания и параметри на ефектите от военния конфликт, дават основание на Ръководството да подходи консервативно при тяхната оценка и същевременно го ограничават при извършването на надеждна оценка.

36. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на коефициент на задлъжнялост представляващ съотношението на нетен дълг към общия капитал.

Дружеството определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг представени в отчета за финансовото състояние.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми или такива които са със следващи по ред ипотека или залог върху имуществото на Дружеството.

Нетният дълг включва сумата на заемите намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти. Общият капитал представлява сумата от коригирания капитал и нетния дълг. Целта на Дружеството е да поддържа коефициента на задлъжнялост в разумни граници.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран както следва:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Собствен капитал	535 110	701 428
+Субординиран дълг	886 718	901 816
Коригиран капитал	1 421 828	1 603 244
Заеми	897 307	930 558
- Пари и парични еквиваленти	(5 489)	(11 964)
Нетен дълг	891 818	918 594
Общо капитал (коригиран капитал + нетен дълг)	2 313 646	2 521 838
Коефициент на задлъжнялост (нетен дълг/общо капитал)	39%	36%

Изменението на коефициента на задлъжнялост през 2022 г. се дължи главно на ръст на дълга и собствения капитал.

Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура Дружеството може да върне капитал на

едноличния акционер, да емитира нови акции или да продаде активи за да намали задълженията си, при съблюдаване и спазване на законовите изисквания в тази връзка.

Дружеството не е променяло целите, политиките и процесите за управление на капитала през представените отчетни периоди.

37. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване с изключение на оповестените по-долу събития:

- На 15 февруари 2023 г. Дружеството, в качеството си на възложител, прекрати процедурата за възлагане на обществена поръчка за Проектиране и изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в София с оползотворяване на RDF-гориво. Решението за прекратяване беше взето във връзка с Решение № 335 от 12.01.2023 г на Върховния административен съд, в което бяха дадени задължителни указания за отстраняване на единия от двамата участници, допуснати до оценка на ценовите предложения. Предвид наличието на само една подходяща оферта Дружеството попадна в обективна невъзможност за формиране на оценка в условията на реална конкуренция и избор на изпълнител след класиране по избрания критерий за възлагане. Следствие на тези обстоятелства, на основание чл. 110, ал. 2, т. 2 от ЗОП, с мотивирано решение възложителят прекрати процедурата с оглед осигуряване на принципите на публичност и прозрачност при разходване на европейски средства, с каквито в конкретния случай се осигурява финансирането на обществената поръчка. За своето решение възложителят отчете и обстоятелствата, свързани с липсата на гарантирано финансиране за цялостната реализация на Проекта, предвид изтичането на срока за допустимост на разходите по Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. на 31.12.2023 г.
- На 3 май 2023 г. беше подписано Допълнително споразумение към сключено през септември 2022 г. Тристранното споразумение между Дружеството, Булгаргаз ЕАД и Фонд Сигурност на електроенергийната система, в резултат на което ще продължи директното изплащане към Булгаргаз ЕАД на 80% от премията по чл. 33а от ЗЕ и през следващия регулаторен период – от 01.07.2023 г. до 30.06.2024 г. Допълнителното споразумение продължава предприетите мерки от страна на ръководството на Дружеството за навременно обслужване на дълга за природен газ и оказва положително влияние върху ликвидния риск с оглед на факта, че гарантира предвидими и сигурни постъпления към основния кредитор.
- С Решение № 357 от редовно заседание проведено на 25.05.2023 г. Столичният общински съвет утвърди Бизнес план на „Топлофикация София“ ЕАД за 2023 г., включващ инвестиционна и ремонтна програми. Със същото решение едноличният собственик на капитала възложи на Управителния съвет на „Топлофикация София“ ЕАД в срок до 31 октомври 2023 г. да внесе до Столичен общински съвет проект за инвестиционна и ремонтна програма за 2024 г., както и анализ и отчет за възможностите за проектиране и изграждане на нови трасета, с цел топлофициране на нови зони от територията на Столична община.
- На 30 юни 2023 г. КЕВР утвърди цени на топлинната енергия и премии за електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство за предстоящия регулаторен период 01.07.2023 – 30.06.2024 г. Съгласно Решение Ц-12 от 30.06.2023 г. цената на топлинната енергия за Дружеството за новия регулаторен период ще бъде в размер на 137.93 лв./МВтч без ДДС, което представлява минимално увеличение от 0.05%. Утвърдената премия по чл. 33а от Закона за енергетиката е в размер на 714.94 лв./МВтч и включва в себе си корекция на необходимите приходи от регулаторна дейност за изминалия регулаторен период в размер на 252.35 лв./МВтч или общо 191 282 хил. лв.
- На 19 юли 2023 г. Дружеството сключи ново тристранно споразумение с Български енергиен холдинг ЕАД и Фонд Сигурност на електроенергийната система, за новия регулаторен период, по силата на което до 30 юни 2024 г. се предвижда да бъдат погасени задължения към холдинга в прогнозен размер от 108 384 хил. лв.

38. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2022 г. (включително сравнителната информация) е утвърден за издаване от Управителния съвет на 9 ноември 2023 г.